Festa Major 2004

dies 26, 27, 28 i 29 d'agost

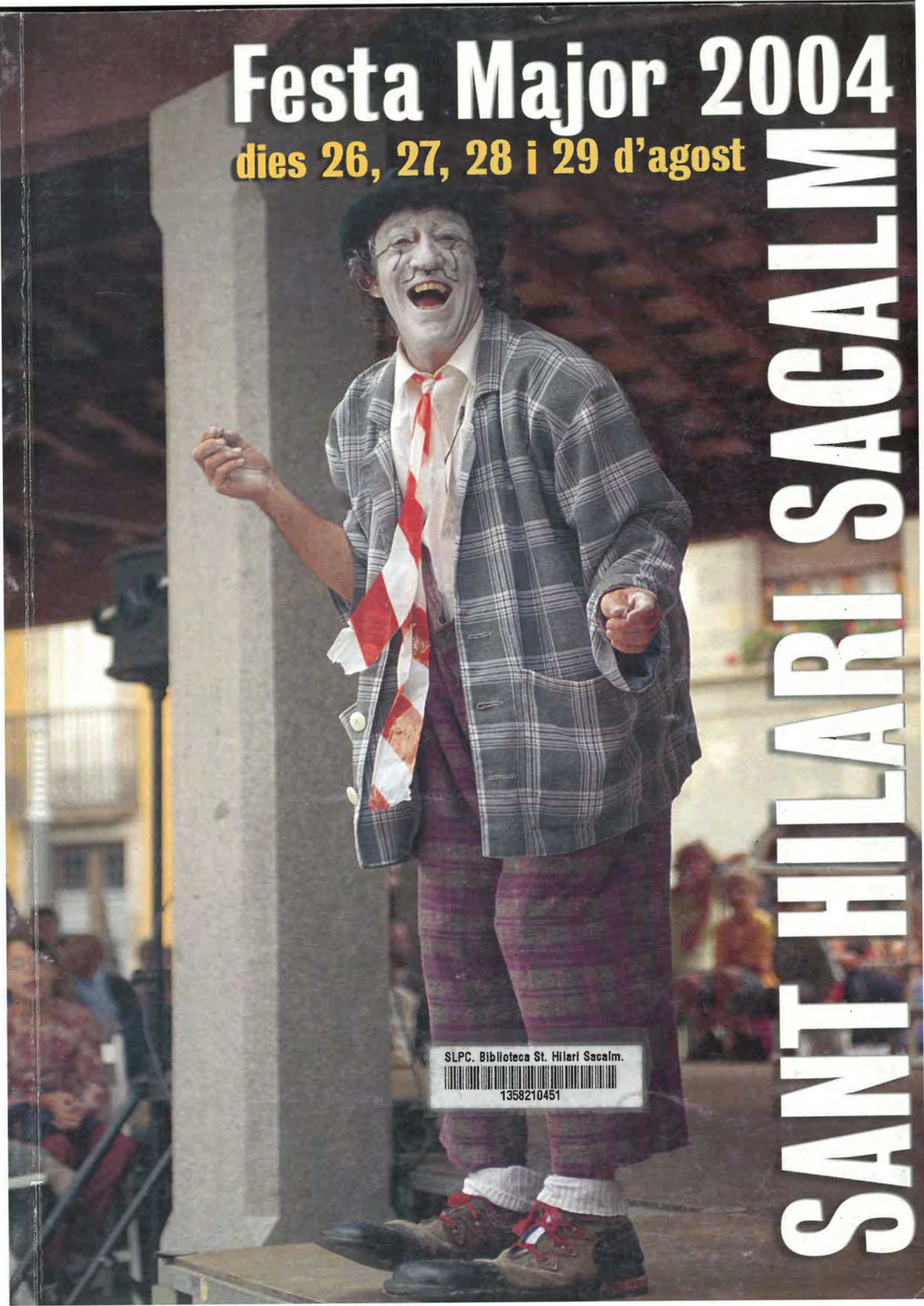

SANT HILARI SACALM

SLPC. Biblioteca St. Hilari Sacalm.
1358210451

Posa't Sant Hilari a la butxaca!

LA TEVA TARGETA DE CRÈDIT/DÈBIT AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN PER OPERAR ARREU DEL MÓN

C/ J. Ximeno, 6 - Tel. 972 868 023 / 972 868 487 - Fax 972 869 683

MASÓ PASTISSER

Vilar Rural ****
de Sant Hilari Sacalm
SERHS NATURA HOTELS

Recuperacions
Marcel Navarro i Fills, S.L.

Programa de la Festa Major de Sant Hilari Sacalm 2004

Editat per les àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.

La portada és de Joan Juvanteny Ros, guanyador del Concurs de fotografia per la portada del Programa 2004. El veredicte es donà el 16 de juliol i el jurat era format per: Salvador Bosch, Amadeu Duran i Irene Mir.

El programa ha estat coordinat per Àngel Serradesanferm i Valls.

De les fotografies antigues se n'indica la procedència o són de l'arxiu A.S.V. Les fotos de fons són de Salvador Bosch.

El dipòsit legal és: GI 732-04

L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'ha procurat publicat tots els escrits que han arribat.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels col·laboradors en aquesta publicació.

És prohibida la reproducció total o parcial dels escrits i fotografies d'aquesta publicació sense el permís per escrit dels autors dels articles i de les fotos.

S'ha acabat d'imprimir el dia 14 d'agost de 2004 a Gràfiques Offser de Sant Hilari i s'ha editat amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

SALUTACIÓ DE L'ALCALDE

Tornem a tenir la Festa Major a la cantonada. Tots ens posem mans a la feina per gaudir-ne, per atendre com cal familiars i convidats, per sortir al carrer i participar en les activitats... Convindrem tots plegats que es tracta d'una ocasió immillorable per consolidar relacions i per establir-ne de noves. En definitiva, una gran oportunitat per fer poble.

La recepció a casa del programa de Festa Major s'ha convertit en un fet ineludible quan arriben aquestes dates. Més que un programa de Festa Major, és un testimoni fidel de tot allò que ha esdevingut a Sant Hilari durant el darrer any. Les famílies que acostumen a conservar-lo tenen a l'abast una veritable i fidel història del nostre poble i de la nostra gent. Aquest darrer període ha estat marcat per diverses eleccions i, dels seus resultats, cadascú n'ha de fer les seves pròpies valoracions.

El que, sens dubte, no podem negar és que la societat canvia, que la societat participa, que la societat es mou i que, en conseqüència, els polítics hem de continuar estant molt a prop de la nostra gent, saber-la escoltar i entendre bé les seves peticions.

A part de la valoració que puguem fer dins un àmbit general, és el moment de fer una valoració de l'actuació del nostre municipi i destacar els nous equipaments que properament tindrà la població. Evidentment, la possibilitat que els nostres fills puguin estudiar a Sant Hilari fins als 18 anys és molt important, pel que suposa per a les famílies i per als estudiants. Per això era primordial disposar d'un bon centre educatiu, modern i amb unes bones instal·lacions. Ara, doncs, podem sentir-nos satisfets, ja que el proper curs escolar el nou IES Anton Busquets i Punset obrirà les seves portes als alumnes del poble.

Un altre equipament, encara que no d'iniciativa pública, és el nou hotel que s'ha obert a la nostra població. Feia molts anys que a Sant Hilari no se'n feien de nous. Malgrat que el turisme ha esdevingut una peça clau en la dinàmica econòmica del nostre país i, especialment, de les comarques gironines, tots sabem que les inversions més importants s'han fet al litoral. La llarga tradició d'estiueig de les zones d'interior s'anava perdent i s'havien anat tancant establiments que, en el seu moment, havien esdevingut emblemàtics. Sortosament, aquesta situació ha començat a canviar. L'oferta d'una natura autèntica i respectada comença a ser valorada a l'alça. Comencem a veure la llum en aquest llarg túnel que ha viscut i que ha patit el sector turístic a les comarques interiors de Catalunya. Davant d'aquesta realitat saludem amb esperança i amb confiança la presència d'un nou establiment hoteler al municipi.

Deia més amunt que el programa de Festa Major és una veritable història de la nostra vila. Només cal fer una ullada al resum de l'any per adonar-nos que el poble de Sant Hilari és un poble viu, participatiu, amb gent involucrada en la labor social. Pocs pobles poden presumir de tantes i tan variades activitats. Per això hem de recordar, una vegada més, que les entitats i les persones que col·laboren en les activitats del poble mereixen un agraïment especial.

Com cada any, hem intentat que la Festa Major sigui participativa i amb un munt d'actes per a tots. Segur que hi ha coses per millorar, és clar. Però també segur que tothom estarà d'acord que la nostra Festa Major és dinàmica i acollidora. I és així perquè darrere de totes les activitats hi ha la Comissió de Festes, un grup de gent que, de manera totalment desinteressada, treballa en la seva organització. També, gràcies a ells, podem gaudir d'una gran festa.

Festa Major és sinònim de gresca, de festa i d'alegria. I, en aquest sentit, us faig arribar la meva invitació personal i la de tota la corporació municipal. Una invitació a participar sanament en tots els actes que us hem preparat. De ben segur que en tots hi trobareu quelcom que serà del vostre interès, tant a nivell personal com a nivell col·lectiu. Aquest és el nostre objectiu.

Us faig arribar, finalment, el desig que tots plegats puguem i sapiguem gaudir de la festa gran i que la nostra vila sigui un lloc d'alegria, de convivència, de retrobament... i que aquests dies ens serveixin, si més no, per ser una mica més feliços.

Visca la Festa Major!

Robert Fauria Danès
El vostre alcalde

PREGÓ i IMATGES
DE LA FESTA MAJOR 2003

Els pregoners,
Jordi Díez i Maria Molins

El Consistori en ple
des del balcó

Guanyadors del concurs de pintura
per a la portada del programa de Festes:
Nuri Ripoll, Anna Valls i Jordi Saurina

La Nuri Ripoll
rep el premi com a guanyadora
de la portada del programa de festes

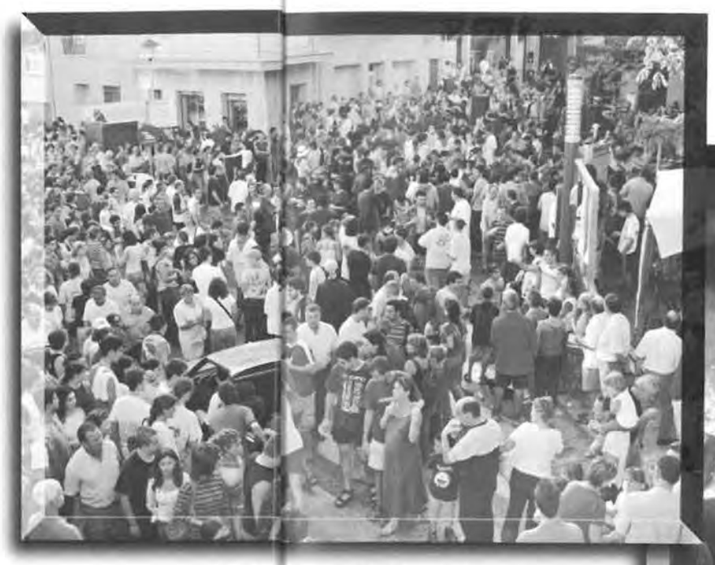

Ball amb després de la baixada de carretons

Actuació dels Guillables i els Diables de l'Onyar

Gegants i caparruts a
la plaça de l'Església

El bany de l'escuma

Qui és el pregoner d'enguany?

Qui és l'Antoni Pladevall i Font, Mossèn Pladevall?

Fa molt de temps que tenim entre nosaltres l'Antoni Pladevall i Font, tant des del punt de vista físic, perquè és un gran coneixedor de les Guilleries –i de tot Catalunya–, com espiritual, ja que ha tingut i té molta relació amb la nostra terra i la seva gent i, per tant, hi té el cor.

Mirarem de conèixer algunes coses sobre la seva personalitat.

ANTONI PLADEVALL I FONT
Perfils d'un capellà historiador

El dia 28 d'octubre de 2003 al Palau de la Generalitat de Catalunya va tenir lloc el lliurament de la Medalla d'Or d'aquesta institució a Antoni Pladevall i Font, de conformitat amb el que es disposa a l'article únic del Decret signat pel president de la Generalitat, el conseller en Cap i el conseller de Cultura, que literalment diu: *"S'atorga al senyor Antoni Pladevall i Font la Medalla de la Generalitat de Catalunya, en la categoria d'Or, per la seva trajectòria com a autor d'una història molt imbricada amb el país i les seves arrels cristianes, per un treball d'estructuració fonamental en matèria de patrimoni artístic i per la fidelitat sostinguda a Catalunya i a les seves institucions".*

Va ser un acte solemne, amb una ordenada litúrgia, pròpia d'un país civilitzat. El Saló de Sant Jordi, ple de gom a gom, va acollir dempeus l'entrada d'Antoni Pladevall acompanyat del president de la Generalitat. Seguidament es féu recolliment per escoltar l'encomi que Pladevall va correspondre amb un discurs d'agraïment, llis, directe, emotiu, evitant tot signe d'erudició. En acabar la seva intervenció, la sala va esclatar en un aplaudiment unànime, interminable. Feia la impressió que tot Catalunya avalava l'alta distinció que li havia estat concedida. I, doncs, per què?

L'HOME: Antoni Pladevall, a l'actualitat, és un home de 70 anys, d'estatura mitjana, gruixut; front aclarit, ulls desperts i amb somriure equidistant entre la murrieria i la modèstia. Les mans molsudes i contundents revelen un substrat físic d'home fort. Parla precipitadament i entenedora i sovint l'espontaneïtat verbal frega la temeritat. Camina viu i tempestuós, molt test però gens tibat, el cap es projecta enrere i el ventre endavant; si va distret et pot atropellar. Vesteix endreçat, amb tons grisos i blavosos, de discreció clerical.

L'inici de la conversa amical amb Pladevall sol venir acompanyada d'un amistós cop a l'espatlla, que l'ofereix com una mena de barra lliure per parlar del que sigui. Si el text és informal et seguirà la veta fins que diguis prou i si vas de consulta, prepara't; deixarà anar una torrentera de dades i dates amb una generositat que resulta aclaparadora. Si li segueixes el fil, t'adonaràs que mossèn Pladevall no és només un gran magatzem o una base de dades, sinó una font de coneixements ben vertebrats. Del nostre país, ho sap gairebé tot. Bones llengües diuen que una contesa oberta entre Max Cahner i Antoni Pladevall seria un espectacle olímpic.

Tot i ser un home afable i receptiu cal que aprofiteu els moments de trobada, car sempre sembla que té pressa i va per feina, la qual cosa és rigorosament certa. És un treballador infatigable, devorador de llibres, de pergamins, de protocols notarials que, passats pel seu sedàs, incorpora a l'obra que va teixint amb entusiasme de principiant. No conec cap home de setanta anys que vagi tan revolucionat i amb una vitalitat tan exuberant que qüestiona constantment l'avís dels cardiòlegs.

Heus aci un home de la Plana, bo, senzill i savi, que podreu trobar a qualsevol cantonada, al matí d'algun dissabte.

EL CAPELLÀ: Després de fer la carrera eclesiàstica al Seminari de Vic, es graduà en Ciències Històriques i Història Eclesiàstica a la Universitat de Lovaina l'any 1963. Començarem per dir que, contràriament al tic d'alguns clergues intel·lectuals que destapen amb certa timidesa, segons l'ocasió, la seva condició sacerdotal, mossèn Pladevall no s'està de proclamar que segueix en l'ofici que va aprendre a les aules de can Seminari. És cert que la seva formació el portà a destinacions de marcat accent pedagògic, per bé que la seva dedicació pastoral i parroquial ha estat extensa i, alguns períodes, també intensa.

En l'àmbit de la docència mossèn Pladevall ha exercit de professor al Col·legi Sant Miquel dels Sants, al Seminari Diocesà i a la Facultat de Teologia de Barcelona, i ha fet extensiu el seu magisteri arreu de Catalunya, ocupant tribunes de prestigi per ferhi les seves aportacions, en forma de conferències, ponències, comunicacions, etc. Ben aviat el professor Pladevall tingué fama de fer unes classes molt divertides, o sigui, realment interessants.

Superant l'aridesa de les dades i dates, Pladevall et situa en el context i sap il·lustrar el temps que descriu, amb fets i anècdotes que poden semblar domèstiques, però que tenen un valor d'aproximació francament excepcional i a més, com els bons professors, accepta el risc de les pròpies interpretacions. Així ens assabentem de la bondat i humilitat de les bruixes, de les intrigues cortesanes i de les relliscades d'alguna abadessa, per exemple. Tot però, posat i travat en el més estricte rigor acadèmic.

Tanmateix, la feina més pròpiament del capellà, tot i no ser prou coneguda més enllà de l'entorn de la seva acció pastoral, no deixa de ser molt significativa. Quaranta-cinc anys de servei a l'Església de forma continuada donen crèdit de la seva vocació sacerdotal.

Després de la seva primera destinació com a rector de Muntanyola, durant 28 anys, va col·laborar a Tona, al costat del sacerdot-poeta mossèn Joan Colom. Durant 12 anys va exercir el seu ministeri a Centelles, compartint aquestes tasques amb l'atenció a la comunitat de Mas Badó, durant 43 anys.

Des de fa cinc anys té cura de la parròquia de Sant Quirze Safaja, localitat on es guarden les despulles de l'eximi poeta Màrius Torres. Si teniu ocasió, algun diumenge deixeu-vos caure en aquesta parròquia. Situada en l'esplèndid paratge, entreu a la missa de mossèn Antoni. A més de les exhortacions del savi capellà, escoltareu cançons que no són d'importació; de totes elles, preneu-ne el tast de la més bella, amb lletra de Màrius Torres: */Si m'haguessis fet néixer gra de blat,/que seria senzill arribar a una espiga!/ Llucar, créixer, florir en*

l'aire assolellat,/entre olivers en una terra antiga./.
En aquest context voldria remarcar el bon gust de mossèn Pladevall, que ha tingut la delicadesa d'endreçar la tomba del poeta i dignificar la seva memòria.
I entremig de la seva labor docent i parroquial, mossèn Antoni ha recolzat equips de matrimonis, grups de jovent, tot prodigant el seu consell i el seu contagiós optimisme vital, adobat tothora amb un confortant sentit de l'humor. Si a tot això hi afegiu la bona disposició per atendre les múltiples peticions de casaments que contínuament li arriben, entendreu perfectament que l'activitat sacerdotal de mossèn Antoni forma part substancial de la seva vida.

L'HISTORIADOR: Format sota els auspicis de l'eminent romanista doctor Eduard Junyent i del cavaller de la Marca Hispànica, Raimon d'Abadal i Vinyals, carolingi per excel·lència, el jove Pladevall va iniciar la seva aventura investigadora a final dels anys cinquanta, aventura que avui continua amb frenètica dedicació.
Coneixedor dels grans arxius catalans, hispànics i romans, però també pacient escorcollador d'innombrables arxius parroquials i familiars, Antoni Pladevall s'ha procurat un equipatge científic absolutament irrepetible. La seva condició de notable paleògraf li ha permès esbrinar importants línies d'investigació que han obert camins de recerca a d'altres historiadors que han continuat aquestes línies. És veritablement impossible compendiar la immensa obra de Pladevall, que abasta més de cinc-cents títols, entre llibres i articles. Des de les grans obres de consulta com són: *Els monestirs catalans* (1968); *Història de l'Església a Catalunya* (1989); *Orígens de l'Església a Catalunya de l'època romana* (1994), fins a les monografies de caràcter local, de les quals destaquen: *El castell de Centelles. Guia històrico-descriptiva* (1958 i 1976); *La vall de Torelló* (1979); *Cims, valls i santuaris catalans* (1983); *Centelles. Aproximació a la seva història* (1987); *Tona. Mil cent anys d'història* (1990). Pladevall s'aplica a omplir buits historiogràfics i a posar sobre la taula noves aportacions. Altres monografies històriques sobre personatges rellevants com Guillem de Montrodon, Josep Moragues, Francesc Macià (Bach de Roda), Gerbert d'Orlhac (Silvestre II), il·lustren perfectament el ric bagatge del nostre historiador.
Cal també fer especial menció dels seus treballs com a col·laborador d'obres col·lectives com: *Gran Enciclopèdia Catalana* (1969-1980); *Els castells catalans* (1969-1976); *Gran geografia comarcal de Catalunya* (1981-1984) i *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya* (1998-2000). Mereix també

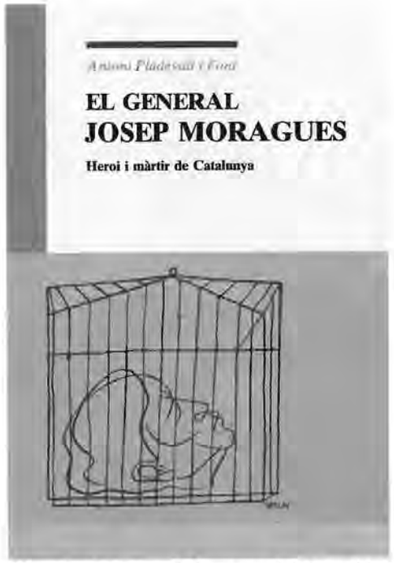

Biografia del General Moragues, hilarienc il·lustre

un relleu especial pel treball i l'extensió, *La Catalunya Romànica* i també la direcció de la col·lecció de *Monografies del Montseny*. En l'actualitat està treballant en l'obra *L'art gòtic a Catalunya*, de la qual s'han acabat els tres volums referits a l'arquitectura i es preparen els dedicats a obres pictòriques.
En l'àmbit de la dedicació professional notem que va ser assessor artístic al Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona i director general del Patrimoni Arquitectònic del Departament de Cultura de la Generalitat (1984-1986). En l'actualitat segueix en el càrrec d'arxiver municipal de Vic i manté la seva activitat acadèmica com a membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans, de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.
(Com hem indicat, només hem fet una lleu aproximació a la monumental obra d'aquest historiador que, per mèrits propis, ha entrat també pel portal gran de la història del nostre país.)

Text recollit de la *Revista Vic 2004*, de 29 de juny. N'és l'autor Pere Puig.

De mossèn Antoni Pladevall, en podríem parlar molt més, ja que ha escrit moltes coses sobre la vida de les nostres Guilleries i la seva gent i sempre que pot s'hi deixa caure. Valgui aquest escrit per a saber més coses de la persona que farà enguany el pregó de les nostres festes.
De ben segur que, després d'haver-lo escoltat, coneixerem alguna cosa més de la nostra història local.

concurs LITERARI

CATEGORIES, NOMBRE DE PARTICIPANTS I OBRES GUANYADORES

CATEGORIA	EDAT	PARTICIPANTS	AUTOR	OBRA
A 1r premi	de 12 a 14 anys	46	Eduard Muntalt	***Quin món tan injust***
B 1r premi	de 15 a 17 anys	14	JORGINA BUSQUETS	***Reflexions a mitja tarda***
C 1r premi	a partir de 18 anys	29	JOAN CARLES CARDONA	***Sota la coberta del circ: perpelx***

EL JURAT ESTAVA FORMAT PER LES SEGÜENTS PERSONES:

JOAQUIM BAYÉ I FERRER — DOLORS GARCÍA I CORNELLÀ
NARCÍS FIGUERAS I CAPDEVILA — LLUÍS PUIGDEMONT I REVERTER

Els membres del jurat decidiren donar un accèssit local a l'obra ***3-24-78-12...***, de Iolanda Claveras, dins la categoria C.

Quin món tan injust!

Quin hivern tan fred!, vaig pensar mentre contemplava el paisatge nevat per la finestra de la meva habitació. És molt estrany que aquí, a Barcelona, faci una nevada tan gran. Després de molt pensar, i com que a casa m'avorria perquè no tenia res a fer, vaig decidir anar a pintar aquell esplèndid panorama, ja que hauria estat una llàstima desaprofitar aquella oportunitat, perquè la meva ciutat no acostuma a quedar-se emblanquinada d'aquesta manera.
Vaig obrir la porta de la casa de bat a bat amb molta il·lusió per anar a divertir-me, però el corrent d'aire que es va originar en esbatanar-la em va deixar glaçat durant uns instants. Em vaig haver d'abrigar molt perquè a fora feia un fred que pelava. Malgrat la neu, em va sorprendre que alguns vehicles encara circulessin pels carrers com si no hagués passat res; però es notava que el trànsit havia disminuït considerablement. Desitjava anar a la muntanya de Montjuïc per pintar un dels paisatges verds, en aquell moment blancs, que des d'allí es veien. Però no hi vaig poder arribar ja que vaig caure un parell de vegades i, en una tercera, em vaig fer mal de veritat. Tot el carrer estava ple de vianants que preferien anar a peu, però cap em va ajudar a aixecar-me ni em va preguntar si em trobava bé, excepte un home de raça negra que havia vist molts dies en una cantonada demanant almoina. Jo, molt amablement, li vaig donar les gràcies pel que havia fet. La seva cara mostrava una expressió dura i trista que ni tots els diners del món podrien esborrar. No sabia com retornar-li el favor, ja que pensava que no acceptaria res de mi. Llavors em va dir que si tan sols escoltava els relats de la seva història estaria satisfet. Jo, disposat a fer el que fos per aquell pobre home, li vaig prestar molta atenció.

Guanyador Categoria A: Eduard Muntalt

Em va començar explicant la seva infantesa al Senegal, un petit país marítim de l'Àfrica on era, sens dubte, més feliç que aquí, a Barcelona. Com que allà no tenia feina, es passava el dia assegut al port amb els seus amics, mirant els vaixells que arribaven.
L'única solució que va trobar per alimentar tota la seva família va ser emigrar a Europa.
Cada vegada que el vaixell s'allunyava més del port, notava que perdia la seva dona, els seus fills i la llibertat que fins aleshores havia tingut. Mentre m'explicava aquest fragment de la seva història, unes llàgrimes de

dolor li baixaven rostre avall fins a caure en la blanca neu. Però va fer un esforç i va continuar la seva narració.

Em va dir que viatjaven en unes condicions pèssimes a la bodega del vaixell, on feia un fred pitjor que el que tenia jo aquí, a Barcelona, i que es "desplaçaven" d'un costat a l'altre del navili com a conseqüència de les terribles ones, causades pel fort temporal que hi havia a l'oceà Atlàntic, camí cap a Espanya. Un cop a terra ferma, centenars de persones com ell traballaran en unes condicions molt dolentes, en diverses plantacions de maduixes.

Com que tots dos començàvem a glaçar-nos de fred, vaig convidar-lo a una xocolata ben calenta al bar de la cantonada. Allà va continuar explicant-me la seva història.

Em va dir que un dia va tenir l'oportunitat d'abandonar la feina per veure si algú n'hi oferia una de millor, però fins ara només vagava pel carrer demanant almoina. Quasi tots els diners que recull, els envia al seu país perquè allà els necessiten més que ell, encara que molts dies n'aconsegueix petites quantitats.

Al final vaig acomiadar-me i li vaig prometre que faria tot el que pogués per ajudar-lo, encara que només fos escoltar-lo una altra vegada. Camí cap a casa, em va venir a la memòria com havia canviat aquella tarda, ja que jo planejava anar a pintar un paisatge nevat i l'havia acabada ajudant una persona necessitada. De fet, no em va fer res perdre-la, perquè crec que és molt més important el que vaig fer.

Eduard Muntalt Moner

Reflexions a mitja tarda

Les hores passen lentament i és una llosa intransferible la meva tristor solitària.

Les cames flaquegen, les llàgrimes són el mirall de l'ànima.

Reposo un instant i em carrego la vida a l'esquena. Pam. Pam. Les passes sonen feixugues en marcar un rastre a l'asfalt.

Miro a la meva dreta i no veig ningú. Em giro i tampoc no veig ningú. Sóc jo, sola, amb l'única companyia del meu reflex sobre l'aigua.

Els meus pulmons xisclen i la meva veu ressona a les muntanyes. Quan torna, ignorada pel no-res, me la miro estranyada, incapaç de veure'm en el meu propi reclam, preguntant-me confusa qui ha tingut esma per crear-la.

M'ajupo i veig les llàgrimes solitàries que cauen sobre el meu reflex, esborrant momentàniament els meus ulls, trencant per un instant la quietud sinistra.

Una setmana més, un dia més. Anar seguint, anar avançant i tot, per què? Els minuts es desfan massa de pressa, com flocs de neu al bell mig del desert, i jo segueixo sense trobar un sentit al que estic fent. I mentrestant, el silenci. I una buidor que m'afligeix. I l'enganxós tic-tac del rellotge.

La placidesa exterior xoca amb els crits del meu enteniment. La contraposició, la paradoxa. La calma, i l'irrefrenable fluir de la incertesa. Els dubtes són, un cop més, tèrmits als meus fonaments; el terreny inestable és perillós.

Una veu em retruny a les parets del cervell: per què? Però és clar, el temps no em dóna temps i la societat m'exigeix ser forta –o si més no, aparentar-ho– i seguir endavant. Somric, i el meu interior es trenca en bocins.

La veïna del 4t 1a, la noia de la cafeteria, el professor de música... tots, cremen el seu moment criticant el primer que els passa pel davant, comentant si la seva camisa és d'aquesta manera o d'aquella altra. Jo, mentrestant, lluito per fugir de tanta confusió. És realment important? Ofuscada, ja no sé qui és el que actua: si ells, o jo, o tots plegats.

Em miro a través del retrovisor del vehicle. Qui és aquella de l'altre cantó del mirall? Les botzines dels cotxes em semblen llunyanes i banals. Arrenco i tots em passen al davant. Em miren, blasfemant. No em queda esma ni per tornar-los la mirada, però al meu rostre s'hi dibuixa una ganyota de fàstic. Mentrestant, el rellotge digital de l'automòbil segueix movent-se, inexorable. vint-i-cinc, vint-i-sis, vint-i-set. Segon a segon, la meva vida se m'escola entre els dits, com ho fa l'aigua que tants dies no ha caigut per la reixa que duu al clavegueram.

Què he fet? Què haig de fer?

Totes les preguntes em semblen iguals, una peça més en una llarga cadena de producció. Idènticament impersonals, idènticament fredes, idènticament buides. Encallades en la rutina i presoneres de la quotidianeïtat.

Miro els vianants. Un crida pel telèfon mòbil, una parella discuteix, un nen creua el carrer sense mirar. Ànimes errants, com jo, supeditades als cànons establerts; simples peons a la partida d'escacs entre el temps i la vida.

Guanyadora Categoria B: Georgina Busquets

És aquest el món en què vivim?

Em nego a respondre'm.

Baixo del cotxe, em trec el rellotge de polsera que em van regalar el dia del meu aniversari i me'l miro, hipnotitzada. Les busques segueixen el seu llarg camí sense retorn, sense esperar res, sense preguntar-se pel seu destí, encadenat per sempre a la corretja de pell i a l'esfera platejada.

L'agafo amb tota la força de què sóc capaç, en un fútil intent d'acabar amb el seu domini inapel·lable. La respiració s'agita, els nusos dels seus dits emblanqueixen, l'anell se'm clava a la pell. I llavors, de sobte, trobo la resposta. La monotonia; la clau.

La pressió cessa, els meus dits se separen i el rellotge cau, enduent-se al seu pas els núvols d'aire que hi ha en el seu camí cap a un indefugible final.

Els segons s'allarguen, alentint-se, com ja ho han fet tantes altres vegades. Però aquest cop tot ha canviat: ja no es tornaran a recuperar.

El vidre xoca contra el terra, els engranatges es veuen alliberats. Després de tants mesos d'inexorable lletania, les agulles es paren.

Miro les últimes restes del que abans era un rellotge, els vestigis d'un temps finit.

Al meu voltant, tot em sembla més viu. Torno a pujar al cotxe i m'assec, alliberada.

Geogina Busquets

Humà sota la coberta del circ: perplex

Avorrit, quasi estupiditzat pels colors impossibles, per un home que crida, una dona que balla, una pilota i dos jugadors, vostè desconeix, en un primer moment, si és a causa de la seva coixesa o de l'estat de xoc en què sembla trobar-se, però avui no la mira amb l'habitual displicència, sinó, qui sap per què, deixa l'entrepà i es concentra en la nena, com si aquella figura li recordés una imatge, molt vaga primer, menys imprecisa després, vista anteriorment en una pel·lícula, dins d'un bar o en un hotel, i de la seva boca, de la de vostè surt un *però per l'amor de Déu* a penes audible, mentre, mig vençuda la temptació de treure-se-la del davant, va descobrint coses d'ella, com un uniforme que penja del seu cos massa prim o que per on la nena camina l'aire és glaçat, constatacions no sempre fàcils de fer en uns segons, però ara focalitza els detalls i un d'ells li assenyala uns ossos a punt de sortir de la pell i un altre unes branques movent-se, mentre la nena plega els braços al voltant del cos, com si busqués escalfor, l'abraçada impossible i, vostè, atònit, es dirigeix a casa dels únics veïns del replà, impulsat per una certa ambigüitat en pretensions i expectatives, truca a la porta i obre una persona grassa, molt més grassa que la setmana anterior, repugnant, incompatible anomenar-la dona i, amb una innocència imponderable, vostè, que té fama d'esquerp, de solitari, de rar, vostè que pensa que el dos de gener ja és massa tard per desitjar bon any nou a la gent, vostè li pregunta si ha vist a la nena, i ella respon *Quina nena?*, i li tanca la porta a la cara, i es queda uns instants aturat, fins que torna al pis, al sofà, on veu que ara la nena és a terra, caiguda entre el fang i, durant uns segons, vostè tanca els ulls i es diu que és un somni, que d'aquí a poc despertarà, es rebolcarà en una blancor de llençols immaculats i demà anirà a treballar, però quan els obre de nou observa la mirada de la nena clavada en la seva, imatge tan trista que convida a perdre l'alè, sobretot per uns llavis entreoberts que demanen ajuda, uns ulls encara infantils que expressen fatiga immemorial, un cos sense la capacitat d'acumular energies amb records feliços perquè d'aquests no n'hi ha, i vostè voldria trucar a algú, queixar-se, protesta imprecisa perquè no sap a qui dirigir-la, a la televisió? al govern? i despenja el telèfon pensant en números, en possibles combinacions, fins que al cap d'una estona, derrotat, penja l'aparell intentant recordar on l'havia vist abans, quan, la nena, que ja era a punt d'aixecar-se, torna a caure damunt del fang, i ella, mirant-lo els ulls desencaixats, trista, gesticula com si digués *Això pot acabar quan vulgui*, i malgrat que vostè no ho ignora, malgrat que sap que en qualsevol moment pot tornar-la invisible, comença a tenir la certesa que no ho podrà fer, possiblement perquè quan es descobreix un innocent ja no es pot viure com abans, frase que ha sentit dir en més d'una ocasió però que mai no havia constatat i, sense poder-ho evitar, vostè surt de l'habitació per dirigir-se a la cuina, on beu un got d'aigua, ha de recolzar-se al marbre perquè perd l'equilibri mentre li cau primer una llàgrima i després els ulls ja són com les capes d'una ceba que com més en treus més ganes tens de plorar, i s'eixuga la cara, torna a l'habitació i de nou, davant d'ella, veu com s'ha incorporat, com avança, i ara vostè s'asseu més alleujat, amb el sentiment il·lusori que el temps tot ho arregla, fins que ella torna a caure i vostè pensa que s'ha aixecat massa vegades, que aquest cop no podrà, i, efectivament, veu com intenta incorporar-se, com és a punt d'aconseguir-ho, com cau, i vostè li ofereix la mà en un gest d'amistat que no té cap sentit perquè la nena el veu però no pot agafar-li la mà, i, indefens, surt de l'habitació, truca a casa dels veïns per segona vegada i ara és un home extremament obès, solemne, presumptuós, endurit, idiota, que obre la porta i pregunta *què passa?* i vostè, de manera desordenada, li explica que la nena és coixa, que té fred, que es troba en estat de xoc, que no sap si es podrà aixecar, que a la

concurs LITERARI

seva edat els errors encara es poden solucionar, que fer-se gran és descobrir que els errors ja no es poden... i l'home li diu que se'n vagi a casa, que no torni a emprenyar, i vostè espera uns segons, estupefacte, i va novament al sofà, on observa com la nena camina, cara pàl·lida, cos indefens, per carrers deserts, sense autobusos ni cotxes, fang i runes tan sols, i, tenallat al seient, pensa que la gent mai no hauria d'haver de suportar tot el que és capaç de suportar, i comença a articular de manera més clara la seva protesta, cridant un cabrons! que pot resultar genèric en una primera i encertada constatació, però que si s'aprofundeix en el to, la ira, semblaria adreçat a persones concretes, i pronuncia un *Déu meu!* ara ja més audible quan són a punt de caure novament unes llàgrimes, i se'n va a la cuina, es recolza al marbre i s'adona que ella ha entrat a casa, que no és habitual que hi entri ningú, excepte quan molles, brutícia i tabac s'acumulen al terra i algú ve a netejar, i el primer que pensa és a tornar cap a ella i demanar-li el seu nom, perquè és trist ignorar el nom de qui ha de viure amb nosaltres, ser incapaç de qualificar, de fixar, de compondre unes lletres en el cap, lletres que juntes es poden repetir i signifiquen ordres, sí, però també tendreses, afinitats, i la nena, endevinant-li els pensaments, s'atura, es gira i s'encongeix d'espatlles com si digués *què importa*, i vostè es queda un pèl decebut, decepció que s'ajorna quan veu que segueix caminant i es dirigeix cap a un carrer on homes, dones i nens, sols o en petits grups, estan morts o agonitzants, i de la seva boca, de la de vostè, surt un *Déu meu!* tan audible que provoca fins i tot que ella es giri, moment que aprofita un mig mort, estirat a terra, per agafar la cama de la nena i demanar-li menjar, i, durant la lluita entre els dos, a vostè li agradaria intervenir, ajudar-la, però no pot, i quan ella aconsegueix deslliurar-se'n espera que, tan dèbil, no hagi de fer més esforços i trobi aigua o menjar, perquè ara la veu regirar butxaques de morts buscant engrunes de pa o una cantimplora que, si la troba, sempre és buida, i vostè, incapaç d'ajudar-la, se sent com un insecte que cau en un recipient relliscós i, a pesar dels esforços, és incapaç d'escapar, i torna a estremir-se quan veu com la nena agafa un bidó i, d'esquenes, avergonyida, s'hi asseu al damunt per, segons més tard, beure's la pròpia orina, i surt a la terrassa, crida la gent del carrer perquè no ho pot suportar, els diu que hi pugin, que ho veuran, però indiferents, espantats, o potser perquè només és capaç d'entendre qui té el pressentiment de no haver entès abans, tothom s'allunya i, extenuat, suat, quasi sense forces, vostè repeteix *Déu meu!* diverses vegades, tot preguntant-se com ha pogut passar i es respon que deu ser fruit d'un error, d'un atzar que ningú no recorda, moment en el qual, i de manera inesperada, veu com l'habitació s'ha quedat quasi a les fosques, en una estranya foscor de color indecís, i vostè, aterrit per la possibilitat d'haver-la perduda, entra novament a l'habitació i, amb prudència, s'apropa a la nena i adonant-se que s'ha fet de nit també per a ella i, des d'un petit foc improvisat, sembla preguntar-li *Mai no m'havies mirat?*, i se sorprèn de respondre que no, i la nena sembla insistir *I de què parles amb els altres?*, i es queda desconcertat, com quan algunes preguntes excedeixen totes les respostes, i ella somriu i s'adorm, i durant hores vostè mira atentament, també s'hi apropa per donar-li escalfor, l'abraçada impossible, fins que s'adorm al costat, no sap quant de temps però què importa ja que la llum del dia us desperta a l'unison, i ella observa al voltant, desconcertada perquè se sap encara viva, somriu novament, s'incorpora amb dificultat i segueix el camí amb pas errant, de vegades sola, d'altres amb petits grups, sense tenir ni idea de cap a on va però no per això deixa de caminar, i vostè, ara ja sí, li ofereix un got, la meitat de l'entrepà, sabent que és impossible que ella

Guanyador Categoria C: Joan Carles Cardona

l'agafi, però l'apropa tant a la nena que el got es trenca, es fa un tall a la mà i baixa a la farmàcia, on una dona corpulenta el cura amb desgana i vostè li pregunta si ha vist la nena, i li diu que sí, com tothom, cada dia un instant, però que el marit prefereix el futbol i ella la història d'una parella que no sap con acabarà, i li explica les particulars relacions que ha establert amb la petita, primer correctament, des del principi, després, observant la cara de la dona, estúpida, obtusa, surt de la farmàcia amb precipitació i, mig embenat, mentre va cap a casa, pensa en el que li ha dit la farmacèutica i, aleshores, recorda que vostè també ha vist la nena un instant cada dia, i s'atura, mira un cel que no es deixa observar i els Déu meu! que pronuncia són tan poderosos que la gent obre els ulls de les cases i l'increpa amb violència, però ara, ara que ja sap la història pensa que podria entrar als cafès per explicar-la, *Tot va començar mentre, avorrit, quasi estupiditzat pels colors impossibles, per un home que crida, una dona que balla, una pilota i dos jugadors...* però de què serviria es pregunta, ells potser escoltarien, potser fins i tot arribarien a entristir-se o plorar, però sortirien d'allà per fer el mateix de cada dia, les seves paraules no farien cap efecte, no tindrien cap valor, raó per la qual decideix tornar a casa corrent, perquè sent la seva absència, una absència molt propera a la soledat, i ara veu com la nena es troba en una ciutat mig en runes, envoltada de cadàvers i de sang, veu com esgotada es descorda un parell de botons d'un uniforme que li va massa gran i en treu una nina estripada, el cap de la qual penja d'un fil, li queda un ull, la hi falta un peu i quatre dits de les mans, col·loca la nina damunt tres trossos de fusta improvisats i fa la impressió que la vulgui vendre, tot i que sembla improbable que algú la hi pugui comprar, i espera, mentre vostè encara li apropa aigua i menjar, ja no busca culpables, els odia per anticipat, i, desesperat, intenta trobar un camí que el porti a ella, ara, en aquest moment, però busca pel darrere, pel davant, i no hi ha res, o un fil tan prim que no es podria dir ni umbilical, i experimenta una desil·lusió que es deu equiparar a la primera del primer home la primera vegada que intentava no ignorar, i la nena li somriu, i vostè també perquè no vegi la seva desesperació, però fa venir un tècnic i un altre per arribar a la dolorosa conclusió que el camí que segueix és equivocat i, després de nits i dies d'estudi, creu reconèixer el lloc exacte on la pot trobar, i un matí, quan ja ho té tot preparat, cantimplores plenes, molt de menjar, desafiant, decideix anar cap a ella, fins que després de vagar per camins equivocats, de perdre's una i mil vegades durant tots aquests anys, arriba a un lloc on alguns indicis, un terra ple de fang, l'aire glaçat, morts,

agonitzants vestits amb uniformes que invariablement els van massa grans, li permeten suposar que és molt a prop de la nena, i, tot i que la vista ja no és com abans, mira en totes direccions i, potser per això, per aquest rodar el cap, cau a terra i, quan intenta alçar-se, pensa que s'ha aixecat massa vegades, que aquest cop no podrà i, efectivament, torna a caure, quan, encara confús, es gira i veu un aparell de filmació, s'apropa a la lent i observa una dona ampla que li somriu d'una manera vagament familiar, com si l'hagués vista abans en una pel·lícula, dins d'un bar o en un hotel, i la seva boca pronuncia *Déu meu!* moltes vegades, fins que passada una estona s'incorpora busca en totes direccions, però no hi ha ningú, i com que ha fet un viatge tan llarg i ja no li queda menjar, agafa una nina que troba per terra, l'espolsa, la col·loca damunt tres trossos de fusta improvisats, i intenta vendre-la, tot i que és improbable que li arribin a comprar, entre d'altres coses perquè no té cames ni ulls, però encara conserva el cos i alguns dits de les mans.

Joan Carles Cardona

Vivències d'ací a Sant Hilari

Una convivència solidària, respectuosa i corresponsable mai no ha estat fàcil. Avui tampoc no ho és. Cal una cultura per a la convivència.

Dia 1 de gener de 1988. La missa vespertina la celebra un servidor. Faig la meva homilia. Uns dies després em diu: ho has de fer més entenedor.

M'encarrega la xerrada radiofònica dominical... i un bon dia em demana tots els textos.

I plego.

Tot d'una apareix la Patrícia: un misteri. Qui és? Té bona presència... Una mica llampada sí que es veu. *Shows* a dojo.

Un diumenge, durant la missa, puja al presbiteri i fa la seva arenga. Falta temps i puja en Tordera, l'apaivaga i la treu. Ens hi fa tres sortides, anades i vingudes... A l'escena entra un gosset que acaba a la guàrdia civil, que en té cura. Una tabola per a les noies del París.

Primeres comunions. Un altre espectacle. Hi esmercem tres diumenges. El primer va ser una disbauxa pel xivarri que s'hi fa. Repartim la comunió a dues files i tot cridant, de sobte, diu: "Si no calleu pleguem"... Dit i fet. Tothom, un silenci sepulcral... Passats uns minuts hi tornem... a la sagristia. Quina vergonya que he passat!

Diumenge vinent, deixa'm fer a mi. En començar el segon diumenge vaig fer-los una petita reflexió i tot va anar com una seda.

Cal treballar, ensenyar i maldar per a una convivència respectuosa, solidària i pacífica.

Sobretot, amb la mainada i la joventut. És una tasca llarga i difícil, però no impossible. Pares, ensenyants, autoritats i tota la societat hi teniu quelcom a dir i principalment molt a fer. Sortosament, i gràcies a Déu, ja es fa. Cal procurar entre tots una cultura per a la convivència.

Mn. Joan Coma, rector d'Espinelves.
Agost 2004

N.B. N'hi ha un pilot, de vivències, però espigolant, m'ha semblat que aquestes són les més reeixides. És bo recordar-les.

1954
Fa cinquanta anys

Internacionalment, 1954 és un any ple de conflictes, dintre el concepte de Guerra Freda, que podria haver derivat en greus situacions de desequilibri mundial dins la continuada tensió entre EUA i la URSS, en la seva lluita per dominar i controlar el món, cadascú segons la seva particular manera d'entendre'l. L'escalada armamentista tensà la situació, ja que els Estats Units feren esclatar la primera bomba d'hidrogen (bomba H) i flotaren el "Nautilus", primer submarí atòmic. Els estats europeus intentaven una via particular a través de la unió d'interessos (CECA), però les conseqüències de la guerra encara es notaven.

Principals esdeveniments

- Presentació a Nova York de la primera calculadora de circuits integrats.
- Surt a la mar el primer submarí atòmic, el *Nautilus*.
- El senador americà MacCarthy segueix amb la seva croada anticomunista.
- Nasser pren el poder a Egipte en derrotar Naguib.
- Els Estats Units fan esclatar la bomba d'hidrogen a les Marshall, al Pacífic.
- Primer enllaç intereuropeu de televisió (Eurovisió).
- França perd Indoxina després de la derrota de Dien Bien Phu.
- Cop d'estat anticomunista a Guatemala.
- Alemanya guanya la Copa del Món a Hongria per 3 a 2.
- A la Conferència de Ginebra es creen Laos, Cambotja i els dos Vietnams.
- Sublevació nacionalista a Algèria.
- Hemingway rep el premi Nobel de Literatura.

Per **Espanya** l'any 1954 és el de la consolidació de l'ajuda dels Estats Units, amb la implantació de les quatre bases militars. Això es traduirà en un important ajut econòmic i financer. El turisme, ara amb força estrangers, obrirà les portes a una gran font d'ingressos, junt amb les remeses dels emigrants i l'inici d'una forta inversió estrangera.

Tot plegat, repercutirà una mica en la manera de viure dels espanyols. No passa així en camp polític, on tot està controlat i en ordre.

Fets a destacar

- ▷ Els EUA envien molt material de guerra a Espanya dins el programa de defensa mutu.
- ▷ Arriben excombatents de la División Azul que estaven empresonats a Rússia.
- ▷ Mor l'eminent escriptor i premi Nobel de literatura, Jacinto Benavente. També l'il·lustre català Eugeni D'Ors, Xènius.
- ▷ El doctor E. Kortweig, eminent científic, fa una especial crida del risc de càncer de pulmó per a aquells que fumen.
- ▷ El Madrid guanya la lliga i Bahamontes és el rei de la muntanya del Tour.
- ▷ A Barcelona s'entrena *La ley del silencio*, amb Marlon Brando, i també *Quo Vadis*, amb pantalla panoràmica.
- ▷ El cardenal Pla y Deniel condemna a Espanya els concursos de bellesa i s'inicia una campanya de "Cruzada de la decencia", davant l'alleugerament de la roba en el vestir, a causa de la molta calor de l'estiu...

Homenatge a la Vellesa. Els avis davant can Micalic

Processó de Corpus, amb els nens de la primera comunió, (Puig, Adillon, Ripoll, Vilamala, Masó, Danés...)

Localment **Sant Hilari** seguirà una mica amb l'incipient progrés econòmic de les patates i el bosc, alguna petita torneria i l'estiueig, que ara va a més. El creixement de la població també serà una realitat, indici que la gent es guanya una mica millor la vida.

El consistori és el mateix, amb Salvador Tarradellas com a alcalde, però el juliol serà substituït "per decret" per Enric Rossell i Domingo, l'*Enric Serras*. Políticament, tot controlat. L'immobilisme era total, perquè hi havia un sistema de designació (terç sindical, familiar i corporatiu), que només consistia a canviar els regidors de lloc. El secretari era Joan Vila Fransa.

Curiositats

Sant Hilari tenia 2.883 habitants de dret. Al llarg de l'any nasqueren 43 criatures, moriren 24 persones i es feren 30 matrimonis eclesiàstics.

Pel que fa a les obres, s'urbanitza i pavimenta l'actual carrer Busquets i Punset, que enllaça la plaça de Can Torrent amb el carrer de la Piscina. Se segueix amb la urbanització de la zona dels carrers Vallclara, St. Josep, Gurb, i també l'àrea de l'actual carrer Gaudí o cases de Collsabena.

A iniciativa de la família Rovira, que tenia el turó, s'arregla i amplia a 8 m el tram que va des del final de can Casals (avui bar Chapete) fins al carrer de l'Hospital.

S'acaben les obres de restauració de la capella del Santíssim, amb pintures de Massagué, i s'inicien les del que serà el cinema Tívoli.

Moltes queixes pel mal estat de les carreteres que porten a Sant Hilari.

El Sr. Rigoberto Pernau demana autorització per a la construcció d'una caseta destinada a l'embotellament de l'aigua de la font Vella. S'adequarà el recinte amb el pont, l'aparcament i es mantindrà, per la pressió del poble, el "camino del bosque".

S'ensorren set nínxols del cementiri a causa d'un moviment de la paret de tanca. Hi ha conflictes entre l'Ajuntament i Obres Públiques per a l'alineació de la carretera d'Arbúcies.

Com que la guàrdia civil hagué de marxar d'allà on era, per haver hagut de tornar la finca a la

Sra. Carme Solanells, vídua de Narcís Corbera, es lloga a Tomàs Vives l'edifici que ara és el Casal Jove, com a residència de les forces d'ordre. S'hi han de fer moltes obres.

S'avisa a tots els veïns del carrer Santa Margarida que a partir de l'u de febrer de 1955 han de ser fora del carrer, galliners, femers, llenyers, gàbies grosses...

S'inaugura la piscina petita de l'Hotel Solterra, amb l'actuació dels equips de natació ornamental de la Sociedad Atlética de Barcelona (ball aquàtic, salts, natació).

Els gegants i caparruts de Sant Hilari participen a la desfilada de la Festa de la Mercè de Barcelona. A la Festa Major del Pla de les Arenes, ofici, ball i tir al plat amb el triomf del senyor Marquès de Montsolís.

Francesc Brugués Ruhí, després de moltes dificultats burocràtiques, obté la plaça d'auxiliar administratiu de les oficines municipals en propietat.

L'Emili Muntalt Clos guanya la subhasta com a encarregat del servei públic del transport de cadàvers i de carn, per 7.450 ptes.

Benedicció de Sant Cristòfol

S'autoritza l'alcalde, S. Tarradellas, i el secretari, Joan Vila, amb càrrec al pressupost municipal, que vagin a Girona a l'acte de lliurament de la Medalla al Mérito Civil al Sr. Luis Mazo Mendo, governador civil de Girona.

Subvenció de 1.200 ptes al Govern Civil per la part, que li toca com a Ajuntament en representació de l'Asamblea de la FET i de las JONS, a Madrid. Hi anaren en Francisco Fauria i en Quico Brugués, que tingueren una subvenció de 500 ptes.

S'aprova que Joaquim Mir Arboix sigui agutzil interí de l'Ajuntament, ja que a partir de 1955 es jubila l'anterior, Pere Fauria Soler.

Frederic Estragués ha cobrat 400 ptes per portar quatre vegades els gegants.

Els "Alegres" a la plaça en l'Homenatge als Avis

L'equip Atlètic Juvenil, quan no hi havia futbol de campionat, 1954
Davant: Roura, Puigderrajos, Parareda, Moragas, Puigderrajols
Darrere: Muntalt, Moragas, García, Masnou, Bruguera i Miralpeix

Discurs de les autoritats. M. Mollfulleda, P. Portell, T. Carbonell, J. Fàbrega, H. Masnou, J. Bruguera, dos senyors de fora i l'alcalde S. Tarradellas. Franco ho presideix

Lliurament d'un ram de flors a la Sra. d'en Biosca

1954
Fa cinquanta anys

L'Ajuntament dóna 300 ptes com a col·laboració en el "Día del Maestro", 200 a la comissió organitzadora de les sardanes durant l'estiu i 1.000 d'ajut a la comissió organitzadora de la Setmana Santa. Es recullen 9.000 ptes en el "Día del Seminario".

L'Ajuntament abona 450 ptes, per costejar l'automòbil de l'orquestra Amerense que havia amenitzat els actes religiosos i cívics del "5 de Febrero, fiesta de la liberación nacional de esta villa por las tropas de Franco", ja que una nevada els bloquejà a Osor.

Els Nois Alegres presenten el seu *Popurri americà en 3-D.*

A l'agost, interessants partits de futbol amb la presència dels jugadors del Barcelona Biosca, Cèsar i Ramallets.

Distinció del poble al gran amant de Sant Hilari, Ventura Gasol.

Homenatge als avis amb l'últim any de participació de l'apreciat Jaumet.

L'orquestra local Ritmos feia furor. Actuà al Coll, al Pla de les Arenes, a la font Picant i a Joanhuix, entre altres indrets.

Es funda el grup coral Som i Serem.

Del 10 al 13 d'agost actua el Canadà Circus a la plaça de can Torrent.

A les entrades del poble es posen *Las flechas del Movimiento...*

NOTA. El que realment interessa d'aquestes pàgines és el treball fotogràfic d'en Salvador Bosch, amb imatges del seu arxiu paticular.

Àngel Serradesanferm i Valls

Passejada dels cavalls per St. Antoni prop del Petrinxo

St. Cristòfol. Benedicció de bicicletes. En aquest grup hi ha la Magda i en Tomàs Vilà, en Ramon Molas, els germans M. Glòria i Emili Robeño, M.A. Puig, en Quim de can Blat i d'altres forasters

CE Sant Hilari, reforçat amb Biosca i César, del Barça

De nou sobre

ANTON BUSQUETS i PUNSET

(1876-1934)

Jornades de treball sobre la seva figura i la seva obra, reedicions, audicions, rutes... tot dins l'ANY BUSQUETS I PUNSET (setembre 2004-octubre 2005)

No pot resultar estrany a ningú que tornem a parlar –com ja havíem fet fa un temps en aquest mateix programa– sobre el mestre, escriptor i activista cultural Anton o Antoni Busquets i Punset. Segurament és el personatge més rellevant en el terreny cultural o literari nat a Sant Hilari Sacalm. L'avinentesa de la celebració de la Jornada *Verdaguer al Montseny i les Guilleries* el setembre de 2002 va suscitar novament la figura de Busquets i la va posar davant dels nostres ulls –els dels responsables municipals i els dels estudiosos– com una figura assenyalada a la qual calia dedicar una atenció especial, a banda de la seva relació amb Verdaguer.

Certament, Busquets és un personatge polifacètic, hiperactiu, diríem, en el món cultural del catalanisme en fase ascendent, en l'excursionisme i en el que avui en diríem periodisme literari i en la direcció d'escoles catalanes. Un personatge amb una obra poètica en to més aviat romàntic i propi de la Renaixença que es decanta posteriorment vers la prosa costumista, excursionista. En la seva producció el paisatge, les formes de vida i el llenguatge muntanyencs són els principals ingredients. D'altra banda, la seva relació amb el món educatiu va fer que Busquets entrés en contacte amb la primera empresa editorial catalana, Dalmau Carles, Pla, de Girona, per a la qual va elaborar l'antologia *Aplech*, profusament reeditada entre 1906 i 1934. Per més que la seva no sigui una aportació que pugui qualificar-se de capdavantera, sí que està present en molt àmbits de la literatura i del periodisme català de tota una època, sí que va mantenir correspondència i relacions amb els noms més preponderants del panorama literari del país, sí que va promoure, impulsar i contribuir a engegar activitats i iniciatives diverses que encara són recordades...

Per tot plegat l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm i el Centre d'Estudis Selvatans ens hem posat d'acord per impulsar ara l'estudi i la valoració de la seva figura i de la seva obra a través d'unes sessions o jornades (el mes de març i el mes de maig de 2005, molt probablement) en què diversos estudiosos i especialistes aprofundiran sobre múltiples aspectes de la seva personalitat i de la seva obra. Les jornades de treball s'inclouen en el seguit d'actes previstos dins l'anomenat ANY BUSQUETS I PUNSET que s'obrirà –com trobareu detallat en aquestes mateixes pàgines– amb l'inici el curs acadèmic 2004-2005 i s'anirà desgranant fins a l'octubre de 2005, una bona colla d'actes que, gràcies a l'impuls de Xavier Colon, han recollit complicitats diverses i s'han encarrilat en un mateix objectiu.

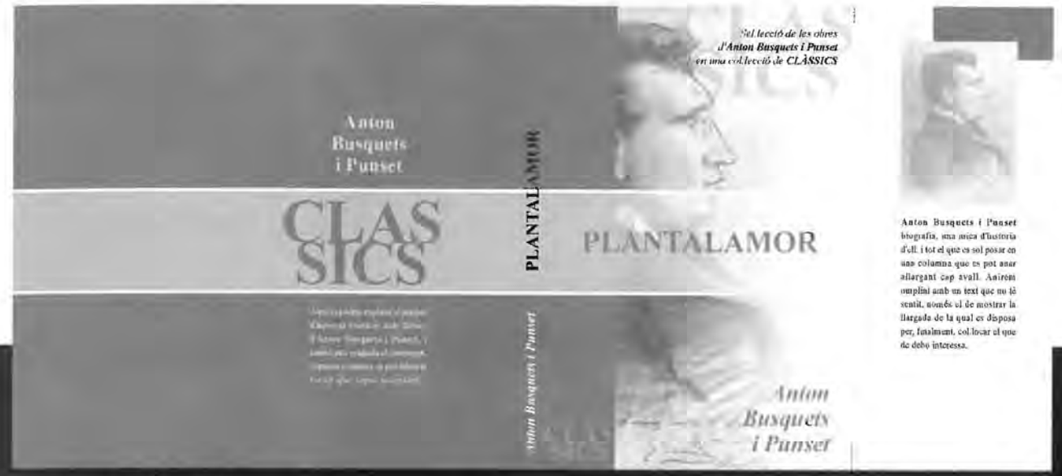

Projecte de reedició de la seva obra Plantalamor

A banda de rutes i sortides, lectures públiques i projeccions amb una selecció dels seus textos i altres iniciatives que tenen el propòsit clar i net de popularitzar l'obra de Busquets i Punset entre els lectors d'avui i entre els mateixos hilariencs, selvatans i visitants que el desconeixem en gran mesura, em sembla que té un especial relleu el fet que els municipis de Sant Hilari i Calders (on Busquets i Punset exercí de mestre i on l'escola pública porta el seu nom, com ara també l'IES de St. Hilari) hagin emprès la reedició de dues obres d'Anton Busquets que així es posen més a l'abast del públic actual. El recull de narracions *Del Montseny* (1903), elogiat per Maragall en el seu moment, i la novel·la *Plantalamor* (1908), veuran la llum al llarg de l'any i seran presentades a Sant Hilari. Mn. Josep Ruaix i Vinyet, actual rector de Calders i persona d'una llarga experiència i coneixements en llengua catalana, n'ha fet l'adaptació a la normativa moderna respectant en tot el lèxic i la fraseologia de Busquets, alhora que s'encarrega a especialistes una introducció a cada volum.

Igualment les dues sessions previstes de *Jornades de treball* aplegaran a Sant Hilari diversos estudiosos que oferiran visions complementàries sobre l'època en què va viure i produir, la seva personalitat, la seva obra poètica i narrativa, el paisatge i els noms de lloc que hi reflecteix, la seva faceta de promotor cultural, la seva vessant com a mestre (en especial la seva estada a l'Hospitalet de Llobregat), les seves opinions crítiques sobre la literatura del seu moment reflectida en els pròlegs i articles periodístics, etc. Està previst que hi prenguin part professors de literatura, estudiosos de la història de l'educació o de les revistes literàries, experts en els

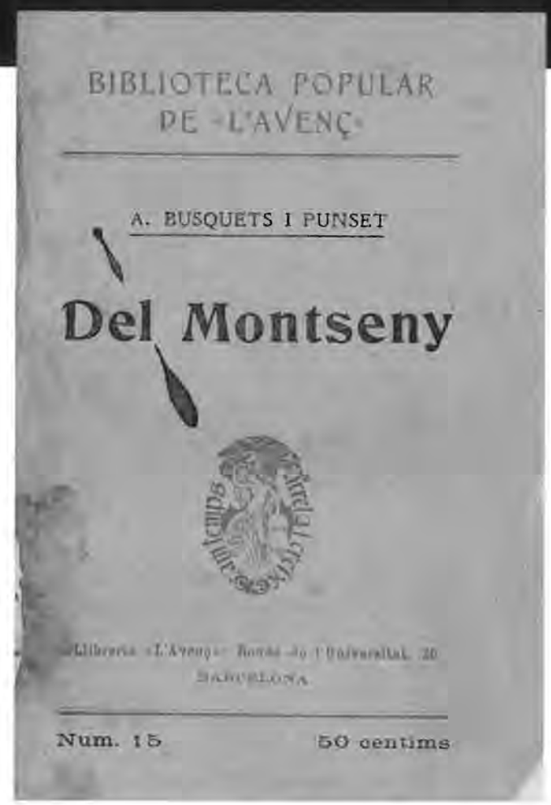

inicis de l'excursionisme... entre els quals podem esmentar Llorenç Soldevila, Francesc Danés, Josep Ferrer o Carles Hernández, sota la coordinació de qui signa aquestes ratlles. Cal esperar que d'aquests treballs i del diàleg entre tots els assistents en surti més nítida la figura de Busquets dins el seu context, més ben compresa i analitzada en molts detalls fins ara inadvertits, i sobretot que redundin en un coneixement més estès de la seva obra entre els professors de secundària i de primària, als quals

s'adrecen les sessions especialment i que són els que han de traslladar als estudiants, als infants i joves el gust per assaborir-la. Igualment, s'han previst sessions de presentació i lectura de fragments a les aules escolars de Sant Hilari.

Esperem, doncs, que l'esforç assoleixi el resultat previst i que, mica en mica, anem situant el vostre convilatà Anton Busquets en el replà que li correspon dins l'escala de valors de la literatura catalana, un replà que si no serà dels més alts de tot, sí que de cap manera pot continuar sent tan poc vistent com fins ara ha estat. El millor servei a una escriptor –ho diem i ho repetim, però és ben certés que el llegim i que el valorem, oberts al resultat que ens pugui aportar, sense partits presos en cap sentit, comptant amb el parer dels experts i amb el nostre tast directe. Vet ací la primera etapa per aconseguir-ho concretada en un seguit d'actes, generals o més acadèmics, més estrictament literaris i més obertament socials, en què tots podreu trobar, ben segur, el vostre moment, la vostra avinentesa.

Narcís Figueras i Capdevila,
professor dels Estudis d'Humanitats i Filologia Catalana de la UOC i president del Centre d'Estudis Selvatans

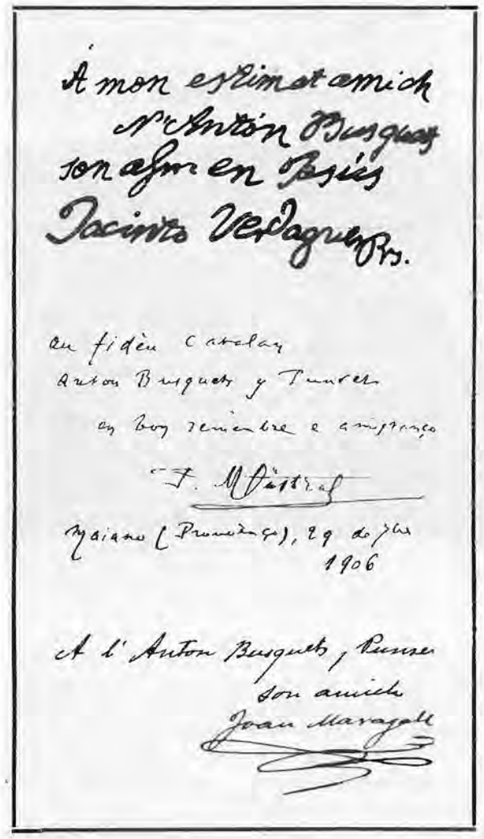

Any Busquets i Punset
Sant Hilari Sacalm, 2004-2005

PREVISIÓ D'ACTIVITATS

MES	DIA	LLOC	ACTIVITAT
octubre 2004	2	IES Anton Busquets i Punset	Obertura de l'any Busquets i Punset Glossa del persontge a càrrec de l'Anton Carrera Jornada de portes obertes
novembre 2004	7		Ruta "Camins de les Guilleries" en record de Busquets i Punset. Orbanitza Ça-Calm Exprés
febrer 2005		Sala Noble	Presentació d'un audiovisual dedicat a l'Anton Busquets i Punset, amb música en viu, narració i fotografia.
març 2005		Casa de Cultura	Jornada Busquets i Punset.
abril 2005		Sala Noble	Presentació i la reedició dels llibres *Del Montseny* i *Plantalamor*. A cura de Mn. Josep Ruaix
maig 2005		Casa de Cultura	Jornada Busquets i Punset.
juliol o agost 2005		Plaça de l'Església	Un pou de poesia (recital de poemes de Busquets i Punset)
octubre 2005		IES Anton Busquets i Punset	Clausura de l'Any Busquets i Punset. Descoberta d'element artístic commemoratiu.

Altres opcions
- Exposició monogràfica dels diferents vessants del mestre.
- Treballs amb les escoles.
- Vinculació Sant Hilari - Calders - L'Hospitalet de Llobregat.

Per a les jornades tècniques hem pensat amb: Mn. Josep Ruaix, Llorenç Soldevila, Narcís Figueras, Quico Danés, Anton Carrera, Joan Pujadas i Josep Ferrer (Pineda de Mar - Sara Llorens)

Un capbreu parcial de Santa Maria de Mansolí originari del s. XIV

La parròquia de Santa Maria de Mansolí

Santa Maria de Mansolí era una antiga parròquia sufragània de Sant Hilari Sacalm que, com esmenten Pladevall i Serradesanferm, sembla que va erigir-se vers el segle XI ja que es documenta inicialment el 1038 i 1069 amb les formes gràfiques *Mazulino o Manzulino*[1], un derivat diminutiu d'origen llatí del mot *mas* tal com assenyalen els indicats estudiosos seguint Carreras i Candi[2].
Espacialment, se situa al nord-est de Sant Hilari Sacalm i afronta amb Sant Martí de Querós, Sant Pere d'Osor i Sant Hilari Sacalm; tanmateix, un document de 1868 fa arribar les seves afrontacions fins al coll de Querós[3], en un moment en què és instauradora com a parròquia rural de segona classe i inclou fins a vint-i-tres cases amb una població de cent cinquanta ànimes. Tradicionalment, però, Mansolí Vell s'estenia des de la riera d'Osor, al gorg de la Plana, fins al camí ral d'Osor, prop del coll de Llevanyes. D'aquí descendia en direcció sud-oest vers Camplà i les Clotes, seguia a l'oest fins a la carenada que separava can Gambada i Saleta fins a arribar a mas Quintà.
Aquest espai històricament formava part de la jurisdicció del castell de Solterra. Malgrat això, una part depenia parcialment del priorat del Coll per la qual cosa un grup de masos i peces de terra havien de pagar delma al santuari del Coll. Doncs bé, el document que analitzem és un capbreu en què es recullen les propietats pertanyents a Santa Maria de Mansolí que havien de pagar al prior del Coll.

El document

El document que recollim es troba dins un volum de l'Arxiu de la Corona d'Aragó que porta per títol *Quatre capbreus del Priorat de N. Sª del Coll y dos Precaris y una confeció suelta del Mas Planas de Ossó* que, com assenyala, no és una obra unitària sinó que consta de sis parts diferenciades. La segona és la que aquí treballem, un petit manual de paper de 15x10 de vuit fulls, els dos darrers dels quals resten en blanc. Per títol s'hi anota *Capbreu de Monsoliu en quant a la 3ª part del Priorat del Coll y las restants des Exm Comte de Solterra.* Com s'esmenta, es tracta d'un capbreu[4] que parteix d'un altre d'anterior, del segle XIV, concretament de 1343, ja que a la primera pàgina s'hi llegeix "O per millor dit resumen de la capbrevació faheda y de lo que se capbrevá al Abril de 1343"[5], un text que devia haver-se trobat a la rectoria d'Osor ja que continua dient que "en poder del Sr Rr de Ozor que tot esta in forma probanti. Berenguer Pujol Rr de Ozor, Pere Sala Rr de Ozor als 15 y 16 de las Calendas de maig de 1343"[6]. Tanmateix, el text consultat no porta data, encara que creiem que deu ser del segle XVII ja que a la mateixa pàgina encara s'hi llegeix: "La centuria de 1600 consta que Salet a del mas pagava 6 sous", i encara "consta han pagat 1612 i 1613 a Bach casalici del Coll". És a dir, que el document ha de ser posterior a 1613.

En el text es recullen un total de catorze entrades. A cadascuna d'elles trobem el nom del propietari, seguit de les pertinences que afectaven el priorat del Coll, habitatge i peces de terra. Finalment, s'anotava el que havia de pagar dividit en dos apartats: primerament el que compartia el prior del Coll amb el comte de Solterra, introduït per l'expressió "Censos que fa a la 3ª part de lo Prior" i, posteriorment, allò que es destinava íntegrament al Coll, precedit de "Censos adames per lo Prior a solas".

En major o menor mesura, tots els propietaris pagaven una part en efectiu comptat en sous[7] i la resta en espècies. A la part que compartien el prior i el comte sempre s'hi recollia l'obligació de pagar tasca, és a dir, l'onzena part dels fruits que es recollissin; en vuit casos havien d'abonar "un espatllar de porch del millor"; en tres ocasions havien d'afegir-hi una quantitat d'ous; vuit propietaris havien de donar un feix de palla; en set casos més s'hi havia d'afegir forment, és a dir, blat del millor, en la quantitat o bé de tres mesurons[8] o bé d'un vuità[9]; i encara, quatre declarants hi afegien una o dues joves, és a dir, l'obligació de llaurar les terres priorals durant un o dos dies amb un parell de mules o de bous. La part que es destinava exclusivament al priorat del Coll era exclusivament en espècies, bàsicament mitja gallina o una de sencera; civada en deu declarants, a raó d'un quintà, un vuità, un mesuró i mig o una mesura[10]; a això, set dels propietaris hi havien d'afegir un "pa de cans", possiblement una imposició feudal als vassalls, un dels mals usos suprimits per la pragmàtica de 1486 perquè no creiem que es refereixi a un antic pa de color molt fosc que es feia de farina no depurada ja que, principalment es destinava a aliment de gossos;[11] finalment, en un únic cas s'hi afegien set tasses de vi, possiblement una mesura líquida de la qual desconeixem el valor.

Els declarants i les seves propietats

Com ja hem senyalat, el capbreu recull un total de catorze homes que declaren els seus béns. Són els que segueixen:[12]

- *Joan Andreu sas Illas posseeix casal, era, quintà i la peça de terra Rochacava.*
- *Pera sas Illas la peça de terra anomenada Camp Viver.*
- *Soler dit Gavarra sa Gavarra*
- *Soler dit Riquer el mas Riquer*
- *Pera Roura casa, era, hort quintà i la peça de terra Closas.*
- *Guillem Aulet casa, era, hort, quintà i tres peces de terra dues anomenades sas Pessolas i l'altra Pixarrellas.*
- *Arnau i Cilia Riera casa, era, hort, quintà i tres peces, sa Guilarasa boschosa, lo bosch de ses Caligens i lo bosch de sa Fageda.*
- *Guillem Torrent casa, era, hort, quintà i dues peces de terra, una al torrent de sa Verneda i l'altra en lo lloch dit gorch negra.*
- *Pere Puigdemont casa, era, hort, quintà i cinc peces de nom sa Esporgada del Avallá, sas Cunieras, lo Solá de la Vinya, sa Esporgada del Bach Sota del Forn i Puigagut.*
- *Pera Puigmitjá, casa, era, hort, quintà, quatre trossos d´hort sense nom, tres feixes de terra nominades sa Costa, Solá dels Juyells i Pujols i cinc peces de terra, Saplana, sa Costa, sas Cunieras, sas Figueras i la de la Comtessa.*
- *Pera Puigdevall casa, era, hort, quintà, nou peces de terra, sa Costa de Noguera, sa Plana, la Costa den Roura, lo Solá de Juÿells, als Pujols, sa Plana des Caligens, de sas Vinyolas i la bordonera de sa Plana i un hort ab la bordonera anomenat Brugueras o hort de las Brugueras.*
- *Barthomeu Venguda Mitjá casa, era, hort, quintà i la peça de terra de Rochacava "que es migera ab an Parès".*
- *Pere Brugueras casa, era, hort, quintà i tres peces, sa fageda, Puig de Martí i Baÿús o Bañús.*
- *Bernat de Montsoliu Batlle "confessa fer al Prior a solas (...) per possehir al mas Juÿells".*

La llengua

Deixant de banda l'interès toponímic del document –del qual parlarem més endavant–, lingüísticament cal destacar alguns aspectes:

- En primer lloc, és un text amb força lèxic referit a la mesura de cereals o líquids: feix, jova, quinta, quintà, mesura, mesuró, vuità i la tassa de vi –que a més no hem documentat a cap dels diccionaris consultats com a mesura– Així mateix, lexicogràficament, és ressenyable l'aparició del *pa de ca.*
- També cal senyalar l'ús freqüentíssim de l'article salat –actualment en aquesta zona només fossilitzat en topònims com el mateix Sant Hilari Sacalm– sa, ses al costat de l'arcaic *lo* i dels definits masculí i femení *el, els,*[13] *la, les.*[14] Així mateix s'hi fa ús de l'article personal *en* que fins i tot es contrau a *den.*
- Quant a grafies, cal esmenatr que la *-c* i la *-g* finals actuals amb so de [k] apareixen escrites amb *-ch*: bosch, porch, gorch, tascha...
- Tractant-se d'un text arcaic, hi podem observar l'ús dela *y* com a conjunció copulativa, *quintá y terras,* o enmig de mot, *vuytà.*
- També hi podem veure l'alternança *ñ-ny, Bañús-Vinyolas.*

El Soler de Monsolí

- En una ocasió podem adonar-nos de la reproducció escrita d'una iodització, el fenomen pel qual algunes *-ll-* es pronuncien *-i-*, concretament a *Cunieras* qua hauria de ser *Conilleres.*
- Finalment, hi podem observar altres particularitats escrites fruit de la pronúncia dialectal central en la qual ens situem, confusions *a-e, terras, figueras, o-u Cunieras,* o bé d'altres fruit de l'homofonia, *sivada* per *civada* o *ort* per *hort.*

Els topònims[15]

Malgrat tractar-se d'un document breu, toponímicament és bastant ric ja que recull una cinquantena de noms de lloc que, essent del s. XIV, tenen un valor notable. Tot seguit els recollim segons allò que designen i més endavant en realitzarem una breu anàlisi etimològica i de sentit.

- **Masos o cases.** Explícitament, en el text apareixen els masos la Gavarra, Riquer, Juiells, Serradeures, Mansolí, Soler de Mansolí i Saleta del Mas –aquests dos darrers es podrien considerar nuclis de població, és a dir, zones amb diverses cases que s'hi relacionen perquè eren de la seva propietat o en depenien–. Tanmateix, és molt possible que el llinatge de diversos declarants que recullen el fet de posseir "casa, era, hort, quintà i terres" correspongui, també, al nom d'un mas; partint d'aquesta hipòtesi, hauríem d'afegir en aquest apartat els masos les Illes, Roure, Aulet, Riera, Torrent, Puigdemont, Puigmitjà, Puigdevall, Mitjà i Brugueres.[16] A aquests masos encara és molt probable que hi haguéssim d'afegir la bordonera anomenada Brugueres i la bordonera de la Plana ja que considerem que bordonera és un derivat de borda 'cabana; casa rústica aïllada'.
- **Peces de terra.** Rocacava –dues d'homònimes–, camp Viver, Closes, les Peçoles –dues d'homònimes–, Pixarrelles, la Guilarasa Boscosa, l'Esporgada de l'Avellà, les Conieres –dues amb el mateix nom–, el Solà de la Vinya, l'Esporgada del Bac Sota del Forn, Puig-agut, Saplana, la Costa, les Figueres, de la Comtessa, la Costa de la Noguera, la Plana, la Costa d'en Roure, el Solà de Juiells, els Pujols, la Plana de Caligens, les Vinyoles, la Fageda, Puig de Martí, Banyús i l'hort de les Brugueres.
- **Feixes de terra.** La Costa, el Solà dels Juiells i Pujols.
- **Boscos.** De la Fageda, de ses Caligens.
- **Torrents.** De la Verneda.
- **Gorgs.** Negre
- **Altres.** A banda dels esmentats, sobretot a partir de les peces i feixes de terra, es permeten d'intuir altres noms de lloc com ara el puig Martí, la Vinya, el Forn, el puig Agut, l'Avellà, el bac Sota del Forn, la Noguera, Juiells, els Caligens, les Brugueres o la Verneda.

El sentit i l'origen dels topònims

- **Aulet, mas** *"Guillem Aulet, casa..."* Topònim que es podria haver originat en el llinatge o en el nom comú amb el sentit de 'bosc d'alzines'.
- **Banyús, peça de terra** *"la pessa dita Baÿús o Bañús"* Curiós topònim perquè el mateix text assenyala la dualitat amb la *–y–* intercalada o la palatal *–ny–*. Desconeixem el sentit i l'origen del mot tot i que podria ser un antoponímic germànic derivat de *bany* com *Bellús* ho és de *bell* o *Ferrús* de *ferro.*
- **Brugueres, bordonera** *"la bordonera anomenat brugueras"; "Pera Brugueras, casa..."* Possible nom originat en el llinatge o bé en un derivat col·lectiu de bruc amb el sufix en plural *–era* indicant la presència de l'arbust.
- **Brugueres, hort de les** *"hort de las brugueras"* Nom de lloc que pot indicar proximitat a la casa del mateix nom o bé presència de brucs.

- **Caligens, bosc de ses** *"lo bosch de sas caligens"* Topònim avui opac, del qual desconeixem el sentit i l'origen.
- **Closes** *"la pessa de terra dita Clossas"* Deu ser el plural de *closa* 'camp tancat'.
- **Comtessa, peça de terra de la** *"la pessa dita de la Comtessa"*. Com que aquest territori depenia del castell de Solterra, és possible que el tros de terra hagués estat relacionat per alguna raó amb alguna de les comtesses de Solterra. Si no fos així, es podria tractar de *contesa*, terme que s'havia aplicat a territoris disputats o pledejats entre diversos municipis o entitats pastorals o privades; ja que és una zona de doble dependència civil, castell de Solterra, i religiosa, priorat del Coll, podria haver-se produït alguna disputa entre ambdues institucions arran d'aquesta peça.
- **Conilleres, peça de terra les** *"la pessa dita sas cunieras"* Nom de dues peces de terra que creiem que deriva de *conill* amb el sufix plural *–eres* amb sentit de 'lloc amb caus de conill', és a dir, un zootopònim amb iodització i assimilació a una única *–i.*
- **Costa, peça-feixa de terra la** *"altra fexa-la pessa dita de sa Costa"* Nom de lloc de caràcter orogràfic assenyalant un terreny amb pendent.
- **Costa de Noguera, peça de terra la** *"la pessa dita Sa Costa de Noguera"* Topònim compost format per l'oròmim *costa* 'terreny amb pendent' i el nom d'arbre *noguera* que indica la seva presència a l'indret.
- **Costa d'en Roure, la** *"la Costa den Roure"* Nom compost per *costa* 'terreny amb pendent' i el llinatge *Roure* precedit de l'article personal *en* indicant una antiga propietat d'algú nominat així o bé resident al mas Roure.
- **Esporgada de l'Avellà, l'** *"la pessa dita Sa esporgada del avallá"* Topònim compost format per *esporgada* que podria derivar d'*esporgar* amb el sentit de 'lloc netejat de vegetació' i *avellar*, sinònim d'*avellanar* o llinatge.
- **Esporgada del Bac Sota del Forn, l'** *"Sa esporgada del bach sota del forn"* Ric i precís topònim compost format per quatre elements, *esporgada* 'lloc netejat de vegetació', *bac* 'indret poc assolellat', la locució prepositiva de situació *sota de* i finalment *forn* fent referència probablement a un forn de calç.
- **Fageda, bosc-peça de terra de la** *"lo bosch de sa fageda"* Fitotopònim, derivat col·lectiu de *faig* amb el sufix *–eda* indicant predomini d'aquest arbre.
- **Figueres, peça de terra les** *"la pessa dita sas figueras"* Fitotopònim indicant presència de l'arbre fruiter.
- **Gavarra, mas la** *"Sa Gavarra"* És molt possible que es referís al fet de situar-se al lloc muntanyós la Gavarra, al nord-est de Sant Hilari i al sud del coll de Querós. En toponímia, el mot es refereix a un 'serrat embardissat'.
- **Guilarasa Boscosa, la** *"la pessa dita sa guilarasa bioschosa"* Topònim compost per un mot de sentit i origen incerts que podria provenir d'un nom personal germànic com d'altres començats per *Guila-* –com Guilareny a l'alt Pallars– o bé d'una forma no palatalitzada de *guilla;* el segon element és un derivat femení de *bosc* assenyalant que es tractava d'una zona boscosa.
- **Illes, mas les** *"Sas Illas"* Atesa l'actual existència dels masos Illes d'Amunt i d'Avall, creiem que es tracta o bé d'un nom originat en el llinatge o bé en el nom comú amb el sentit de 'terra fèrtil vora un curs d'aigua'.
- **Juiells, mas** *"per possehir al mas Juÿells"* Nom de sentit i origen incerts.
- **Mansolí, mas** *"Bernat de Montsoliu, Batlle"* Nom de casa que coincideix amb el de la riera i la parròquia i que possiblement es tracta d'un derivat diminutiu de *mas* amb el sentit de 'petit mas',[17] tanmateix, Coromines (OnCat, V, 174) esmenta que prové d'un nom propi *Manzonius* amb dissimilació *–nin>-lin*, derivat del nom personal germànic *Manzo.*
- **Mitjà, mas** *"Barthomeu Venguda Mitjá casa"* Hipotètic nom d'un mas que possiblement provindria del llinatge.
- **Negre, gorg** *"una pessa en lo lloch dit gorch negra"*. Topònim que cal relacionar amb el color possiblement arran de la notable profunditat del gorg.
- **Peçoles, les** *"las dos pessas ditas sas Pessolas"* Possiblement es tracta d'un derivat diminutiu de *peça* amb el sufix *–ola* i en plural, un terme, segons Joan Coromines (OnCat, VI, 359), força habitual com a nom de peces de terra.
- **Pixarrelles** *"la pessa dita Pixarrellas"* És possible que es tracti d'un derivat de pixar amb el sentit de 'salt d'aigua' indicant proximitat a petits salts d'aigua.
- **Plana, bordonera de la** *"la bordonera de sa plana"* És possible que es referís a una petita casa o barraca situada a la Plana, possiblement vers el gorg de la Plana.
- **Plana, la** *"la pessa dita Sa Plana"* Oròmim assenyalant un terreny planer.
- **Plana dels Caligens, la** *"sa plana des caligens"* Topònim compost assenyalant un terreny planer al lloc dit *els Caligens* un mot d'origen i sentit incerts.
- **Puig-agut** *"la pessa dita Puigagut"* Nom de caràcter orogràfic compost per *puig* 'cim' i *agut* 'punxegut'; malgrat això també es podria haver tractat d'un llinatge.
- **Puig de Martí, peça de terra** *"la pessa dita puig de Martí"* Nom compost que indicava proximitat al puig Martí, un nom originat en el llinatge o nom de fonts.
- **Puigdemont, mas** *"Pere Puigdemont, casa..."* Nom compost aglutinat que degué originar-se a

Gorg de la Plana, indret típic de la zona de la parròquia de Monsolí

partir de l'oròmim *puig* 'cim' i la locució preposicional indicant situació *de mont* per contrast amb el Puigmitjà i el Puigdevall, tanmateix, també podria tractar-se d'un cognom.

Puigdevall, mas *"Pere Puigdevall, casa..."* Nom compost aglutinat que pren sentit per contrast amb el Puigdemont i el Puigmitjà com a llinatge o oròmim.

Puigmitjà, mas *"Pere Puigmitjá, casa..."* Nom compost aglutinat que pren sentit per contrast amb el Puigdemont i el Puigdevall com a llinatge o bé oròmim.

Pujols, feixa de terra-els *"dos fexas contiguas la una se diu Solá dels Juÿells y laltre Pujols", "als Pujols"* Possiblement topònim plural orogràfic derivat diminutiu de *puig* amb el sufix *–ol* 'puig petit'.

Riera, mas *"Arnau y Cilia Riera, casa..."* Nom de mas que podria haver-se originat en el llinatge o bé en el nom comú hidronímic indicant proximitat a un curs d'aigua.

Riquer, mas *"el mas Riquer"* Nom d'origen antroponímic, del cognom o llinatge.

Rocacava *"la pessa de terra dita Rochacava"* Possiblement es tracta d'un mot compost aglutinat format per *roca* 'massa de matèria mineral' i *cava* 'buida', seria, doncs, 'la roca buida, vorada'.

Roure, mas *"Pera Roura, casa..."* Probablement es forma a partir del llinatge; si no fos així provindria de la presència de l'arbre a la zona.

Saleta del mas, mas *"Saleta del mas pagava 6 sous"* Nom que podria haver-se originat en el llinatge o bé tractar-se d'un derivat de *sala.*

Saplana *"la pessa dita de Saplana"* Oròmim amb aglutinació de l'article salat arcaic sa i el nom plana 'terreny planer'.

Serradeures, mas *"Serradeures o Aulet sis sous fan de censos"* Possiblement es tracta d'un topònim compost aglutinat format per *serra,* llinatge o oròmim, la preposició *de* i el nom plural *heures* que és probable que es relacionés amb la planta.

- **Solà de Juiells, feixa de terra-el** *"lo Solá de Juÿells", "dos fexas contiguas la una se diu Solá dels Juÿells".* Topònim compost per *solà* 'terreny assolellat' i *Juiells* que és el llocadit de sentit incert en el qual es localitzava.
- **Solà de la Vinya, el** *"lo Solá de la Vinya"* Topònim compost per solà indicant situació en un indret assolellat, en el vessant de migdia, i *vinya* 'tros de terra plantat de vinya o cep'.
- **Soler de Mansolí, mas** *"Soler de Monsoliu també pagava 6 sous"* Mas encara existent a l'actualitat el nom del qual prové del llinatge i de la parròquia a què pertanyia.
- **Torrent, mas** *"Guillem Torrent, casa..."* Topònim que pot tractar-se del llinatge o bé del nom comú amb el sentit de 'petit curs d'aigua'.
- **Verneda, torrent de la** *"una pessa al torrent de sa verneda que afronta asolixent ab lo torrent"* Derivat col·lectiu del nom d'arbre vern amb el sufix *–eda.*
- **Vinyoles, les** *"la pessa de sas vinyolas"* Topònim derivat diminutiu plural de vinya que indica la presència de vinyes petites.
- **Viver, camp** *"Camp Viver"* Probablement es tractava d'un tros de terra on hi havia el planter de plantes o arbres joves o bé una bassa d'aigua per regar.

A tall de conclusió

L'estudi d'un capbreu com el que hem tingut a l'abast facilita la possibilitat de dur a terme una investigació a diversos àmbits com ara la grafia, el lèxic o la toponímia malgrat que es tracti, com és el cas, d'un text molt breu.

Gràcies al document podem conèixer el fet que una part de l'antiga parròquia de Santa Maria de Mansolí depenia civilment del castell de Solterra però religiosament del priorat del Coll, que al seu torn depenia del mosnestir d'Amer. Del pagament que es deriva d'aquesta dependència, ens podem adonar del predomini de les espècies –ous, palla, cereals, porc, vi...– per sobre dels diners.

Tot i la brevetat del manuscrit, la seva consulta ens facilita una significativa informació toponímica que, alhora, ens dóna informació sobre els conreus, la flora i la fauna d'aleshores: figueres, verns, vinyes, nogueres, brucs, faigs, conills i, possiblement, guilles. Així mateix, també obtenim una interessant informació sobre l'orografia de la zona amb planes, costes, puigs o pujols que, evidentment, es correspon amb la que encara avui podem observar en aquells indrets.

Malgrat que el document correspongui al segle XVII, la informació que hi recollim prové del XIV, de 1343, la qual cosa demostra l'antiguitat d'alguns antropònims i noms de lloc encara existents a l'actualitat com ara el Soler, les Illes, Saleta o Serradeures, per esmentar-ne alguns exemples.

Documents consultats

- "Capbreu de Monsoliu en quant a la 3ª part del Priorat del Coll y las restants des Exm Comte de Solterra" dins el volum *Quatre capbreus del Priorat de N. Sº del Coll y dos Precaris y una confecio suelta del Mas Planas de Ossó* conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó MONACALS HAC Vol. 1071.
- Document que ressegueix la demarcació de la parròquia de Santa Maria de Mansolí realitzat a Vic per D. José Homs Pbro, secretari de càmara del bisbe de Vic Antonio Luis Jordà i Soler el 30 d'octubre de 1868. Consultat a partir d'una fotocòpia de l'Arxiu Particular Àngel Serradesanferm.

Notes

1. SERRADESANFERM, A. I PLADEVALL, A. (1986): *Sant Hilari Sacalm capital de les Guilleries*, p.48.
2. CARRERAS CANDI, Francesc (1911): *Notes històriques de Sant Hilari Ça-calm*, p.56.
3. Aquest engrandiment es justifica en el document dient que "Este territorio pertenecía antes a la parroquia de San Hilario Sacalm, pero por su distancia de la matriz y fragosidad del terreno es indispensable erigir en él una nueva parroquia".
4. Un capbreu és un inventari o apuntament d'un reconeixement de drets, especialment emfitèutics –és a dir, de cessió perpètua o per llarg temps d'un bé immoble mitjançant el pagament d'un cànon anual o altres prestacions a qui fa la cessió, el qual en conserva el domini directe– per evitar prescripcions o extincions de drets possibles dins el contracte.
5. De fet, en el document s'hi esmenta Bernat de Montsoliu Batlle, que deu ser el mateix que cita Carreras Candi (1911:57) a 1320: "Bernat, fill de Francesch de Mansoli exerceix drets dominicals".
6. Les calendes fan referència al primer dia del mes, és a dir, que vol dir que havien passat 15 i 16 dies des del primer de mes.
7. Antiga moneda de valors i metalls diversos encara que el més freqüent és que fos la vintena part d'una lliura.
8. Un mesuró equivalia a la vint-i-quatrena part d'una quartera que, alhora, equivalia, aproximadament, a setanta litres.
9. Un vuità equivalia a un quart de quartera.
10. Unitat molt variable de la qual desconeixem, doncs, el valor.
11. Tal com recullen Alcover i Moll, vol 8, p. 90.
12. Reproduïm els noms propis, de persona i de lloc, tal com apareixen escrits al text original.
13. Gràficament sovint apareixen amb confusió vocàlica a al, als a causa de la neutralització a vocal neutra en posició àtona pròpia del dialecte central i d'altres dialectes orientals.
14. Tanmateix, el definit masculí és possible que només s'hi usés després de la preposició de per paral·lelisme amb la contracció masculina *del-dels* ja que exceptuant la pessa *dita la Costa den Roura* sempre apareix amb la forma *de la: hort de las Brugueras, lo Solça de la Vinya*, etc.
15. A partir d'aquí, recollirem els noms de lloc de la forma que considerem normativa.
16. Serradesanferm i Pladevall (1986:64-67) en el recull de masos que apleguen hi constatem el Puigmitjà, les Illes d'Avall –datat a 1199–, Aulet de 1199, Riera de 1562, Torrents de 1562, Puig Mitjà a 1562, Puig d'Avall a 1562 –que situen, però, a la parròquia de Santa Margarida de Vallors–, Riquer a 1562, la Gavarra a 1940, el Soler de Mansolí a 1199 i Saleta del Mas a 1199. Carreras Candi (1911:58) a més, recull com a masos de la parròquia depenents del priorat del Coll els masos Riera i Torrent en un document datat del segle XV, de 1461: "mansis vocatis de la riera et de torrente constituti in perotxia beate Mareie de mansolino dicte diocesis sunt sup dominio dominus de mansulino quantam a duas partes et atque terciam partem per venerabili priori monasterii beate Marie de collo". A més, cal afegir encara que el Serradeures que els esmentats autors citen el 1940, és, possiblement, el nom posterior del mas Aulet, ja que a la primera pàgina del document hi podem llegir "Serradeures o Aulet sis sous fa de censos sino son quitats". Tot plegat vol dir que de tots els possibles que assenyalem, els únics que no documentem ara per ara són el mas Roure i el Mitjà ja que el Puigdemont es pot sobreentendre per contrast amb el Puigdevall i el Puigmitjà. Les Brugueres devia tractar-se d'una borda i el mas Mansolí l'hem documentat en un capbreu d'Osor de 1446 com a *Domus de Mansulyno* o *Mansi de mansulyno* i també apareix esmentat per Carreras Candi (1911:58).
17. Si fos així, observeu la tautologia o duplicitat de sentit del nom ja que voldria dir el mas Mas Petit.

Bibliografia

ALCOVER, A.M. i MOLL, F. de B. (1988): *Diccionari català-valencià-balear*, 10 volums. Ed. Moll. Palma de Mallorca

CARRERAS CANDI, F. (1911): *Notes històriques de Sant Hilari Ça-calm*. Publicacions de l'Estiuada. Barcelona

COROMINES, J. (1995): *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* 10 volums. Curial Edicions Catalanes. Barcelona.

COROMINES, J. (1989-2001): *Onomasticon Cataloniae*, 8 volums. Curial Edicions Catalanes. Barcelona..

DDAA (1995): *Diccionari de la llengua catalana*. IEC. Barcelona

MOLL, F. de B. (1987): *Els llinatges catalans*. Ed. Moll. Palma de Mallorca.

MORAN, J. I RABELLA, J.A. (1999): *Diccionari etimològic manual*. Ed 62. Barcelona

MOREU-REY, E. (1982): *Els nostres noms de lloc*. Ed. Moll. Palma de Mallorca.

PLADEVALL, A. I SERRADESANFERM, À. (1986): *Sant Hilari Sacalm capital de les Guilleries*. FITER. Sant Hilari Sacalm.

Fèlix Bruguera
Llicenciat en Filologia Catalana

Carta para Jimena

Querida amiguita, hoy pienso en usted y quiero escribirle, pero no sé ni cómo empezar mi carta. Siento algo parecido a la tristeza dentro de mí, pero a la vez, una gran alegría al saber que está usted bien y tan guapota como me muestra la última fotografía que recibí.

Al ver su carta, niña, al ver sus letras, recordé mi primera escuela, mi infancia, y por unos momentos viajé hasta aquel pasado. ¡Cómo me gustaba escuchar un cuento! Me contaban historias que me mantenían atento y con los ojos bien abiertos; me transportaban a un país de verdadera fantasía, de sueños y de deseos que vivía intensamente a través de las palabras que con tanta paciencia y maestría salían de aquella boca arrugadita y desdentada de mi abuelito. Fue una vivencia tan bonita, tan única, que nunca la he olvidado. Quizá eso tenga que ver con este afán mío de escribir.

Como le decía, amiguita, hoy le quiero escribir y he pensado que tal vez le gustaría escuchar un cuento, como me gustaba a mí, así que se lo voy a contar con la esperanza de que sea de su agrado. Dice así:

Había una vez (así empezaba mi abuelo) un bonito pájaro de muchos colores que vivía en una montañita muy singular, en el departamento de Cochabamba, cerca de donde usted está, niña. Era un pájaro alegre y soñador que aún no llegaba a la edad adulta. Le gustaba mucho mirar el cielo, se quedaba hasta muy tarde mirando la Luna y las estrellas hasta que su mamá le ordenaba recogerse para el sueño.

Una noche cálida y muy clara estaba la Luna radiante y luminosa despegando de aquel horizonte majestuoso de los Andes y aquel pájaro pidió por favor a su mamá que lo dejara un ratito más, ¡la noche estaba tan linda!

– Bueno, hijito –accedió su mamá– pero no tardes, no sea que vayas a coger frío.

Y allá se quedó aquel bonito pájaro, con sus alas plegadas y su mirada abierta al infinito, suspirando de contemplar tanta belleza. Así se hallaba cuando le sorprendió una voz que decía:

– Buenas noches, señor pájaro. Dígame, ¿Por qué mira tanto el cielo? ¡Si parece un encantado!...

– Verá usted, –respondió el pájaro– es que me gusta mucho la Luna y las estrellas, y... ¡es todo tan hermoso!

– ¿Y qué es lo que más le gusta de todo lo que ve?

– Pues no sé, –decía el pájaro sin dejar de mirar– creo que lo que más me gusta es la Luna.

– ¿La Luna? ¿Por qué la Luna?

– Tal vez porque es lo más grande –dijo el pájaro.

No es cierto, –contestó la voz– usted la ve así porque está más cerca que todos los demás astros.

– Usted me engaña, –dijo convencido– si estuviera cerca, yo podría volar hasta ella. Ya mi mamá me dijo que es inalcanzable, no podría.

– Pero dígame, señor pájarito, ¿a usted le gustaría volar hasta allá?

– Oh sí, me gustaría mucho, pero cómo...

– Pues si usted quiere, puede, pero antes tiene que buscar el árbol del silencio y comer su fruto. Entonces tendrá usted tanta energía que podrá llegar a ella sin cansarse apenas.

– ¿El árbol del silencio? –dijo sorprendido– ¿Dónde está este árbol?

– Está en lo más alto de tu montañita. Es un árbol solitario que parece tener luz propia en sus ramas y en sus hojas, lo reconocerá usted pronto.

Y entonces, aquel pájaro ilusionado, voló hacia la cima decidido a comer aquel fruto para poder volar hasta la Luna. Tras comerlo se sintió tan bien y con tanta fuerza que emprendió su apasionante aventura. Se iba elevando cada vez más y al mirar hacia abajo veía como las flores se iban haciendo pequeñitas y adquirían tonos plateados... Cuando por fin llegó a la Luna, ¡oh, decepción! la Luna sólo era un pozo de agua ancho y profundo. ¡Ay de mí! –pensaba aquel pájaro, pues nada le causaba más pavor que la profundidad de un pozo. Así que emprendió deprisa el camino de vuelta con el alma conmovida y desengañada y regresó a su nido sumido en su tristeza.

A la noche siguiente salió como siempre a mirar el cielo pero estaba triste, muy triste, y así la voz le sorprendió de nuevo:

– ¿Qué le pasó, por qué esa tristeza? ¿Que no le gustó la Luna?

– No, –respondió afligido– es sólo un pozo y los pozos me causan mucho espanto.

– ¿Un pozo? –dijo la voz– no, no es un pozo, es una puerta redonda por donde se entra a un lugar maravilloso.

– Pero ¿por qué está llena de agua?

– No, no es agua, son lágrimas, es la acumulación de todas las lágrimas lloradas en la tierra que suben hasta allá.

– Y ¿por qué suben? ¿por qué tantas lágrimas?

– Sepa usted, señor pájaro, que hay muchos pajaritos que lloran en este mundo, pájaros como usted.

– Y ¿por qué lloran?

– Porque nadie los quiere, nadie los mima, nadie los besa cuando se van a acostar y no tienen un nido para poder acurrucarse y nadie los ayuda, ni siquiera tienen un espacio donde volar.

– Y ¿por qué no lo tienen?

– Porque hay pájaros muy malos, muy tontos, que sólo piensan en hacer guerras y no les importan los otros pájaros ni los más inocentes pajaritos...

– Y ¿por qué son malos los pájaros adultos?

– Esta es una pregunta que no le podré contestar, jovencito. Puede que usted la sepa algún día si no deja de mirar al cielo.

– Y las estrellas ¿son lágrimas también?

– No, las estrellas son ojos que vigilan y que esperan que un día se pueda pasar por esa puerta pero ese día viene tan lento que parece que no ha de llegar. Y es que hay tantos pajaritos que lloran...

Aquella voz se alejó diciendo:

– Nunca dejes de mirar al cielo. Adiós, pájarito bueno.

Aquel pájaro volvió a su nido más triste si cabe. Ya no le gustaba tanto mirar al cielo. Se fue a volar por los aires del mundo en busca de pajaritos que ayudar, y besar, y consolar... De vez en cuando miraba de reojo al cielo y se alegraba su corazón al ver que la Luna se iba haciendo cada vez más pequeñita. Algunas estrellas se iban a dormir cansadas de vigilar... Y él sonreía, sonreía. Y en su vuelo por la tierra fue haciendo muchos amigos que a su vez ayudaban a otros pajaritos. Y entre todos consiguieron abrir aquella puerta y pasar a aquel lugar maravilloso donde fueron muy felices.

Espero que le haya gustado y que lo haya disfrutado como lo hacía yo en mi niñez. Y concluyo mi carta enviándole todo mi cariño. Salude a sus papás de mi parte.

Adiós, amiguita.

Manel Ruiz

Flors dels boscos de Sant Hilari

Humil flor és la lliroia
Enlloc més la trobareu
Tan groga, abundant, olorosa, xiroia
Sembla un regal especial de Déu.

I l'arç florit, tan blanc
Dolenta i verinosa té la punxada
Creix retort a l'abrupte barranc
I ufanós a la humida fondalada.

Pocs pobles de Catalunya poden tenir
A prop seu, grèvol florit
Nosaltres, en veu alta podem dir:
Xaroleja de dies, brilla de nit.

Margenades d'esbarzers, de flors blanques
Verda de paradís de les abelles
Brescant d'aquelles punxoses branques
Mel catalogada de cinc estrelles.

Al juny floreixen els castanyers
L'arbre rei de nostres muntanyes
Flors que sou uns mesos després
Punxants pellons, plens de saboroses castanyes.

Til·lers florits, deixen l'entorn olorós
Verd i granat, és bonic l'arboç
Amb pàmpols blancs s'adorna el suguer
Per tots, una corona de llorer.

I a l'ombra d'aquest gran jardí
M'adorm l'oreneta de ginebrons i romaní.

29 de juny de 2004
Josep Brugués i Corbera

L'amistat té força

Lluitava a la vorera
de la vida, cansadament.
Ni llum, ni nit, ni somni.
Rutina establerta, mort
tocant-me sempre a deshora
del meu rellotge oblidat.
I un mòbil inoportú
que et regala a tota hora
aquesta trobada d'avui.
De ben segur, encara
resta una esperança última
per afermar la lluna
a la taula de l'holocaust:
que no sigui en va
aquest poema que em salva
per uns moments lúcids
quan encara la paraula
té força per alliberar-me.

Lluís Serrano
del llibre de poemes
Foc de ponent, 2002

I Gira,

etern,
indòcil,
el passeig de la minutera,
per atrapar les hores,
que giren,
eternes,
indòmites.
i m'acompanyen en l'enyor
de l'última vegada,
llunyana,
eterna,
que gira,
fent remoure l'aroma de la terra
humida per un ruixat d'estiu,
llunyà,
etern,
aliè
de l'escalfor de la teva pell melosa
quan m'embolcalles,
que gira,
eterna,
fregant,
les carns preses per aquell instant
captivador,
etern,
llunyà,
passejant,
com la minutera, per atrapar
aquelles hores,
llunyanes,
ara,
aquí,
i poder-ne oblidar l'enyor d'aquella
última vegada.

Nani Fauria

poesia

Fa tres dies

Fa tres dies que passo totes les meves hores intentant escriure't paraules
per recordar-te i repetir-te tot allò que, d'altres vegades, t 'havia dit amb lletres dibuixades en un paper.
I em desespero quan rebusco entre el meu vocabulari maldestre, i tan sols trobo vàcues formes si pretenc emular clàssics, poetes, savis i erudits, oradors, fins i tot trobadors.
Llavors m'eixorda la culpa que em crida i em colpeja l'ànima per no poder perfilar ni una sola ratlla que faci del blanc el fons d'un vòmit de colors que et pinti.

No tinc paraula, no tinc res... només silenci.

Fa tres dies que, com cada dia, vull dir-te coses.

Ingenu de mi.

Com puc ser tan agosarat de voler emprar les paraules si tu ets totes les meves paraules ?
Com vull cantar-te si tu ets l'aire, el vent i les cançons que surten dels meus llavis ?
Com puc pretendre dibuixar-te si tu ets la tela, l'oli i el pinzell ?
Com vull captivar-te si tu ets el cel, el mar, l'horitzó, la claror, la nit, els estels, la lluna, les pedres, les muntanyes, els dolls d'aigua, el color, l'olor, el temps, les meves hores, i el meu tot ?
Com puc explicar-te el que sento si tu ets el meu somriure, les llàgrimes dels meus ulls, el gust del meu paladar, el tacte de la meva pell i l'escalfor de la meva sang ?

Fa tres dies que, com cada dia, sé que el meu món ets tu.

Nani Fauria

La nit de l'home

La nit, és un somni la nit,
la nit no és fosca, és llum, és un crit
que trenca la solitud de l'home
i l'acompassa ben lluny del neguit:
La nit, no té dita la nit,
la nit és una passa breu, un escrit,
la petja anònima de l'home,
un desig que manté l'infinit.
La nit, és una clariana la nit,
la nit és una esperança, és l'esperit
que dóna el necessari respir a l'home
per a poder escriure tot el que he dit.

Lluís Serrano

Des de la Parròquia

La festa és cosa ben humana; la trobem en totes les cultures, amb la riquesa de les seves múltiples expressions i ben nostra, vull dir, també ben cristiana: alegria, joia, pau, trobada amb els altres i... aixecar el cap i el cor cap a Déu... La nostra, la que ens disposem a celebrar aquests dies, deu haver nascut al redós del nucli inicial del nostre poble i parròquia. Agraeixo al meu amic i condeixeble, Mn. Antoni Pladevall, com sabeu, docte en història, les ratlles que ens ha volgut dedicar per la nostra Festa. Ratlles ben fonamentades i entenedores. És bo saber d'on venim per així poder viure conscientment i plena el present, oberts i fidels cap al futur. Ens dóna a conèixer com la nostra història de poble està lligada amb altres pobles i parròquies del país. Seria bo, potser, conèixer els altres "Sant Hilari" de Catalunya, i un dia fer una trobada... Agraint a aquesta publicació l'espai que ens ha ofert i convidant a tots a participar de la Festa en honor de Sant Joan, us desitjo a totes les famílies i a tots individualment uns dies de joia i alegria.

Mn. Carles M. Giol

A PROPÒSIT DE LA FESTA MAJOR

Una parròquia és per definició un grup de gent o una comunitat que viu entorn d'una església, regida per un rector. Això vol dir etimològicament el seu nom, d'origen grec.

Abans no s'entenia una parròquia sense un rector. Ara a un rector, com en el meu cas, li toca atendre tres o quatre parròquies a causa del despoblament rural, però sobretot per l'escassetat de capellans.

Encara que moltes parròquies no tinguin rector propi, no els falta una església que agrupi, en determinades ocasions, els seus parroquians o feligresos o almenys que guardi les seves despulles un cop morts. També cada església o parròquia té un patró o patrona que la caracteritza i que cada feligrès recorda o pronuncia amb un cert respecte i estimació. Totes aquestes esglésies i patrons són un testimoni viu de la fe o el sentiment religiós que durant segles ha informat el nostre país i es troba a la base del que en diem arrels cristianes.

Sant Hilari no pot amagar aquestes arrels cristianes perquè el seu mateix nom les pregona. El poble i el seu terme és més conegut pel nom del seu patró que no pel seu cognom de Sacalm.

Aquí es fa evident que l'església és la que va formar, molt abans que el castell de Solterra, molt apartat i malmès, el poble. En altres indrets no sempre han estat les parròquies o les esglésies les que han creat les poblacions; en ocasions han estat els castells, com ho revelen els noms de Castell de l'Areny, Castellbisbal, Castellcir, Castellterçol, Castellgalí, Castelloli, etc. En altres han estat els camins els que han atret la gent, com el Figueró, Aiguafreda, Hostalets, Hostalric, Montesquiu, etc. o algun altre element com fonts: Fontcoberta, Fontrubí, Fontanelles... Però tan bon punt es va crear un nucli un xic important de gent s'hi va erigir una església i una parròquia perquè els donés ple sentit de comunitat.

Catalunya compta amb 955 municipis, si no se n'ha suprimit o creat cap de nou des de l'any passat, i d'aquests n'hi ha només 111 que conserven, en la seva denominació, el nom del sant de la parròquia. Alguns sants o santes tenen el nom repetit diverses vegades. Se n'emporta la palma la Mare de Déu, amb set municipis que coomencen amb Santa Maria, vuit amb Sant Martí, set amb Sant Pere, sis amb Sant Feliu, cinc amb Sant Joan, quatre amb Sant Llorenç, Sant Jaume, Santa Coloma, Sant Vicenç i Sant Julià i amb tres o menys molts altres sants i santes. Aquesta repetició de titulars obliga a citar-los amb els seus cognoms o noms de lloc, com Sant Pere de Torelló, Sant Pere de Vilamajor, Sant Pere Pescador o Santa Coloma

La imatge de Sant Hilari de Poitiers de l'Altar Major de l'església parroquial

de Farners, Santa Coloma de Queralt, etc. En canvi d'altres sants, com Sant Hilari o Sant Hipòlit només n'hi ha un i això fa que només s'anomenin amb el nom del sant i amb això n'hi ha prou.

Això no vol dir que siguin sants amb poca devoció o poc coneguts. A Catalunya hi ha més de 15 esglésies o capelles dedicades a sant Hilari: recordo que només al bisbat de Vic hi ha les parròquies de Sant Hilari de Vidrà i Sant Hilari de Vilanova del Camí, i capelles com la de Sant Hilari d'Artés i potser altres, però no han deixat el nom com a hagiotopònim.

Els fills de la capital de les Guilleries, encara que celebrin més humilment la festa de Sant Hilari, del 13 de gener, que la de de Sant Joan Degollici del 29 d'agost, vénen més marcats per sant Hilari que per sant Joan.

A tots us he sentit anomenar santhilariencs o simplement de Sant Hilari, quan fora de la població ens anomenen: en Pere de Sant Hilari, en Jaume de Sant Hilari, la Lluïsa de Sant Hilari... Ningú no ens diu mai de Sacalm: aquest nom només es fa servir en les adreces de les cartes o en els documents oficials. És aquesta una constatació que ens vincula més a les nostres arrels que, vulguem o no, són cristianes.

És evident que el món i la societat han canviat molt, però encara les esglésies parroquials i els campanars que les fan presents són un testimoni que ens diu que formem una comunitat i que estem lligats a una fe que s'alimenta en les parròquies.

En les famílies tradicionals, els fills entren a la vida social o de la comunitat quan són batejats i ens acomiadem o ens acomiaden d'ella quan ens fan les exèquies. L'església pròpia ens acull sempre encara que a vegades les ocupacions de la vida quotidiana o la mandra no ens deixin temps o ens excusin de visitar gaire sovint la parroquial, que és la casa de tots.

Aquest sentit de parròquia, i a través d'ella d'unió amb l'Església i la fe rebuda, l'hauríem de vincular més a la nostra identitat. Molt sovint la gent d'altres religions, que cada vegada més conviu amb nosaltres, ens dóna lliçons en aquest punt. És fàcil deixar-se portar per les circumstàncies i negar o oblidar la fe rebuda i sovint gairebé apagada.

Bé, però amb això no vull capficar ningú; simplement ajudar a fer alguna vegada una petita reflexió sobre aquest tema.

A tots, bona Festa Major.

Antoni Pladevall i Font

La coral Som i Serem

El passat 4 de juliol, fa unes setmanes, tingué lloc una emotiva i agradable festa per commemorar els 50 anys de la fundació de la coral Som i Serem. Hi hagué missa, una visita al cementiri, un dinar de germanor i exposició de fotos i records.

Fou un dia per al record, de trobada i nostàlgia per a molts homes i familiars, units per l'afició al cant coral.

A la dècada dels 50, el jovent de Sant Hilari no tenia gaires coses a l'hora de divertir-se, i menys durant el llarg hivern, doncs tot anava una mica controlat. L'afició al cant al poble sempre ha estat representada per diferents i importants grups corals. Hi havia la coral d'en Pau Torner i el 1946 s'havia fundat la coral Els Nois Alegres; també hi havia la Coral Parroquial. Un grup de joves abandonà aquest darrer grup i optà per fer el que seria la nova agrupació Som i Serem. Com que els seus integrants eren força joves se'ls conegué com *els mamellons* i de seguida es creà un gran ambient entre la colla. El director fou en Josep Massaneda, en Pep del Bar, que en aquells moments també dirigia el grup musical Ritmos. En un principi es féu pregar, però com que en tenia ganes, i temps per a dedicar-s'hi, al final acceptà la proposta.

Primera junta de la coral

La coral es fundà el 7 d'octubre de 1954 i s'estrenà, amb 32 components, la Pasqua de 1955. La primera junta era presidida per A. Piniella i la formaven A. Rossell, H. Masnou, R. Espinar, J. Massaneda i R. Fornés.

Els primers components foren: S. Bruguera, M. Rossell, J. Mollfulleda, C. Campmajó, R. Donadeu, J. Massaneda, R. Espinar, F. Vilavella, S. Fuguet, Josep i Jaume Frigola, J. Mas, H. Masnou, J. Vila, .Ll. Fuguet, M. Molas, M. Fàbregas, P. Molas, M. Puigderrajols, J. Crous, R. Fauria, A. Rovira, J. Planchart, A. Piniella, A. Rossell, J. Bonvehí, J. Planas, R. Fornés, A. Ripoll, V. Roura, J. Garriga i M. Molist.

El seu uniforme era camisa blanca i pantalons foscos, faixa blava, barretina vermella i espardenyes de vetes blaves. Tres cintes al braç, una de vermella, la catalana i l'espanyola. Tenien un estendard de color blau amb lletres daurades.

Debut l'any 1955

El seu debut de presentació fou durant la Pasqua de 1955 i cantaren les sardanes *A la plaça hi ha sardanes*, de J. Fradera, *El rossinyol*, d'E. Morera, *En Jaumet de Sant Hilari*, d'A. Margarit, i el popurri *La Bomba H*, que fou censurat per l'Ajuntament, presidit per Enric Rossell, i no es pogué cantar. En tot moment anaren acompanyats i presidits per membres de l'orquestra local Ritmo Sacalm.

En aquest mateix any organitzaren una llarga, feixuga i caòtica excursió. Fou el 22 i 23 de maig i anaren a Artés, Manresa, Igualada, Poblet, Montblanc, Tarragona (molt sarau i poc dormir), Sitges i Barcelona.

De seguida fou una coral que aplegà uns bona colla de seguidors, a causa de la molta gent que hi participava. L'un anava engrescant l'altre i tan aviat es plegaven com en començaven. El cas és que hi passà molta gent. En total hi passaren 107 joves, dels quals n'han mort 21.

A València. 1957

Amb la banda davant del Solterra. 1957

Rebent la felicitació per l'actuació. 1956

Les sortides a cantar solien ser per les dues Pasqües, la Florida i la de Pentecosta. Aquesta coincidia amb l'Homenatge a la Vellesa, dia gran per a les corals, perquè venien grups de fora i es feia gran festassa. També se solia anar cantar a cases de famílies benestants.

La relació del grup Som i Serem (mamellons) amb Els Nois Alegres (pixaporrons) no fou mai gaire bona, malgrat que actuaren en la festa de la senyera d'aquesta entitat (1955). La rivalitat venia derivada per l'edat, pels diners que es feien, per on s'anava a cantar i també perquè en els primers anys el Som i Serem tingué molta acceptació.

Actuaren conjuntament l'any 1959, i interpretaren *Barcarola*, de J. Offenbach, en l'Homenatge a la Vellesa.

Seguint amb el relat, el 1956 fou nefast perquè moriren els pares d'en Josep Massaneda i es veié

A punt de marxar

Pasqua. 1958

50 anys després. 2004

molt més implicat a portar endavant el negoci familiar. Aquell any hi hagué poca actuació i es cantà: *Vila catalana,* de J. Fontàs, *Brindis,* de Mozart, *Pescadors bons catalans,* de V. Bou i el popurri *Retallada fatal.* Cap sortida.

L'any 1957, el grup s'amplià amb una banda musical de 10 tambors i 10 trompetes, que féu encara més gran l'entitat i era més enorme la gresca *(Banda de Trompetes i Tambors de la coral local Som i Serem).* Interpretaren les cançons: *Dolces carícies,* de P. Masats, *Sota el mas Ventós,* de J. Bonaventura, *Canta el jovent,* de J. Tubau, i anaren d'excursió a València.

L'any 1958 el repertori fou *Tossa bonica,* de F. Mas Ros, *El manyagoi dels avis,* de P. Masats, *Barcarola,* d'Offerbach i *El vestit d'en Pasqual,* popular catalana. La sortida fou a Sant Esteve de ses Rovires, a unes caves.

El 1959 cantaren *La Pepa Maca,* de J. Torrents, *Parc Güell,* de Mas Ros, Selecció de sarsueles i *3 de Febrer,* de J. Carbó.

L'any 1960 les cançons foren, *La segadora, Ramona, Estimada Montserrat* i el popurri *Nostres cants.*

Finalment, el 1961 i darrer any, *Nuvis a Montserrat,* de P. Masats, *Terra aimada,* catalana, *Dolces carícies,* de P. Masats, i el pasdoble *Nits catalanes.*

L'any següent, les veus de la coral i els estridents sons de la banda emmudiren. Començaren a haver-hi discrepàncies, lògiques per la molta gent que s'hi movia, però hem de centrar la causa en els problemes, principalment de feina, del director, Josep Massaneda.

Amb aquestes ratlles s'ha pretès donar una pinzellada a la història d'una coral local dels anys 50 que servís per unir veus i activitats en uns moments en què la vida social venia marcada per l'atonia, el control i domini de les actuacions i per un jovent amb ganes de gresca

Àngel Serradesanferm i Valls

El material gràfic és de diferents membres de l'antiga coral

ELS NOIS ALEGRES

Un any més els membres de la coral Els Nois Alegres volem fer-nos ressò del treball dut a terme al llarg de la temporada.

Una temporada que ja va començar a les darreries del mes d'agost i que s'ha allargat fins a final del mes de juny. Durant tot aquest temps hem assajat pràcticament tots els dimecres de l'any i hem fet un munt de concerts i activitats.

Creiem que aquest treball està donant uns resultats prou bons des de fa alguns anys i tenim el propòsit d'anar millorant de mica en mica. Però perquè aquest projecte i aquesta il·lusió, que demostra cada membre de la coral, es pugui dur a terme, hem de comptar amb vosaltres; necessitem gent que vulgui cantar, independent de la formació musical que tingui, només cal tenir-ne ganes.

Volem recordar també que, si Déu vol, dintre de dos anys, el 2006, podrem celebrar el 60è aniversari de la fundació de la coral Els Nois Alegres, fundada el 1946. Una formació que, de manera ininterrompuda, ha acompanyat les caramelles de la Pasqua i moltes actuacions de la vida dels hilariencs.

Sí que es passaren moments d'incertesa i defalliment en algunes etapes, de dubte davant el projecte a encarar, però continuem al peu del canó, amb trenta veus que coordina la nostra distingida directora.

De cara a l'aniversari tenim molts projectes que anirem desgranant. Tenim ganes, però, de convertir el nostre popurri anual, de sàtira i sorna, en un protagonista de la història local. Us n'anirem informant.

També us anticipem que el diumenge dia 23 de gener de 2005 anirem a cantar a la missa que cada diumenge al mati ofereix TV2.

No cal dir que seixanta són molts i que, per tant, té molt de mèrit haver aguantat entre tots i totes l'entitat durant tants anys. I d'això cal donar gràcies a les persones que d'alguna manera o altra, cantants o incondicionals, han treballat perquè això sigui una realitat.

Des d'aquí fem una crida a tots els membres que en algun moment o altre de la història han format part de la coral Els Nois Alegres perquè es mobilitzin i comencin a fer caliu per a l'efemèride del 2006. No totes les entitats locals poden celebrar 60 anys d'existència.

Aquí teniu una mostra fotogràfica d'alguns concerts i activitats.

ANIMEU-VOS-HI!

Aprofitem l'avinentesa per desitjar-vos BONES FESTES

Concert conjuntament amb la coral de Bescanó, a la Sala Noble

Excursió al Fòrum i visita a les caves Torres

Actuació a Mollet del Vallès

Final del concert de Malgrat

Participació en l'Homenatge a la Gent Gran amb presència del Molt Hble. Jordi Pujol i senyora

C. E. SANT HILARI FONT VELLA

Sembla que era ahir i ja han passat 4 anys... quan una colla de pares vam decidir agafar el C.E. Sant Hilari i tirar endavant el club de futbol del nostre poble.

Ha sigut un temps de la nostra vida dedicat a promocionar aquest esport entre els nostres fills, temps d'il·lusió, de ganes de fer coses, moltes coses! Per anar fent cada dia una entitat més gran i millor organitzada: sincerament... crec que ho estem aconseguint.

L'any 2000, quan vam entrar a la Junta, ens vàrem marcar TRES OBJECTIUS bàsics: (perquè som gent que creiem que les hores que estem fora de casa han de tenir un profit i no seria bo ni honrat deixar passar el temps i anar fent la viu-viu). Tres objectius que ara us explicarem.

1r POTENCIAR EL FUTBOL BASE

Això ha estat molt més complicat del que ens pensàvem, però no per això hem desistit. És difícil conjuntar les aspiracions de nens que es miren el futbol com una competició amb d'altres que se'l miren només com un simple esport. Es difícil trobar entrenadors que entenguin de futbol i que els seus horaris de treball lliguin amb els horaris d'entrenament, i més difícil encara que vulguin dedicar el seu temps lliure a una feina mal pagada i sempre mal entesa.

Els pares... som difícils també.

No obstant això, s'ha millorat, i molt! Per fi hem trobat la figura que feia temps que buscàvem, la del COORDINADOR, la persona que com bé diu el nom ha de coordinar tot el futbol base. Té experiència i, sobretot, moltes ganes.

Hem aconseguit una gran plantilla d'entrenadors, joves, il·lusionats, amb coneixements i implicats en el projecte.

Farem l'escola de futbol al pavelló per a nens de 5, 6 i 7 anys.

Els de 8 anys, prebenjamins, ja aniran al camp de futbol i juntament amb els de 9 anys, benjamins B i 10 anys, benjamins A, participaran en el campionat de futbol 7 que organitza el Consell Comarcal.

Els alevins, 11 i 12 anys; els infantils, 13 i 14 anys; els cadets, 15 I 16 anys, i els juvenils, 17, 18 i 19 anys jugaran les competicions de la Federació Catalana.

I per acabar, per segon any continuarem l'equip de 3a Regional que tan bon gust ens ha deixat i que ha de ser la continuïtat del camí que porti del juvenil cap al primer equip.

2n PUJAR EL PRIMER EQUIP A 1a REGIONAL

Creiem que és la categoria que ens pertoca, i enfrontar-nos esportivament a pobles, la majoria més grans que el nostre, era un al·licient que ens motivava.

INFANTIL 2003/04 - Millor classificat del club en totes les categories. Finalista del Torneig "L'amistat" Roda de Ter. Maig 04

Hem aconseguit assentar-nos a la categoria i si fem les coses com fins ara hi estarem molt temps i cada any que passi amb algun jugador més de Sant Hilari. La temporada que ve ja seran 8, els del poble.

3r ACONSEGUIR UNES INSTAL·LACIONS NOVES

Això si que és difícil.

Ja fa temps que tenim contactes amb l'Ajuntament

INFANTIL 2003/04 - L'entrenador explicant la tàctica

i els hem expressat moltes vegades la il·lusió, les ganes, però també la necessitat, de tenir unes instal·lacions adequades als temps actuals. Anem a competir per molts pobles, molts d'ells més petits que el nostre i la majoria, la gran majoria ens passa la mà per la cara. És tant bonic veure els colors groc i blau damunt la gespa verda!

Sabem que s'estan fent passes en aquest sentit i des d'aquí només demanar que no parin de caminar i si ve algun tros de baixada... que es posin a córrer!

Aquests eren i són els nostres tres objectius, sense massa pretensions però amb l'orgull de saber que és el que es mereix el C.E. St Hilari. Sols recordar a tothom el que demanem als nostres entrenadors que ensenyin als nostres fills: respecteu els companys, respecteu el contrari, l'arbitre, les instal·lacions, l'entrenador, el públic. Estimant el futbol estimem l'esport, estimant el C.E. Sant Hilari estimem el nostre poble.

Amb els valors de l'esport formem persones.

BONA FESTA MAJOR

MOTO CLUB SANT HILARI

Hola hilariencs i hilarienques.

Un any més tenim l'oportunitat de posar-nos en contacte des d'aquesta publicació i ho aprofitem per a fer-vos cinc cèntims de com han anat les coses en aquest darrer any.

Pel que fa purament a qüestions esportives, la cosa cada vegada va millor. Les curses d'aquesta temporada estan essent molt positives, ja que l'experiència és un grau.

El campionat Osona-Guilleries, que portem a terme des de fa ja quatre anys el MC Sant Hilari i el MC Tona, s'ha consolidat com un model a seguir i l'acceptació entre els socis és màxima. A part de tenir les classificacions a la web del MC, té un portal d'Internet (wwwmxtotal.net), fa el seguiment de tot el campionat amb fotos i comentaris inclosos i, a més de revistes d'àmbit estatal com *"Sólo moto"*, també envien els seus reporters per seguir i publicar aspectes de les nostres curses.

D'altra banda, pel que fa als nostres pilots, cal destacar una vegada més el treball i la progressió d'en Gerard Salavedra, tot i que enguany no pot entrenar tot el que seria necessari per temes de feina i estudis. Va per bon camí i el passat novembre assolí la millor classificació, ja que quedà en novena posició a Bellpuig, en una prova del campionat d'Espanya sènior de 125 cc.

De l'activitat del club i dels nostres socis, menció especial per a Nani Roma, el soci més internacional, perquè aquest any sí que ha aconseguit la victòria en el París-Dakar. S'ho mereixia, perquè la mala sort no el deixava de petja. Però la seva perseverància, com en tot en la vida, ha donat els seus fruits. Enhorabona Nani!

Afegim que com a socis internacionals tenim Marc Roma (París-Dakar), Óscar Lanza (excampió d'Espanya de supercrós), Pau i Tomàs Míser (dels millors especialistes en descens de BTT). No cal dir, però, que de tots els socis, des del primer fins al darrer, n'estem molt agraïts, ja que sense tots plegats no tiraríem endavant.

En l'àmbit o terreny, en podríem dir "polític" o "extraesportiu", hem de lamentar la posició del nostre govern, que criminalitza i persegueix els motoristes de manera molt agressiva. Més, fins i tot, que a qualsevol delinqüent o traficant de drogues, que d'això n'hi ha a tots els pobles. De totes maneres, sembla ser que ja s'ha aprovat un impost de circulació o llicència verda que permetrà circular pels camins de bosc i, aleshores, ja no serem delinqüents.

A part de tots aquests temes, donem les gràcies als socis, col·laboradors, patrocinadors i simpatitzants. Ens acomiadem fins l'any vinent, mirant sempre endavant.

La Junta

Aquelles excursions...

Fa un parell de mesos va morir en Josep Fàbregas Parera, en *Pitu Met,* i amb ell desapareixia un home que va marcar època del sector de la construcció del poble durant dècades. Són molts els paletes que encara treballen que aprengueren l'ofici a la seva empresa i igual feren alguns dels empresaris actuals del ram. Allà pels anys seixanta arribà a tenir cinquanta treballadors i curiosament, i malgrat el seu "catalanisme", no tingué cap dificultat d'agafar la mà d'obra immigrada que venia d'Andalusia. Ells el coneixien com en "Pito Mé".

Home treballador, de caràcter fort, catalanista i autodidacte en la seva formació professional, aprengué a fer anar la paleta amb el seu pare, que abans havia sigut roder. Però per correspondència cursà diferents estudis que li permeteren fer tranquil·lament els plànols del que havia de construir, en uns moments en què les normatives no eren tan estrictes. També hi afegiria que fou un bon home, perquè, i d'això en puc donar fe, va ajudar molta gent a fer-se una casa, senzillament perquè permetia que se li anessin pagant les obres de mica en mica, ja que no hi havia el món de les hipoteques... El mateix podem dir de la construcció d'edificis d'envergadura, com diversos hotels actuals i reconversió d'antics, però un cas molt clar és el Col·legi Sant Josep i el Cinema Catalunya. És ben segur que si no hagués estat perquè en Pitu Met va trigar molts anys a cobrar, l'actual col·legi i el cinema potser només serien el projecte de mossèn Treserra.

Emblanquiment del cafè Unió. 1943

La mort del seu fill Josep, en accident de cotxe, quan només tenia 22 anys, va ser un cop del qual no es recuperà mai més. Ell va seguir, però ja no era el mateix. La poca salut i les dificultats per adaptar-se a les noves situacions que es vivien en el ram de la construcció –fer cases per a vendre– foren les raons que l'obligaren a tancar l'empresa.

No pretenc fer cap valoració de la persona com a tal, perquè no sóc el més adequat per fer-ho. Tanmateix, crec que tots els qui el coneixien i hi tingueren tractes recorden com era i sembla que va fer una bona tasca.

Escric aquestes ratlles per destacar, bàsicament, un aspecte social que durant molts anys anà lligat a l'empresa Fàbregas. En general sempre hi hagué bona avinença amb els treballadors i les seves famílies, si n'exceptuem els moments de tancar. Com que tinc material fotogràfic interessant, em permeto recordar algunes cobertes d'edificis singulars i millor, aquelles "excursions" que durant uns anys promovia l'empresa i que no deixaven de ser tota una aventura per als homes i dones de Sant Hilari. Un autocar de la Hispano, amb una pancarta de l'empresa al darrere, facilitava que els treballadors i familiars anessin a passar tot un dia fora. Es procurava barrejar la sortida típica d'anar a mar o a Barcelona, per exemple, amb aspectes culturals, com les ruïnes d'Empúries, el Cau Ferrat de Sitges, la Sagrada Família, el camp del Barça i d'altres. Era tota una aventura.

No s'anava a la fonda, ni amos ni treballadors. A vegades platja enllà, o en qualsevol indret es feia mà a la carmanyola amb el rostit, l'amanida, l'entrepà de truita i la llonganissa, la botiola i el porró i una mica de fruita o quatre galetes.

Eren els anys en què venien els primers turistes estrangers al país i "l'excursió" era tema de debat i

A la Sagrada Família. 1955

Dinar al ras. 1957

Sortida a Barcelona. 1957

La coberta de la Fonda Brugués. 1954

Excursió a Sitges. 1955

Camp del Barça. 1957

L'autocar de la Hispano amb pancarta. 1960

El camió de l'Ambròs. 1963

conversa abans i també molt de temps després.

De ben segur que aquestes fotografies faran reviure vivències i records d'uns quants anys enrere, molts. Fins i tot, segur que faran caure alguna llàgrima per aquells o aquelles, parents o amics que ja no hi són. No era freqüent anar a la platja, i si es feia era més per veure el mar que per a res més, ni tampoc a Barcelona per visitar la Sagrada Família.

Amb aquestes pàgines és molt apropiat allò de que val més una imatge que mil paraules.

ASV

Cal que recuperem la memòria del nostre poble

La història d'un poble és sempre la història de la seva gent. Per això, tots els pobles recorden les persones que van sobresortir de la resta en estimació i dedicació. Els recorden mitjançant noms de carrers, places, escoles, concursos, premis, etc.

En aquest sentit, voldria fer una petita referència a tres persones que han estat oblidades durant molts i molts anys. I encara ho estan: Josep Ximeno i Planas, Narcís Corbera i Joan Vernedas i Puig.

Josep Ximeno va ser un dels primers promotors que l'estiueig arribés a Sant Hilari allà cap a l'any 1910, i va ser el fundador i director de quatre revistes que s'editaven al poble, *La Lliroia, Estiuada, Sinfonia,* i *L'Abella d'Or,* i tot i que el poble li ho va reconèixer posant-li el nom d'un carrer, no sempre se l'ha recordat com es mereix.

També Narcís Corbera, exalcalde i responsable d'asfaltarne els carrers, començar el clavegueram i aixecar el col·legi públic de Sant Hilari.

I finalment, potser el gran oblidat, Joan Vernedas i Puig, un home, un amic i un gran company de tertúlies. Seva fou aquella frase que deia: *"Formo aquesta taula rodona, malgrat que sigui quadrada".*

Jo era molt petit, però encara recordo vagament aquelles primeres tertúlies de sobretaula que es feien primer al Cafè Unió i ja després a la Granja Tivoli. Més endavant, i gràcies a ell, tots nosaltres vàrem conèixer i compartir l'art de la tertúlia (per cert, crec que es perd aquest art, entès com una estona per intercanviar coneixements i opinions en un àmbit seriós, cordial, amigable i intel·ligent).

Però qui era en Joan Vernedas? Els qui el vàrem conèixer li dèiem *l'amic del poble.* Ell estimava el seu poble i aquest l'ha oblidat. Ha perdut la seva memòria.

Sastre de professió i hostaler de la Fonda Xacó, en Joan Vernedas era una persona que durant tota la seva vida va omplir d'iniciatives i de realitats el poble de Sant Hilari.

Va fer tantes coses: fundador i president de la coral Els Nois Alegres, fundador i president del Grup Excursionista Forces, Forts i Ferms, fundador, junt amb altres, del Museu Guilleries, renovador i creador dels actuals armats del Via Crucis Vivent, conseller de l'Ajuntament de Sant Hilari, president de la Comissió de Festes de Sant Hilari, director d'escenografia plàstica del Grup de Teatre Els Nois Alegres, articulista sobre temes de Sant Hilari, promotor del monument a Walt Disney, la font del Petrinxo i la font d'en Gasol, creador d'un arxiu de diapositives de Sant Hilari i d'arreu de Catalunya, escriptor de lletres de sardanes com *Els Nois Alegres* i els *Popurris,* creador de l'articulista local "Sèneca fill", fundador i president del Grup d'Amics de la Taula Rodona, president i fundador, junt amb altres companys, del Club dels Jilipolles de Sant Hilari, i tantes coses més...

Crec sincerament que per tot això en Joan mereix no restar en l'oblit. Malauradament, la mort sobtada del seu fill, un fet del qual mai es va poder recuperar del tot, va marcar d'una forma decisiva el final de la seva vida.

Jo, amb aquestes paraules d'agraïment, només voldria demanar a tot el poble de Sant Hilari i al seu Ajuntament al capdavant, que reconegui la persona i la seva obra, i que en Joan Vernedas i Puig sigui recordat com es mereix, amb respecte i amb amor, el mateix que ell va tenir pel seu poble, Sant Hilari.

En nom de tots els teus amics, et recordarem sempre, amic estimat.

Ramon Puig Corbera

LA LLIBERTAT MUNICIPAL ÉS LA GRANDESA DELS POBLES

FREDERIC CULÍ I VERDAGUER, hilarienc il·lustre

En una altra pàgina d'aquest programa es parla de la memòria col·lectiva. Hi estic plenament d'acord perquè hi ha hilariencs o hilarienques que no es mereixen l'oblit en què estan, siguin morts o estiguin encara en vida.

Lamentablement, els reconeixements i homenatges després de mort solament serveixen per a la vanaglòria d'uns quants, que solen estar en el poder.

Hem passat dècades en què la ignorància del passat s'ha imposat com a norma i s'han forjat generacions amb poc interès a mirar enrere i menys a investigar. Fins i tot diria que ha dominat una considerable insolidaritat i menyspreu.

Hem de recordar que venim d'una confrontació bèl·lica, que dissortadament sempre genera guanyadors i perdedors. Ell fou d'aquests darrers...

Frederic Culí i Verdaguer ha estat una de les personalitats més brillants del nostre poble, però també ha passat a ser una de les més oblidades i desconegudes de Sant Hilari. Va néixer a Sant Hilari el 13 d'agost de 1890.

Només hem de pensar que el poble de Sant Hilari li va retre un gran i emotiu homenatge l'any 1933 i en vida se li dedicà un carrer, cosa poc freqüent (el carrer era l'avinguda Frederic Culí, l'actual passeig de la Font del Cirerer). El fet demostra com d'apreciat era al poble, per moltes de les coses que havia fet per Sant Hilari, bàsicament des de l'Administració, tot i que no és aquest l'espai per parlar-ne. El feren fill il·lustre el 1934.

Tanmateix, seria molt interessant que per a aquest tipus de qüestions, el de recordar persones que destacaren i destaquen per la seva labor, tinguessin quelcom més que bones intencions o iniciatives. Tots sabem que per a fer alguna cosa d'aquest tipus, cal que surti algú que estiri del "carro" i que no hagin de ser els qui manen els qui ho facin. Darrere una iniciativa caldria una actuació, perquè del contrari sempre ens estarem lamentant i no es farà res. M'apunto a empènyer el carro...

Amb aquestes pàgines donem a conèixer un treball de Frederic Culí de 1917 que és una mostra de l'interès i la fe que tenia en la importància dels municipis en l'organització del territori. Tant de bo fos una manera de recuperar la seva figura.

El pensament de Frederic Culí s'orientava cap al municipi com a factor d'integració i de rellevància en el futur.

En el darrer exemplar de la publicació Catalunya municipal *de* **24 de juny de 2004** *hi llegim:*

CATALUNYA *Municipal* 3 i 4

Els municipis seran protagonistes en el nou Estatut d'Autonomia

Més de 100 representants municipals debaten a Manresa les aportacions del món local al nou Estatut

24 DE JUNY DE L 2004 • NUMERO 318 • ANY 28 • ÈPOCA II

Reproduïm el que diu *l'Enciclopèdia Catalana* sobre Frederic Culí i Verdaguer.

"Frederic Culí i Verdaguer (St. Hilari 1890 Barcelona 1960). Advocat municipalista. Es llicencià en dret el 1912. Militarà en la Unió Catalanista i col·laborà en periòdics nacionalistes: *La Nació* i *La Tralla* (1922). S'especialitzà en dret municipal, fou professor de l'Escola de Funcionaris de la Mancomunitat i ponent del tema dedicat a les finances municipals, al Primer Congrés Municipalista Català (1933). Fou secretari de l'Associació Protectora de l'Enenyança Catalana i de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

Publicà *Las mancomunidades provinciales,* 1918 i *El municipi modern* (1919).

Fou un dels fundadors i col·laboradors de la revista *Catalunya municipal* el 1933.

LA LLIBERTAT MUNICIPAL ÉS LA GRANDESA DELS POBLES

Homenatge a Frederic Culí. Descoberta de la plaça amb el nom del seu carrer. (La Riberada)

Importància del municipi en la història. Resum

Hi ha un fet d'enorme interès que demostra la importància extraordinària que té el municipi; consisteix aquest fet en la seva existència continuada i perseverant en tots els temps i en tots els llocs. Fins oblidant per un moment la realitat actual i la munió de teories, apunts i experiències que creen una literatura municipalista palpitant, el fet notori de la seva permanència designa clarament que ell representa i és una vivíssima necessitat nascuda de l'acció espontània de l'home. "La *comune* (municipi) diu Tocqueville, sembla sortir directament de les mans de Déu". (1) El municipi neix amb l'home de seguida que aquest forma la família, no solament com un mitjà de satisfer les exigències humanes, sinó com un cos orgànic substantiu i consistent.
El veiem amb tota la seva esplendor a Grècia encarnant la ciutat-estat. Amb els grecs el municipi arriba al paroxisme del seu poder ja que la idea de municipi implica una idea essencialment política. L'Estat és la ciutat, com en els primers temps de Roma. Aquests dos termes es confonen i formen un sol cos els dos organismes que els representen. L'entitat local és la dominadora, exerceix l'hegemonia sobre totes les terres i representa la unitat i la civilització: és com hem dit, l'Estat. Però Roma, en dominar per la idea, estengué els beneficis de la ciutadania a tot l'imperi, i organitzà, més ben dit, reconegué els municipis, els quals ja esdevingueren corporacions economicoadministratives. Es pot dir que així nasqué la idea de municipi que els grecs no havien conegut amb perjudici per a ells mateixos, ja que com diu Burgess "la raça que s'arrapa en aquesta forma d'organització limitada (ciutat-estat) revela un geni polític subaltern". (2) Però el municipi romà consagra definitivament el nucli local; el formà i caracteritzà per rodolar pels camins de la història, eternament. La idea bàsica ja quedà establerta, i en endavant adoptarà fores diverses, sofrirà crisis i puixances, mes el municipi adquirí el valor permanent.

Amb els germànics pren el to de comunitat rural, però de seguida amb l'impuls del comerç i de les condicions polítiques de l'edat mitjana, el municipi s'engrandeix i es farà sobirà i lluitarà... La llibertat es converteix en la seva ensenya: la ciutat, organitzada per a la defensa en aquella època, és el fogar dels anhels lliberals ostentats pel feudalisme. La ciutat es fa lliure, cada ciutat és sobirana, mestressa, independent. Es governa ella i desapareix el feudal, l'amo de vides: el govern passa a pertànyer a la democràcia ciutadana. Espanya, ja en el segle XII obtingué la llibertat municipal; Catalunya, especialment, l'obté sense vessament de sang (com l'hagueren de vessar les comunes franceses), perquè existí una convivència entre les autoritats reial i feudal i els municipis.

És dir, que en l'antigor la ciutat representa la forma més alta de sobirania; la ciutat és l'Estat grec i en l'edat mitjana constitueix el focus de la llibertat; i ella és tant que s'erigeix cadascuna independent de l'altra. En formar-se els estats nacionals s'equilibra el seu poder i perd la sobirania plena. Aquestes grans i sintètiques fases tenen un valor important per saber allò que representa la ciutat i el municipi. Conserva més les formes pures municipals la comunitat rural, agrícola, sempre amb dependència de la ciutat o el feudal. En la ciutat, durant l'edat mitjana, s'hi ha de veure la forma més pura de la democràcia directa, amb el consell obert, avui impracticable.

Idea del municipi. És una personalitat natural. La seva situació dins l'Estat

Segons Proudhon el municipi ha de ser independent, políticament sobirà. Considerem equivocat aquest criteri. Si és sobirà ja no és municipi. La idea de municipi és la relació amb un tot. "Implica correlació, política administrativa o almenys política amb un poder superior, el de l'Estat, al qual la municipalitat queda sotmesa, fins i tot dintre l'autonomia local més àmplia". (3)

I això succeeix per efecte de circumstàncies històriques, pel natural imperi de les coses que no consenten de cap manera la independència del municipi, ja que aquest no existeix sense l'Estat. "La ciutat, diu Pi i Margall, és la societat política per exel·lència. Sota totes les formes d'absolutisme pretén governar-se per si mateixa, com en els seus inicis", i encara afegeix més enllà: "reals seran sens dubte les altres col·lectivitats polítiques; cap tan real com la ciutat als ulls de tota la gent".(4) És cert tot això transcrit, però l'Estat no és una formació abstracta que pervingui del pacte entre municipis com afirma Pi i Margall i tots els federals que segueixen a Proudhon. L'Estat és una realitat, una formació natural que representa el viure nacional, o almenys hauria de representar-lo, i el viure nacional és allò més substancial i orgànic i polític que existeix. De manera que no es pot exagerar la importància del municipi, no s'ha de partir de principis abstractes i apriorístics. Això no vol significar la idea oposada a la de Proudhon o sigui aquella que els conceptua o els tracta com a agents de l'Estat, com a simples sucursals de l'Estat, per a comoditat quasi sempre de l'Administració pública.
El municipi té fins propis. En ell cal veure-hi, com a base de la seva administració o de la seva política, *una comunitat d'habitació*, és a dir que el seu relleu, la seva missió pervé del *veïnatge* damunt *un espai territorial o geogràfic.* Això

Frederic Culí a les colònies escolars de l'Ajuntament de Barcelona a Sant Hilari. 1934
Al centre de la foto Manuel Azaña, que fou president de la República espanyola i tingué gran amistat amb F. Culí

porta una colla de deures, d'higiene, ordenació, assistència, cultura...que només pot exercitar l'Administració municipal. A part d'això, cada municipi (nucli urbà o rural) posseeix una ànima, una psicologia diferenciada, que origina un pensament i fins i tot una cultura. Impossible desconèixer el factor municipal en la vida dels pobles. Però no pot ser un Estat encara que el seu desenvolupament el porti a afirmar cada cop amb més intensitat el seu imperi. Per un costat avui sembla impossible, i segurament ho és, pensar en l'anul·lació dels estats nacionals. Per l'altre, hi ha el fet de la relació més fàcil i avivada pels avantatges i facilitats de la comunicació. La ciutat podrà ser la regió o la comarca, però no l'Estat, el qual implica organismes dintre seu amb plena fermentació, amb gradacions que van o que resulten de baix a dalt. L'Estat engloba interessos de major extensió. "No aconsegueix la ciutat moderna la posició de la *Polis* ni de la *Civitas*; no centra, com la medieval, la vida de llibertat privilegiada; reneix dintre del cos nacional, en un règim d'Estat". (5) La ciutat també és i s'organitza com un municipi, això és com a òrgan de l'Estat.

La comunitat d'habitació caracteritza el municipi i forma la seva estructura orgànica, imposant-li deures de convivència mitjançant la cooperació. La societat reunida en municipi suscita una sèrie de deures de tota mena, més o menys intensos, segons la intensitat de la seva vida. I el primer de tots constitueix el problema del *seu govern*, entenent aquesta paraula no com a sinònim de coacció o de poder subjectiu, sinó com a problema de finalitats, d'organització i d'atribucions. De manera que el sol fet de l'existència de la comunitat d'habitació damunt un espai territorial ja denota quelcom substancial, quelcom que constitueix una vida administrativa –fins i mitjans- i política també.

Aquesta comunitat, a l'ensems que llaç d'interessos materials, resulta ser una vitalitat espiritual distinta. La relació seguida i persistent entre el grup de famílies posades damunt d'una àrea geogràfica que es distingeix per la seva configuració, per les condicions del sòl i del clima, creen una certa etnografia o més aviat un matís dins la comarca i dintre la nació. No és possible, però, aguditzar gaire el relleu etnogràfic del municipi. És veritat que és un fet i matís important, però el que més el caracteritza en relació al dret públic és el fet de la comunitat de famílies. La reunió d'homes en un mateix lloc –reunió d'homes o famílies

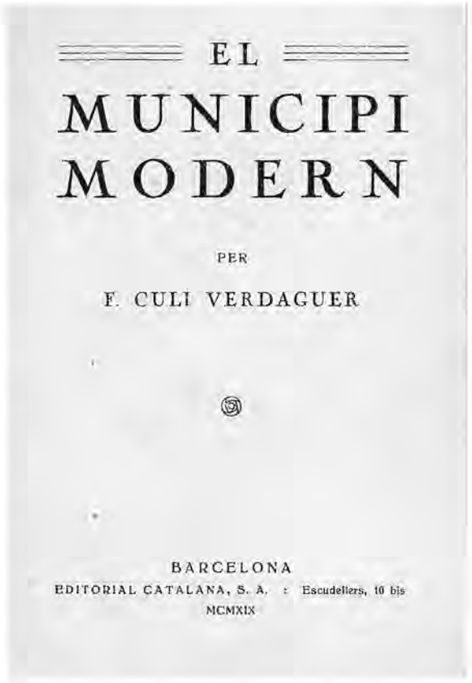
EL
MUNICIPI
MODERN
PER
F. CULI VERDAGUER
BARCELONA
EDITORIAL CATALANA, S. A. : Escudellers, 10 bis
MCMXIX

i de cases, com es deia en l'important projecte d'administració local de Maura, 1907-1909– evidentment el situa davant l'Estat, de forma que li és impossible desconèixer-lo, perquè en definitiva, com a mínim, constitueix una *unitat funcional.*

Per això, el municipi no pot considerar-se com un simple mitjà de l'Estat, com una *dependència* de l'Estat. En el fons sempre i unànimement s'ha reconegut el caràcter natural del municipi i el fet que posseeix una vida característica i peculiar independent de l'Estat. Mes, aquesta visió a voltes s'ha enfosquit. Així els legisladors de Cadis, si bé no poden deixar de reconèixer la substància bàsica del municipi –el poble- moguts per la seva concepció doctrinària imperant en aquella època, li donen una ordenació uniforme, el constitueixen en una simple divisió administrativa, subordinada. I aquella concepció tan comprensible en aquells anys, persisteix essencialment encara avui a Espanya. El règim municipal, com tot el que és local, és centralitzat amb els caràcters propis del mateix "la uniformitat; la subordinació de totes les funcions al poder central; la jerarquia administrativa amb el predomini de l'element burocràtic i la manca d'autonomia dels centres locals supeditats al poder executiu".(6) Persisteixen avui a Espanya aquests caràcters més o menys accen-

Homenatge a F. Culí. 1933

tuats a pesar dels intents a favor del municipi, intents com el de 1907, que representa una bella i moderna visió realista, utilíssima.

El municipi centre de la llibertat i de la puixança nacional. La ciutat moderna. El doctrinarisme

"És en els municipis on resideix la força dels pobles lliures", diu Tocqueville. La centralització, la supeditació del municipi al poder executiu no indica solament una manca de respecte a una creació natural capacitada i útil, no solament és un insult a aquesta individualitat tan digna com la que posseeix l'home, sinó que condueix a la ruïna, esgota energies, impedeix el desenvolupament dels hàbits ciutadans. El municipi, millor dit, l'Ajuntament, no és un mer agent del poder central. I tingui's present que ens referim al municipi en general, sense aturar-nos a examinar els problemes de govern que suscita la gran ciutat, els quals fan que en aquests moments atreguin l'atenció de tots els polítics i tractadistes, que la consideren com a "*comunitat* total, econòmica, social, jurídica, política..." El municipi ha sigut el precursor de l'Estat modern: ell a l'edat mitjana fou el fogar de la llibertat i concentrà les funcions públiques que estaven en mans del feudalisme; ell, en el segle passat a Espanya, constitui el focus de resistència a favor de la sobirania de l'Estat i de la Constitució. És que el municipi aglutina les belles frisances dels seus habitants i quan es *governa* s'erigeix en l'escola formidable de civisme, i capacita la democràcia, la qual influeix de prop, directament, en la seva marxa. Es pot dir que el municipi és allà on la democràcia actua de ple, que és el ressò fidelíssim, el més refinat de les seves fluctuacions. No pot ser gran un poble sense municipi, perquè aquest representa el primer i més assequible anhel de la vida pública, constitueix per al ciutadà el seu interès immediat i, a més, l'eficàcia més possible del seu esforç. I en un país en què hi manqui aquest anhel i aquest interès elementals, com pot ser la vida, tota social i política?

Per un costat és impossible desconèixer la realitat concreta que és el municipi i per l'altre resulta necessari el seu vigor i desenvolupament per al ferm creixement de la Nació i per a l'enfortiment de les funcions ciutadanes i cíviques. Contra el doctrinarisme "segons el qual els municipis i les províncies són simples agrupacions fetes arbitràriament des de l'altura del poder sobirà per fins gairebé purament administratius, s'aixequen avui totes les escoles i tots els partits", perquè "un nou sentit real i orgànic ha vingut a rectificar l'abstracte i individualisme en què fins aquí s'inspira en general la revolució". S'ha prestat més atenció a les ensenyances de la història, molt eloqüent en aquest punt, i per últim les funestes conseqüències de la centralització, posades de manifest en la pràctica i comprovades per la comparació dels països sotmesos a aquest règim amb aquells altres l'organització dels quals descansa en el principi oposat.(7)

El municipi és una creació natural, fortíssima, que exigeix un gran respecte, que porta en si mateix l'empenta i l'esperit vivificant en tot el cos nacional, que fa forta i gran l'acció de l'Estat. El municipi té fins propis, té atributs, té potència, ha de ser autònom, lliure: ha d'anar directament impulsat a obtenir la seva carta, la seva constitució, però destruint abans aquesta jerarquia simètrica administrativa que ofega les ànsies i les energies espanyoles. A Espanya, l'autonomia municipal implica un procés d'integració i un desllorigament profund, perquè no hi ha vida local i la centralització és massa ufana. Els òrgans locals

LA LLIBERTAT MUNICIPAL ÉS LA GRANDESA DELS POBLES

per a organitzar-se, o millor dit, *constituir-se*, han de redreçar-se altius enfront d'aquests espessos lligams que els abarroten amb la xarxa administrativa superposada a la realitat; xarxa en la hisenda, en les funcions i en *l'orientació dels fins.*

La llibertat municipal factor directe i bàsic per la grandesa dels pobles. El civisme

El municipi autònom, fort, és l'exigència precisa de la nació opulenta i victoriosa. L'Estat no és res sense el concurs dels ciutadans i el municipi significa i és el concurs organitzat, eficient i poderosíssim. Equival a l'esforç de l'entitat local creixent i a l'esforç dels ciutadans: aquests no existeixen *realment* allà on manca municipi. Però municipi fort vol dir municipi lliure, perquè la fortalesa significa *consciència col·lectiva*, incorporació en la vida, progrés, afirmació. La llibertat brolla de la consciència. La llibertat, diu Tocqueville, en referència als municipis, en certa manera neix d'ella mateixa. No s'ha de fiar tot a la llei, ja que aquesta pot produir una reacció, però necessita sempre una matèria irritable. Es fa una llei per evitar certs abusos en el sufragi o en l'administració municipal, per impedir que el caciquisme faci de les seves. Però si no hi ha opinió, si no hi ha una consciència desperta, la llei serà debades, designarà un bon desig, però els abusos i el caciquisme prosseguiran. En el fons, la llibertat municipal, com tota llibertat, implica una qüestió educativa, exigeix una formació general cívica que únicament és possible trobar a l'escola, entenent aquesta paraula en el seu sentit extens. L'autonomia municipal per ser efectiva ha de ser profundament, millor dit, essencialment democràtica, i això vol dir que en l'obra comunal hi ha de col·laborar *tot el poble* arribant el seu impuls fins al límit de la influència que pot produir en el govern.

Precisament, en aquests moments a Catalunya i a tot Espanya, s'observa un moviment a favor de l'autonomia municipal i és plaent constatar-ho com a indici d'una ferma garantia quan, com en aquest cas, va de baix a dalt, surt dels mateixos municipis. Però no és possible descuidar, quan es parli de llibertat, i de llibertat municipal, la labor educativa, de formació cívica, que és del tot essencial per a l'eficàcia del govern municipal, que per un costat exigeix dots específics, tècnics i professionals, de l'altre vol, com a llavor i base precises, una opinió desperta i sensible, una democràcia sempre actuant de tan afinada i una cooperació anhelosa i plena de frisances.

La visió realista dels nostres temps estableix, sense discussió, el fet natural del municipi i consagra la seva existència com una necessitat indiscutible, que pel bé de l'Estat -societat organitzada- és necessari avivar i enfortir, fent que adquireixi tot el seu valor i s'afirmi com a comunitat administrativa i política, mitjançant la seva llibertat, que serà conseqüència del seu redreçament. I en sentar aquesta orientació, que és la de tots els temps, es proclama d'urgent necessitat l'obra escolar, forjadora d'una promoció ciutadana que doni la norma de govern i designi l'avenir triomfal dels pobles. Que orienti els problemes de la política perquè l'administració tècnica els posi en execució i els acabi de donar tota l'eficàcia mitjançant l'especialització i la provisió de documents informatius tècnics que l'opinió, que el poble, no pot conèixer. Veus aquí les bases del govern municipal breument sintetitzades.

Així, la llibertat municipal auguri de la victòria, senyal de fermança, indica més que mai la grandesa dels pobles. La carència d'aquesta llibertat equival a la possessió d'una desorganització interna, no solament municipal, sinó també nacional. Sense municipis no hi ha veritable Estat. "Sense institucions comunals, diu Tocqueville en l'obra citada, una nació pot tenir un govern lliure, però no té l'esperit de la llibertat. Les passions passatgeres dels interessos d'un moment, la casualitat de les circumstàncies poden donar-li formes externes de la independència, però el despotisme refugiat en l'interior del cos social reapareixerà tard o d'hora a la superfície".

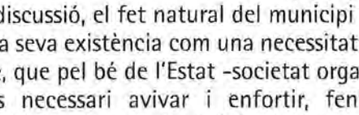

Frederic Culí i Verdaguer

El text és un resum del llibre que Frederic Culí presentà als Jocs Florals de la Societat "La Alianza", del Poble Nou, de Barcelona, l'any 1917 i obtingué el premi en l'apartat de "Civisme".
Fou publicat en l'obra: "Jocs Florals", Societat "La Alianza", Poble Nou, Tip. La Moderna, Barcelona, 1917

1. *La Democratie en Amérique*, Tocqueville.
2. *Ciència Política i Dret Constitucional comparat*, Burgess.
3. *Historia de las instituciones locales de Cuba*, Carrera i Justiz.
4. *Las Nacionalidades* Pi i Margall. Vegeu *Regionalisme i Federalisme*, de Duran i Ventosa.
5. *El régimen municipal de la ciudad moderna*, A. Posada
6. *Evolución legislativa del régimen local*, A. Posada.
7. *El Selfgovernement y la monarquía doctrinaria*, Azcárate.

Fills de les revolucions industrials de Sant Hilari

Eren les primeres calors d'un mes de juliol que prometia ser xafogós i, a més, ple de canvis importants en la meva vida. Ens havíem mudat de poble tota la meva família, i això, per a un vailet de sis anys era tot un esdeveniment.

Si la verdor i la frondositat de la vegetació de la vall de la riera d'Osor ja em va embadalir darrere de cada revolt, acostumat com estava a terres menys humides i més planeres, la petita i arrugada plana del meu nou poble em va captivar com si d'un miratge es tractés, aparegut al mig d'una petita depressió, envoltat de muntanyes i turons.

Descobrir i trepitjar els carrers de Sant Hilari va ser tota una aventura excitant, tant per a mi com per als meus germans, durant aquell estiu de canícula asfixiant.

Dia a dia vaig anar descobrint el meu nou poble i coneixent la seva gent; carrer a carrer se'm va anar obrint un nou present i un nou futur; pas a pas he anat creixent en el poble que em va acollir, un juliol xafogós del 1974.

Ha plogut molt des de llavors, i les coses han canviat, tant a Sant Hilari com a la resta del món.

Segur que no heu oblidat aquell 1974. L'any en què a Portugal es va esdevenir el triomf de la Revolució dels Clavells, amb la qual es va deslliurar de quaranta anys de dictadura. I també va ser l'any que l'ONU va remetre el tema del Sàhara al Tribunal Internacional de Justícia. I l'any en què Pinochet va assumir el càrrec de president de Xile, després de l'assassinat del president Allende. I l'any en què Richard Nixon va ser obligat a dimitir pel cas Watergate[1].

Uns actors i unes problemàtiques que la societat civil contina patint, arran de la mala gestió de la política mundial.

Però aquests esdeveniments no van pas parar la vida hilarienca.

I al nostre poble, què hi va passar, doncs? Aquell 1974 va ser l'últim que en Joaquim Ripoll fou alcalde de Sant Hilari i també va ser l'últim estiu de les nenes dels Campaments. Però també va ser l'any de la inauguració de la Biblioteca de "la Caixa" i de la creació del recordat grup de *majorettes*[2]. I l'any que s'acordava, per primera vegada, avançar i endarrerir l'horari 1 hora per tal d'estalviar energia; era l'any de la victòria de la cançó *Waterloo* del grup suec Abba a Eurovisió; i l'any en què Cruyff va ser escollit millor jugador europeu[3].

Aquestes imatges ens il·lustren uns fets, posen nom i cognom a les notícies i ens ajuden a fer la memòria col·lectiva. Però hi va haver uns altres fets, fruit de la situació socioeconòmica del país, que van provocar un important èxode intern i extern. Uns fets que van ajudar a canviar el rumb de la nostra història, de les nostres vides i del nostre poble.

Si la primera Revolució Industrial va agilitar els canvis socials, econòmics i polítics al món, la Segona Guerra Mundial va provocar una nova revolució tecnològica, industrial, política i social. I Sant Hilari no en va quedar al marge.

Els que sou més grans recordareu que, per aquella època, pobles petits i sense gaire futur s'anaven despoblant a favor de les grans ciutats i els pobles més propers amb més possibilitats. Sant Hilari, per sort, va experimentar un fort increment de població, motivat per l'atraient i prometedora industrialització. Les indústries passaven a ser l'emergent i principal activitat econòmica, en detriment del món agrícola i l'estiueig. Aquesta situació va provocar, per un costat, l'abandonament i la despoblació del les cases de pagès a favor del nucli urbà, i per l'altre, la massiva afluència de persones proce-

dents d'altres comarques catalanes i d'altres regions de l'Estat espanyol[4].
Fruit d'aquesta nova revolució industrial Sant Hilari va passar a tenir més de 2.900 habitants[5], gràcies, en part, al fenomen d'aquesta immigració. Treballadors procedents de llocs ben diversos de la península, principalment d'Andalusia, es van sentir cridats per les esponeroses indústries de la fusta i l'aigua. Aquests nous hilariencs i hilarienques, vinguts de fora, venien a buscar una segona oportunitat a les seves vides. I la hi van trobar.
L'augment d'habitants, de mica en mica, ha fet que en trenta anys hàgim doblat la població fins a arribar a la xifra de 5.720 habitants[6]. Gràcies en part, a la nova onada migratòria d'aquests últims temps. Aquests nouvinguts vénen buscant el mateix que els immigrants dels anys 50-70. Però no ho oblidem, el nou èxode està provocat per les mateixes velles i repetides causes econòmiques, socials i polítiques que llavors, generades totes elles des del Primer Món. I per descomptat, esperen trobar, senzillament, un futur millor per a ells i per a les seves famílies.

Estem en un món en continua transformació. Ara, molt més ràpid que no pas abans. I no ens hi podem girar d'esquena. Si no volem perdre el tren de la nova revolució industrial, social i tecnològica que es va gestant al nostre voltant, cal que siguem conscients del que això comporta. Deixant pel camí allò obsolet que no ens ajuda a avançar, transformant-lo, buscant aquelles solucions més adients, innovant i, sobretot, acceptant i assumint el que comporten els canvis, encara que aquests no ens agradin.

Lluís Puigdemont i Reverter

1. Recull de premsa de *La Vanguardia*, any 1974.
2. Programa Festa Major 1974.
3. Recull de premsa *La Vanguardia*, any 1974.
4. "La despoblación del campo en el término municipal de San Hilari Sacalm". Àngel Serradesanferm, Programa Festa Major 1974.
5. Padró del 1970.
6. Padró del 2004.

PENYA BARCELONISTA DE SANT HILARI

Trobada de penyes barcelonistes a Sant Hilari

Un any més tenim l'oportunitat que ens ofereixen les pàgines del programa de la Festa Major de poder explicar les activitats de la Penya Barcelonista de Sant Hilari durant aquesta temporada 2003-2004.
Si bé aquest any no hem tingut un esdeveniment tan important com la Trobada de Penyes de les Comarques Gironines, celebrada l'estiu passat a la nostra vila, no vol dir que haguem estat amb els braços plegats.

Com sempre, cada vegada que el Barça ha jugat al Camp Nou, des de la Penya hem organitzat un autocar per tal que els socis hi poguessin assistir amb més comoditat. També hem estat presents a la 9a Trobada de Penyes de les Comarques Gironines, celebrada a l'Escala, a principi del mes de juny d'enguany, on vam poder gaudir d'un dinar de germanor de totes les penyes de la província, a més d'altres de diversos punts de Catalunya i, fins i tot, de la resta de l'Estat espanyol. Volem destacar la presència en aquesta trobada de la Peña Blaugrana de Madrid i la de Valladolid, fet que ens fa molta il·lusió, ja que vol dir que el sentiment blaugrana no s'atura només a les comarques dels Països Catalans.

Aquesta primavera, vam fer costat als companys de la Penya La Batllòria Culé en el dia de la seva fundació i inauguració. Aprofitem per a donar-los ànims a continuar endavant.

Per altra banda, sempre que ens ha estat possible, una representació de la nostra Penya ha estat present a les reunions de les Penyes Barcelonistes de la demarcació de Girona.

No cal dir que aquesta propera temporada, amb la presència del primer equip del FC Barcelona a la Lliga de Campions, estem molt il·lusionats. Tots nosaltres desitgem que el Barça arribi a la final per poder organitzar un viatge per als socis a la ciutat on es jugui aquest partit, tal com es va fer a la final de Wembley.

No ens podem oblidar, però, d'agrair a tots els socis de la Penya Barcelonista de Sant Hilari, la seva col·laboració i il·lusió perquè entre tots puguem fer del Barça el millor equip del món.

Visca el Barça i visca Catalunya!

Penya Barcelonista de Sant Hilari

Via Crucis Vivent

Una veu del públic va dir: "Noi! Quants anys fa que ho feu, això?". Aquesta va ser la pregunta que un espectador va fer a un dels armats que tancava el grup, mentre tots plegats pujàvem del Calvari. Quina edició ha estat la d'aquest any? la tres-cents? la tres-cents cinquanta? Gairebé podem dir que n'hem perdut el compte!
Tot i que el temps ens va fer una mica la guitza i no ens va acompanyar gairebé fins al final, ja podem dir que tenim un altre Via Crucis Vivent passat i fent història. Potser aquesta vegada no hem tingut aquelles assistències en massa de gent com fa dos anys, per exemple. Podríem dir que hem tingut un Via Crucis per al públic més important, per als d'aquí, per als del poble. I potser per aquest fet i perquè vàrem estar fins a l'últim moment amb la incertesa de si el temps aguantaria o no, vàrem sortir amb moltes ganes de fer la feina ben feta i amb el millor de nosaltres mateixos. I així ho hem fet: una altra edició del Via Crucis Vivent!
Aquest any, però, no només hem fet el Via Crucis Vivent el Divendres Sant. El dia 20 de març vàrem agafar l'autobús, les furgonetes i els trastets i carretera i manta cap a Mataró.
Allà ens esperaven més de 30 grups d'armats i manaies d'arreu de Catalunya. Més de 1.300 armats uniformats vàrem desfilar per diferents carrers de la ciutat. Va ser molt interessant veure com tots els grups anàvem vestits molt diferents els uns del altres, ni millor, ni pitjor; però el que sí fou d'agrair va ser sentir els comentaris de la gent dient que érem un dels grups d'armats més ben organitzats i amb un vestuari molt ben aconseguit i conservat. I és que els que no ens vàreu poder acompanyar, haurieu d'haver vist aquells cascs lluents, al capvespre, sota la llum dels fanals, tots en una renglera perfecta i anant tots a una al so dels timbals i trompetes. Espectacular!
Finalment, i com cada any, només resta agrair l'esforç de totes les persones que d'una manera o altra han ajudat perquè un cop més la nostra festa tradicional d'interès nacional tingui un any més d'història.
També volem agrair el seu suport a les institucions, empreses, associacions i entitats locals o foranes que, d'una manera desinteressada, han fet possible que el Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm s'hagi pogut portar a terme un any més.
A tots, moltes gràcies i molt bona Festa Major'04 a tothom!

La Junta de l'Associació del Via Crucis Vivent

CEIP GUILLERIES

UN VIATGE INOBLIDABLE

Amb motiu del fòrum de cultures, el passat divendres 18 de juny, l'Escola Guilleries va oferir a tots els pares un macroespectacle de DANSES D'ARREU DEL MÓN.
Cada classe havia treballat un país: els costums, la llengua, la gastronomia, la música i les danses tradicionals.
El fil conductor de l'espectacle va ser un conte que van representar els nens de 6è. La resta de classes, disfressats, van ballar la dansa típica de cada país.

En Marc i en Pep arriben carregats d'equipatge.

Marc- Caram, has vist com ballaven aquests nens?
Pep- Sí, ens han fet un bon comiat.

Se sent anunciar un vol cap a la Xina.
d-m-s "Passatgers del vol d'Iberia 3.456 amb destinació la Xina passin per la porta d'embarcament"

Marc- Aquest vol que anunciaven era el nostre?
Pep- Sí, val més que ens acomiadem dels nostres familiars i ens afanyem.

En Marc i en Pep s'acomiaden i agafen l'avió.

N- En Marc és un periodista i en Pep un fotògraf i estan a punt d'iniciar un llarg viatge per tot el món. El cap del seu diari els ha encarregat de fer un reportatge sobre aquest viatge.
Emocionats, a l'avió, veuen per la finestra la silueta de la Sagrada Família.
La nit s'ha fet molt llarga amb el canvi d'hora. Finalment l'avió comença a aterrar.

Marc- Mira quines cases! i què és això?
Pep- És la gran muralla xinesa; diuen que és la més llarga del món.
Ioko- Hola, nois!
Marc i Pep- Hola, Ioko!

N- Se'n van a visitar monuments. En Marc pren nota a la seva llibreta i en Pep fa fotos.

En John és un bon amic que va viure uns anys a Barcelona i ha promès d'ensenyar-los la ciutat de Xi'an. I a la tarda aniran a veure les grans extensions d'arròs.

Ioko- He pensat que us podria interessar de veure aquest ball xinès. Han vingut uns dansaires de Pequín i em sembla que ara ballaran per a vosaltres.
Pep- Una idea genial.

N- Després de la festa, els periodistes s'acomiaden del seu amic. Li regalen una ampolla d'oli d'oliva com a agraïment i se'n van a l'aeroport a agafar un avió que els durà a Sud-amèrica.

Per la finestra de l'avió veuen un grup de lazendeiros que cremen una part d'aquesta frondosa selva. S'adonen que els indis que viuen allí ho passen molt malament.

Marc- Has vist quin riu més immens?
Pep- Sí, noi, en saps el nom?
Marc- No me'n recordo, això que ho havia estudiat a l'escola...
Pep- És l'Amazones, el més llarg del món, les seves aigües reguen milers d'hectàrees de terreny de cultiu.
Marc- Ei! Agafa't fort que aterrem.

N- En Manolo, un bon amic del fotògraf ja els tenia preparada una samba per oferir-los-la.
Abans de marxar en Pep els dóna una bóta de vi ranci de l'Empordà i a canvi en Manolo els regala una maraca.

Abans d'arribar a Mèxic sobrevolen Nicaragua, Honduras i Guatemala
Aterren en un petit aeroport de Mèxic. Un amic els rep i promet ensenyar-los tot allò que ells vulguin veure.

Andrés- Us hem preparat una dansa de benvinguda.
Pep- Com es diu aquesta dansa?
Andrés- Es diu *El Tapatio. En Marc s'ho anota a la llibreta.*

N- Després de parlar una estona amb la gent d'aquells indrets, en Pep els dóna un present: una barretina. El nen mexicà, a canvi, li dóna el seu barret.
Tornen a agafar l'avió. Volen en direcció al nord, passen aviat la frontera amb els EUA.

N- Un grup de grangers, com cada tarda, s'ha reunit al ranxo d'en Boby Edwuad per ballar country.
Mireu quin obsequi els ha ofert: una capsa de jaumets i en Boby els lliura el mocador.

N- A mitja tarda sobrevolen la selva de Nigèria
Sabeu, a Nigèria hi ha campaments de refugiats on molts nens i nenes moren de fam i malalties fàcils de guarir amb els medicaments adequats.
Arriben a les Cascades de Victòria, a Zimbawe, i allí, en un petit poblat un grup de joves celebra una gran festa on mengen, canten i dansen.

N- Els indígenes els regalen collarets i els donen un bol de menjar i els nostres amics catalans els regalen una gralla.
Després es posen tots a dormir.
Agafen l'avió.
Han arribat a Marràqueix. Se'n van a visitar una mesquita on troben un periodista que van conèixer a la Universitat de Barcelona. Tots tres continuen la visita.
Un grup de gent s'està mirant l'encantador de serps.

Pep- Què fa aquesta gent?
Omar- És la plaça del mercat de Marràqueix

N- Continuen cap a la medina on troben un grup de nois i noies que són de Rabat i han anat a Marràqueix a mostrar el seu ball tradicional

N- Omar els acompanya a l'aeroport on els nostres amics li regalen un CD de música de sardanes i ell els dóna un pot de te i un ram de menta fresca
Agafen l'avió.

Marc- Tot això és meravellós, quines muntanyes més verdes!
Pep- Saps? Aquí hi ha la ciutat on va néixer Mozart, és Salzburg, i de Viena, que és la capital d'Àustria, en diuen que és la ciutat de la música. D'aquí han sortit músics tan bons com Haydn i el mateix Mozart.
Marc- Sí, Pep, però crec que ens quedarem a muntanya aquest cop. El Tirol és una regió molt bonica on la gent viu en unes granges plenes de flors i no en parlem de les tiroleses: són unes donzelles precioses, ja veuràs, ja!!

N- Aterren en un petit aeroport molt pròxim al Tirol i es disposen a passejar per les grans valls tiroleses. De cop i volta troben al costat d'un petit poble un grup de dansaires que ballen.
Quan acaben de ballar els tirolesos es disposen a berenar. A en Pep i en Marc també els conviden: tenen uns formatges que fan molt "bona pinta". En Pep els ensenya com n'és de bo el pa quan se suca amb tomàquet.

N- Des de l'avió que els porta a Grècia veuen camps d'oliveres i vinyes.
Desembarquen a Atenes. Allà parlen amb un agricultor grec. Li fan preguntes sobre la seva feina. L'agricultor els acompanya a un museu i els explica històries de la mitologia grega.

Marc- Comença a tenir gana.
Agricultor- Si voleu us puc portar a un restaurant on fan una *mussaka* boníssima.

Mengen mussaka mentre veuen un grup de dansaires que ballen dalt de l'escenari del restaurant. La dansa té com a nom Zorba.
S'acomiaden de l'agricultor. En Marc treu de la seva bossa un fuet com a mostra d'agraïment de la seva atenció i l'agricultor grec els ofereix un ram d'olivera.

N- Ara tenim els nostres amics a Moscou. Fa fred, en Pep es posa la bufanda. Els va a rebre a l'aeroport en Nicolai, un jove amic d'en Pep i reporter gràfic com ell. Tots tres se'n van a visitar el campanar d'Ivan el Gran i van a veure les 21 campanes que hi ha al seu interior. Al costat van a visitar la catedral de l'Arcàngel Sant Miquel on reposa, entre d'altres, Ivan el Terrible.

En sortir de la catedral senten una musiqueta. Encuriosits, decideixen descobrir d'on prové. Dos carrers més avall, en una plaça, es troben un grup de dansaires que ballen.

Pep- Ha de ser molt difícil d'aprendre a ballar aquesta dansa!
Nicolai- No ho creguis! Aquí la gent comença a ballar des de petit

N- En Nicolai els acompanya a l'aeroport. Rússia ha sigut l'última estació. Ara els nostres amics han de tornar a Barcelona.

Nicolai- *(Dirigint-se a en Pep)* M'agrada molt la bufanda que portes!
Marc- La hi podries regalar! S'han acabat els regals!

N- Dit i fet! En Pep li va posar la bufanda (del Barça) al coll i es van acomiadar amb una forta abraçada.
Agafen l'avió

N- En Marc i en Pep havien fet un viatge inoblidable. Portaven el sac ben ple de cultura internacional: havien vist veritables obres d'art, tastat una gran varietat de menjars diferents, havien sentit músiques i vist ballar danses realment espectaculars, però el que més els va agradar va ser el tracte amb la gent d'altres parts del món. Se'n pot aprendre molt, de les persones que semblen diferents.

Marc- Saps què he après en aquest viatge , Pep?
Pep- Què?
Marc- Que la diversitat ens fa ser més rics.
Pep- Jo també ho trobo.

Arriben a l'Aeroport del Prat i abracen les seves famílies.

N- Quina alegria tornar a ser a casa!

Mares i pares, oncles i tietes, àvies i avis i tothom que hagi vingut: esperem que us hagi agradat la nostra història.

Marc- Per a la vostra informació, el reportatge sortirà dilluns al suplement del diari.

BONA FESTA MAJOR

CLUB FUTBOL SALA SANT HILARI

Benvolguts hilariencs i hilarienques,

Enguany el Club Futbol Sala Sant Hilari ha competit a la Primera Divisió Gironina i ha aconseguit, després de molts esforços i pelades de genoll, mantenir-se en aquesta categoria. Aquella idea que, ja fa tres primaveres, ens vam proposar un grup de nois del poble, amb l'ajuda d'altres membres de l'antic club de futbol sala que abans hi havia a la vila, s'ha anat fent una realitat i ja podem dir amb el cap ben dalt que una altra entitat esportiva forma part de la societat hilarienca. Allò que des d'un principi va néixer amb la intenció de ser un punt de trobada per anar a jugar els dissabtes pels pobles de la província, ha anat passant (sense perdre de vista que en l'esport el més important és participar) a una entitat activa i involucrada a Sant Hilari. Entre les activitats promogudes hi podríem destacar l'organització del Torneig d'Estiu, el Campionat 24 hores de Futbol Sala o el Campionat de Botifarra de Festa Major, activitats que d'altra banda ens han ajudat a fer quadrar el pressupost.

Però, no únicament hem promocionat la pràctica de l'esport entre els hilariencs sinó que també hem tingut l'oportunitat de fer escapades entre partit i partit per tal de fomentar l'amistat i el companyerisme entre tots. Clars exemples en són les escapades a Andorra per anar a esquiar (mes de febrer) o el cap de setmana que a mitjan juny ens va portar a Sort, on se'ns va poder veure passejar els nostres colors.

Després de fer-vos quatre cèntims de la nostra entitat, ens agradaria recordar-nos de totes aquelles persones, empreses, associacions, i un llarg etcètera, que d'una forma desinteressada ens han donat un cop de mà per tirar endavant. A tots ells... GRÀCIES!

I per acabar, només desitjar a tots els hilariencs i hilarienques... MOLTA BONA FESTA MAJOR 2.004!

Associació Pares de Família de Sant Hilari

Benvolguts convilatans,
En primer lloc vull desitjar-vos una bona Festa Major en nom de tota la comunitat del Col·legi Sant Josep.

En arribar aquestes dates, els que estem vinculats al món de l'ensenyament, ens toca planificar el nou curs que ja tenim al damunt, sempre sobre la base d'una avaluació acurada del que ha estat l'anterior.

Al nostre entendre, entre la Junta de Pares i el Consell Escola es programen tot un seguit d'activitats extraescolars que suposen un complement en la formació dels nostres fills i filles, però al mateix temps volen tenir caràcter lúdic i de diversió.

A nivell esportiu ens avalen més de trenta anys iniciant mainada en diferents modalitats esportives, amb esports tan clàssics com el cros i l'atletisme, el tennis taula, els escacs i, especialment, el bàsquet. De tothom és sabut que abans de formar-se el CB Sant Hilari, la pràctica d'aquest esport anava directament lligada al nom del Sant Josep, tant masculí com femení. Amb aquelles samarretes blaves, o aquelles blanques de la Fontdor, que per dissimular les quatre barres catalanes es feia servir el símbol químic de l'aigua... Molts pares i mares que avui acompanyen els nostres fills per diferents pavellons de la comarca, vàrem fer les nostres primeres cistelles sota la batuta del Sr. Àngel; l'any 1984 quedàrem campions provincials escolars d'alevins.

Sobre aquest punt m'agradaria remarcar que la nostra escola, lluny de ser un problema per al club de bàsquet, el que pretén és ser un porta per a molts nens i nenes que poden iniciar-se en l'esport, ja que no té un cost addicional, perquè amb la quota que es paga s'hi engloben les complementàries i les extraescolars. Quan la criatura cregui que el bàsquet és el seu esport, ja passarà al club.

A part de les opcions pròpiament esportives, fa un parell d'anys que es proven noves disciplines que puguin engrescar altres alumnes. Així, durant aquest curs hem pogut veure un acte sense precedents al poble, una jornada del campionat comarcal de patinatge artístic, un espectacle que va sorprendre el nombrós públic present al pavelló, i m'agradaria convidar-vos a la trobada del proper curs.

Una altra disciplina ha estat el teatre. Comptem amb una vintena de nens i nenes interessats en l'activitat, sota la direcció de la Srta. Remei, i periòdicament representen actuacions senzilles. L'activitat aporta als alumnes un reforç de la memòria, un saber estar a l'escenari, posar-se davant del públic, perdre la por al ridícul, és una opció per als no esportistes i un munt de coses més que molts de nosaltres encara potser no hem assumit.

Qualitats similars podem atribuir a l'aeròbic i el funky, modalitats que també poden escollir els alumnes, així com la ceràmica, que desenvolupa la psicomotricitat fina i la imaginació artística.

El ventall de possibilitats és ampli i cal que els pares ajudem els fills a l'hora d'escollir. Hauríem, però, de tenir present que no es tracta d'encabir els nanos en un horari que

Equips de minibàsquet en competició

Els nervis de sortir a la pista

sigui a conveniència dels pares. Els fills han de divertir-se amb el que fan, a més d'aprendre, ho han de fer a gust i aquí seria necessari que els pares sapigueu què convé i què no als vostres fills.

Si no és així el nen o la nena va a una activitat en la qual pateix i el carrega més que tot el dia d'escola. Fins i tot, cal valorar que si un nen o nena fa bàsquet i té poques aptituds, és igual, pel sol fet de relacionar-se i conviure amb el grup ja és positiu. Tanmateix, qualsevol cosa és millor que l'encantament davant el televisor o la *play*.

També convé que ens impliquem en les activitats, acompanyant-los en les sortides, si podem, i anant-los a veure en les seves actuacions aquí. Crec que com a pares en tenim l'obligació perquè enriqueix, perquè segurament els nostres fills triaran els amics d'entre aquells companys que tinguin els mateixos gustos i aficions i conèixer amb qui juguen i relacionar-se amb els seus pares, ens pot ser útil a l'hora de marcar les pautes. Un acord entre els pares sobre quina és l'hora de tornar a casa o en quines hores està permès l'ús de l'ordinador ens pot evitar més d'un conflicte.

Participem de l'escola, gaudim dels/amb els nostres fills. La nostra simple presència i el nostre suport en allò que els agrada és, sens dubte, el millor regal que els podem fer. I, ben mirat, costa poc.

Us recordo que la programació del conjunt d'extraescolars l'elabora el Consell Escolar i que el cost és el mateix tant si en fas una com quatre. Amb això vull dir que el ventall d'activitats que pugui fer la mainada depèn en gran part dels interessos del col·lectiu de pares i mares del col·legi.

M. Àngels Ripoll Collbatallé
Presidenta de la Junta de l'Associació de Pares de Famíl
de Sant Hilari, titular del Col·legi Sant Jose

COL·LEGI SANT JOSEP

L'acte d'escriure sempre implica reflexió, perquè ho ha de llegir gent molt diversa i cadascú ho interpretarà com ho cregui oportú o convenient.

Escriure sobre un centre escolar és encara més complicat, ja que és un lloc en el qual els nens i les nenes que hi assisteixen s'hi juguen molt; tant, que el seu futur por venir determinat pel que s'hagi fet en aquests anys d'escolarització. D'aquí que per a les famílies tingui tanta importància el rendiment escolar del fill o filla, perquè avui es lliga el fracàs escolar amb el fracàs en la vida. Sabem que no hauria de ser així, però els pares ho veuen d'aquesta manera.

No obstant això, no hem de fer només referència al sentit estricte d'aprendre coneixements o matèries, sinó que és tant o més important formar persones, formar nens i nenes que demà tinguin uns valors morals i humans que els permetin desenvolupar-se com a correctes ciutadans i ciutadanes. I, com que això costa, massa sovint es té poc en compte.

El que he expressat és fàcil de llegir i d'entendre, però és complicat de portar-ho a la pràctica. Senzillament perquè requereix un esforç enorme per part de la família en els moments en què bufen aires de deixar fer, de no imposar-se davant actituds gens correctes dels nostres fills. Avui pujar un fill exigeix esforç, sacrifici, dedicació i, sobretot, temps, element poc abundant en la programació de moltes parelles. Normalment encabim els nens i nenes en activitats perquè no els podem atendre en sortir de l'escola. I un cop a casa, la feina no ens permet parlar amb el nen o nena d'aquell tema que li preocupa, de compartir la lectura, de mirar l'agenda, d'escoltar-lo...

Som conscients que els fills se'ns escapen de les mans i que no es pot anar enrere. És lamentable que, a tall de broma, diguem que el problema dels fills és que creixen...Clar, que s'han de fer grans!

Però, les flors del jardí s'han de cuidar, de regar, de podar, netejar. Del contrari, tot anirà sense ordre ni control i les males influències dominaran la situació. Sabem que hi ha medecines que convindrien als nostres fills que no es venen a les farmàcies. Del que dic, els pares n'estan cada vegada més convençuts. Altra cosa és que ho acceptin i que hi vulguin trobar el remei, tasca sempre dificultosa.

Fa uns anys, tenia un debat amb un pare sobre el tema de posar límits als fills, que tinguin un marc de referència per actuar, que cal ajudar-los a tenir unes pautes, sense que en cap moment es vulgui coartar la seva llibertat. Se me'n reia. Avui té dos fills que si pogués canviaria... Quelcom no ha funcionat com ell esperava.

Comento el tema perquè em sembla que és més que evident que l'escola ha de tenir un paper important en aquesta tasca. És així que des del Col·legi Sant Josep es té molt clar que cal anar per aquest camí de marcar pautes, orientar i encaminar, d'acord amb els pares, i s'ha de fer amb seriositat. Només d'aquesta manera la feina de la família i de l'escola es complementaran i s'evitaran moltes divergències.

Fa temps que sembla que l'escola tingui un paper secundari envers els alumnes o fills, però no és així en aquests moments, ja que hi ha molts pares que exigeixen dels col·legis, seriositat, disciplina, valors humans, solidaritat, relació, comprensió, un fer les coses com cal, un comportar-se amb correcció. Si em permeteu diré que la paraula que ho resumeix és educació, en l'ampli sentit del terme.

Els pares s'adonen que segons quines tendències no han ajudat a obtenir el que volien dels seus fills i opten per demanar que siguin ensinistrats en els valors humans que han de ser presents en tota societat. Ara ens adonem que hi ha nens i nenes que es comporten de manera diferent, que tracten correctament els altres, que saben què han de fer i dir, que tenen en compte els altres... Per aconseguir-ho, cal treballar.

Campionats de 3 x 3

Al cim del Turó de l'Home

Com a centre educatiu, tant els pares com l'equip docent anem a una i sabem que els pares i les mares tenen ganes que els fills i filles pugin amb civisme, amb educació i amb uns valors que són i seran. El respecte, per exemple, no l'hem de perdre mai de vista.

En un col·lectiu com és el d'una escola sol ser complicat unificar criteris, però en el nostre cas cada vegada tenim més clar el que no convé i treballarem per mantenir ben alt el llistó de la formació humana dels alumnes, dintre un ordre i un diàleg , pensant sempre que el demà serà també el que construirem entre tots i totes.

Una altra prioritat des del Sant Josep és que el conjunt de la nostra actuació ha d'estar al servei dels pares, fet que implica una bona coordinació entre els estaments que s'hi apleguen, com són els pares el professorat i els alumnes. Els pares, perquè són els primers interessats en l'educació i la formació dels seus fills i procuraran promoure les mesures que calguin per afavorir-ho. Aquesta opinió i consegüent treball vindrà marcat per l'actuació de la Junta de l'Associació de Pares, titulars del col·legi, i el Consell Escolar, que treballaran de manera conjunta en la pretensió de millorar el que el col·legi ofereix, sigui a través de les activitats complementàries i extraescolars, de la col·laboració en diferents tasques o, senzillament, amb l'aprovació d'un calendari que marca fer classe totes les tardes del mes de juny. Perquè si tenim els fills a casa a la tarda, què en fem? Com a pares amb poder de decisió opten per aprovar que els fills puguin fer l'horari normal tot el curs i així donar un servei als pares i mares que tenen problemes per atendre'ls.

Les classes d'estiu, de 9 a 1 durant un mes, també és un altre servei. Es procura que cada curs treballi amb un mestre, que s'aprengui a més de distreure's i que s'acabin en començar les vacances dels pares. Cada any hi ha més gent que hi ve, del centre i de fora.

És evident que també cal escoltar la veu dels alumnes i la seva opinió. I posar al seu abast tota una sèrie d'oportunitats de poder escollir i lliurement decidir envers temes que els afecten de ple.

Vivim uns moments en què és molt convenient que pares i docents compartim més la feina, en especial pel que fa a aconseguir objectius. Després, cadascú ha de mirar de fer el que li toca de la millor manera possible i passar balanç per si convé mantenir o canviar

Finalment, hi afegiria l'atenció als alumnes, que pot començar a primer de Primària, amb unes comple-

Excursió al Barri Vell de Girona

Taller al laboratori

tes proves de diferent tipus que són de prevenció per orientar l'aprenentatge, fins a les tutories que es fan a tots els cursos, i en especial a l'ESO.

Procurem sempre tenir un ampli coneixement dels alumnes i el fet de tenir-los durant 10 anys al centre ens ho facilita. Pactem les hores que calguin de tutoria amb els pares, fem les xerrades col·lectives que convinguin i procurem que en acabar 4t d'ESO els nois i noies tinguin un bagatge cultural i humà que els permeti ser membres com cal d'una societat adulta. Encara que no ho sembli, darrere d'això que us he explicat hi ha un gran esforç de tot el professorat del Sant Josep, a qui s'ha d'agrair la seva feina.

Pel que fa referència al centre, el que estem fent no té uns resultats immediats –no funciona així el món de l'ensenyament– sinó que és una feina que vol constància, esforç, dedicació, adaptació i molta paciència.

Si pares i professors treballem i anem encaminats cap a aquests objectius, els resultats ja es veuran en la qualitat humana i cultural dels nostres alumnes.

Àngel Serradesanferm i Valls

No tot va sobre rodes

Els passats dies 19 i 22 de març MIFAS, una associació que es dedica a informar sobre els problemes que es troben les persones discapacitades físiques, va fer una xerrada amb els alumnes de 3r i 4r d'ESO dels dos instituts de la nostra vila, organitzada per l'Ajuntament.

Dos membres de MIFAS, la Isabel i en Xavier, van parlar de la seva experiència personal tot fent-los veure la importància i les dificultats que sorgeixen arran d'un accident o d'una malaltia crònica.

Jo, Josep Manel Pintu, soci 1.795 de MIFAS, ara us faré arribar la meva opinió.

Barreres "amb b de burro". De tothom és conegut que cada cop som més les persones amb problemes de mobilitat que ens movem dins el nostre espai urbà. El que no sap tothom, o hi ha a alguns que els importa un rave, és que, a més de les barreres arquitectòniques en la supressió de les quals crec que ja s'està treballant, hi ha les barreres urbanes i les personals.

És sabut que per aconseguir un poble cal fer-ne manteniment i millora. El problema és que alguns obstacles (carrers tallats al trànsit, desviaments...) no els senyalitzen per als vianants, sinó només per als vehicles.

I què passa amb nosaltres? Arribem al final i ens trobem tanques o clots o bastides... que ens impedeixen el pas amb la cadira de rodes o amb el gos guia o amb el caminador o amb algun cotxet... No tots podem baixar de la vorera com si res per tornar-la a pujar fàcilment.

Les barreres, però, que realment em toquen el collons –i que em perdonin els ofesos– són les personals, és a dir, aquelles que els nostres conciutadans ens generen per una comoditat d'ells sense tenir en compte que el poble és un espai compartit en el qual ens movem tots o ho "intentem". Hi ha gent que per anar a fer un encàrrec a la botiga, a l'agència, o allà on sigui, no és capaç de caminar ni 200 metres i ha d'aparcar sobre la vorera. "5 minuts" et diuen, com si els meus no comptessin!

I per acabar, per als nois i noies de 3r i 4r d'ESO, en uns minuts vau poder experimentar què sent i com s'enfronta a la vida una persona en cadira de rodes. Però també hi ha persones que van amb un caminador o necessiten un gos guia i, en definitiva, si us hi pareu a pensar un moment, no creieu que, al cap i a la fi, tots som possibles víctimes d'aquestes barreres?

Josep Manel Pintu, Joaquim Pla, Domi Guzmán, Joan Roura, Raül Costa Zapateiro, Jordi Argemí, Valle Molina, Joaquim Raset, Jaume Ripoll, Maria Andreu (treballadora familiar), Joan Masó, Josep Pla, Natàlia Antonyk, Paquita Boix, Alba Juanhuix

I en nom d'aquells amb els quals no ens ha estat possible de contactar, esperem que aquestes quatre ratlles serveixin per millorar la convivència de tots.

Josep Manel Pintu,
soci de MIFAS 1.795

CORAL PETITS CANTAIRES DE SANT HILARI

En un món on sembla que s'ha perdut el nord i en el qual només compta el valor material i no el valor espiritual, les persones que estem dins del cant coral o que simplement estimem la cançó ens fem aquestes preguntes:

• Per a què serveix cantar?

Cantar serveix per nodrir el nostre esperit.

Cantar, curta i bonica paraula on s'amaguen una sèrie d'activitats (tècnica de les nostres cordes vocals, postura corporal, sensibilitat, musicalitat, fer amics...), paraula potser que avui en els nostres temps no està del tot de moda. Però tingueu sempre present que:

"Qui canta els seus mals espanta"

• Qui som Els Petits Cantaires?

Som un grup de cantaires i directors, amb una trajectòria de més de 28 anys de feina que, setmana rere setmana, treballem de valent per poder complir aquesta tasca tan important com és el cant coral.

• Quin és el nostre objectiu com a coral de Sant Hilari?

Simplement que tots els nens i nenes de la nostra vila tinguin l'oportunitat de participar en aquesta experiència tan enriquidora, que els ajudarà a ser persones amb una altra sensibilitat envers la vida i els altres companys.

LES NOSTRES ACTIVITATS DEL CURS 2003/2004 HAN ESTAT:

- 20 desembre, cantada de nadales a la residència geriàtrica
- 21 desembre, concert de Nadal a la Sala Noble
- 25 desembre, concert a la missa de Nadal
- 27 desembre, homenatge a Miquel Martí Pol juntament amb l'Orquestra Jove de la Selva
- 11 gener, cantada a Grions
- 8 febrer participació Prefòrum a Badalona. Eren 4.000 cantaires de tot Catalunya i va ser una experiència inoblidable.
- 28 març, trobada de petits en el Juguem Cantant a Salt
- 11 abril, cantada de caramelles pel poble
- 9 maig, trobada taller de diferents corals infantils a Tona
- 29 maig, concert fi curs casal avis
- 18 juny, participació en la Mostra de Músics de Sant Hilari en la inauguració de l'institut nou.

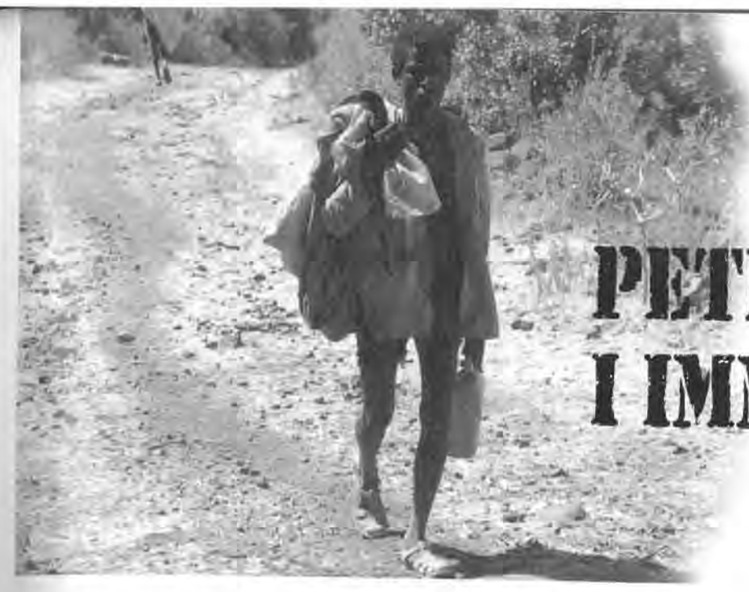

PETROLI I IMMIGRACIÓ

Com molt bé recordareu els Estats Units va envair l'Iraq sota el pretext d'alliberar aquest país d'una dictadura i destruir unes suposades armes químiques de destrucció massiva i, de passada, democratitzar-lo.

Mitjançant tota mena de forces militars i armes intimidadores, fa pocs dies els mateixos americans van instaurar un nou govern, constituït fora del país, i que segurament actuarà sota el seu comandament. Això acabarà provocant un greu conflicte intern entre el mateix poble iraquià i el nou govern, ja que aquest, als ulls dels iraquians, no ha estat elegit a través d'una campanya electoral oberta i transparent. Això fa que no el vegin com a legítim i que no s'hi sentin representats.

Però, per tal de redreçar la població, que no para de demostrar el seu rebuig a deixar-se enganyar, aquest nou govern imposat per les forces aliades es veurà de nou obligat a actuar dictatorialment, en nom de la democràcia.

I el resultat final serà, un cop més, un estat desestructurat, amb injusticies i pobresa –conductes pròpies de països dictatorials– i, a més a més, amb un excedent de població que els farà molta nosa.

Ara bé, per tal de mantenir *l'estatus quo* del país, el nou govern haurà d'estimular l'emigració, tot assenyalant la porta de sortida, cap a Europa o Amèrica del Nord, com un camí idíl·lic a seguir.

A conseqüència d'aquestes subtils actuacions del nou govern, les víctimes, els immigrants, creuran actuar voluntàriament sobre el seu destí quan travessin les fronteres, tot jugant al joc de la vida i la mort.

No obstant això, el comportament prepotent dels americans, que ocupen països en nom de la Pau, és el mateix amb què els països europeus van anar als països colonitzats, des del segle XV fins al segle passat, als quals imposà un sistema social i on van fer desaparèixer la rica tradició i la cultura mil·lenària dels seus pobles. Per això, a mitjà o llarg termini, tindrem el mateix resultat que hem mencionat més amunt: fluxos migratoris.

I al final de tot, quan els expulsats dels seus països, víctimes dels fluxos migratoris, estiguin segurs i tranquils que ja han trobat una vida millor, no recordaran que es van veure obligats a deixar la pròpia terra; i que van haver d'anar a un altre lloc amb uns altres costums, una altra llengua i una altra cultura; i que es van sentir aïllats, intrusos, marginats i menyspreats; i que es van veure com màquines rentadores d'euros negres, i que es van sentir classificats com a població de segona categoria...

Però, la societat occidental hauria de saber que a aquests immigrants no els calia marxar del seu país. Perquè, si els països considerats desenvolupats es limitessin a explotar els seus propis béns, aquells que tenen en els seus territoris, i si els països del Primer Món no imposessin les regles del comerç internacional, sinó que fossin les mateixes per a tothom i deixessin que els països considerats subdesenvolupats fessin el mateix, explotar i beneficiar-se de les riqueses que els proporciona la seva terra, amb llibertat i independència de la resta de països, potser així no els caldria emigrar.

Malgrat tot, aquests immigrants se sentiran molt millor quan recordin que aquest petroli i aquest gas, que consumim aquí, representen les corretges de la maquinària industrial dels països rics. I aquelles persones que ho estan aprofitant i gaudint no han d'oblidar que el preu d'aquesta luxosa vida és sang i suor d'un familiar d'algun immigrant... Tinc el temor que, algun dia, algú no se'n recordarà.

Noureddine Brouzi

ELS AMICS DE LA MÚSICA

Els Amics de la Música de Sant Hilari Sacalm continuem entossudits a oferir música clàssica, *jazz* i tradicional en la nostra vila. Vam començar l'any amb un plat fort: la integral de danses hongareses per a piano a quatre mans. També el 4 de juliol hi ha hagut una fusió de clàssica i *jazz* amb *De Bach al bop* interpretat per Francesc Capella Trio.

Volem mostrar als joves música feta per joves, com ha estat el cas de la *Samenspel Wielbeke Orchestra* i *l'Orquestra Jove de la Selva* que enguany ha tingut el goig d'estrenar l'obra *La Selva, l'aigua* composta per Antoni Miralpeix sobre textos de Francesc Danés. Fou interpretada per uns 120 músics, orquestra i 3 cors amb imatges de fons fetes per Salvador Bosch.

També han estat les joves corals femenines *Alzeïda* de Sant Hilari i *Luthiana* d'Arbúcies les que han portat a terme la performance *El tam-tam del meu cor*, amb la imprescindible col·laboració de Nani Fauria que fou el narrador negre que donava continuïtat a l'acció.

Aixi mateix, oferim la possibilitat a tots els músics del poble d'oferir la seva música a la Mostra de Música, que enguany ha celebrat la 3a edició, i que va servir de comiat a les velles instal·lacions de l'IES Anton Busquets i Punset. Van actuar-hi els grups locals: *Lorien, Catau, Nascuts..., Anònims, Alzeïda, grallers, percussionistes, corals i combos infantils de l'escola de música.*

Encara hi ha diverses actuacions abans d'acabar l'any i ens encoratjaria en el nostre propòsit veure en cada concert més públic i més divers.

També us recordem que a la Casa de Cultura hi ha butlletes per a tothom que vulgui ser soci de l'entitat i així compartir aquesta il·lusió de posar a l'abast de tothom música de primera.

Molta música i bona Festa Major!

3a Mostra de Música. Comiat IES Vell

Piano a 4 mans

NOM	MES	DIA	HORA	LLOC	ESPECTACLE
New Orleans Jazz & Tap	agost	7	22:30	Plaça Porxada	Jazz i *claqué*
Audició	octubre	16	19:00	Hotel Solterra	Selecció Sr. Jordi Ortiz
Ernest Martínez	novembre	22	12:00	Sala Noble	Taller de percussió. Despertassons. 4 sessions alumnes 1r, 2n, 3r i 4t de primària
Concert de Nadal	desembre			Sala Noble	Corals de St. Hilari

SANT HILARI: un poble de tots

Un any més, a les portes d'una nova Festa Major, des de Convergència i Unió ens adrecem a tots els nostres convilatans per fer balanç del nostre primer any de legislatura i per encoratjar-nos a seguir fent de Sant Hilari un poble nacionalista, modern i de progrés.

D'ençà les darreres eleccions municipals del mes de maig, en els quals Convergència i Unió va revalidar la majoria absoluta, fins ara, són molts els esdeveniments que s'han succeït en l'àmbit nacional i estatal. Tots recordem els tràgics fets de l'11 de març a Madrid, que van convulsionar la societat. Les eleccions generals del 14 de març, amb l'àmplia victòria dels socialistes, van provocar un canvi de forces polítiques al govern central. Les eleccions autonòmiques del novembre del 2003 van suposar la setena victòria consecutiva de Convergència i Unió. Però la nostra coalició va perdre el Govern de la Generalitat després de 23 anys, a causa del pacte tripartit que ha suposat, en molts aspectes, una important regressió nacional i un revés per al nostre país i per a l'assoliment de les cotes d'autogovern que Catalunya necessita: un nou Estatut Nacional que permeti a Catalunya disposar de les eines necessàries per aconseguir les fites de progrés social i econòmic necessàries per a tothom.

Ara, enlloc d'un govern que només miri pels interessos de Catalunya i la seva gent, a la Generalitat tenim un govern que en diuen tripartit -ERC, IC-Verds i PSC- però en el qual cada dia es veu més clar que qui mana són els socialistes en detriment de republicans i la gent d'Iniciativa. Tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya hauríem de fer un esforç per plantejar-nos aquesta qüestió: tenim realment un govern que mira pels nostres interessos com a ciutadans de Sant Hilari i de Catalunya o un govern que depèn en tot moment del de Madrid i que governa pensant en Espanya?

Ni els uns ni els altres ens podran convèncer. De moment, en temes de Catalunya no hem avançat gens, al contrari, anem enrere. Estem perdent tots els valors d'identitat nacional que teníem fins ara i pels quals tant havíem lluitat i estem perdent competitivitat laboral i empresarial. A aquest pas Catalunya deixarà de ser referent per a molts altres països, però per a ERC això no importa: s'hi conformen i segueixen el joc. Estar al poder és més important que el nostre país.

També és un any de congressos per als partits. Mentre que el d'Unió Democràtica de Catalunya tindrà lloc el proper mes d'octubre, el passat mes de juliol CDC va celebrar a terme el seu 13è congrés. Va ser un congrés que ha permès treballar i revisar els idearis del partit, determinar la convergència del futur, la seva organització interna, i el canvi generacional que s'està produint, principalment en l'àmbit municipal, amb gent jove, preparada i amb ganes de treballar. S'han establert les bases de la Catalunya que volem, de com han de ser les polítiques municipals per als nostres pobles. Sobretot, s'ha parlat de l'esforç que hem de fer nosaltres juntament amb tota la ciutadania per tornar a fer realitat que qui governi Catalunya tingui com a objectiu fonamental defensar els interessos de Catalunya i recuperar el nostre autogovern per assegurar el futur del país. Hem de fer front a aquest desgavell del govern socialista que pot portar Catalunya a un retrocés en tots els àmbits. Però ho hem de fer per aconseguir per a tots, sense exclusions, més progrés i més benestar.

ciu
convergència i unió

En l'àmbit local, són molts els avenços que s'han aconseguit. La gent de Convergència i Unió som persones al servei de les persones, que treballem per fer del nostre municipi un indret de benestar i de progrés social; en definitiva, treballem per fer de Sant Hilari un dels millors pobles de la comarca.

Per tal d'aconseguir-ho, l'equip de govern del nostre Ajuntament està treballant per fer realitat les promeses electorals, fer de les paraules fets, com ho evidencia, la construcció de la piscina climatitzada, la urbanització de Cal Sastre, la construcció de l'IES, el reforçament de la seguretat ciutadana o l'ampliació de la residència de gent gran.

Si la feina que s'ha fet és important, la que resta per fer no ho és menys i el govern municipal treballa perquè el nostre ajuntament sigui capaç de donar resposta als problemes quotidians, tot vetllant perquè els nostres convilatans s'hi sentin identificats. Perquè a Convergència i Unió estem fermament convençuts que construir comunitats en l'àmbit local és una de les millors maneres de reforçar el progrés de Catalunya com a nació.

Des de Convergència i Unió treballarem per fer del nostre municipi un municipi preparat per als nous temps. Tenim temps, tenim empenta i tenim gent preparada per fer-ho i, com sempre, estem a la disposició de tots els hilariencs i hilarienques per escoltar-vos, per intentar resoldre els problemes i per atendre les vostres necessitats.

Bona Festa Major per a tothom

Un crit a la participació

Qui ho havia de dir, ja fa un any des de l'última vegada i malgrat els entrebancs, les ensopegades i un seguit d'esforços malgastats, o no, segons es miri, podem sentir-nos orgullosos del treball realitzat i de la força, les ganes i la sinceritat que tots els components del PIG desprenem en cada mirada.

Sí, la mirada, el mirall de l'ànima, l'intèrpret fidel dels sentiments més ocults que massa vegades ens delata davant de qualsevol adversari i es converteix en una feblesa del tot inesperada.

Però cal pensar també que aquesta feblesa es converteix en trempera quan realment sents, saps i creus de debò que allò pel qual estàs lluitant dia a dia no és només possible, sinó fins i tot necessari per aconseguir una societat justa, solidària i sostenible.

Bé, segurament aquestes pretensions poden semblar massa idealistes, però en la societat en la qual ens ha tocat viure, qualsevol petit canvi a positiu significa un gran avenç.

Només cal mirar el nostre entorn privilegiat i preguntar-se quant ens pot durar si no posem control a l'especulació immobiliària i l'encariment dels habitatges, al creixement desmesurat de la pobresa, a la qual cada cop més joves es veuen abocats, a la sobreexplotació dels aqüífers, al racisme latent a cada cantonada de cada poble, a la incontrolada immigració i els desenganys i misèries que comporta, a la poca pràctica del diàleg i a l'abús del "s'ha de fer per collons i perquè ho dic jo"...

Doncs, si analitzem aquest seguit d'exemples, us podreu adonar que el PIG, o qualsevol altra fórmula semblant, resulta necessari i imprescindible i caldria que és convertís en la veu de la consciència o en el "Pepito Grillo" de la societat, i provocar l'autoreflexió i la crítica i aconseguir així lluitar contra l'autocomplaença.

Voldríem també que quedés clar que, tot i no tenir representació a l'Ajuntament, continuem defensant els nostres arguments amb més o menys sort, però convençuts que són vàlids, possibles i que es podran posar a la pràctica.

No ens agradaria pecar d'hipocresia o bé de demagògia, i fent un xic d'autocrítica, l'assignatura que tenim pendent, pensem, és la incapacitat de traslladar aquesta trempera i aquestes ganes d'implicació a tots els vilatans i vilatanes en l'àmbit de la política municipal.

En contrapartida, creiem que aquesta mancança no és només nostra sinó que es podria traslladar a qualsevol de les altres formacions polítiques i caldria posar-hi remei entre tots.

Malauradament, a alguns ja els va bé i els altres van fent, però de portes endins.

Posem les cartes a sobre la taula, afrontem les nostres mancances i fem que la gent del poble, que al cap i a la fi són els principals protagonistes, puguin sentir-se còmodes, segurs i participin de totes les decisions que cal prendre, que són moltes i no només deu com els deu manaments.

Ja per acabar, no ens agradaria que pensèssiu que aquestes paraules són només una rebequeria i que no tenen cap mena de contingut. Seria molt del nostre grat que tornèssiu a llegir un altre cop aquest escrit, amb calma i tranquil·litat, i n'extraguèssiu l'essència i el missatge de participació que volem fer-vos arribar.

I ara sí, ja només ens manca desitjar-vos una bona Festa Major a totes i a tots i esperar la vostra col·laboració i participació per tal que aquest escrit aconsegueixi el seu objectiu.

Moltes gràcies

Partit Independent de les Guilleries

ESQUERRA DE SANT HILARI, més a prop de les persones

Des del maig de l'any passat, en què es va endegar la campanya de les eleccions municipals, fins a aquest juliol, amb les eleccions europees, tot plegats hem pogut tenir la sensació que han passat coses, que la política s'ha despertat com feia temps que no es veia d'ençà dels dies de la Transició, ara ja fa gairebé trenta anys. Un any en què la majoria social ha abandonat a Catalunya el projecte gastat de CiU, i a l'Estat la dreta espanyolista s'ha vist derrotada per la seva pròpia prepotència i les seves mentides. Temps de canvis, per tant, en un món que canvia molt de pressa a tot arreu.

Aquest fet encara estimula més la gent d'ERC de Sant Hilari, els seus militants, simpatitzants i amics, en allò que és el nostre objectiu fonamental: governar Sant Hilari amb criteris moderns, justos, de servei social i de progrés igualitari, vetllant pel nostre entorn, tan ric i valuós, i convertint la política municipal en el que ha de ser: una activitat noble i democràtica.

Des de fa anys informem el poble dels assumptes de la vila i de l'ajuntament, i mirem que els problemes que ens afecten a tots arribin a la llum pública per ser discutits i valorats, tal com ha de ser en una societat democràtica, on cada ciutadà és lliure de dir i opinar i té el dret de ser informat degudament. Vetllarem, però, que des de l'Alcaldia se segueixin aquests principis.

ERC obrirà properament la seva seu a Sant Hilari

La gent d'ERC, per tant, renova, en aquests dies de Festa Major, el seu esperit de servei modern i democràtic cap a tots els vilatans i vilatanes, i ho fem convençuts que el temps ens donarà la raó. Els canvis en la nostra societat i els canvis polítics de l'últim any ens diuen que en un món cada cop més complex, la política no pot ser un simple exercici de poder. La política, ara més que mai, ha de servir els més necessitats, orientar les coses bàsiques de la vida de cada dia, fer respectar la llei a tothom i portar les coses d'una manera el més democràtica i oberta possible. En una societat on els diners sembla que ho siguin tot, la política, sobretot des de l'Ajuntament, ha d'estar al servei de les persones: cal fomentar polítiques específiques per als joves, activar l'economia productiva hilarienca basada en la dinamització dels sectors econòmics i en la creació de llocs de treball i donar suport a la nostra gent gran, a qui els devem tot, a la cultura, a la salut, a la seguretat, a l'esport i a un llarg etcètera que ens ha de donar la qualitat de vida que ens mereixem.

Cada dia hi ha més hilariencs i hilarienques que ens animen, que confien en nosaltres i veuen que el futur, el seu futur, el de tots, va per aquí: tenir un alcalde i un govern municipal que cregui realment que la política és un servei per millorar la vida de tots i totes.

La gent d'ERC de Sant Hilari estem més a punt per a servir al nostre poble. Molts ja ens coneixeu, Altres, sabem, que ens voleu conèixer, que ens necessitem conèixer. Per millorar aquesta voluntat de servei per part d'ERC de Sant Hilari, properament obrirem un local per a tothom, on poder cercar solucions als problemes i les inquietuds de les persones i de les entitats. On poder parlar, treballar, informar-se, pensar, viure, en definitiva. Aquesta és l'idea que tenim des de d'ERC. Ja us anunciarem, en programes a part, la data d'inauguració del local i tots els actes que portarem a terme. Desitgem que el nou local sigui un lloc de trobada per a tots i totes, una casa del poble.

Bona Festa Major!

ERC- Sant Hilari

Fotos que fan història

La família Fontané a la Roca d'en Pla. Els pares Enrica i Pere i els fills, Lola, Maria i Vadó. Al darrere, el vailet, és el "murri" d'en Quico Brugués, que anys més tard es casaria amb la Maria.
Foto cedida per Francesc Brugués

L'arribada al poble, prop de l'actual rotonda. Publicitat de can Brugués i el forn d'en Llúcia. 1958.
Foto cedida per Francesc Brugués

J. M.Vila, Puigderrajols, Güell, Pidevall, Vernedas, Teresa, Ricard, S. Bosch, Palmira, Conxita, Broto, Maria, Lola, Francesc Brugués, germanes Rovira i Lliberta.
Foto cedida per F. Brugués

Fotos que fan història

Davant del Bar Club. D'esquerra a dreta: Jepet Saleta, la filla del que fa la foto, Busquets, J. Suñé. Pep del Bar (damunt la taula), J. Russet, el neteja-sabates, en Pepet Saleta, J. Pallarols, M. Bruguerola, mosso d'en Canigó i algun foraster.
Foto cedida per Josep Massaneda

Inauguració del cinema Catalunya. 18-5-1968. Foto cedida per Francesc Brugués

Un antic vehicle de la Hispano Hilarienca. 1913.
Foto cedida per Josep Roura

Sant Hilari Sacalm
del 26 al 29 d'agost

Festa Major 2004

Actes religiosos

DIJOUS, 26
Tarda, a les 6: Repic de campanes per anunciar la Festa Major.
Vespre, a les 8: Rés de vespres i missa.

DIVENDRES, 27
Matí, a les 12: Missa solemne. Dirà l'homilia Mn. Joan Casas, vicari episcopal de Vic.
Cantarà la coral mixta Els Nois Alegres.

DISSABTE, 28
Vespre, a les 8: Missa solemnitzada per als difunts de la parròquia morts durant l'any.

DIUMENGE, 29
Misses a les 10 i a les 12 del matí i a les 8 del vespre. A la residència Sant Hilari l'hora de la missa ja s'anunciarà.

actes populars

DIMARTS, 24
Nit a 2/4 d'11: Actuació de la Companyia Nacional Joventut de Daghestan. Al Teatre Catalunya (entrada gratuïta).

DIMECRES, 25
Tarda, a les 7: Presentació del *Mapa de les Guilleries* de JULI SERRA (1888). A càrrec de FRANCESC DANÈS i J. SALAMANYA.
Nit, a 2/4 d'11: TEATRE amb l'obra *Políticament incorrecte* a càrrec del grup local CIA COM CAL TEATRE, al pavellló

Nit, a 2/4 d'1: A la carpa, FESTA "PUBILLES NIGHT" GOSEPHINE HIBIDO (samba pop), INSOMNI i DJ'S RÀDIO ST. HILARI.

DIJOUS, 26
Tarda, a 2/4 de 7: PREGÓ DE FESTES, des del balcó de la Cooperativa a càrrec de Mn. ANTONI PLADEVALL i FONT, rector de la parròquia de Sant Quirze Safaja, professor d'història, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, Creu de Sant Jordi (1994) i recentment Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya.

A continuació LLIURAMENT DE PREMIS del Concurs de Fotografia per a la portada del programa de Festa Major i del Concurs d'engalanament de façanes amb flors, a Can Rovira.

Tot seguit, CERCAVILA amb els XANCLERS DEL XAROP. Patrocina Font Vella.

Tarda, a les 8: PARTIT DE FUTBOL entre el CE Sant Hilari-Font Vella i el FC Girona, 2a divisió B.

Nit, a les 11: CORREFOC amb el grup ELS DIABLES DE L'ONYAR I GUILLABLES.
Sortida de la plaça Guilleries. Patrocina Font Vella.

NOTA: Preguem que no deixin els cotxes aparcats i que tapin les finestres dels habitatges amb cartrons als carrers següents: St. Benet, Vic, Valls, pl. Jacint Verdaguer, pl. Església, Josep Ximeno, pl. Gravalosa i pl. Josep Moragues.

Seguidament BALL a la plaça Josep Moragues amb el conjunt CHAPÓ.

Nit a les 12: A la carpa, AIRUN (rock psicodèlic), LORIEN, OVERSIDE (grunge), FROOGY GROOVERS DJ'S RAMON SOLDEVILA (festa Get Back).

DIVENDRES, 27
Matí, a les 10: TIR AL PLAT (tirada local), a la carretera Villavecchia. (Programes a part).
Matí, a 2/4 de 12: CERCAVILA amb els gegants i capgrossos, acompanyats pels GRALLERS DE BANYOLES. Seguidament, als jardins de Can Rovira ESPECTACLE INFANTIL a càrrec de la COMPANYIA SAPASTRÈ. Patrocina Vilar Rural.

Tarda, a les 4: A la Placeta, CAMPIONAT DE BOTIFARRA. (programes a part).

Tarda, a les 5: CONCERT de Festa Major al pavelló, amb l'Orquestra Internacional MARAVELLA.

Tarda, a les 7: A la plaça J. Verdaguer, SARDANES per la cobla CIUTAT DE GIRONA. A la mitja part, BALL DE GEGANTS. Patrocina Transports R. Moragas i Fills.

Nit, a les 9: CONCENTRACIÓ DE COLLES a la pl. Gravalosa.

Nit, a les 10: SOPAR DE COLLES a la plaça Josep Moragues.

Nit, a les 12: GRAN BALL DE FESTA MAJOR al Pavelló, amb les orquestres MARAVELLA i METROPOL.

Nit, a les 12: a la Carpa de la teva vida, GRAN RUA de les colles cap a la carpa amb la BANDA DEL ZURDO, BLOCKILOMBO, THE PEPPERPOTS (reggae ska), BLUMOSE (rock pop), CLUSTERS (mestissatge), DJ' i ... JOSEP BARTOMEUS (40 Principals), VICTOR DPLANE (Back Room, Mas de Nit).

DISSABTE, 28
Matí, a 2/4 de 10: XARANGUES pels carrers de la vila.

A 2/4 de 12: CERCAVILA amb les xarangues, gegants i capgrossos. Seguidament, als jardins de Can Rovira, espectacle infantil amb el grup ARLEQUÍ.

Tarda, de 3 a 4: CARREGADA DE CARRETONS a la plaça de Cal Ros i carrer Dr. Morales.

Tarda, a les 5: Sortida del grup musical XAROP DE CANYA.

Tarda, a les 6: Inici de la XXIII BAIXADA DE CARRETONS des del pla de les Arenes (programa a part).

Tarda, a les 7: A la pl. Moragues, BALL DE L'AIGUA, amb el conjunt PREMIUM i dutxa col·lectiva. Patrocina Font Vella.

Tarda, a les 7: A la plaça Jacint Verdaguer, SARDANES per la cobla ORQUESTRA ROSALEDA.

Nit, a 2/4 d'11: A la plaça Jacint Verdaguer, SERENATA per la cobla ORQUESTRA ROSALEDA.

Nit, a les 12: Al pavelló, GRAN BALL DE FESTA MAJOR, amb l'ORQUESTRA DE TONI BRAM'S i L'ORQUESTRA ROSALEDA.

Nit, a les 12: A la carpa, NIT BRASILERA amb DIGUENA BOG BOGADE (mestissatge), PLETORIA (rock pop), DESMASKARADOS. DJ'S JOSEP BARTOMEUS (40 Principals) i 1 DJ' CONVIDAT.

QUEDA'T A ESMORZAR!

DIUMENGE, 29
Matí, a partir de 2/4 de 10: XARANGUES pels carrers de la vila.

Matí, de 10 a 1: A la plaça Jacint Verdaguer, EXHIBICIÓ DE PUNTAIRES.
Patrocina Pastisseria Masó

Matí, a les 12: A la plaça Josep Moragues, BALL DE L'ESCUMA amb el grup SI FA SOL. Patrocina Font Selva.

Tarda: ACTUACIONS de ROBOTS I MIMS pels carrers de la vila.

Tarda, a les 6: A la plaça Guilleries GRAN CURSA DE RUCS.

Nit, a 2/4 d'11: Des del camp de futbol CASTELL DE FOCS ARTIFICIALS per la Pirotècnica Turis.
Patrocina Font d'Or.
Per motius de seguretat, no estarà permès veure els focs artificials des de l'interior del camp de futbol.

Seguidament, al pavelló, FI DE FESTA amb LA TRIBU de Santi Arisa, (entrada gratuïta).

Notes: A partir del dia 19 d'agost, a les 9 del matí, es podran reservar taules per a les sessions de ball al pavelló a les oficines municipals.

Les xarangues passaran pels carrers i places de la vila durant els dies de Festa Major.

Durant els dies 28 i 29 hi haurà una FIRA DE MOSTRES de tradicions populars catalanes, a la plaça Gravalosa, organitzada pel Grup Divulgatiu de Tradicions Populars.

VENDA D'ENTRADES

BALL 6 € (Tant al pavelló com a l'Oficina de Turisme) • TEATRE 8 € anticipada a Can Rovira i 10 € a taquilla.

Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motiven.
Organitzen: **REGIDORIES DE CULTURA, JOVENTUT I COMISSIÓ DE FESTES**
Patrocina: **AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM**
Amb la col·laboració de: **FONT VELLA SA, FONT D'OR, FONT SELVA, Transports Ricard Moragas i Fills., ADF, Pastisseria Massó, Grup Sardanista, Vilar Rural, Intermarché, Electro-Stock, Jovent de Sant Hilari, Recuperacions Navarro, Adroher Germans i CINPA S.A.**

RESUM DE L'ANY

AGOST 2003

- Nuri Ripoll Parés guanya el concurs per ocupar la portada del programa de la Festa Major. S'exposen els treballs presentats al concurs.
- Tallers de braçalets de fils i trenes de colors al CasalxJoveshs (CxJ).
- Cada dijous audicions de sardanes a diferents llocs alternatius del poble.
- Festa dels veïns del carrer Joan Serras i del carrer de la Piscina.
- I Festa del Comerç, amb bicicletada popular, rutes d'edificis històrics i gimcana infantil.
- Teatre, amb l'obra *Comando a distància* de la companyia El Terrat, al pavelló municipal d'esports (PME).
- 4a Setmana esportiva, amb diferents activitats esportives per a infants i joves a diferents llocs del poble. Bicicletada familiar nocturna pels carrers del poble.
- XVIII Festa de l'Estiuejant. Visita a la font Vela, l'ermita del Nen Jesús de Praga i Museu Guilleries. Actuació del grup Encarahisom i havaneres amb el grup Terra Endins. Fou distingit el Sr. Antoni Rovira i Claramunt, pels seus quaranta-cinc anys d'estiueig a Sant Hilari.
- Festa dels Quintos, amb cercavila pels carrers, sardanes i concert a Villaret. Elecció de Miss Quintos, la Neus Frigolé.
- Concert amb el Grup Orquestral de Girona, a la Sala Noble (SN), organitzat pels Amics de la Música.
- Concert de rock amb els grups Van de Kul i Lax'n Busto, al (PME).
- XVI Aplec de la Sardana de Sant Hilari-Font Vella a la Placeta. Cobles: Ciutat de Girona, Sant Jordi i Flama de Farners. Rebé l'escut d'or de l'entitat el compositor Lluís Lloansí i Marill.
- Curs de *graffiti* i pintada a la font del Pic.
- Campionat de dards al bar Churry.
- Tallers d'iniciació al teatre. "Moviment creatiu", amb Sílvia Córdoba i "Interpretació", amb Maria Molins (CXJ).
- Festa Major de la Mare de Déu d'Agost al balneari de la font Picant.
- Exposició de pintures a l'oli de Nuri Floriach i Andreu Porta a Can Rovira (CR). També de papiroflèxia amb Carme Porta, al mateix lloc.
- 4a Festa de la Cervesa a la font del Pic, organitzada pel Carro del Mam.
- 44 Tallada de troncs amb destral i xerrac i demostració d'oficis, activitats i habilitats dels homes de bosc.
- Balls i danses tradicionals amb el grup Escampilem, a la plaça Verdaguer.
- Sopar de dones del carrer Montseny.
- L'alcalde Robert Fauria és diputat provincial i té delegades les competències d'Esports a la Diputació de Girona.
- VIIa Trobada de Motos Antigues, amb 130 participants.
- Es torna a endegar el bus Mar-Muntanya que enllaça Blanes, Arbúcies, Sant Hilari i Viladrau
- Teatre pel grup local Cia Com Cal Teatre, amb l'obra *D'oca a oca i tiro perquè em toca* (PME).
- IX Edició del 3x3 de bàsquet al carrer, organitzada pel C.B. Sant Hilari.
- El ciclista Andreu Vidal 3r a la Wilder Kaiser (Àustria) de la copa del món.
- Salvem les Guilleries projecta un vídeo i fa sopar i ball contra la línia de 400.000 v.
- Activitats lúdiques al bar La Granja, amb cursa d'adults i malabars.
- Pregó de la Festa Major amb la Isabeleta (Maria Molins) i en Fede (Jordi Díaz) d'*El cor de la ciutat.*
- XXII Baixada de carretons i remullada musical i general a la Placeta.
- 4t Sopar de colles a la plaça Moragues.
- VII Campionat de Botifarra, a la Placeta.
- Cercaviles amb gegants i caparruts, sardanes i ball dels gegants.
- VI Trobada de puntaires a la plaça Porxada.
- Partit de futbol entre el C.E. Sant Hilari-Font Vella i la U.E. Roses.

L'estiuenc de l'any, Sr. Antoni Rovira i Claramunt

Presentació de llibre de Manuel Ruiz

Coral Azeida

Culturisme al pave

- Concert i ball de gala al (PME), amb les orquestres La Principal de la Bisbal, Maravella i La Salseta del Poble Sec.
- Serenata a la plaça Verdaguer amb la Maravella.
- Festival country a la plaça Moragues.
- Actuacions de grups musicals a les carpes joves; grup Neo Tokyo i altres.
- Correfoc amb els Diables de l'Onyar i els Guillables.
- Cloenda de les festes amb castell de focs artificials i música al pavelló.

SETEMBRE DE 2003

- Presentació dels cursos del Centre de Formació d'Adults 2003-04.
- Celebració del Torna en Serrallonga!. Xerrada, taller de cançons, Ball d'en Serrallonga, fira de productes artesanals.
- La Germandat de Donadors de Sang fa 15 extraccions i 13 oferiments.
- Seminari de formació de jutges de pau de la Selva al saló de sessions.
- El C.E. Sant Hilari-Font Vella enceta el campionat amb una victòria contra l'At. Silenc per cinc a zero.
- Els Guillables porten el seu espectacle de foc a França, al festival Pyrénés Jeunes.
- L'Ajuntament i l'Associació de Comerciants endega una campanya per potenciar les compres a la vila amb punts i regals.
- El Ricoh Manresa guanya el 4t Trofeu Costa Brava en derrotar el Casademont Girona per 77-75.
- Actuació de l'Esbart Dansaire Joaquim Ruyra.
- L'Associació Josep Moragues fa una xerrada-conferència sobre com gestionar la figura del patriota hilarienc General Moragues. Hora Zero i encesa d'espelmes i discursos de diferents polítics.
- Diada de Catalunya. Ofrena floral d'entitats, amb la consellera Irene Rigau. Diferents activitats.
- El C.B. Sant Hilari organitza el primer campionat de bàsquet transversal en la categoria sènior.
- Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de Vallclara.
- Festa Major del Pla de les Arenes.
- Sortida parroquial a Torreciudad i Saragossa.
- Cinema a la fresca amb el film *Braveheart*, al jardí de Can Rovira.
- Bus de la festa per anar a les festes de pobles veïns, com Anglès o Sta. Coloma.
- Exposició artesana sobre cistelleria al Museu Guilleries (MG).
- El Racó dels Contes, a càrrec del Centre de Formació Teatral El Galliner a la Biblioteca Municipal (BM).
- Taller de generació d'idees, dins el programa europeu E-qual, a la Casa de Cultura (CC).
- Excursió a la Salut amb la Gent Gran del Casal Can Blat.
- La Caminada Independentista de les Guilleries, Casal el Trabuc.
- Inauguració del polígon industrial de Mas Garriga.
- Homenatge a Josep M. Alimbau. El sacerdot i periodista molt vinculat a St. Hilari rep la Medalla de Plata de l'Institut de Teologia de Barcelona, a Barcelona.

OCTUBRE 2003

- Servei de Bus de la Festa per a les Fires de Girona.
- Exposició de fotografies "El mundo en sus miradas", de l'Associació d'Ajut a l'Adoptat (Carolina Estrany).
- Campanya de vacunació contra la grip.
- El dia 17 d'octubre cauen 218 lm2.
- Nostàlgica projecció de cinema al local del Tívoli.
- Propostes i ofertes des del CxJ.
- La plataforma Salvem les Guilleries participa en la manifestació antilínia a Girona.
- Exposició: "Dues escriptores, dues catalanes: M. Aurèlia Capmany i Montserrat Roig".
- Al Cinema Catalunya, projecció de les pel·lícules: *Doraemon i l'imperi maia; Como Dios; Piratas del Caribe, la maldición de la perla negra;* organitzat per l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari (Col·legi Sant Josep) (APFSH).

En sortir de l'Església

Els antics barracons de l'IES

Manifestació en contra de l'atemptat de Madrid

Sopar de dones

- 3a Jornada Tècnica de Comerç a St. Hilari, sobre la gestió de la dinamització del comerç.
- Concert antifeixista i reivindicatiu del Casal el Trabuc.
- Fira del Bolet. Conferències, gastronomia, exposicions, tallers, mercat artesà, visites guiades i altres temes relacionats amb la micologia.
- Diverses sessions del Racó de Contes.
- Inici dels cursos de guitarra clàssica i elèctrica, de capoeira, de percussió africana i de breakdance (CxJ).
- Al circuit Els Cortals, prova de motocròs, am el Moto C. St. Hilari.
- Volada d'estels, a l'esplanada de la Bòbila, per Ça-Calm Exprés (ÇCE).
- XV Festa del Bosc, al prat de la Fàbrega.
- Inicien el curs els components de la coral Petits Cantaires i els alumnes de l'Escola de Música.
- Salves d'honor i ofrena floral d'ERC al monument a Moragues pel 63è aniversari de l'afusellament de Lluís Companys.
- Festa dels 30 anys a Villaret.

NOVEMBRE 2003

- Marxa excursionista Camins de les Guilleries amb 268 participants. S'aprofita per protestar contra la línia 400.000 volts.
- 39 Ral·li Catalunya-Costa Brava, amb molta gent i brutícia per boscos i vores de carreteres.
- Carme Capdevila és elegida parlamentària al Parlament de Catalunya dins la llista d'ERC.
- Elecions autonòmiques el dia 18.
- Té lloc el XXI Cross de Sant Hilari al Pla de les Arenes.
- Videofòrum amb *Cadena de favores*, en l'itinerari de la Carta per la Pau.
- El Portaveu inicia el tercer any de publicació amb 84 números a l'esquena.
- 50è aniversari dels quints de l'any 1953.
- III Duatló de Muntanya, amb 11 km a peu i 20 amb bicicleta BTT. El vencedor fou Xavier Zapater (ÇCE).
- Nit d'oci alternatiu, amb campionats de 3x3 de bàsquet.
- Finalitza el campionat de tennis infantil i juvenil amb triomfs d'E. Donadeu, d'A. Puig, J. Saurina i R. Peñafiel.
- Castanyades als centres escolars per a la mainada i a la plaça Gravalosa per a tothom.
- Ruta guiada "Un passeig de bosc i fonts", (MG).
- Racó dels contes per a petits (BM).
- Concert didàctic de música de cobla, al Catalunya, G.Sardanista St. Hilari.
- Taller de còctels sense alcohol en el Dia Mundial sense Alcohol (CxJ).
- Cinema amb les pel·lícules, *Papá canguro* i *Dos tontos muy tontos*, al Catalunya (APFSH-Sant Josep).
- Dia Internacional contra la Violència Femenina (CxJ).
- Inici del curs de tam-tams (CxJ).
- XI Ral·li Clàssic de Tardor, Penya Automobilista St. Hilari.
- Visita guiada al Museu i projecció de l'audiovisual "Imatges de les Guilleries".
- Aplec a Sant Andreu de Bancells.
- Butlletí informatiu d'ERC.

DESEMBRE 2003

- Dia Mundial de la Sida, amb informació i activitats (CxJ).
- Racó dels contes a la biblioteca.
- Presentació a la Sala Noble de la publicació *De la patata a l'avet. Un exemple de l'agricultura de muntanya*, adreçada als petits, de Núria Guitart i Enriqueta Hernández.
- Cinema amb el films: *Freddy contra Jasson* (APFSH).
- Es convoca el 7è Concurs de pessebres.
- Actvitats Pro Marató de TV3, dedicada a malalties respiratòries cròniques. Campionat de Botifarra i Disco Mòbil al pavelló amb l'Associació Juvenil Carro del Mam (AJCM). També hi participaren altres entitats.
- Circuit "Mou-te a peu per la Marató", amb els atletes locals.
- Presentació del llibre *La cuina al buit*, de Joan Roca i Salvador Brugués.
- Sortida al partit de futbol entre Catalunya i Equador (CxJ).
- Parc Infantil i Juvenil de Nadal al pavelló.
- Exposició d'olis, de Glòria Morera (CR).
- Exposició de pessebres i diorames (CR) i a l'església.
- Concert de Nadal de les corals locals Els Nois Alegres, Petits Cantaires del grup Encarahisom, a la Sala Noble (SN).

Aplec de sardanes al pavelló

Els Petits Cantaires a la plaça de l'Ajuntament

Concert La Selva, l'aigua

Antoni Miralpeix dirigint l'orquestra i cor

- "Encistella i Mulla't", per l'esclerosi múltiple, Col·legi St. Josep i C.B. St. Hilari.
- Caga Tió popular per a infants als jardins de Can Rovira.
- Concert de l'Orquestra Jove de la Selva al teatre Catalunya.
- Exposició "El conreu dels avets a les Guilleries", fotos de S. Bosch (MG).
- Animació infantil i pallassos, per l'Associació de Comerç (SN).
- XII Concurs de guarniment d'aparadors amb motius nadalencs.
- Audició de Nadal dels alumnes de l'Escola de Música.
- Campanya per a promoure el reciclatge. Recollida d'ampolles i pins de Nadal.
- Entrevista a l'artista Antoni Barcelona per les seves creacions de vaixells en recipients de vidre, a *Diari de Girona*.
- Festival de Nadal del Sant Josep al Catalunya i celebracions nadalenques als diversos centres escolars.
- Venda de llànties solidàries a la parròquia.
- Pujada del pessebre al cim de St. Miquel de les Formigues.
- Publicació del núm. 52 del Col·legi Sant Josep.
- Missa del Gall cantada per la coral Nois Alegres.
- Audiovisual "Una volta al món", d'Albert Gallifa (SN).

GENER 2004

- Arriba la comitiva del carter reial a la Sala Noble per a recollir les cartes.
- Campament reial amb els patges i diferents activitats a la plaça Guilleries.
- Cavalcada dels Tres Reis pels carrers del poble i baixada de regals del campanar.
- Lliurament dels premis del concursos d'aparadors i de pessebres.
- Celebració de la festa dels matrimonis que fa vint-i-cinc i cinquanta anys que s'han casat.
- Torneig de Reis de tennis taula.
- *Els Pastorets* en titelles, al Catalunya (APFSH).
- Show infantil per l'Associació del Comerç (SN).
- Racó dels contes per a mainada (BM).
- Festa de Sant Hilari, patró del poble. Missa solemne, fira de l'intercanvi, sardanes, gegants i caparruts i ball a la Sala Noble.
- Espectacle dels Guillables *Hefest*, amb motiu de Sant Hilari.
- Esquiada a les pistes de Porté Puymorens (CxJ).
- Taller d'Autocad al Telecalm.
- Projecció dels films: *Muere otro día Agente 007, El planeta del tesoro* i *El Grinch*, al Catalunya (APFSH).
- Inici dels cursos de guitarra, percussió africana i tam-tams (CxJ).
- Exposició "El Tercer Món per la Pau", (CR).
- Exposició "En Cucut i el seu ramat. Pastoreig a les Guilleries" (MG).
- Xerrada sobre "Parlem-ne: festes" (CxJ).
- Teatre per a la família amb *Històries de can Pere Petit*, al Catalunya, organitzat per l'Ajuntament.
- El regidor d'ERC Josep Danés presenta la dimissió després de molts anys de regidor.
- 50è Aniversari de la celebració dels quintos del 1953.
- Campanya "El cabàs de les festes" per l'Associació del Comerç (AC).
- Quaranta membres de la colla dels barretines celebren el cinquè sopar.
- Xavier Molist, d'ERC, substitueix Josep Danés al consistori.
- El grup PIG, reclama expressar-se en el ple municipal.
- Dotze joves del poble pateixen una intoxicació pel fum d'una xemeneia la nit de Cap d'Any.

FEBRER 2004

- Un pam de neu sobre el poble l'emblanquina durant uns dies.
- L'Elsa García, de l'IES, guanya el concurs de rodolins del reciclatge.
- Un grup d'empresaris del sector de la fusta i el moble formen el Grup Sacalm, per defensar-se de la competència i treballar més units.
- Dijous Llarder i Carnestoltes durant uns dies. Pregó, grallers, xarangues, rua, botifarrada popular, xocolata amb melindros, ball, disfresses, carnaval infantil i molta gresca. Enterrament de la sardina.
- Entren a robar a diferents indrets del poble.
- Exposició fotogràfica d'Eloi Batista sobre natura i espècies en extinció.
- Joaquim Torres Morales substitueix Hermínia Andreu com a dinamitzador de Comerç, Turisme i Indústria.
- Audició de música a l'Hotel Solterra, Amics de la Música.
- V Volta BTT a Sant Miquel i III BTT escolar de la Selva.

Jornada de patinatge al pavelló

Estades esportives 2004

Presentació "De la patata a l'avet"

- Il Guilleries Exprés i II Marató de Muntanya, (ÇCE).
- Racó dels contes a la biblioteca.
- Concurs de logotips per el nou IES Anton Busquets i Punset.
- Taller gastronòmic (CC).
- Inici dels cursos de tam tams i de capoeira (CxJ)
- Exposició "Plantes i flors del bosc" a (CR i MG).
- Exposició de fotografies de fauna i flora, cedida per la Diputació de Girona (CR).
- Festa religiosa dels infants i les famílies que han batejat un fill durant l'any.

MARÇ 2004

- Concentració reivindicativa en el Dia Internacional de la Dona, amb encesa d'espelmes contra la violència i mural participatiu a la plaça Verdaguer.
- III Sopar de dones al pavelló, amb motiu del Dia Internacional de la Dona i disco mòbil amb en Toni Fogueras. Hi assistiren 462 dones.
- V Marxa excursionista nocturna (ÇCE).
- XXVIII Setmana esportivocultural del Col·legi Sant Josep. Ademola Okulaja, jugador del Casademont a la final del 3x3.
- Racó dels contes amb el CFT. El Galliner, a la (BM).
- Cinema amb les pel·lícules, *El rey León-3* i *El tesoro del Amazonas* al Catalunya (APFSH).
- Donació de sang, amb 123 donants, Germandat de Donadors de Sang.
- Concert del Grup Instrumental de l'Escola de Música i presentació de la cançó sobre la nevada.
- Eleccions generals el dia 14 de març. Triomf del PSOE.
- El vent fa caure una paret del complex turístic rural que s'està construint
- Sant Hilari surt al carrer en senyal de protesta per l'atemptat terrorista de Madrid de l'11 de març.
- Passa per Sant Hilari la 75a Setmana Catalana de Ciclisme.
- Xerrada per als alumnes de secundària del poble sobre els problemes de les persones que pateixen alguna disminució física, a càrrec de MIFAS: Recurregut amb cadira de rodes per a comprendre'n millor les dificultats.
- "Quan les mares es desmadren-7", festival de mares d'alumnes del Col·legi Sant Josep.
- Comencen les obres de reparació del paviment de la carretera d'Arbúcies
- 56 persones de Sant Hilari assisteixen com a públic al programa de la Júlia Otero, La Columna.
- S'inaugura el nou local de rehabilitació del CAP.
- Festa de l'Arbre. Plantada d'arbres de diferents espècies a la zona de la font del Pic (MG).
- Els Petits Cantaires participen al Fòrum Universal de les Cultures.
- Jornada de patinatge artístic al pavelló, fase comarcal, dins els JEEC, organitzada pels pares i mares del Sant Josep.
- Concert de piano a quatre mans: "Johannes Brahms. Danses hongareses", Amics de la Música (SN).
- Audició trimestral de música amb els alumnes de l'Escola de Música.
- Tertúlies gastronòmiques (CC).
- Inici dels cursos "Defensem-nos de l'assetjament psicològic" i del de "Cuina bàsica i ràpida" (CC).
- Exposició "Sexisme i violència de gènere", relacionada amb el Dia Internacional de la Dona.
- Exposició micra "Llibre joc", cedida per la Fundació la Caixa (BM).

ABRIL 2004

- Un grup de dones crea l'Associació de Dones de Sant Hilari "La Violeta".
- Sant Hilari participa, junt amb altres municipis de la zona, en el Saló Inernacional de Turisme de Catalunya, per promoure el turisme a la zona Montseny-Guilleries.
- El conseller de Turisme i Indústria de la Generalitat, Sr. Rañé, va dir que es necessita la línia de 400.000 volts. Els alcaldes de la zona afectada demanen alternatives.
- Els alumnes dels instituts celebren Sant Jordi amb tallers i venda de roses i llibres. Espectacle per als més petits.
- Bona actuació de Gerard Salavedra en el motocròs internacional de Sant Hilari.
- Iolanda Triadó guanya el concurs del logotip del nou IES Anton Busquets i Punset.
- Concurs de pintura ràpida amb més de 40 participants.

Els Nois Alegres amb Jordi Pujol

Lliurament de premis del concurs de pintura ràpida

Els Guillables

Amb els micòlegs anant a buscar bolets per a l'exposició

Múrgoles al natural

- Setmana Cultural del CEIP Guilleries.
- Via Crucis Vivent del Divendres Sant, amb molta gent. Tradició centenària. Rutes d'interpretació del Via Crucis. Fira artesanal.
- Butlletí informatiu municipal *Fem Sant Hilari*, núm. 12
- Càritas local proposa xerrades i debat per a reflexionar sobre la situació social a la nostra població.
- Cantada de caramelles amb els Nois Alegres i els Petits Cantaires per la Pasqua Florida.
- Primera Trobada d'Escoles de Música a Sant Hilari, amb més de cent alumnes de diferents escoles.
- VIII Exposició de diorames del Via Crucis, a l'Església i a can Rovira.
- Missa i benedicció de palmes, palmons i llorer amb motiu de la festa de Rams.
- Aplec parroquial del Dilluns de Pasqua a Joanet.
- Lliurament dels premis del Concurs de Narració Curta de Sant Hilari, amb la presència de l'escriptor Jaume Cabré.
- Presentació del llibre de Manuel Ruíz *Historias intrascendentes* a can Blat. Recital de poesia.
- Curs divulgatiu de l'obra artística de Salvador Dalí (CC).
- Exposició i veredicte del Concurs de logotips per al nou IES.
- Monogràfic de Setmana Santa "Prevenció d'accidents i primers auxilis en el lleure", amb l'Escola de Lleure el Teler. (CxJ).

MAIG 2004

- El PIG, celebra el primer any com a formació política amb una assemblea i actes populars i un concert amb el Cor de Cambra de Gavà.
- Teatre amb el grup Sacalmets, del col·legi Sant Josep, com a cloenda de curs.
- Alumnes del col·legi Guilleries es classifiquen en el concurs Fem Matemàtiques.
- El C.E. Sant Hilari-Font Vella acaba en desè lloc a la 1a Regional.
- Jornada del concurs de pesca al pantà de Susqueda.
- Concurs de fotografia digital amb 30 participants i 59 imatges.
- Campionat de Catalunya de Culturisme al pavelló, amb la participació de Lídia Miralpeix.
- Concert de la coral Alzeïda, amb "Tam, tams el teu cor" (SN).
- L'Ajuntament presenta el projecte @santhilari.net, conjunt de plataformes web on es podran fer consultes a l'Ajuntament i també fer tràmits administratius. També creació d'una xarxa que donarà accés a Internet al 90% de la població.
- Presentació del Diverticle de Dalí a l'entrada de la Sala Noble, obra de l'Aula d'Art. Mural i espai didàctic per a escolars i visitants.
- Presentació de la ruta de St. Miquel de les Formigues dins les Rutes de Bosc i Aigua.
- I Torneig de futbol-7 de la Selva interior.
- El nou IES es dirà IES Anton Busquets i Punset.
- Un grup d'alumnes de 1r de batxillerat fan el Camí de Santiago.
- Marta Clos, periodista hilarienca, Pepa Masó i Vicens Sanchís presenten el llibre *Jo sóc adoptat* a la Llibreria Fauria.
- Acaben el campionat els dos equips de futbol locals de la 3a Regional. L'At. Guilleries en 12è lloc i 20 punts i el Sant Hilari B, en 7è lloc i 32 punts.
- Estrena del concert *La Selva, l'aigua* al Catalunya, amb música d'Antoni Miralpeix, lletra de Quico Danés i part fotogràfica de Salvador Bosch. A l'escenari 40 músics de l'Orquestra Jove de la Selva i 90 cantaires.
- L'equip júnior femení del C.B. Sant Hilari queda campió.
- Dia de portes obertes al Museu Guilleries, amb motiu del Dia Mundial dels Museus.
- Sortida a la Catalunya Nord, organitzada per la parròquia.
- El Racó dels Contes a la biblioteca.
- I Cross Country al circuit de motocròs Els Cortals.
- Assistència al partit de futbol Catalunya-Brasil pel centenari de la selecció catalana.
- Inici dels cursos de pastisseria i de teràpia corporal global.
- Contes Dalí Babà, a càrrec d'Ada Cusidó, dirigit als nens i nens petits. Àrea de Cultura.
- Presentació del curs 2004-05 dels batxillerats de l'IES.

Contes Dalí Babà al Casal de Gent Gran

Sopar de meteoròlegs

Colla de sanglaners "Els Maniàtics" després d'esmorzar

Lliurament de trofeus Costa Brava de bàsquet al Ricoh Manresa

Els avis saluden Jordi Pujol

JUNY 2004

- ❑ Aplec a l'ermita del Nen Jesús de Praga, a la Roca d'en Pla.
- ❑ VII Milla Urbana de Sant Hilari amb força participants. Atletes de St. Hilari i la col·laboració dels pares dels centres escolars.
- ❑ Edició núm. 53 del *Butlletí del Sant Josep* i del núm. 19 del *Trencaclosques* del CEIP Guilleries.
- ❑ Aplec al santuari de la Mare de Déu del Pedró. Missa, dinar de germanor, rifes, sardanes i un bon fred.
- ❑ Festa Major de Sant Joan. Revetlla, flama del Canigó i fogarons. Sardanes, ball i altres activitats. *Foc a la feixa!* amb els Guillables.
- ❑ 58è Homenatge a la gent gran i també homenatge a l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, acompanyat de la seva esposa. Visita, missa i dinar de germanor al pavelló.
- ❑ I Aniversari del Casal popular "El Trabuc".
- ❑ Eleccions europees amb una abstenció del 63%.
- ❑ Fi de curs de l'Aula d'Art. Exposició, mercat d'art, disco infantil a Villaret.
- ❑ Es trasllada l'antiga oficina de turisme a la Placeta.
- ❑ Concert de la coral Petits Cantaires al Casal de Gent Gran Can Blat.
- ❑ Dia Mundial del Medi Ambient. Exposició i activitats al voltant del tema "A la Selva ho reciclem tot".
- ❑ Jornada de final de temporada del C.B. Sant Hilari amb partit de sèniors contra veterans. Sopar de germanor i música.
- ❑ Festa de fi de curs de tots els centres escolars del poble, amb diferents actes culturals, lúdics i gastronòmics.
- ❑ Comiat de l'IES vell. III Mostra de Música de Sant Hilari. Concert i molta gresca, amb Catau i Lorien.
- ❑ Els del Via Crucis Vivent organitzen una sortida a Port Aventura.
- ❑ Xerrada "Què és la droga i com pot afectar el seu consum" (CC) amb Eva Masó, de la Fundació Teresa Ferrer (Àrea de Benestar Social).
- ❑ Exposicions"Els insectes de les Guilleries" "El diverticle de Dalí" i "La història d'una deixalla reciclada".
- ❑ Taller de ratafia amb la Pepeta Estragués. Taller d'ungüents. (MG).
- ❑ Cinema a la fresca amb el film *Piratas del Caribe.*
- ❑ El Casal de Gent Gran anà al Fòrum Universal de les Cultures.
- ❑ Taller de "Tastet d'instruments i jocs de música", a l'Escola de Música.

JULIOL 2004

- ❑ Inici de les activitats de l'estiu-2004. Casalet, estades esportives i colònies a Joanet.
- ❑ 5è Concurs de fotografia per a la portada del programa de Festa Major-04.
- ❑ Campionat d'estiu de futbol sala al pavelló.
- ❑ Festa de Sant Cristòfor. Benedicció de vehicles, missa, sardanes i ball.
- ❑ Exposició de motos antigues a la Placeta.
- ❑ 24 Hores de futbol sala, amb triomf de l'equip del bar El Líquid.
- ❑ S'enfonsa una casa del carrer de la Rectoria.
- ❑ Festa dels 50 anys de la fundació de la que fou la coral Som i serem.
- ❑ Concert de jazz *Jazz on Bach* de Josep Capella i Trio, a la Sala Noble.
- ❑ Carme Capdevila Palau, parlamentària per ERC, és escollida vicesecretària (secció política) d'ERC, en el XXIV Congrés del partit.
- ❑ Festa Major de Santa Creu d'Horta, amb revetlla de St. Jaume al Sobirà.
- ❑ Sardanes cada setmana a diferents indrets del poble.
- ❑ Concurs de logotip per a l'Àrea Municipal d'Esports.
- ❑ Inici de les bibliopiscines a les instal·lacions municipals.
- ❑ *Mulla't per a l'esclerosi múltiple* a les piscines municipals i nit jove.
- ❑ Sortida amb els sardanistes a Peralada per assistir al concert de música catalana.
- ❑ Exposició dels treballs del curs d'estampació. (CC).
- ❑ II Placeta Exprés, amb actuacions musicals i altres activitats. (ÇCE).
- ❑ Seminari de desenvolupament local de noves tecnologies i oportunitats per a les PIME (SN).
- ❑ Concurs d'ornamentació de façanes amb flors.
- ❑ 45 Concurs de Tallada de troncs amb destral i xerrac. Exhibició d'oficis bosquerols.

Entrega de l'escut d'or del Grup Sardanista St. Hilari al compositor Lluís Lloansí

Taller de ratafia amb la Pepeta Estragués

Cap al campament dels Tres Reis d'Orient

Alguns dels més grans amb Jordi Pujol

5 IES

Anton Busquets i Punset Sant Hilari Sacalm

Durant el curs 2003-2004, que fa dos mesos vam acabar, han succeït tres fets molt importants per a l'Institut d'Ensenyament Secundari de Sant Hilari i per a la mateixa vila

1.- L'Institut de Sant Hilari ha rebut el nom d'un fill seu: el mestre, polític i escriptor Anton Busquets i Punset.

2.- Amb aquest motiu es va fer un concurs per a dissenyar un logotip. Al costat en teniu el resultat.

3.- Ja estem instal·lats al nou edifici del carrer Joan Serras, 21. El mes de setembre hi reemprendrem les activitats acadèmiques.

Aquests fets ens omplen de satisfacció i ens esperonen a millorar la feina que portem a terme. Com a mostra volem fer una relació de les activitats complementàries a les activitats acadèmiques ordinàries que s'han portat a terme al llarg del curs.

Manifestació en contra dels atemptats de l'11-M

L'Anna Bayés, coordinadora d'IES Verd, recull el premi Ecopropostes per a la "Gimcana Verda"

RELACIÓ D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

DATA	ACTIVITAT	CURS
21 octubre	Presentació Casal x Joves	1 BAT
23 octubre	Presentació Casal x Joves	2 BAT
24 octubre	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
30 octubre	Castanyada: amb excursió (3r i 4t ESO B) i gimcana	tothom
18 novembre	Sortida a l'Arxiu Capitular de Girona.	4 ESO i BAT
21 novembre	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
	Presentació Casal x Joves	4 ESO
24 novembre	Concert de Santa Cecília ofert pels Amics de la Música	1 i 2 ESO
25 novembre	Teatre Nacional de Catalunya i Barcelona Antiga	1 i 2 ESO
9 i 11 desembre	Xerrades Marató TV3	
12 desembre	Teatre	1 i 2 BAT
15 desembre	Taller "El Periódico": Fer un diari	4 ESO
17 desembre	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
8 i 9 gener	Sortida a Nîmes i Arles	alumnes francès
13 gener	Xerrada i diapositives: "Meninos da rua"	3 ESO i 1 BAT
15 gener	Xerrada i diapositives: "Meninos da rua"	4 ESO i 2 BAT
19 gener	Conferència: Trasplantaments d'òrgans	4 ESO
20 gener	Sortida: Jornada de portes obertes UAB	2 BAT
23 gener	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
26 gener	Exposició dels Treballs de Recerca	2 BAT
27 gener	Xerrada sobre sexualitat	1 i 2 BAT
29 gener	Xerrada sobre el voluntariat	2BAT
2 febrer	Conferència Mossos d'Esquadra. Orientació laboral	4 ESO
5 febrer	Sortida: IMAX i redacció de *El País*	3 i 4 ESO
10 febrer	Taller de Teatre	3 ESO
	Serveis Socials. Curs de Mediació Sera Sánchez.	3 ESO B
	Xerrada Centre de Teletreball "Telecalm". Orientació laboral	4 ESO
11 febrer	Conferència sobre el tabac	2 i 3 ESO
17 febrer	Conferència Institut Guttmann. Accidents de trànsit i lesions medul·lars.	2 i 3 ESO
18 febrer	Revisions odontològiques	1 ESO
19 febrer	Dijous Llarder: esquiada i caminada	tothom
20 febrer	Segona part de la Conferència sobre el tabac	2 i 3 ESO
	Conferència sobre alimentació	1 ESO
24 febrer	Serveis Socials. Curs de Mediació Sera Sánchez.	3 ESO B
9 març	Serveis Socials. Curs de Mediació Sera Sánchez.	3 ESO B
	Xerrada Consell Comarcal. Orientació Laboral	4 ESO
12 març	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
17 març	Sortida Casademont	2 ESO
19 març	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
	Casal x Joves. Xerrada i itinerari MIFAS. Les barreres arquitectòniques.	3 ESO A
23 març	Serveis Socials. Curs de Mediació Sera Sánchez.	3 ESO B
24 març	Saló de l'Ensenyament	4 ESO i 2 BAT
26 març 1 abril	Viatge final de Batxillerat	2 BAT
29 març 3 abril	Camí de Santiago	1 BAT
8 abril	Informació carreres Universitat de Vic	2 BAT
21 abril	Informació carreres UdG	3 ESO

(continua)

(continuació)

DATA	ACTIVITAT	CURS
27 abril	Xerrada sobre sexualitat	3 ESO
	Sortida IMAX i Tallers ZOO	1 ESO
29 abril	Fundació Teresa Ferrer. Activitats sobre drogues	2 BAT
30 abril	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A
4 maig	Fundació Teresa Ferrer. Activitats sobre drogues	4 ESO i 1 BAT
17 maig	Fòrum 2004	tothom
26 maig	Hospital Trueta. Orientació laboral.	4 ESO
30 maig	Curs de Mediació. Isabel Bujalance	3 ESO A

Amb aquesta relació volem donar a conèixer que la funció educadora de l'Institut va més enllà de les classes, que en són la base, per projectar-se cap a fora i cercar la formació integral de cada alumne.

Recull gràfic del nou IES

TRES DOSOS, UN TRES... i VISCA!

LA SARDANA: QUATRE COSES

La sardana és una dansa tradicional catalana ballada per un nombre indeterminat de balladors agafats de la mà i formant una rotllana, al so d'una formació musical anomenada cobla.

La sardana, tal com la coneixem avui, és una dansa relativament recent. Es va desvetllar a l'Empordà, ara fa cent cinquanta anys.

La nostra dansa, però, ja existia, encara que de forma rudimentària. El seu nom i la manera de dansar-la es perden en la foscor del temps.

Se'n sap molt poc, dels començaments de la sardana. Sembla ser que els seus orígens es podrien remuntar al començament de la humanitat, quan es ballaven danses en forma de rotllana que formaven part de ritus ancestrals, seguint el gir dels astres i de les hores.

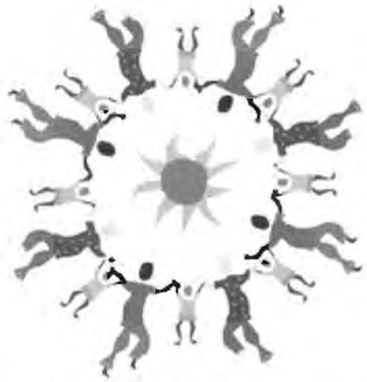

Aquesta explicació la podríem trobar en l'estructura de la sardana curta, que tirava a 24 compassos (com les hores del dia).

El refilet del flabiol seria el cant del gall que n'indica el començament i els curts -sempre eren 8- més tranquils i pausats, correspondrien a les primeres hores.

Els llargs, ja a ple dia, s'anirien animant fins a assolir el màxim d'animació en el salt.

Una altra versió és que la sardana procedeix d'unes danses força semblants que es ballaven a l'antiga Grècia i que els seus habitants portaren a l'Empordà a través de la colònia que tenien a Empúries.

Tot seguit, una curta llista de dades i fets, que són els únics documents que ens parlen de la sardana, i que abracen el període comprès entre els segles XVI

i XVIII, època en què és mencionada directament relacionada amb el poble, a la vegada que perseguida i criticada.

1552: El Consell de la Universitat d'Olot prohibeix ballar la sardana.

1573: A l'església de Girona es prohibeix l'entrada dels joglars ballant sardanes.

1575: A causa dels abusos comesos durant les festes del Corpus, es prohibeix ballar sardanes dins els temples.

1585: A l'obra *El maestro de danzar* de Lope de Vega, s'hi esmenta la nostra dansa, malgrat que no és coneguda per l'autor, ja que la fa ballar a una sola persona.

1596: A Vic es prohibeix ballar la sardana davant els temples, ja que el soroll provocat pels instruments distreu l'atenció del fidels.

1611: Sebastià Corrubias, a l'obra *El tesoro de la lengua española*, parla de la "Cerdana" com a ball propi de Catalunya (en tots els textos castellans el mot sardana és substituït per "cerdana").

1625: Festes a Barcelona pel naixement d'una infanta. S'hi balla la sardana. També a les festes de Sant Jordi que se celebren més tard.

La manca de mencions anteriors al segle XIV ens fa creure que la sardana era designada amb altres noms. A l'edat mitjana, per exemple, hi ha el ball rodó i el ball mesclat que, per les seves característiques, podrien ser els precursors de la sardana. El que sí ens consta certament és que durant el segle XVII la sardana es converteix en la dansa de "moda" entre l'aristocràcia i la cort del rei.

DANSES PRECURSORES DE LA SARDANA ACTUAL

Sempre es fa referència a unes danses que es ballaven encara a mitjan segle XIX: el contrapàs, d'origen religiós, llarg i solemne, i la sardana curta, anomenada així per la seva poca extensió musical.

El **contrapàs** era una dansa antiga, avui desapareguda, en què els balladors, posats en rengle i agafats de les mans, dibuixaven unes figures, tot fent la volta a la plaça, de tal manera que en acabar es tornaven a trobar al mateix lloc de l'inici. La complicada coreografia del contrapàs comportava l'assistència d'un capdanser, que era el director de la ballada.

La **sardana curta** era una dansa molt semblant a l'actual i es ballava pràcticament de la mateixa manera. Estava limitada al mateix nombre de compassos: vuit, que es denominaven curts, i setze, que es denominaven llargs. Generalment es dansava després del contrapàs i abans d'acabar la festa. Va conviure amb la sardana llarga mentre aquesta s'anava formant i es va deixar de ballar a mesura que la llarga s'imposava.

La dansa anomenada **llarga**, que ballem avui, és obra d'una personalitat bàsica en el panorama de la música popular del segle XIX, Josep M Ventura i Casas, Pep Ventura, i d'un coreògraf anomenat Miquel Pardas.

La tasca d'en Pep Ventura va anar dirigida a tres vessants: **l'estructura de la cobla, la reforma de la música** de la sardana i la **integració de melodies populars.** Aquestes tres activitats van donar com a resultat la sardana llarga. La sardana ampliava les tirades per tal que els compositors poguessin desenvolupar la seva inspiració sense obstacles.

Ventura va comprendre aviat que calia dotar la cobla d'una major sonoritat i flexibilitat.

A les primeries del segle XIX, les cobles estaven formades per tres o quatre músics, als quals en ocasions se n'afegia algun altre, amb els instruments següents: flabiol i tamborí, tarota o tible i cornamusa o sac de gemecs, instrument que més tard fou substituït per un tenor, més greu que l'actual.

A l'Empordà, aquest típic conjunt era anomenat irònicament "cobla de tres quartans", al·ludint al fet que eren tres músics que tocaven quatre instruments.

Aquest tipus variable de cobla perdurà fins que s'implantà la reestructuració plantejada per Pep Ventura, el qual, en ordenar la sardana llarga, va introduir-hi nous instruments i va situar la tenora com a eix central de la cobla i com a instrument emblemàtic d'aquesta formació.

I així han evolucionat sardana i cobla fins a arribar als nostres dies. Vull ser optimista, tot i que em costa, i pensar que en el futur podrem continuar gaudint d'aquesta dansa tan nostra, aquesta dansa que simbolitza el tarannà d'un poble que avança tot donant-se les mans, amb la vista posada en el futur, però sense oblidar tot allò que ens lliga al passat. Perquè, com dic tot sovint: *"Un poble que oblida el seu passat no té cap perspectiva de futur".*

Tres dosos, un tres i... Visca la Festa Major!

Xavier Colon i Auguet
Grup Sardanista Sant Hilari

ESCUT D'OR DEL GRUP SARDANISTA SANT HILARI 2004

LLUÍS ALBERT: ACTIU SEMPRE

Els amics sardanistes de Sant Hilari, recordant que, en el seu moment, vaig escriure la biografia de Lluis Albert, em demanen unes pinzellades sobre aquest conegut músic –amb totes les facetes que pot comportar la paraula- que escric amb goig, tractant de fer un simple extracte i, en tot cas, d'afegir, telegràficament, allò que en Lluís ha fet d'ençà que vam tancar la biografia. Perquè, com dic en el títol, està actiu sempre; no para mai.

Lluís Albert, descendent d'una destacada família empordanesa, d'esperit republicà federal, i nebot de la il·lustre escriptora Víctor Català, va néixer, excepcionalment, a Barcelona el 14 de juny de 1923, però s'ha considerat sempre escalenc, ja que fou portat de petit al terrer que grecs i romans havien fet famós. Cresqué entre pescadors, pagesos, artistes, polítics, gent de lletres i personatges populars. Es formà musicalment a Barcelona, tant amb caràcter oficial com de forma privada. Escrigué la primera sardana –*Records d'estiu*- l'any 1949, i a aquesta n'han seguit una setantena, sense oblidar altres tipus d'obres –cançons, rapsòdies, música religiosa, composicions per a orquestra de cambra, banda i orquestra simfònica, adaptacions, obres corals, tot el que vulgueu. A més, els aires mediterranis i la tradició mamada de petit a casa, l'han fet escriure nombrosos treballs sobre la història de la sardana, els seus compositors, el cançoner popular i un llarg temari, sobre el qual, encara, ha donat constantment conferències. Ha estat pedagog, dansaire, instrumentista de cobla i d'orquestra clàssica, i director de corals i d'orquestres de corda i simfòniques. D'una manera especial, cal destacar que, entre 1983 i 1995, va dirigir l'Orquestra de Cambra de Girona. Tota aquesta trajectòria li ha proporcionat innombrables distincions (premis, no tants perquè no li ha agradat gaire participar en els concursos), entre elles la Medalla al Mèrit Musical (1992), de l'Obra del Ballet Popular, la Medalla d'Honor de l'Escala (1998) amb motiu de nomenar-lo Fill Adoptiu, el Premi Indiketa del Consell Comarcal de l'Alt Empordà (2000), etc. Té el reconeixement sencer del món sardanista i l'estima del món musical.

Una prova més del que diem la tenim en aquest 22 d'agost a Sant Hilari, amb el lliurament de l'Escut d'Or de l'entitat i l'estrena d'una nova sardana. Però afegim-hi abans – que no són en el meu llibre- altres estrenes i altres reconeixements recents, a fi que quedin reflectits en aquest article i que serveixin d'epíleg de la meva obra biogràfica sobre el mestre.

El 25 de maig de 2002 va estrenar *Sardanistes d'Olesa*, amb motiu d'haver-li dedicat l'aplec l'Agrupació Cultural Folklòrica d'aquella població. El 18 de maig de 2003, és el torn de *Com aquelles d'abans*, sardana que estrena al local de l'Orfeó Gracienc de Barcelona, en versió d'orquestra de corda, amb la formació dels Amics dels Clàssics, i que el 28 de juny li interpreta la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona en una audició del Foment de la Sardana, a la plaça Pi i Sunyer. La mateixa cobla, a l'Aplec de l'Escala del primer de juny li havia estrenat *Bella Costa Brava*, una versió coral –amb lletra de Víctor Català- que roman encara inèdita. El 12 d'octubre de 2002, a Lloret de Mar, en el transcurs d'una ballada dedicada al Mil·lenari de la Vila, en la qual participen més de dos mil dansaires formant una sola anella al llarg del passeig Marítim, estrena *Lloret, mil anys*, amb versió per a petit cor i cobla, sobre lletra de Joan Domènech. En el concert de la Ciutat de Girona del 16 d'agost següent, a l'Escala, ofereix una nova obra titulada *Evo-*

cant Josep Serra a la memòria del romàntic compositor de Peralada. Segueixen *Recordant els clàssics* i *Ressons a Riudellots*, estrenades per La Bisbal i La Flama de Farners respectivament, amb motiu de l'homenatge que li reten els sardanistes de Riudellots el 26 de desembre. Dins del 2003, i a petició de qui escriu aquestes ratlles, fa una adaptació de l'obra de Domènec Moner *La sardana de la pau*, originalment escrita per a coral i cobla, per a poder ser interpretada per cobla sola. El 6 de juny de 2004, a l'església de l'Escala, la Coral Albada estrena la versió a quatre veus mixtes de la sardana que havia escrit en 1949, titulada *Cantem pel Barcelona*, llavors amb motiu del cinquantenari del club de futbol. Sis dies després, La Bisbal Jove, a Caldes de Malavella, dóna a conèixer *Els gegants de Caldes*, sobre un tema musical per a gralla, que el mateix Albert havia creat per als geganters a fi que tinguessin una melodia original i no haguessin d'emprar músiques manllevades. Té a punt d'estrenar *Rotllanes d'argent a Besalú*, que serà interpretada per La Principal de la Bisbal en el concert de presentació del tercer disc editat per l'empresa Metalquímia, del promotor Narcís Lagares.

El 27 de juny, al Palau de la Música Catalana, la Coral de l'Institut Sant Pau, de Figueres, interpretà un arranjament especial del seu *Himne a l'Empordà*. Per al 5 de setembre té programat un concert-homenatge que li ofereix l'Orquestra Simfònica de Veneçuela i per al 3 d'octubre, una audició d'homenatge per la Cobla Ciutat de Terrassa, a Vilassar de Mar. Mentrestant, ha enregistrat tres sardanes: *Sardanes a la platja*, per la cobla La Principal de l'Escala; *Agost d'argent a l'Om*, per la cobla Contemporània, i *Rotllanes d'argent a Besalú* per La Principal de la Bisbal.

En el camp de la divulgació tampoc no ha disminuït la seva activitat. Ha escrit el pròleg i ha fet la presentació oral a Cardedeu (4-4-2003) i a Figueres (6-5-2003) del llibre de Francesc Pantebre *La sardana pràctica*, i a l'Escala (3-5-2003) del llibre *Marinenques*, de Francesc Serrats. També va presentar, amb il·lustracions musicals, el llibre *Juli Garreta* a Sant Feliu de Guíxols. Continuant amb la seva fidelitat a la tia escriptora, ha impulsat la publicació de *Mil rodolins didàctics* escrits per Caterina Albert (Víctor Català) per aprendre vocabulari, que ell ha seleccionat i prologat, amb revisió ortogràfica i comentaris de Joaquim Armengol.

Que per molts anys pugui seguir aquest ritme!

Joan Domènech Moner

HAG (Hilariencs i Arbuciencs Golfistes)

Els Hag som una colla d'amics de Sant Hilari i Arbúcies que, ara fa 3 anys, després de trobar-nos pels diferents camps de la província, vam decidir organitzar una competició en què l'últim diumenge de cada mes ens veiem en un lloc diferent. Enguany s'està disputant la tercera edició de la nostra lliga particular en la qual participem uns quaranta jugadors.

A més, aquest any hem jugat, com a Club sense camp, en la 2a divisió del Campionat de Catalunya per equips, i hem quedat en un meritori 14è lloc.

LA JUNTA

President: Josep Mª Aguilera Delgado / **Sotspresident primer:** Josep A. Ballesteros / **Sotspresident segon:** Josep Rotllant Canaleta / **Secretari:** Avel·lí Garcia Fernández / **Tresorer:** Jordi Geli Soler / **Vocals:** Josep R. Pérez Gutiérrez, Cassià Ruiz López, Josep Faixedas Portas, Lluís Torrent Coll, Lluís Verdaguer Tarrats, Manel Aguilera Delgado

Com que sabem que hi ha una mica de confusió pel desconeixement d'aquest esport, amb aquest article volem aclarir alguns conceptes i explicar-ne, breument, l'origen i la seva història a Catalunya.

MARTIN WHITELAW, L'IMPORTADOR

A final dels anys 80, aquest irlandès, en el seu intent de practicar el golf al nostre país, es trobà que resultava molt car. Així l'any 90 va inaugurà a Solius el primer camp de Pitch & Putt a Catalunya amb el propòsit d'apropar a la gent aquest esport que al seu país d'origen era tan popular i al nostre tan "elitista". En l'actualitat hi ha prop d'una trentena d'aquests camps i la xifra d'afiliats a l'Associació Catalana de Pitch and Putt està al voltant de 10.000.

DIFERÈNCIES ENTRE EL P&P I EL GOLF

La principal diferència són les distàncies: en el P&P cada forat pot tenir entre 50 i 120 metres de distància, com a màxim. Això fa que sigui un joc més tècnic des de la sortida. Amb aquestes distàncies l'estona per jugar una partida és d'entre 2 i 3 hores i el cost és molt assequible, entre 16 i 18 €, els dies festius i 8 i 10 €, els laborables.

SELECCIÓ CATALANA

També volem destacar que el Pitch & Putt compta amb selecció catalana que participa en competicions internacionals. Actualment és la sotscampiona d'Europa, només per darrere de la selecció pionera, Irlanda.

CORAL AMETHYSTA

A la Coral Amethysta seguim treballant i oferim al públic, preferentment de Sant Hilari i d'Arbúcies, els nostres repertoris.

Som uns 25 cantaires d'Arbúcies i Sant Hilari Sacalm, la majoria dels quals van començar la seva formació musical a les escoles de música dels esmentats municipis. Alguns cantaires, a causa de la seva feina o situació personal, estudis, etc. han estat destinats a poblacions llunyanes però segueixen venint als assaigs cada cap de setmana.

El repertori de la coral és extens i variat, amb música vocal de tots els períodes, estils i països. És destacable l'interès de la coral pel treball *a capella* de la música contemporània d'autor, així com l'interès per la música tradicional catalana.

En l'actualitat la direcció de la Coral Amethysta és compartida entre Cristina Zamorano i Joaquim Riumalló, membres de la coral.

Aquest curs hem cantat a l'Aplec de la Capella de la Pietat d'Arbúcies, hem participat en el concert de Nadal de les dues poblacions, com cada any. Hem col·laborat en el projecte "La Selva, l'aigua" promogut pel Consell Comarcal de la Selva, sota la direcció d'Antoni Miralpeix, junt amb les corals de Maçanet i Tossa de Mar i l'Orquestra Jove de la Selva fent diversos concerts per la comarca. També hem preparat un concert-vermut amb acompanyament instrumental que vàrem presentar el passat 4 de juliol als jardins de Can Torres d'Arbúcies.

A més, ja sabeu que la Coral Amethysta té a la vostra disposició cants per a casaments, oficis religiosos, concerts de petit format per a tot tipus de celebracions i produccions pròpies *a capella* o amb acompanyament instrumental. Només cal que us poseu en contacte amb nosaltres.

Per a la propera temporada hem iniciat els contactes per a un intercanvi amb una coral de Txèquia, alguns membres del grup participaran en l'òpera *La Traviata* que tindrà lloc el mes d'octubre a Barcelona i també començarem el treball de *Carmina Burana* de Carl Orff, que requerirà un aprofundiment en la tècnica del cant i educació de la veu i que esperem poder presentar durant la primavera de 2005.

Des d'aquestes pàgines volem convidar-vos a escoltar-nos algun dia i, si us agrada, a convertir-vos en cantaires.

Us desitgem una bona Festa Major.

LA GENT GRAN DEL CASAL

Com cada any, la gent gran del Casal, i en nom seu la Junta, us volem desitjar una molt bona Festa Major. També us recordem que al Casal es fan moltes activitats, que se solen fer ben fetes i que tothom que hi participa n'està content. Hi ha una junta que treballa, cadascú en el seu apartat, i es fan força coses, com viatges, dinars, tallers de punt al coixí, pintura i altres. En un diferent ordre de coses es va reparant tot allò que cal, com ara que l'Ajuntament ha procurat les obres d'uns nous lavabos i serveis, que han quedat molt bé i els en donem les gràcies.

Hem de fer esment també de la festa d'homenatge a la gent gran del dia de Sant Joan, que enguany va estar presidida pel Molt Honorable Jordi Pujol, en companyia de la seva esposa, Marta Ferrusola. Ambdós visitaren primer el Casal, firmaren el llibre d'honor i assistiren a la missa. Després, dinar de germanor al pavelló, on ja a la sobretaula l'alcalde, Robert Fauria, lliurà a Jordi Pujol la Guilla d'Or de la vila. També l'expresident va lliurar unes plaques a Josep Masó i a Consol Juanhuix pels seus 90 anys, edat que complien vuit persones més, però que per diverses circumstàncies no estigueren a la festa. Hi assistiren unes 300 persones, que en sortiren satisfetes.

Mitjançant aquest programa voldríem donar a conèixer la Carta de drets i deures de la gent gran de Catalunya, del Departament de Benestar i Família i del Consell de la Gent Gran de Catalunya. Neix com a compliment dels compromisos acordats a partir del 4t Congrés de la Gent Gran. Es redactà amb la participació de les associacions, dels consells consultius, consells comarcals, col·legis professionals, universitaris, instituts i persones expertes en la matèria. És un document viu, una tasca d'informació i orientació on es pot comprovar que les persones grans tenen els mateixos drets i deures que la resta de la ciutadania.

Els homes i dones grans tenim el dret a no ser discriminats per raons d'edat i a ser reconeguts socialment, a tenir la informació pertinent que ens permeti prendre decisions i nomenar representants en cas d'incapacitat. També tenim dret a viure en entorns accessibles, adaptats a les nostres possibilitats i sense barreres, a obtenir i percebre pensions justes i també a viure dignament, aixi com a tenir una mort digna. Igualment ens assisteix el dret d'accedir al desplegament de programes, amb dotacions econòmiques, dirigits a donar suport a les famílies amb una persona gran al seu càrrec, a fi que aquesta pugui viure en l'entorn familiar i rebre el suport afectiu de la família. També el de rebre assistència des dels serveis socials i a ser atesos sanitàriament per professionals preparats i en nombre suficient, de disposar d'assessorament jurídic i de tenir tots els drets polítics reconeguts per l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

Però si les persones grans tenim drets, també, és clar, tenim uns deures, que sempre solen ser més feixucs de reconèixer i de portar a terme.

Tenim el deure de no discriminar ningú per cap causa, de mantenir conductes d'acceptació i diàleg i de respectar cultures i creences. També de tenir cura de la pròpia qualitat de vida i de l'habitatge, sempre que les capacitats ho permetin, de ser responsables de les decisions que prenem lliurement i de mostrar-nos respectuosos cap a altres formes de pensar. Al mateix temps, cal que ens mantinguem actives en la societat a nivell familiar, cívic i institucional. Tenim el dret de denunciar aquelles situacions de desigualtat que vulnerin el principi d'assistència i, sobretot, tenim el dret i l'obligació de fer agradable la vida dels que ens envolten i que tenen cura de nosaltres, perquè així tots puguem viure una vida més digna i agradable.

Al Casal tenim uns llibrets que expliquen de manera més detallada i extensa aquests drets i deures. Si algú en vol un pot passar a recollir-lo, que gustosament l'hi lliurarem.

Res més, doncs, Bona Festa Major i fins l'any que ve, si Déu vol.

FORCES FORTS i FERMS

Un cop més, i ja en són uns quants, ens teniu aquí per fer-vos una pinzellada sobre el moment excursionista al nostre poble.

Us hem de dir que la nostra entitat gaudeix de molt bona salut; prova d'això n'és el recent canvi de junta, reflex del creixent interès de molta gent pels esports relacionats amb la natura.

Encetem, doncs, un nou període amb la il·lusió renovada i amb molts projectes engrescadors entre els quals cal destacar un curset d'escalada, la construcció d'una via ferrada a les Roques del Rei, un curset d'orientació, la construcció d'una rosa dels vents a Sant Miquel, arreglar la creu de Sant Miquel, manteniment del GR, etc.

Però no tot són projectes, també hi ha fets, com el recent reequipament del Pont Gran per poder-hi practicar l'escalada, la construcció d'un arxiu de muntanya, etc.

Les activitats pròpiament excursionistes dutes a terme han estat moltes i variades; podríem parlar de les sortides als Alps, a la zona del Mont Blanc i a la del Monte Rosa, de les moltes escapades per anar a escalar o a fer vies ferrades, o també de les excursions pels voltants del poble o per serres més llunyanes com la de Prades.

No ens oblidem dels nostres Pirineus, on l'activitat ha estat més intensa que mai ja sigui enfilant corredors com el de Gaube al Vignemale, al Gra de Fajol i al puig del Pasturia, o sortides hivernals a la zona d'Aix-les-Thermes, amb banys termals inclosos.

Per a aquest estiu hi ha previstes, com cada any, sortides als Alps amb l'ascensió al Mont Blanc i a la mítica Dent du Géant. També, conjuntament amb un grup d'excursionistes del poble, s'intentarà l'ascensió del Dome de Niège i a la Barre des Ecrins.

Si parlem de l'estiu del 2005, s'està preparant una expedició a un vuitmil, concretament al Gasherbrum II. Aprofitem des d'ara per demanar la col·laboració de tots els hilariencs en un projecte d'aquesta magnitud.

Bé, com veieu són molts els projectes que tenim i esperem que algun d'ells hagi despertat la vostra curiositat. Finalment, només ens queda convidar-vos a entrar al grup excursionista del vostre poble, ja que quants més serem més caminarem i, sobretot, més riurem.

Bona Festa Major!

Grups Excursionistes
Forces, Forts i Ferms

Refugi bivac d'Eccles (3.852 m) zona Mont Blanc

Canal central del Gra de Fajol

Bojos pel temps

Importància del temps meteorològic

En el darrer programa ens acomiadàvem amb un: fins l'any vinent! Ha passat el temps i arriba novament l'hora de parlar.

L'equip de Bojos pel Temps? doncs sí, del temps, però no d'aquest que passa i que ningú no pot aturar i que ens fa cada dia més grans, primer, i més vells, després. Del que passa molt de pressa quan tot et va bé i estàs feliç i molt lent quan les coses se't torcen, o estàs malalt i amb poca salut. Nosaltres us parlarem de l'altre temps, del meteorològic, del que ha fet, fa o farà.

Diuen els estudiosos i meteoròlegs que el temps atmosfèric és el més important i el que més ens ha marcat des de la creació del món. Els primers pobladors del planeta, les tres primeres coses que hagueren de solucionar foren l'alimentació –ja que tots sabem que sense menjar no es pot viure–, tapar els seus cossos amb pells o branques –principalment per abrigar-se i no notar el fred o les inclemències del temps– i aixoplugar-se en coves o cabanes de pluges, vents o nevades. Així veiem que de tres coses per solventar, dues estan relacionades amb el temps.

També ens diuen que quan els nòrdics envaïren Europa ho feren per marxar del fred tan dur dels seus països escandinaus. A la batalla de Lepant, entre els exèrcits espanyol i turc, aquests estaven infligint una severa derrota als cristians fins que en un moment donat es va girar el vent i passaren de dominadors a patir una gran desfeta. Més recentment, el desembarcament de Normandia, del qual ara s'ha celebrat el 60è aniversari, no es va començar fins que generals i meteoròlegs es posaren d'acord sobre quin era el moment més oportú. L'avió que portava la bomba atòmica no va sortir de l'aeroport amb un objectiu fix, sinó que eren tres les ciutats que podien ser escollides, i es deixaria sobre la que tingués un cel més clar i per tant es triaria en ple vol la ciutat que havia de ser bombardejada.

També diuen que els serveis meteorològics els varen inventar les guerres i d'aquí els conceptes de front: front càlid o fred, front de núvols...

Quantes vegades no s'ha hagut de suspendre un concert anunciat fastuosament o una competició esportiva per una inoportuna pluja! Altres vegades s'ha vist com les condicions meteorològiques han afectat una cursa de bicicletes, amb vent i pluja, o proves d'atletisme, o han fet que un camp d'esports s'hagi convertit en impracticable i s'hagi donat un resultat poc lògic. Finalment, podem dir que també ens afecta des del punt de vista fisiològic, ja que ens fan mal les articulacions, les ferides o les fractures quan ha de canviar el temps o també hi ha molta gent a qui el mal temps els deprimeix...

L'equip de Bojos pel Temps hem de parlar d'aquest darrer temps, ja que és el que mirem d'entendre, encara que no som, ni de bon tros, especialistes en la matèria. Diríem que som observadors meteorològics: anotem el temps que fa cada dia, la temperatura, la humitat, la pressió, la direcció i la velocitat del vent i la pluviometria. Són ja set els anys que portem fent aquesta feina i ens agrada molt que ens preguntin coses i que puguem ser útils a persones que necessitin de les nostres dades. Per exemple, podem comparar com la mitjana de temperatura del mes de juny del passat any fou de 21,1º i enguany de 17,1º. També hem dit moltes vegades que seria bo que s'hi apuntés gent nova, al grup, però no ho aconseguim. Hi ha hagut baixes i només una alta i repetim que no és cap cosa complicada, només t'has de responsabilitzar de les anotacions, que pot ser una setmana cada dos mesos, per posar un exemple. Seria bo que, ja que el sexe femení es vol equiparar en tot al masculí, s'apuntés alguna noia al nostre equip. A veure si en el proper programa podem donar la benvinguda a una col·laboradora femenina.

L'equip de Bojos pel Temps us desitja una bona i feliç Festa Major. Fins a una altra.

Equip de Bojos pel Temps

Coberta de l'obra

"De la patata a l'avet. Un exemple d'evolució de l'agricultura de muntanya" és un recull d'informacions i materials que s'ha ofert als mestres i escolars de la nostra població com una eina més per a l'estudi de l'entorn proper. Pot ser utilitzat de maneres molt diverses i a diferents nivells d'aprofundiment. També pot ser d'interès per al públic en general.

Després d'una introducció on es tracten el relleu, el sòl i la climatologia, l'obra s'estructura en dues parts que descriuen "dos conreus ben diferents i representatius alhora: la patata i l'avet, l'una lligada al passat recent, l'altre al canviant present". De cadascun hi podem trobar contes, història, la descripció botànica, les característiques del conreu i la comercialització, així com tradicions i testimonis de primera mà d'hilariencs que han viscut del conreu de la patata i/o de l'avet.

Es va donar a conèixer el passat 4 de desembre a la Sala Noble de la Cooperativa, acompanyat d'una projecció audiovisual. Varen presentar l'acte la regidora de Cultura, Carme Benages, i les coordinadores del CRP La Selva II, Carme Hereu i Mª Angels Bartés.

S'ha pogut fer arribar a les escoles, biblioteques i altres entitats culturals gràcies al suport, entre d'altres, de l'Ajuntament de Sant Hilari, d'Associacions i empreses relacionades amb els cultiu de l'avet, comerciants de Sant Hilari, etc.

També es pot trobar a la venda al Museu de les Guilleries, a Can Rovira i a la Llibreria Fauria.

Les autores volem agrair des d'aquestes pàgines el suport rebut que ens ha permès la publicació de l'obra i a la vegada, encoratjar persones i entitats a recollir informació i investigar sobre el nostre entorn proper.

"Tots sabem coses del nostre poble, tots d'una manera o d'una altra en podem ser mestres i en podem aprendre"

Núria Guitart i Enriqueta Hernández

"A en Pol li agrada ajudar el seu pare amb els pins", és un exemple actual de com el conreu d'arbres de Nadal constitueix un complement de l'economia de moltes famílies hilarienques

Una imatge de la Sala Noble de la Cooperativa durant l'acte de presentació de l'obra

En Llorenç, una vida conreant patates, és un dels testimonis de com era la vida a pagès per aquestes muntanyes ara fa cinquanta anys

club bàsquet
SANT HILARI

Un, dos, tres, isards !!!

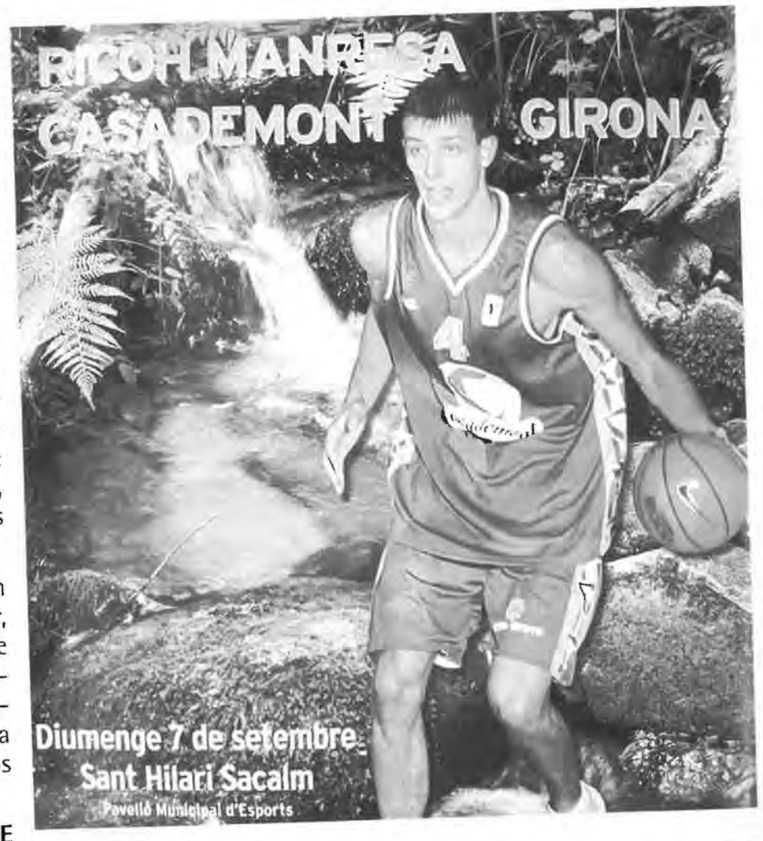

El CB St Hilari vol, un cop més, aprofitar l'ocasió que ofereix aquest programa per donar a conèixer als/les hilariencs/ques les activitats que ha dut a terme durant aquesta temporada i les inquietuds d'aquest club de cares al futur.

Vam començar la temporada amb un projecte que ens feia molta il·lusió. Per tirar-lo endavant vam comptar amb el suport de la Diputació, l'Ajuntament i, també, de tots els membres del club: pares, entrenadors, jugadors i altres col·laboradors voluntaris.

La nostra intenció era muntar un Campionat de Bàsquet Sènior, masculí i femení, per tal que aquests equips comencessin a agafar rodatge per afrontar el començament de la nova temporada i, a la vegada, aconseguir recursos econòmics per al club.

En vàrem dir **1r CAMPIONAT DE BÀSQUET TRANSVERSAL** ja que hi participaven equips de les comarques de Girona i d'Osona. Voliem acabar aquest campionat amb un partit d'alt nivell i després de diverses gestions de la Junta i l'Ajuntament, es va aconseguir que tingués lloc el Trofeu Costa-Brava entre el Casademont Girona i el Ricoh Manresa al nostre pavelló, davant d'una gran quantitat d'aficcionats al bàsquet.

Amb el bon gust que ens va deixar, aquest any ja hem posat fil a l'agulla i el tornarem a tirar endavant amb més equips inscrits al campionat i amb el partit d'ACB entre el Casademont Girona i el Caprabo Lleida. Això serà els dies 4 i 5 de setembre.

Equip Júnior femení

Equip Cadet femení A

Però la passada temporada no ha sigut només aquest inici tan espectacular, sinó que del que estem més satisfets és d'haver pogut portar a la competició 10 equips i, a més, s'ha donat un petit impuls a l'Escola de Bàsquet que creiem fermament que ha de ser el futur del nostre club.

D'aquest 10 equips alguns han tingut un rendiment més alt que d'altres i es vol destacar l'equip Júnior femení, que va quedar campió de la seva categoria i l'equip Cadet femení A, que va quedar subcampió. Felicitats a totes i als seus entrenadors. Però no ens agrada només destacar els resultats; també ens satisfà veure el compromís i l'esforç de l'equip Mini masculí, que només tenia 8 jugadors, que durant tota la temporada varen estar sempre entrenant, lluitant, sense faltar a cap partit per tal de no perjudicar la resta de l'equip.

La temporada vinent ens estrenarem amb algunes novetats, ja que hi haurà coordinador/a i junta nova.

Els que hem treballat per a aquest club, el deixem amb la satisfacció d'haver ajudat una entitat esportiva del poble a tirar endavant durant un període de la nostra vida. Hi hem dedicat el nostre temps d'una manera voluntària i això fa que una sèrie de gent que, possiblement, només teníem en comú uns fills que jugaven a bàsquet, ens hàgim conegut. Ara, després de compartir aquests anys de feina, problemes i moltes satisfaccions, deixem aquesta junta en mans d'unes altres persones que també tenen il·lusió per agafar el relleu i unes energies renovades que seran el motor d'aquest club. Desitgem que els pares, mares, jugadors/es i entrenadors/es continueu col·laborant i donant sempre la mà a aquestes persones que comprometen una bona part del seu temps en una activitat voluntària en benefici de tot un col·lectiu esportista del poble.

BONA FESTA MAJOR

Per un nou Institut Verd a Sant Hilari

Actualment Catalunya està immersa en un procés d'anàlisi i reflexió del model de societat actual amb l'objectiu de definir el camí a seguir per assolir un desenvolupament més sostenible, "*aquell que satisfà les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer les seves pròpies necessitats*" (Informe Brundtland, ONU 1987).

Aquest procés va néixer a la Cimera de Rio de Janeiro, on es va aprovar **l'Agenda 21**, pla d'acció per als anys 90 i principi del s. XXI. Aquesta es va reafirmar a Johanesburg, el 2002, amb l'objectiu d'aconseguir la plena integració de la dimensió ambiental en tots els camps de l'activitat i avançar cap a un **desenvolupament sostenible.**

Una de les actuacions prioritàries recollides en l'Agenda 21 és **la reorientació de l'educació vers el desenvolupament sostenible**, i proposa, en aquest sentit, que s'ajudi les escoles a **dissenyar plans de treball relacionats amb el medi ambient ben integrats en els seus plans d'estudi.** És en aquest marc on se situa el **Programa Escoles Verdes.**

Actualment a Catalunya hi ha 176 centres adscrits en aquest Programa, i 29 es troben a les comarques gironines.

Al llarg d'aquest curs el nostre IES de Sant Hilari, junt amb el de Santa Coloma, el d'Arbúcies, l'Escola Forestal de Can Xifra i l'IES Frederic M.Carreras de Palafrugell, ha iniciat el camí per treballar en l'ambientalització dels centres, a partir de la diagnosi inicial i l'elaboració d'un document marc que és el Pla de Cohesió Ambiental, on s'obren les línies a desenvolupar en els propers cursos amb els **objectius ambientals que es pretenen assolir en la gestió del centre, en el currículum i en la millora ambiental local.** També s'està redactant el primer Programa d'Acció que conté les **actuacions que es portaran a terme al llarg del curs vinent, en el marc de l'IES nou, evidentment.**

Actuacions que contemplaran **l'enjardinament dins del recinte del nou institut, amb el suport tècnic de Can Xifra, la gestió dels residus tenint en compte la seva reducció, reutilització i reciclatge, jornades monogràfiques mediambientals i lúdiques com són les gimcanes verdes,** entre d'altres.

Per poder portar a terme el Programa d'Escoles Verdes es compta amb la **col·laboració i participació de tots els estaments educatius, a través d'un Comité Ambiental,** que consta de representants de l'equip directiu, de docents dels diferents departaments, dels professors dinamitzadors del Programa, del personal no docent, dels alumnes i

dels pares i mares d'alumnes. A més, també un **Comitè Ambiental d'Alumnes,** format per alumnes voluntaris i representatius dels diferents nivells d'ESO i Batxillerat, aporta noves propostes i es responsabilitza d'algunes accions que són aprovades. Molts d'aquests alumnes ja porten l'experiència del bon bagatge de treball en aquest camp després i experimentat en el CEIP Guilleries, amb distintiu d'Escola Verda des del 2001,

I finalment, perquè l'engranatge sigui complet, s'ha format una **Comissió de Seguiment**, en què a més dels professors dinamitzadors i la direcció del centre, hi ha el regidor de Medi Ambient de Sant Hilari, el Sr. Carles Testart, un representant del Departament de Medi Ambient, del Departament d'Ensenyament i la tutora de la Societat Catalana d'Educació Ambiental.

Dels passos i accions que es van fent dins del Programa Escoles Verdes, també se'n farà **àmplia difusió a través dels diferents mitjans de comunicació i informació disponibles,** tant municipals com de l'institut, ja que per aconseguir aquest desenvolupament sostenible de l'encapçalament, **es necessita la implicació i col·laboració de tothom,** i això s'aconsegueix fent, explicant el que es fa i convidant a la participació.

Per posar una nota personal, em plau i m'enorgulleix molt que el nou IES Anton Busquets i Punset, construït sobre l'antiga seu de la que va ser la primera Escola de Natura de Catalunya ara fa 23 anys, obri les portes el curs vinent amb un projecte de compromís ambiental consolidat.

Teresa Saló,
tutora escoles verdes gironines,
Les Guilleries Associació de Promoció
i Educació Mediambiental
Societat Catalana d'Educació Ambiental

ASSOCIACIÓ DE PESSEBRISTES DE SANT HILARI

Ja de petita, els diorames del pessebre han exercit en mi un alt grau de fascinació. Recordo les visites a l'Associació de Pessebristes pels volts de Nadal, i com gaudia mirant les escenes que representaven el naixement de Jesús i els primers temps de la seva vida. N'hi havia de tan bonics! Sense adonar-me'n anava penetrant en el que deuria ser la Palestina del temps de Jesús vista amb la imaginació de diferents artistes. Les palmeres, les atzavares, els carrers costeruts, el taller de sant Josep, la pregària de Maria quan va rebre la visita de l'àngel, la fugida a Egipte, els pastors que vetllaven al voltant del foc, la visita dels Mags a Herodes, la seva arribada a la cova... Cada any es repetien els mateixos temes, però cada artista hi donava la seva visió diferent. Crec que els pessebres han exercit arreu on s'han desplegat una funció educadora: plàsticament representaven allò que els evangelis de la infància expliquen resumidament.

Ben mirat els diorames posen als ulls de petits i grans l'explicació d'un conte meravellós. I en dir meravellós vull ressaltar que la meravella rau en això: les imatges ofertes expliquen fets d'unes vides que es van repetint al llarg de la història... Perquè néixer, buscar allotjament, rebre la visita dels altres, fugir de circumstàncies històriques adverses, créixer en el silenci de cada dia... no són situacions viscudes per tots els humans en un moment o altre de les seves vides?

PILAR MALLA, *Els diorames del monestir de Solius.*

Octubre 2003 — **Assistència a la Trobada de Pessebristes a Sant Joan Despí.**

Octubre–Desembre — **Construcció de diorames cada dimecres de 8 a 10 del vespre al taller de pessebres de Can Rovira**

Nadal 2003 — **Exposició de diorames a Can Rovira, Casal d'Avis Can Blat, a la Residència de la Gent Gran, la sala la Carbonera de Girona i a l'església parroquial amb diorames de Joan Comas, Àngel Llopis, Joaquim Planas, Joan Vernedas (e.p.d.), Josep Massaneda i Miquel Prat de l'Associació de St. Hilari i Alfons Vàsques de l'Associació de Pessebristes de Girona**

Han col·laborat: Joan Mir, Pere Molas, Honest Masnou, Antoni Rossell i Margarida Farràs

Edició del tradicional cartell anunciant les exposicions i el VIII Concurs de Pessebres.

Gener 2004 — **Repartiment d'obsequis i premis a tots els concursants**
1r Premi MODALITAT DIORAMA: Família Prat Bagudanch
MODALITAT PESSEBRE: 1r. Premi: Ingrid Bayés, 2n Premi: Família Roura Miralpeix , 3r Premi: Família Parareda Algilaga.
Visites a exposicions de pessebres a Solius, Mataró, St. Pere de Torelló, Roda de Ter i Vic.

Gener 2004 — **Setmana Santa Exposició de set diorames de la Passió a l'església parroquial.**

Volem agrair als associats, simpatitzants i públic en general que ha visitat les nostres exposicions, a l'Ajuntament, la Parròquia, l'Associació del Via Crucis Vivent, als participants al Concurs de Pessebres, al Casal de Can Blat, a la Residència , a "la Caixa" i a la Caixa de Girona que d'una manera o altra han donat suport a les nostres activitats. Moltes gràcies a tots.

La biblioteca dins les aules a l'escola infantil

El concepte actual de les biblioteques

Tradicionalment, les biblioteques en les escoles s'han concebut com un servei opcional i complementari, però a partir de la Reforma educativa les biblioteques es conceben com una col·lecció organitzada i centralitzada de tots aquells documents que necessita l'escola per desenvolupar la seva funció docent, sota la supervisió de personal qualificat i plenament integrat en els processos pedagògics del centre. També ha de ser un lloc d'aprenentatge en què els alumnes i professors tinguin al seu abast una gran diversitat de recursos educatius i puguin posar en pràctica una metodologia més activa i participativa.

D'acord amb els nous plantejaments de la Reforma, l'ensenyament escolar ha de crear lectors competents en la utilització de diversos tipus de textos perquè aquests futurs lectors s'hauran de moure en un societat canviant en què la informació s'ha de saber buscar, seleccionar i triar, en què és molt important entendre i interpretar documents en diferents suports i llengües i ha de despertar interès per la lectura com a mitjà d'entreteniment i com a activitat d'oci. Es pretén que les biblioteques de les escoles siguin un petit laboratori de comunicació i d'intercanvi, idoni per a la investigació i la lectura recreativa, on totes aquestes habilitats i coneixements abans esmentats puguin començar a desenvolupar-se i assajar-se. Al mateix temps cal que els mateixos ensenyants trobin alhora el material bàsic per desenvolupar amb rigor la seva tasca educativa.

La biblioteca escolar ha de proporcionar llibres temporalment a la biblioteca de l'aula per acostar-los als alumnes i estimular-ne la lectura. D'aquesta manera els llibres van circulant per tots els cicles i aules.

La biblioteca a l'aula de Llar d'Infants

El racó de la biblioteca en una aula de Llar d'Infants ha de ser un espai de pau on es puguin establir vinclese afectius a través dels contes i on la lectura sigui mirar, escoltar, compartir...

Respecte a l'espai, la biblioteca ha d'estar situada en un lloc agradable i còmode. Els ninots de peluix, grans i suaus que llegeixen a la biblioteca, són bons amics que ens acompanyen i ens "diuen" amb la seva actitud tranquil·la i protectora com s'ha d'estar en aquest espai. Tot allò que incita a la fantasia i a la màgia hi té cabuda. És convenient disposar d'estratègies per col·locar els llibres, que han d'estar classificats, seguint els interessos de cada infant: llibres de falda amb els quals els més petits escoltaran i miraran; llibres d'aprenentatge de la lectura, les primeres lectures... A més tots els llibres han d'estar a l'abast dels infants perquè hi puguin experimentar.

En la biblioteca de la Llar d'Infants s'han d'utilitzar les mateixes normes que en qualsevol biblioteca: respecte als llibres, desar al seu lloc, parlar baix, ja que l'adquisició d'hàbits bons o dolents comença aquí. Per aconseguir això s'ha de tenir cura d'ensenyar individualment cada infant, que descobreix el plaer de trobar i compartir els secrets que amaguen els llibres.

Per als infants de 0 a 6 mesos

És important utilitzar els llibres en activitats individuals i és bo asseure's el nen o la nena a la falda. Encara que l'infant no entengui el que l'adult li està dient, li encanta estar prop seu i escoltar la seva veu. Amb el temps, el petit associarà aquests sentiments plaents amb els llibres i la lectura. Durant la lectura hem d'anar assenyalant les il·lustracions i animar-lo que ens les ensenyi. Els materials adequats en aquesta edat són: llibres amb il·lustracions senzilles i úniques, de colors alegres, llibres de roba i de plàstic, ja que se'ls poden posar a la boca i experimentar amb ells, i llibres de cartró per aprendre a passar pàgines.

Per als infants de 6 mesos a 1 any

És bo que els els llegim, els seus llibres preferits, diverses vegades, ja que això els ajudarà a recordar les il·lustracions i les paraules, i a més l'infant se sent a gust fent activitats relacionades amb el que ha vist i sentit. Se li ha de llegir quan ell ho demani, permetre-li d'escollir el llibre al seu gust. És important relacionar els objectes i les activitats que il·lustren els llibres amb la vida de l'infant. Els materials adequats per a aquesta edat són: llibres de fulls gruixuts i fàcils de fullejar, llibres sobre activitats quotidianes (banyar-se, vestir-se, menjar...) i llibres fabricats per l'adult que expliquin la història dels infants amb il·lustracions.

Per als infants d'1 a 2 anys

Als infants d'1 a 2 anys, és bo llegir-los el mateix llibre una i altra vegada, perquè després d'aprendre de memòria part del conte poden col·laborar imitant sons particulars del conte tot ajudant a explicar-lo amb paraules soltes. També s'ha de llegir en grups petits tot ensenyant les il·lustracions. Si es llegeix individualment és important assenyalar les paraules mentre es llegeix perquè s'adoni que l'adult està llegint les paraules i no les il·lustracions. S'ha d'ajudar l'infant a entendre el conte tot parlant-ne i fent-li preguntes per ajudar-lo a relacionar-lo amb la seva pròpia vida.

Per als infants de 2 a 3 anys

És aconsellable dinamitzar les activitats de la lectura tot fent una activitat senzilla (per exemple: després de llegir un llibre sobre granotes li diem al nen o a la nena que salti com una granota). Si li llegim el seu llibre preferit diverses vegades, pot arribar a explicar-lo tot sol amb l'ajut de l'adult. Els llibres destinats a aquesta edat tenen unes il·lustracions més complexes i enriquidores, són petites accions que ajuden a comprendre el text.

En totes aquestes metodologies per endinsar l'infant en el món de la lectura hem de tenir en compte que quan l'infant està inquiet s'ha d'interrompre la lectura, ja que ens està indicant que és hora de canviar d'activitat.

Per concloure aquest apartat, cal destacar que els usuaris de la biblioteca de la Llar d'Infants són senzillament "nens/es" i la biblioteca és un lloc especial i màgic on, envoltats dels llibres, ells viuen, somien, s'enamoren... en definitiva, creixen.

L'equip directiu de la Llar d'Infants "Les Cent Fonts"

pixaners i pixaneres
UN ESTIU DELS ANYS CINQUANTA

Dibuix de J. Robert, de l'"Auca de un forastero en San Hilario" de Josep Ximero Planas, 1917

Tal com fan les orenetes
que cada any tornen al niu,
els senyors i les maletes
també tornen cada estiu

-ELS SENYORS- Era una espècie protegida que no es barrejava amb els nadius. Feien festes en reservats, ball vermut a la piscina, jugaven al tennis i patinaven.

Noies amb cintures estrangulades, nois amb pantalons blancs i vambes pintades amb blanc d'Espanya.

Feien molt bona olor.

Com està senyora Elena?
han passat un bon hivern?
que maca s'ha fet la nena!
i com ha crescut el nen!

La vila està saturada
no hi cap un boste més.
Faran bona temporada
els fondistes i hotelers.

-LES FONDES- Van estar tot l'hivern discutint si feien dues habitacions més o bé un *quarto* de bany, que seria el primer i únic per a tota la fonda. Finalment, encara que el vell no hi estava d'acord, van fer el bany, del qual presumia que, gràcies a Déu, ell no l'havia hagut de menester mai.

Potser tenia raó aquell jurista espanyol que els catalans, pegatera.

Si no heu llogat el pis
qui millor el llogarà
serà l'API del país,
en Siset del Sobirà.

-ELS PISOS- Pisos de disseny, mobles que no lliguen, somiers que grinyolen, matalassos de clin, fogonets per a carbonet, cuines econòmiques i, per rentar-se, el palanganer amb la gerra, la palangana, la tovallola i el sabó del llangardaix i, naturalment, escopidores als racons, que avui serien molt útils en els camps de futbol.

Plegats l' estiu i les raspes
acostumen a arribar.
De llengua farem pràctiques
festejant en castellà.

-LES RASPES- Minyones uniformades, la majoria de blanc amb davantals emmidonats i algunes amb còfia, eren les xicotes de l'estiu.

Van fer servir cada nit durant tot l'estiu el mateix condó. Anaven a la font del Pic i quan tenien la feina enllestida el rentaven a la font i el desaven al butxacó fins a l'endemà.

-RELLOGATS- Habitacions amb dret a cuina i això volia dir anar a dormir a les golfes o al soterrani.

-ESTIUEJANTS D'ESPARDENYA- Majoritàriament pagesos que havien venut les collites i anaven grassos de cartera. Eren els últims senyors. Amb ells finalitzava la temporada.

Igual que les orenetes
quan abandonen el niu
pels senyors i les maletes
també s'ha acabat l'estiu.

Passi-ho bé, senyora Elena,
que passin un bon hivern
petons al nen i a la nena
els esperem l'any vinent.

I la vila resta trista
s'ha acabat la bona olor
ja no hi queda cap turista
ha marxat l'últim senyor.

En Terris

És una col·laboració del grup ENCARAHISOM.

Torna en Serrallonga!
a Sant Hilari Sacalm, puntualment, un cop a l'any.

Adaptació de l'article escrit per Montserrat Garrich, coreògrafa del Ball d'en Serrallonga de Sant Hilari, a la Revista LA PORRA, núm. 2. Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú, gener 2004.

Mercat barroc, 1999

L'Associació **Torna en Serrallonga!** és la responsable que a Sant Hilari Sacalm en Joan Sala, conegut per en Serrallonga, sigui en boca de tots: de petits i grans, de santhilariencs i de forasters, de botiguers i restauradors... Perquè aquesta vila acull el bandoler i la seva quadrilla per fer un seguit d'actes culturals que tenen la geografia, la gastronomia, el teatre, la música, el ball, la cançó i encara altres, com a protagonistes i que en major o menor grau impliquen tota la població en un clar exemple de dinamització social a l'entorn d'un projecte comú.

Torna en Serrallonga!: l'Associació

L'any 2000 es crea l'Associació Torna en Serrallonga! a partir d'aleshores el cor, l'ànima, la ment i el cos de la festa. La Junta, composta per uns set membres d'entre 25 i 35 anys majoritàriament, és la responsable de l'extensa programació actual. La festa, traslladada al darrer cap de setmana de setembre, serveix de comiat a l'estiu i de preàmbul a la tardor que tan important és a la zona.

Enguany, de forma excepcional, però, la festa s'avança una setmana, i tindrà lloc els dies 17,18 i 19 de setembre.

L'Associació és l'encarregada dels recursos econòmics en un esforç constant per cercar fonts d'ingressos, ja siguin procedents de l'administració, de patrocinadors, de la venda d'objectes o de rifes. Alhora s'intenta que diferents col·lectius santhilariencs financiïn o es responsabilitzin d'algunes activitats (ruta del tresor, exposicions al museu, rutes amb 4x4, etc.) o bé que d'altres s'autofinanciïn. Tot plegat per fer front als costos generals de la festa i per poder costejar aquells actes que no reporten ingressos per si mateixos.

Al voltant del nucli responsable, i amb més o menys intervenció, nombroses persones, entitats, col·lectius o associacions i, evidentment, l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, cadascú segons les seves possibilitats, les ganes o l'interès particular, s'esforcen a mantenir viu l'esperit de la festa al llarg de l'any. A col·laborar-hi tothom hi és convidat perquè tothom hi afegeixi el seu necessari gra de sorra.

L'Associació és la responsable de la programació general i també d'editar el programa de mà. Directament, té total competència en el Ball d'en Serrallonga, el taller de cançons, el Dinar de Cantadors, la Cercavila de colles dels balls d'en Serrallonga, la Trobada de gegants bandolers, el Mercat Barroc i el ball a la plaça. La majoria dels actes de dins la vila es desenvolupen totalment al nucli antic, al triangle de Can Rovira, Museu i Cooperativa i plaça Verdaguer.

Quan ha passat el cap de setmana i s'han recuperat les forces, l'Associació celebra una reunió de balanç en la qual es repassen els actes i les possibles incidències, se'n fa el balanç econòmic i s'apunta el Torna en Serrallonga! de l'any següent.

Torna en Serrallonga!: la programació

Malgrat que no es pugui parlar d'una única programació de la festa, ja que aquesta pot variar d'un any per l'altre, sí que hi ha uns eixos temàtics clars[1].

El primer el reuneix la música, el ball, la cançó i el teatre. L'activitat sintetitzadora i peça principal és el *Ball d'en Serrallonga.* La cançó i la música s'amplien amb les Cançons de lladres i bandolers, el Taller de cançons, el Dinar de Cantadors i els Balls tradicionals populars, acte que, com és evident, es dedica al ball.

La vessant comercial té com a cor el Mercat barroc. Abans d'arribar-hi, però, i després d'haver-lo visitat, no us quedeu sense fer un tomb per cercar les botigues que dediquen aparadors, interiors, vestits i guarniments al bandoler i els seus companys. La imaginació és una peça cabdal! I encara, en l'aspecte comercial però en l'especialitat de la restauració, ens ofereixen el Menú del Bandoler, que més que un únic menú és una variada i particular oferta que els nombrosos restaurants de Sant Hilari preparen per als àpats grans: rostits i guisats, senglars, conills i pollastres de pagès, arrossos i amanides, etc. o bé per anar fent un mos ara aquí i ara allà amb el tastet de les tapes del Bandoler.

I per qui, després de sopar, vulgui gresca nocturna, la Farra bandolera.

Un altre eix important és el que aglutina les activitats relacionades amb el paisatge, la natura, l'entorn de Sant Hilari i aquest marc incomparable de les Guilleries: la Ruta amb 4x4 pels voltants de Serrallonga, El Tresor d'en Serrallonga i Les gestes d'en Serrallonga.

Les activitats itinerants a l'aire lliure formen un altre grup: la Trabucada general, la Cercavila de colles dels balls d'en Serrallonga de Catalunya i la Trobada de gegants bandolers. Finalment, una sèrie d'activitats culturals sota sostre que completen el programa i l'oferta: exposicions o xerrades, com la de "Mitologia de les Guilleries".

El Ball d'en Serrallonga

Tot va començar amb un ball ... i aquest ocupa l'espai temporal i físic clau: la nit del dissabte, al Jardí de Can Rovira[2]. El Ball d'En Serrallonga de Sant Hilari Sacalm és l'escenificació teatral d'alguns fragments de la vida de Joan Sala i Ferrer, de renom Serrallonga. En el concepte de teatre popular, els actors donen veu i cos al bandoler, la seva muller Joana i el fill d'ambdós, els bandolers que formen part de la quadrilla i les seves amigues, amistançades o mullers, les dames i els agutzils.

La veu d'un narrador o narradora repassa la vida d'en Serrallonga i les principals facècies, alhora que emmarca i dóna pas a les escenes. La formació de la quadrilla és amb els personatges habituals: l'Estudiant, el Gavatxo, en Perot Rocaguinarda, el Fadri de Sau, en Toca-sons (tan proper geogràficament) i encara d'altres: la tradició, l'època fosca d'amagatall en amagatall... Tota la vida fins a la mort. L'adaptació de textos coneguts amb els versos de la més rabiosa actualitat (la guerra de l'Iraq i les eleccions no hi van mancar, enguany), dels objectes antics i el mòbil quotidià. Aquesta barreja diacrònica d'armes i fets, de roba i de personatges només poden estar junts i compartir espai i temps gràcies al ball d'en Serrallonga.

Trobada de gegants bandolers. 2003

1. *Els actes que apareixen en aquest apartat formen part de la programació Torna en Serrallonga! de l'any 2003.*
2. *O a la Sala Noble de la Cooperativa, si plou.*

Cercavila de colles dels balls d'en Serrallonga de Catalunya. 2003

Orfe de tot, en Ramon Manent[3] espigolà d'aquí i d'allà, redactà, ajuntà i aprofità fins a tenir l'argument sencer. Sobre la trama base gairebé cada any es fa alguna modificació, en especial quan cal comentar o reflexionar sobre algun tema d'actualitat. Per a la música, manllevà melodies de balls d'en Serrallonga que l'any 1997 no s'usaven (Mataró i Gràcia, per exemple), complementades amb d'altres en ús, i usà cançons tradicionals referides als bandolers protagonistes de l'obra o al bandolerisme, de manera que s'aconsegueix una banda sonora de la qual fins al moment, se n'ha fet càrrec el grup Bitayna. Per arrodonir l'obra i afavorir un final amb tots els actors i balladors a l'escena, incorporà també una cançó de creació recent: *Torna, torna Serrallonga,* de Joan Crosas. Algunes de les intervencions són cantades, mentre altres només són instrumentals. Aquestes darreres van ser coreografiades per en Joan Serra i en Quim Serra.

Sobre la base musical proposada per en Manent es van crear balls per a grup, per a parella solista i per a dones en grups de tres, fins a un total de cinc balls que han estat denominats pels balladors per tal d'identificar-los com: Ball del Molinet, Ball de l'Abraçada, Ball de la Coca, Ball de les Noies i Ball de les Parelles.

Fins avui, els balls s'han completat amb un Ball de Bastons procedent de Prats de Lluçanès que ballen els homes sols i amb l'anomenat Ball nou d'en Serrallonga, incorporat l'any 2003. Per a aquesta darrera dansa, Manent ha realitzat l'arranjament d'una cançó que li va cantar el santhilarienc Joan Pol que té una estructura de ball pla o ball cerdà amb una viva corranda final, i qui signa aquestes ratlles ha creat una coreografia per a grups de balladors formats per un home i dues dones. Amb el Ball nou i la repetició del primer ball al final de l'obra, són vuit les intervencions dansades del Ball d'en Serrallonga.

Al Ball actuen o ballen[4] trenta-dues persones, inclosos el narrador o narradora i els nens. Cal afegir-hi els músics, en nombre de cinc o sis, i la Teresa Saló que porta *l'atrezzo,* elements escènics, apunta quan cal, repassa el vestuari, i fa el que calgui. El vestuari es pensa entre tots i s'encarrega a les talladores i cosidores de Sant Hilari que tenen la tasca de transformar la idea en realitat. Com en altres balls d'en Serrallonga, la barreja de peces documentades (especialment el vestuari d'en Serrallonga i la Joana), amb d'altres d'estils molts posteriors i algunes d'atemporals, és una realitat.

Sant Hilari amb en Serrallonga

Per tot el que s'ha dit fins ara és fàcil d'entendre que a les darreries del mes de setembre, a Sant Hilari en Serrallonga és en boca de la majoria de la població. Ja he apuntat a l'inici que Torna en Serrallonga! és un projecte comú que aplega i aglutina molts santhilariencs.

Més encara, podríem arribar a estudiar la incidència de tota l'activitat en la vida de Sant Hilari Sacalm, veient i analitzant quines relacions i lligams personals s'han establert gràcies a aquesta activitat, quin moviment social ha generat, quins beneficis econòmics ha reportat, quin grau de creativitat ha desvetllat, quin nivell de coneixement de Sant Hilari i els seus entorns ha representat per als naturals de la població, quin grau de concepció de pertànyer a una comunitat ha provocat, etc. Podríem veure la diferència entre l'abans del Torna en Serrallonga! i el després. Això, però, només podrà ser amb una mínima perspectiva històrica que ens allunyi una mica del present.

És evident que no tota la població està absolutament a favor de tota la programació, com també és cert que hi ha actes que generen més adhesions favorables i altres que menys, però esperar que tot complagui tothom és un impossible. Hi ha la certesa, però, que la festa ja està incorporada al poble i prova d'això és que cada any hi ha més col·laboradors i patrocinadors que donen suport a l'Associació.

Com dèiem ja a les primeres ratlles d'aquest escrit, Torna en Serrallonga! de Sant Hilari Sacalm, és un clar exemple de dinamització social i cultural a l'entorn d'un projecte comú.

MONTSERRAT GARRICH,
amb la col·laboració d'**Anna Juanhuix**
Novembre de 2003

3. *Que des dels començaments exerceix de director del Ball.*
4. *No tothom comparteix el doble paper d'actor i ballador/actriu i balladora.*

RÀDIO SANT HILARI

"Servei de difusió sonor que consisteix en la transmisió de senyals d'àudio mitjançant l'ús de freqüències radioelèctriques, destinada a la recepció lliure del públic general, l'explotació de la qual es fa amb fins comercials i/o lucratius".

Aquesta classificació inclou els serveis de radiodifusió d'amplitud modulada (AM), de freqüència modulada (FM), d'ona curta (SW) i de difusió digital. Les freqüències principals estan definides al *Plan Nacional de Atribución de Frecuencias (PNAF).*

Sembla evident que la força de la radiodifusió no pot nèixer d'aquesta parrafada freda i distant. La ràdio conté quelcom més del munt de lletres que formen la seva definició. La ràdio té vida. Es mou amunt i avall durant les vint-i-quatre hores de tots i cadascun dels dies que formen l'any. Sempre propera, es prepara per oferir-te el que necessites en tot moment. Notícies, debats, música, tertúlies, retransmisions esportives... Ara mateix, per exemple, mentre escric aquestes quatre lletres, estic escoltant el Tour de France a la feina (ja sé que no ho hauria d'estar fent, però...), via Internet, és a dir, fins i tot les tecnologies més modernes han caigut als peus o simplement han sabut apreciar la força d'aquest "antic" mitjà de comunicació. Igual que els telèfons mòbils de nova generació, plens de serveis addicionals a la funció real (trucar i rebre trucades), funcions que van des dels típics SMS a Internet, càmeres fotogràfiques, minicomputadors..., també han fet un forat al servei de ràdio. Com diu l'anunci d'Aquarius, cada dia s'escolta més la ràdio tot i estar envaïts d'altres fonts d'informació i de tecnologies més revolucionàries. La clau de tot plegat? Ho dèiem fa un moment, la ràdio és la ràdio perquè té vida, i aquesta vida li donem tant els que la fem com els que l'escolteu. Dins de l'emissora, la gent que fa ràdio s'esforça a fer que el missatge sembli dit a cau d'orella, el més ràpid i clar possible. S'esforça per transmetre sentiment quan està llegint un notícia de darrera hora, quan posa un disc, quan canta un gol, quan modera un debat animant-lo o parant els peus a un convidat. Després hi ha la gent que es troba a l'altre costat del receptor escoltant amb totes les accepcions de la paraula els missatges, imaginant cada paraula que es diu des de l'altra banda de l'altaveu, imaginant la cara del qui parla, què estarà fent... creant, en definitiva, una mena de connexió màgica, no física, entre el comunicador i l'oient que és la que fa veritablement especial a la ràdio.

ASSOCIACIÓ DE DONES "La Violeta"

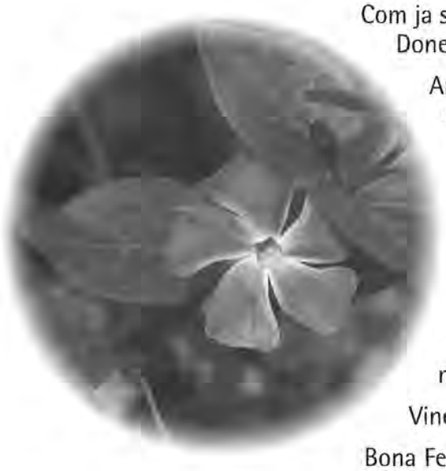

Benvolguts hilariencs i hilarienques,

Com ja sabeu, des de fa tres anys, en el nostre poble s'organitza el Sopar de Dones per commemorar el Dia Internacional de la Dona el dia 8 de març.

Arran d'aquestes trobades, un grup d'hilarienques hem decidit crear una associació per tal de presentar, defensar i promoure els interessos i drets de les dones.

El que pretenem des de la nostra entitat és organitzar activitats informatives, culturals i recreatives, entre d'altres coses, per tal de potenciar el desenvolupament personal i professional del col·lectiu femení.

A través d'aquest escrit, convidem totes les dones a ser partíceps de la nostra associació. Ens reunim cada segon i quart divendres de mes, a les 10 del vespre, a la Casa de Cultura.

Vine, t'hi esperem!

Bona Festa Major 2004

Associació de Dones "La Violeta"

Darreres ELECCIONS

En poc més d'un any els ciutadans de l'Estat hem tingut ocasió de manifestar la nostra opció política a través del vot.

El maig de 2003 foren les municipals, les autonòmiques, el 18 de novembre, i ja en 2004, les generals el dia 14 de març i les europees el 13 de juny.

És evident que són massa cites electorals en poc temps i el cansament s'ha evidenciat en les eleccions al Parlament Europeu, que a Sant Hilari només ha tingut la minsa participació del 37%.

Els resultats reflecteixen l'opinió de la ciutadania en els moments de fer l'elecció i és una manera de manifestar el que vol.

L'exercici del vot és sempre motiu de reflexió i els seus resultats s'han d'acceptar amb el màxim de respecte, ja que és la clau del joc democràtic.

Aquesta pàgina només es limita a informar dels resultats, sense fer-ne cap valoració política.

De totes maneres, com a fet local, s'ha de destacar el fort creixement de l'opció de vot d'Esquerra Republicana de Catalunya en tots els comicis darrerament celebrats, en detriment de les altres formacins polítiques.

Eleccions al Parlament de Catalunya

	1999	2003
CiU	1.488	1.277
PSC	375	397
ERC	439	856
PP	85	90
ICV	–	86
Participació	63,7%	68,3%

Eleccions Generals

	2000	2004
PSC-PSOE	535	673
CiU	1.374	1.095
ERC	317	1.064
PP	223	171
ICV	18	78
Participació	61,9%	79%

Eleccions al Parlament Europeu [1]

	1999	2004
PSC-PSOE	442	392
CiU (Galeusca)	1.443	499
ERC (Europa dels pobles)	280	412
PP	219	98
IV	-	61
Participació	65'7%	37%

1. Les del 1999 es varen celebrar conjuntament amb les municipals

Cal destacar també que Carme Capdevila Palau, arrelada des de fa molts anys a Sant Hilari, va ser elegida parlamentària al Parlament de Catalunya per ERC i que en aquests moments és vicesecretària política de la formació, càrrec que obtingué en el darrer Congrés del partit que va tenir lloc el passat juliol. Li desitgem tota la sort del món en la seva tasca.

Trobada de colles ciclistes de Sant Hilari

Som moltes les persones, homes i dones, que anem amb bicicleta a Sant Hilari. Algunes ho fem en grup, però d'altres agafen la via en pas i fan el seu trajecte particular, sense cap més idea que la de cremar calories i fer exercici.

Des de fa un temps una bona colla de ciclistes ens trobem per anar a fer una sortida junts i d'això ja fa nou anys. Ens solem trobar al Bar Juani, per establir una ruta i després esmorzar tots plegats. A les vuit del matí tothom estava convidat al bar i a les deu ens havíem de trobar a ca l'Angelina, d'Espinelves.

En total el grup l'integràvem 52 persones i la ruta fou la següent: Sant Hilari, Casanova de la Balma, Espinelves, la Vileta, Mas Quintà i Sant Hilari de nou, amb un total de 48 km.

Confiem que a la propera trobada també siguem un bon nombre de ciclistes. Enguany, dues colles tinguérem el detall d'obsequiar els participants amb un clauer. Així mateix, els tallers Malet, Villegas i Massachs sortejaren entre els assistents diferents obsequis dels seus establiments comercials.

M. Arimany

C.E. QUATRE RODES
ESCUDERIA

QUATRE RODES C.E.
c/ Bastiments, 10
17410 Sils –La Selva- Girona
Tel./Fax 972 85 36 54
a/e: info@quatrerodes.com
www.quatrerodes.com

ST.HILARI: SUPORT DESCARAT AL MÓN DEL MOTOR

Ja tenim la Festa Major aquí i el Quatre Rodes vol aprofitar aquestes línies per agrair al poble de St. Hilari la seva col·laboració més descarada i ferma envers l'organització dels dos ral·lis Guilleries que ja portem de la nova etapa.

Des de la modèstia que fa saber que sense la col·laboració de la gent un esdeveniment no pot arribar a ser mai quelcom important, us oferim la satisfacció de la feina ben feta i del bé que suposa aquest tipus de proves per a un poble amb aquest afany i aquesta vinculació.

Us desitgem unes boníssimes dates de Festa Major i us adrecem al proper Guilleries 2005.

Jordi Masó i Cardona
President del Quatre Rodes c.e.

ATLETISME A SANT HILARI SACALM

Els atletes de Sant Hilari participem, com és habitual, en les competicions de camp a través (cros), ruta i pista. Vam iniciar la temporada amb la cursa de Sant Hilari el passat 21 de setembre per poder anar preparant la temporada de cros que aquest any tingué el següent calendari:

Circuit Gironí de cros: GP La Selva

9 de novembre 2003	Sant Hilari Sacalm
16 de novembre 2003	Santa Coloma de Farners
23 de novembre 2003	Vidreres
30 de novembre 2003	Girona
7 de desembre 2003	Riudellots
14 de desembre 2003	Caldes
18 de gener 2004	Banyoles
25 de gener 2004	Salt (Campionat Territorial Gironí)
15 de febrer 2004	Olot
29 de febrer 2004	Campionat de Catalunya (Sabadell)

L'atleta infantil Arnau Parareda es va proclamar campió de cros de Girona. La Gemma Brugué, subcampiona, i la Meritxell Serrano, tercera de Girona, corresponent a la categoria cadet. L'atleta prebenjamí Genís Bayés, subcampió gironí. Quant a la classificació per equips, els prebenjamins del Col·legi Guilleries es proclamaren campions territorials.
Pel que fa al campionat de Catalunya de cros s'ha de destacar la catorzena posició de l'Arnau Parareda, tot i córrer amb el braç trencat.

Atletisme en pista
Promoció: L'Arnau Parareda, atleta cadet de pista, ha participat en les jornades territorials en els quals s'ha classificat per al Campionat de Catalunya. Va aconseguir arribar a la final del 1.000 metres llisos i obtingué una vuitena posició en els 300 metres llisos, amb un temps de 40,27".
Campionat de Catalunya i d'Espanya de veterans de pista coberta: En Josep Iglesias es proclamà campió de

Catalunya a la prova de 1.500 metres llisos (M40) i l'Isidre Moragas, subcampió de Catalunya a la prova de 3.000 metres llisos (M45).
Els atletes veterans van participar en el campionat d'Espanya que va tenir lloc a Saragossa el passat 14 de febrer.
Campionat Gironí Absolut: Ha tingut lloc durant el mes de juny a Palafrugell amb la participació dels atletes veterans de Sant Hilari.
Campionat de Catalunya de veterans de pista a l'aire lliure: L'Isidre Moragas es proclamà subcampió de Catalunya i en Francisco Pareja, tercer, a la prova de 5.000 metres llisos (M45).

Milla Urbana
El passat 23 de juny es va fer la VII Milla Urbana de Sant Hilari Sacalm. En aquesta cursa atlètica hi va haver una molt bona participació.

Atletes de Sant Hilari
Juliol 2004

SLOT SANT HILARI

Benvolguts hilariencs,
Ens plau anunciar-vos que hem inaugurat una nova entitat a Sant Hilari Sacalm, al carrer Montsolís, núm. 11, 3r. pis. **(SLOT SANT HILARI)**.
La nostra entitat és jove, fundada el 31 de gener de 2004. Encara que fa més de dos anys que caminem, tot just comencem a fer els primers revolts, sabedors que no hi ha camí fàcil. La nostra il·lusió no té paranys.
SLOT SANT HILARI vol ser una entitat oberta a tothom i, òbviament, als amants del cotxe en miniatura i la minivelocitat, per la qual cosa, esperem amb il·lusió totes les possibles propostes que ens puguin arribar. Actualment, a les nostres instal·lacions disposem de tres circuits, entre els quals podríem destacar la recent adquisició d´una rèplica del Circuit de Catalunya (Montmeló).
Com qualsevol altra entitat, esperem poder posar en marxa diferents activitats relacionades amb aquest món del Slot i anar fent. Tant de bo l'any que ve, en aquest mateix programa, puguem posar una bona llista de nous associats.
Aprofitem per a desitjar-vos a tothom BONA FESTA MAJOR!
Agraïm el suport del nostre Ajuntament i dels nostres socis.

Josep Cobo

ESCOLA DE MÚSICA DE SANT HILARI

Activitats curs 2003-2004

Ha estat un curs farcit d'activitats i concerts fruit de la nostra participació en nombrosos esdeveniments, alguns dels quals han tingut lloc fora del nostre poble. Aquí fem un llistat de les activitats que no són pròpiament classes de música.

Dia / Hora	Lloc	Activitat
22 desembre	St. Hilari	Concert nadalenc
6 de març	Figueres	Participació a la Flautada Provincial de les Escoles de Música Província de Girona
29 de març	St. Hilari	Audició trimestral
3 d'abril,	St. Hilari	Trobada d'escoles de música d' Anglès, Arbúcies, Tona i Sant Hilari
13 d'abril	St. Hilari	Concert orquestra belga Samenspel Wielbeke Orchestra Per a alumnes de cicle superior de primària i primer cicle d'ESO.
17, 18 i 25 d'abril	Santa Coloma	Participació a l'Orquestrada (instruments corda) organitzada per l'Escola de Música de Santa Coloma
9 i 16 de maig	Santa Coloma	Participació a la Guitarrada Escoles de Música de Girona
21 de maig	Arbúcies	Participació a la classe magistral a càrrec de Montserrat Gascon (Flauta) / Xavier Coll (guitarra i llaüt). Vespre concert.
14 i 19 de juny	Sala noble	Audició fi de curs
18 juny	St. Hilari	Participació a la III Mostra Músics organitzada per Els Amics de la Música de Sant Hilari
25, 26, 27 de juny	Calabuig	Participació a la Trobada de Violoncels de les Escoles de Música de Girona
28 i 29 juny	St. Hilari	Tallers fi de curs oberts a tothom i amb la participació especial dels nens i nenes del Casalet d'Estiu.

HEM ESTRENAT PÀGINA WEB

També hem estrenat pàgina web. La trobareu a

http://grups.blanquerna.edu/escolamusica

amb agenda de les activitats, informació sobre les matèries, instruments, edats, calendari de matriculacions, material didàctic per a l'aprenentatge de la música, etc. És un camí que tot just acabem d'encetar però creiem que serà una bona eina de comunicació i d'informació en el futur.

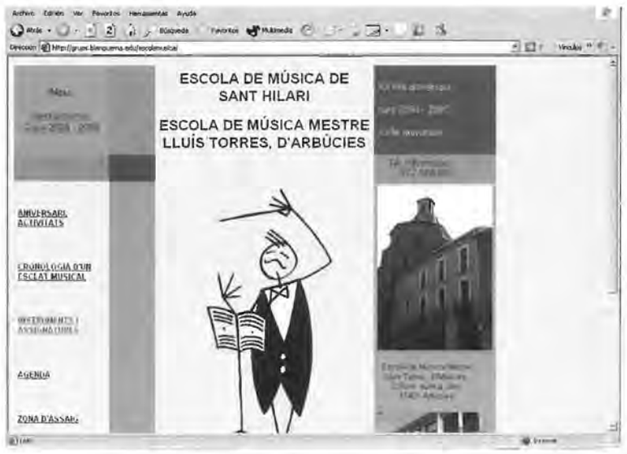

Reflexió sobre un article de la revista *Muy interesante*

La música ens fa millors : més creatius, més sociables i més feliços, amb més bona salut.

La música ens transforma, és tan antiga com l'ésser humà, activa els mecanismes de les neurones més profunds, modifica l'estat d'ànim i pot guarir alguns mals. És la força de les notes musicals.

SALUT I FOC !!!

Benvolguts/des isards/des,

Un any més aprofitem aquest bonic punt de trobada que és el programa de la Festa Major per tal de constituir un encontre simbòlic entre les entitats de la vila, felicitar-vos les festes i fer-vos partíceps de les activitats desenvolupades al llarg d'aquest període.

Enguany, els GUILLABLES hem gaudit d'una etapa molt activa i fructífera pel que fa a les nostres tasques artístiques: realització de correfocs, *perfomances*, construcció de nou bestiari i perfeccionament de les bèsties que ja teníem. També, mica en mica, ens anem endinsant en el fascinant món del teatre de carrer.

És en la direcció d'aquest anhel que vam idear "HEFEST" per a la celebració de la festivitat de Sant Hilari, un espectacle piromusical que barreja la potència i lluminositat de la pirotècnia festiva amb la música més punyent, des del *trance* més modern fins al rock més dur, passant pels clàssics imprescindibles com el mateix Mozart. El nom, d'arrels mitològiques, vol al·ludir i honorar Hefest (de nom romà Vulcà), déu grec del foc, ferrer d'ofici i el primer déu que dominava la tècnica del treball manual per a la fabricació d'estris.

Hi va haver algun lleu imprevist; no obstant això l'espectacle fou seguit per molts hilariencs/ques i les crítiques positives van dominar abastament. És per aquest motiu que aviat tindrem l'oportunitat de repetir-lo en un altre municipi de les nostres contrades gironines.

A més a més, la nostra banda va participar en una trobada de bandes de percussió de colles de diables a Banyoles, on van actuar junt amb d'altres colles.

No prou cansats amb aquesta feinada, per Sant Joan vam fer un correfoc a la vila que, malgrat la poca afluència de públic i alguns esdeveniments inesperats (algú va aprofitar les nostres bèsties muntades a la plaça per omplir-se les butxaques de petards mentre ens canviàvem per començar el correfoc), va servir-nos per treballar noves coreografies i una escenificació més preparada a la plaça final, que ens consolida com a veritable colla de diables independent. Va ser aquí on vam presentar i estrenar les noves bèsties, entre elles el gegant David, el sant Trop Goliat, la Bici Diabòlica o el Ratpenat, bèstia de llum i color, estrella de l'espectacle final. Sense allunyar-nos de les referències bèl·liques, context temàtic en què s'emmarcava el correfoc, foc, fum, llum i color, van apoderar-se per uns moments de tots nosaltres, en un autèntic estat de catarsi col·lectiva.

L'estiu ha estat ple de projectes i col·laboracions: Sant Hilari, Maçanet de la Selva, Banyoles, Bescanó, Mataró...

Cal no oblidar que els GUILLABLES estem aquí, carregats de festa, per omplir-vos els carrers amb guspires de foc.

MOLT BONA FESTA MAJOR A TOTHOM i... FOC A LA FEIXA!

CLUB TENNIS TAULA SANT HILARI

Aquest any aprofitem l'oportunitat que ens dóna el programa de la Festa Major 2004 per explicar-vos una mica uns quants canvis i "secrets" que últimament han tingut lloc en el món del ping-pong. De totes maneres, abans que res, cal reconèixer l'esforç i les ganes que han posat els més joves del Club per aguantar tota la lliga comarcal: són uns nous i dignes representants del nostre poble. I felicitats també pels èxits aconseguits a nivell personal, com va quedar clar amb el primer i segon lloc aconseguits a les 12 Hores de Torelló. Ànims i endavant! I un reconeixement també per als pares i mares que han hagut d'acompanyar els fills amunt i avall en els desplaçaments. Per a l'equip sènior potser també ha estat una temporada més d'èxits individuals que no pas d'equip. En tot cas tot va cap al mateix sac: enfortir i prestigiar el Club.

Doncs bé, sabieu que la pilota de competició és, des de fa uns tres anys, més grossa? Sí, ara fa 40 mm i abans eren de 38 mm. Tot i que la diferència és poca, de veritat que es nota quan la tens a les mans per primera vegada i et poses a jugar. Aquest canvi el van fer perquè la pilota perdés velocitat en el joc i es veiés millor. Si parlem del color, les pilotes taronges guanyen terreny a les blanques. Els dos colors són legals en les competicions i de fet tenen el mateix preu. L'ús de pilotes taronges és una qüestió lògica i, a la vegada, d'imatge. La majoria de taules d'avui en dia són de color blau (abans eren verdes) i sobre el color blau es veu millor el taronja que el blanc. Tots aquests canvis conflueixen en un punt: poder fer que el tennis taula arribi al gran públic a través de la televisió. Però encara no n'hi havia prou. Si bé la pilota podia alentir el joc en si mateix, ara calia fer més trepidants les partides i el resultat va ser fer-les a 11 punts, canviant de servei cada dos punts. Guanya qui arriba abans a 3 partides guanyades. Ara ja ho tenim tot: fer el joc més lent però trepidant alhora, i combinar uns colors prou llampants com són la taula blava, el taronja de les pilotes i un terra de moqueta de color vermell, donen com a resultat l'espectacle televisiu! En el futur caldrà avaluar si tots aquests canvis hauran servit d'alguna cosa. Tot sigui a fi de bé, si més no comercial!

La veritat és que està prou bé la quantitat d'articles que hi ha al mercat relacionats amb el ping-pong. Ja no només allò que es refereix estrictament a les pales (pots demanar-te la fusta a la carta segons si jugues atacant o defensant i combinar-ho amb unes gomes que pots enganxar i desenganxar gràcies a una cola especial) sinó també a roba, que va des de samarreta i pantalons curts, passant per xandalls, anoracs, mitjons, vambes, bossses d'esport... Tot i més, de marques com Adidas, Stiga, Nittaku, Butterfly, especialitzades a oferir tot allò necessari i no necessari per al tennis taula de competició.

A veure si tota aquesta informació us anima a jugar; ja sabeu que al poliesportiu sempre hi ha una taula a punt. Bones partides! (ara ja a 11).

Us desitgem una molt bona Festa Major!

Germandat de Donadors de Sang de Girona

UN FET PER ACLARIR

El dia 13 de març d'enguany vàrem fer una extracció de sang a Sant Hilari i, com tots sabeu, havien passat dos dies dels atemptats de l'11-M a Madrid. Com a tot arreu de Catalunya i de l'Estat espanyol la gent va bolcar-se a donar sang. Sant Hilari no en fou una excepció i ja des de primera hora (o sigui a les deu), quan vam començar, ja es veia que seria una gran extracció. Tot anava bé i al matí vam tancar a les dues molt satisfets per la gran participació. El més important és que va venir gent nova i moltes persones de Santa Coloma de Farners que no havien pogut donar sang a la seva població el dia anterior. Novament, a les quatre, tornàrem a la feina i ja hi havia gent esperant.

A les cinc de la tarda, una trucada provinent de Barcelona, del Centre de Transfusions, ens indicava que s'aturés l'extracció ja que hi havia una acumulació massiva de bosses de sang i, com tots sabeu, la sang caduca. Aquest fet és perjudicial tant per a la qualitat de la sang com per als donants, que no en poden tornar a donar fins passats uns tres mesos, més o menys.

Fins aquí tot raonable. A les persones que anaven arribant se'ls prenia nota del nom i el telèfon per poder-los convocar més endavant. Ara bé, el dissabte següent se'n va fer una a Mataró i a Blanes i entremig una d'extraordinària a Figueres. No hauria estat millor acabar la de Sant Hilari, que ja estava començada, i posposar les altres? Se'ns va dir que estaven programades, però la de Sant Hilari també.

Els donants de la nostra població, juntament amb el delegat, no vam entendre aquest fet. De les noranta persones que ens deixaren les dades, n'assistiren cent onze a la següent convocatòria. Nosaltres creiem que haurien vingut igualment i l'extracció del 13 de març hauria sobrepassat les dues-centes vint-i-cinc donacions en un mateix dia. A més a més de l'enorme satisfacció Sant Hilari hauria contribuït, i va contribuir, com altres llocs arreu, en una causa que desitgem que mai més no torni a passar.

Com a delegat de Sant Hilari dono les gràcies a tothom i us desitjo una bona Festa Major!

Josep Llopis i Tarrés
Delegat a Sant Hilari de la Germandat
de Donadors de Sang de Girona

ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS de Sant Hilari Sacalm

- Mobles Andreu
- Carnisseria Can Barnet
- A.Fauria-RENAULT
- Estació de Servei Sant Hilari S.L.
- Can Candy
- Botigues Rossell S.L.
- Can Cabré
- Motos Malet
- Instal·lacions J.Pallarols
- Planxisteria Masó S.L.
- Taller Montseny
- Carnisseria Can Cisquet
- Pastisseria Masó
- Cansaladaria Homs
- Carnisseria Pagespetit
- Esport-7
- Bar Club
- Rellotgeria i Joieria J.Breix
- Ferreteria Cardona
- Calçats Comas
- Calçats i plantes Masó
- Carns i embotits Masó
- Queviures Rotllant
- Magatzem Collsabena
- Taller de joieria J.Bardolet
- Can Vilamala S.L.
- Merceria Nova
- Can Jombo
- Casa Fauria
- Confeccions Montse
- Bar Churry
- Motos Villegas
- Peixos Pere
- Perruqueria Josmay

Com cada any, l'Associació de Comerç de Sant Hilari vol aprofitar la Festa Major per donar a conèixer als hilariencs les activitats que estem duent a terme conjuntament per seguir gaudint dia a dia de la vostra confiança. Aquest any el Projecte de Dinamització Comercial, que es va iniciar tres anys enrere, arriba a la seva última fase i, pel que respecta a la nostra població, considerem que s'ha fet una bona feina. Aquests plans de dinamització, que compten amb el suport tant de l'Ajuntament com de la Generalitat, han servit perquè els comerciants de Sant Hilari prenguem consciència que no podem baixar la guàrdia en cap moment. I per això, fent un esforç extra, hem dut a terme tot un seguit d'accions que creiem que poden incrementar la competitivitat dels nostres comerços.

Comerç amb QUALITAT
Més de 3.000 m² de superfície, amb un servei d'atenció professional personalitzat al client.

Tot i així, l'Associació de Comerciants considera que cal seguir treballant i per això volem aprofitar aquestes línies per donar a conèixer un nou projecte al qual ens hem afegit i que intenta agrupar, en la Federació de Comerç de la Selva Interior, tots els comerciants associats de les poblacions de la Selva. Aquest projecte compta amb una massa social de més de cinc-cents comerciants de tota la comarca i representa un esforç de col·laboració entre comerciants i tècnics de les poblacions d'Amer, Anglès, Arbúcies, Breda, la Cellera, Hostalric, Santa Coloma i Sant Hilari Sacalm, amb l'esperança que en un futur proper s'hi incorporin d'altres poblacions.

Per la novetat que representa aquest projecte, encara s'estan estructurant els procediments de treball i, en un primer moment, s'han establert diferents grups de treball en què comerciants i tècnics proposen i valoren quines accions es poden dur a terme per millorar tant el servei al client com al mateix comerciant. Aquestes tres taules de treball que s'han creat esdevenen els pilars bàsics sobre els quals han de girar totes les accions que es duguin a terme. En primer lloc hi ha una taula d'estructura i gestió de la mateixa Federació, en segon lloc una taula de serveis als mateixos comerciants i, per últim, una taula de comunicació que ha de servir per potenciar la imatge de la Federació i consolidar-la entre habitants i visitants de la comarca. A més, periòdicament es fan reunions de treball per extraure'n les conclusions.

Amb totes aquestes novetats, volem aprofitar aquest punt d'inflexió que representa la Festa Major per agafar forces i, gaudint de les moltes activitats que hi tenen lloc, seguir treballant cada dia per oferir un millor servei a tots els hilariencs.

Que tingueu una bona Festa Major!

Telecalm

INTERNET FORMACIÓ TELETREBALL

@santhilari.net

El projecte neix de la proactivitat de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm respecte a les noves tecnologies i de la plena consciència de l'efecte que tenen i tindran, encara més, en un futur immediat, sobre la vida dels hilariencs. Donada la inqüestionable creixent importància d'Internet i de la comunicació digital en general, entenem que des de l'Ajuntament s'ha d'actuar activament en diferents àmbits per tal de facilitar l'accés a l'anomenada Societat de la Informació i del Coneixement.

L'objectiu és dotar els hilariencs d'uns elements bàsics per comunicar-se digitalment i accedir a Internet de forma fàcil, eficient i a baix cost; formar-los perquè n'aprofitin els avantatges; aprofitar les instal·lacions existents i les propostes de formació per millorar la comunicació i la relació entre l'Ajuntament i el vilatà, i fomentar l'ús de les noves tecnologies per a la promoció econòmica.

Les primeres actuacions, i segurament les més destacables, han tingut com a objectiu primordial la dotació de la infraestructura necessària per a posar en funcionament una xarxa municipal sense cables. En aquest moment estem en el període de proves. L'objectiu final és posar en marxa el que es coneix tècnicament com una W-LAN (Wireless LAN o xarxa local sense fils) d'àmbit municipal. Es tracta d'una tecnologia que opera en la banda anomenada ICM de l'espectre radioelèctric.

La freqüència de treball és de lliure utilització per a aplicacions industrials, científiques, mèdiques i d'ús quotidià, com els telèfons sense fils o els aparells per vigilar els nadons que s'utilitzen a moltes llars. Fent servir l'estàndard Wi-Fi (Wireles-Fidelity), norma 802.11b, protocol estandarditzat de comunicació sense fils, es pretén crear una xarxa de PC a una velocitat de banda ampla, mitjançant punts d'accés distribuïts pel nucli urbà.

Aquesta xarxa sense fils, en paraules de la gent del carrer, equival a tenir els ordinadors connectats en xarxa talment com ho estan en qualsevol empresa o organització, pública o privada, on hi hagi més d'un ordinador connectat, amb la diferència que no hi ha fils i abasta gran part del nucli urbà.

Per connectar-se a la xarxa, caldrà només un aparell/antena a la teulada connectat amb un cable al PC de casa. La posada en marxa d'aquesta xarxa sense fils permetrà, entre altres coses, el següent:

- accés a Internet a una velocitat de banda ampla.
- videoconferència dintre el poble des del PC de casa.
- jugar en xarxa.
- transmissió d'arxius (documents, fotografies, ...)
- I un seguit de possibilitats que dependrà, en bona mesura, de la imaginació i de la iniciativa dels mateixos hilariencs.

Per donar-se d'alta només cal visitar la pàgina web del telecentre i contestar un senzill formulari. En pocs dies rebreu les dades que us faran falta per connectar-vos a la xarxa i per accedir a la bústia personal sota el domini @santhilari.net. Un cop tingueu aquestes dades, ja podreu anar a qualsevol dels instal·ladors locals perquè us facin la instal·lació a casa vostra o fer-vos-la vosaltres mateixos.

1er Concurs de Fotografia Digital

El proppassat 29 de maig del 2004 al Telecalm, es va fer el lliurament de premis corresponent al primer concurs de fotografia digital. El tema central de la mostra eren els costums, festes, tradicions, paisatges i tot el que estigui relacionat amb la vila de Sant Hilari Sacalm. En total es varen presentar 59 obres. Van haver-hi dues modalitats de premi, la tècnica, on el jurat premiava la qualitat, l'esforç i el treball de les obres, i el popular on els visitants de l'exposició donaven el seu vot anònim a les fotografies. Un cop fetes les valoracions es van designar els guanyadors.

1r Premi: "Calma de neu" de Iolanda Claveras

2n Premi "El Far des de les Guilleries" de Jordi Donadeu

3r Premi: "Creu de Sant Miquel" de David Ruiz

Premi popular: "Posta de sol des de la creu de Llevanyes" de David Gubern

OFICINA DE COMERÇ i TURISME
CAN ROVIRA

La Festa Major, per les dates en què se celebra, és un bon moment per fer una mirada enrere i recuperar el record de les activitats que han tingut lloc al llarg de l'any i en les que ha participat l'Oficina de Turisme.

Can Rovira s'ha consolidat com el punt d'informació turístic de la vila.

Així mateix, hi ha la intenció que cada vegada més sigui considerat el punt d'informació del poble pel que fa a les activitats de què poden gaudir tant els hilariencs com els visitants.

L'Oficina de Turisme, ubicada a Can Rovira, actua com a centre d'informació turística, col·labora i organitza moltes de les activitats que tenen lloc al poble, porta el control dels visitants que s'interessen per conèixer la nostra població i el nostre territori.

Bus Mar i Muntanya

El Bus Mar i Muntanya s'està consolidant com una de les activitats més atractives de l'estiu. Aquest Bus permet gaudir d'un recorregut molt atractiu des de l'interior de la comarca de la Selva fins a la costa, gaudint dels paisatges del Montseny i les Guilleries i enllaça les poblacions de Viladrau, Sant Hilari, Arbúcies i Blanes.

Participació al SITC 2004

Des del punt de vista turístic, aquest curs es tanca amb una fita molt important, la primera participació de Sant Hilari al Saló Internacional de Turisme de Catalunya (SITC) que va tenir lloc entre els dies 22 i 25 d'abril. Sant Hilari hi participava conjuntament amb les poblacions d'Arbúcies, Breda i Viladrau i amb el títol genèric d'*"Entre el Montseny i les Guilleries."*

Sant Hilari al Saló Internacional de Turisme

L'equip de l'Oficina de Turisme treballa cada dia perquè Sant Hilari esdevingui un punt de referència pel que fa al turisme d'interior, ja que aquesta oferta constitueix una alternativa molt vàlida al concepte de turisme que existia fins a aquest moment. A més de la promoció turística de la població, ens proposem consolidar les activitats que s'han anat portant a terme durant els últims anys i crear-ne de noves amb l'objectiu que els visitants descobreixin cada temporada un nou al·licient per visitar la nostra vila.

Algunes de les activitats que es porten a terme són:

- Organització de la Festa de l'Estiuejant.
- Organització, junt amb el Museu Guilleries, del Concurs d'Engalanament de Façanes amb Flors.
- Control dels visitants, tant a l'Oficina d'Informació de Can Rovira com al Punt d'Informació Turística ubicat a la plaça Gravalosa.
- Organització del Bus Mar i Muntanya
- Control del Centre BTT
- Gestió i control de les tandes d'aigua de la font Picant que s'ofereixen a Can Rovira.
- Oferir informació i reserves de totes les activitats turístiques.
- Trameses de promoció de la vila i de les activitats més destacades.
- Assessorament tècnic a les empreses i comerços.

Oficina de Turisme "Edifici Can Rovira"
Plaça Dr. Robert s/n Tel 972 86 96 86
E-mail: turismeshs@santhilari.org
www.santhilari.org

EL MUSEU GUILLERIES, UN MUSEU DEL TERRITORI (I)

El Museu Guilleries de l'Ajuntament de Sant Hilari té per objectiu donar a conèixer aquest massís muntanyós, situat a l'extrem nord-est de la serralada Prelitoral Catalana i forma una subcomarca natural. El massís està delimitat al nord per la serralada Transversal amb els cingles de Collsacabra, al sud pel Montseny, a llevant per la plana de la Selva i a ponent per la plana de Vic. Sant Hilari n'és la capital. El museu dóna a conèixer aquest paisatge, on predomina l'element mediterrani format per boscos perennifolis, com l'alzinar i la sureda, i l'element centreeuropeu, amb boscos caducifolis com la castanyeda, la fageda i la roureda.

Un corredor biològic

En aquest territori es conserva una bona mostra de la fauna dels ecosistemes forestals de la muntanya mitjana catalana: mediterranis, submediterranis i centreeuropeus. Les Guilleries actuen com a corredor biològic i enllacen el massís del Montseny (parc natural i reserva de la biosfera) amb la serralada Transversal. Així doncs, el museu vol representar i ajudar a interpretar, el paisatge natural i també difondre la protecció del medi ambient. Així mateix, pretén fomentar una ordenació racional per conservar el medi natural i assolir un desenvolupament sostenible.

Les arrels del Museu Guilleries són de l'any 1956, i s'inicien gràcies a un hilarienc amant de la terra i fotògraf especialitzat en la natura, en Salvador Bosch. Ell, conjuntament amb altres hilariencs, va iniciar la col·lecció presentada en uns diorames on es representava la fauna i la flora de les Guilleries. Aquesta col·lecció va estar exposada al públic en un local del centre del poble i més endavant es va cedir a l'Ajuntament, que el 1977 va inaugurar les noves dependències del nou museu a la planta baixa de la Casa de la Vila. El 1982 l'equip de l'Escola de la Natura de Sant Hilari (Anna Agulló, Josep Badia, Vadó Bosch, Carme Capdevila, Teresa Saló, Agnès Serras, i altres persones) en va fer una remodelació i ampliació. Finalment, l'any 1996 es decidí de traslladar-la, segons un projecte de tot un equip tècnic (Anna Agulló, Carme Bosch, Salvador Bosch, Joaquim García, Joan Olivé, Teresa Saló) sota la direcció de David Suñer. La seu del Museu es va situar a l'antiga Cooperativa de Roders i el 6 de juliol de 1998 es va inaugurar l'actual Museu Guilleries aprofitant la restauració de tot l'edifici de la Cooperativa.

Des d'aquesta data el Museu es troba situat al nucli antic i centre històric, en el renovat edifici de la Cooperativa. Aquest immoble, amb alguns detalls modernistes, fou edificat el 1931, obra de l'arquitecte Manuel Gausa, sobre un edifici existent, que era la seu del Sindicat de Roders, ofici bosquerol relacionat amb l'aprofitament forestal del castanyer, avui dia desaparegut. A la mateixa plaça on es troba la Cooperativa hi ha l'edifici de Can Rovira, de les cases més antigues del poble, datada del segle XV, on hi feien estada els Gurb, senyors d'aquestes contrades.

Al primer pis de Can Rovira, el museu hi té les sales destinades a exposicions semipermanents i temporals i, a la planta baixa, se situa la sala on es pot veure l'audiovisual *Imatges de les Guilleries.* També en aquest indret, hi ha l'Oficina de Turisme.

Dia de l'Arbre: plantant arbres a la font del Pic

Dins del museu se situa la zona permanent d'interpretació ambiental de les Guilleries, la terrassa de plantes remeieres i altres exposicions temporals, que s'instal·len al vestíbul. L'exposició museogràfica de la sala d'exposició permanent està ambientada i estructurada en zones, on trobem representats els ambients més característics de les Guilleries mitjançant diorames amb fauna naturalitzada, fotografies, diapositives, maquetes, plafons, etc. Tot això ambientat amb els diferents sons del bosc. Cal ressaltar també la col·lecció de bolets permanents (naturalitzats) del museu que s'exposa en diferents zones de la sala.

El museu vol ser dinàmic i, com a museu del territori, pretén incentivar la col·laboració de tots els vilatants relacionats directament o indirecta amb el patrimoni natural. Per això, en diferents èpoques de l'any s'ambienta amb col·leccions relacionades amb l'estació, i les exposicions temporals que s'hi porten a terme són fruit de la col·laboració de la gent implicada en aquests temes. Es recuperen peces i material i es fan reculls de costums tradicions i de vocabulari. Actualment, i fins al mes de juliol, acollim l'exposició sobre el pastoreig a les Guilleries.

Les exposicions temporals que el museu té a Can Rovira estan relacionades amb l'home i el medi a les Guilleries. A les sales del bosc 1 i 2 els continguts estan relacionats amb els oficis bosquerols, amb una exposició d'eines i estris del bosc i del camp, complementada amb fotogra-

Exposició a la deixalleria: "A la Selva ho reciclem tot"

Ruta guiada. Un passeig de bosc i fonts

Senyalització al bosc de la Ruta de Sant Miquel de les Formigues

fies. A la 3 els continguts versen sobre els ocells de les Guilleries i què cal fer per conservar la biodiversitat.

A la sala 4 de Can Rovira, sota el motiu que l'aigua i les fonts són molt importants en la riquesa de la nostra vila, s'hi troba l'exposició *Sant Hilari, història de fonts i aigua.* Des del museu volem fer una aportació al coneixement de la història de Sant Hilari durant els segles XIX i XX. El tema de l'exposició se centra en com el descobriment de les propietats curatives de les aigües mineromedicinals de LA FONT PICANT, juntament amb el clima i la natura que ens envolta, van fer que la vila tingués un ressorgiment important en el desenvolupament de la població tant en el vessant socioeconòmic com cultural.

A la planta baixa de Can Rovira, es pot veure l'audiovisual *Imatges de les Guilleries.* Forma part d'una de les activitats de dinamització i difusió que du a terme el museu i ve a ser una visió de les imatges del nostre paisatge. Tot això, vist des de la càmera d'un gran naturista i fotògraf local, en Salvador Bosch.

Sobre el terreny

Amb l'objectiu d'aconseguir un museu viu i actiu, que depassi l'espai físic que ocupa, un dels nostres recursos museugràfics és elaborar rutes i itineraris, per donar a conèixer el nostre patrimoni. Des del museu han sortit les *Rutes de Bosc i aigua,* una col·lecció de quatre rutes de passeig degudament senyalitzades i que es complementen amb fullets explicatius que difonen el paisatge, la història, les llegendes i els diferents elements de les nostres terres guilleres. Al mateix temps, estem elaborant i començant a actuar en la senyalització i restauració de fonts del bosc. El nostre fil conductor és l'ambientalització; per això fem activitats d'educació ambiental amb les escoles de Sant Hilari i amb les escoles d'arreu de Catalunya que ens visiten. També fem guiatges de rutes, de visites del museu, organitzem cursos, tallers, xerrades, la setmana del bolet i la micologia, col·laborem amb activitats durant la festa de *Torna en Serrralonga* i altres actuacions.

Museus en xarxa

Som conscients que som un museu del territori i que cal obrir-nos i connectar amb altres museus i centres de temàtica similar. Això ens permet ampliar els nostres punts de mira i no ser una realitat segmentada; la suma de tots aquests elements ens dóna a conèixer una realitat més àmplia. Treballem amb *La ruta dels quatre museus Montseny-Guilleries,* en la qual, amb una sola entrada vàlida per a tres mesos permet, a més del Museu Guilleries, visitar el Museu Aragay de Breda, el Museu Etnològic del Montseny –La Gabella– d'Arbúcies i el Centre Cultural Europeu de la Natura de Viladrau. Aquest estiu, del 15 de juliol a l'1 de setembre, estarem també al Palau Robert de Barcelona sota el lema *Entre el Montseny i les Guilleries.* Juntament amb el Consell Comarcal formem part de la Comissió de Patrimoni i estem enllestint la campanya *Museus de la Selva, la comarca de l'aigua:* serem uns set museus que treballarem conjuntament.

Bé, i com sempre diu la Guilla Mugui, mascota del Museu: un petó de bosc i una abraçada d'aigua!

Tenint com a eix tots els objectius que us hem explicat, aquest any 2004 hem portat a terme tot un seguit d'activitats gràcies a la col·laboració de tots vosaltres:

(1) Escrit publicat a la resvista *Quaderns del Museu d'Història de Catalunya,* núm. 5, 2003

AGOST 2003

EXPOSICIÓ DE CISTELLERIA DE LES GUILLERIES: Jaume Vila amb peces de Martí Miralpeix, Joan Canals, Josep Masó i Joan Bosch.

SETEMBRE 2003

LES GESTES D'EN SERRALLONGA I EXPOSICIÓ TORNA, TORNA EN SERRALLONGA!
Activitat realitzada per la Festa de Torna en Serrallonga!

OCTUBRE 2003

FIRA DEL BOLET /SETMANA DEL BOLET I LA MICOLOGIA *de l'11 al 17 d'octubre de 2003. Hi assistiren dues mil persones.*

* **Ruta del bolet** a càrrec de les Guilleries Associació de Promoció i Educació Medi Ambiental.
* **Ruta amb la Societat Catalana de Micologia** per recollir bolets per a l'exposició
* **Classificació de bolets per a l'exposició**
* **Exposició de bolets** a la Sala Noble de la Cooperativa.
* **Conferència**: a càrrec de Ramon Espígol amb el tema ***Pins(micoritzats) que fan bolets***,
* **Fira del bolet** a la plaça Jacint Verdaguer.
* **Actuacions,** malabars i tam-tams de Sant Hilari i el grup Catau
* **Tallers de bolets** amb els escolars dels centres de Sant Hilari
* **Taller de cuina del bolet** i de tastet de cuina amb fondistes i restauradors del poble

DESEMBRE 2003 I GENER 2004

EXPOSICIÓ "EL CONREU DELS AVETS A LES GUILLERIES"

INICI DE LA CAMPANYA 2003-2004 RECICLATGE DELS RESIDUS DEL NOSTRE POBLE.

* **Campanya de recollida** d'ampolles buides de cava i recollida dels pins de Nadal per a compostatge.

FEBRER

Participació en l'exposició de la Diputació de Girona **"FAUNA I NATURA DE GIRONA"** d'Eloi Bautista a Can Rovira

MARÇ

EL DIA DE L'ARBRE
El dia 18, amb els escolars més petits de Sant Hilari. Gràcies a la seva col·laboració es va replantar un espai a la zona de la font del Pic, amb arbres del país com: alzines, verns, roures i també arbustos com boixos i arboços.

ABRIL

EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIES d'en Salvador Bosch, "LES GUILLERIES, UNA TERRA REGALADA", complementada amb muntatge audiovisual i visita al Museu. Per Setmana Santa hi assistiren 1.731 persones.

MAIG

PRESENTACIÓ DE LA RUTA DE BOSC I AIGUA DE SANT MIQUEL DE LES FORMIGUES
Dia 15 de maig a la Sala Noble. Ruta senyalitzada al bosc i complementada amb un fullet explicatiu que forma part de la col·lecció de Rutes de BOSC I AIGUA.

JUNY

EL DIA DEL MEDI AMBIENT I EXPOSICIÓ "A LA SELVA HO RECICLEM TOT!", DEL CONSELL COMARCAL
A la deixalleria les activitats foren per a escolars de fins a 6è de primària amb la col·laboració de Rosa Busquets del Consell Comarcal, el percussionista Armando i els camallargs dels Guillables Carles i Montse Andreu, i Josep Reina, responsable de la instal·lació.

EXPOSICIÓ –ELS INSECTES FANTÀSTICS DE LES GUILLERIES– DE L'AULA D'ART. PARTICIPACIÓ EN LA GIMCANA VERDA DE L'IES DE SANT HILARI

IV TALLER DE RATAFIA I UNGÜENTS amb l'exposició de les plantes remeieres de la zona i la col·laboració de Pepeta Estragués.

JULIOL I AGOST

INICI DE LES RUTES GUIADES: "Un passeig de bosc i fonts"

UN DIA D'AVENTURA A LES GUILLERIES visita al Museu, ruta guiada en bicicleta, dinar, i a la tarda activitat a coll de Ravell –la Selva de l'Aventura.

CONCURS D'ENGALANAMENT DE FAÇANES. CONCURS DE TESTOS DELS JARDINS DE SANT HILARI
Acabem dient que l'any 2003 ens van visitar 5.769 persones

Què és l'Associació Espanyola Contra el Càncer?

L'AECC és una institució de caràcter benèfic sense ànim de lucre i declarada d'interès públic. Va ser constituïda l'any 1953 i declarada d'utilitat pública el 1970. Està integrada, majoritàriament, per persones voluntàries que treballen desinteressadament per oferir un servei a la societat. Desenvolupa les seves activitats per tot el territori de l'Estat espanyol mitjançant 52 juntes provincials, amb 14.000 voluntaris, 700 empleats i uns 60.938 socis col·laboradors. Els seus valors són: independència, imparcialitat, transparència i objectivitat.

Quines activitats desenvolupa?

Les activitats que porta a terme són molt diverses i estan orientades, fonamentalment, cap a la col·laboració en l'equipament de centres oncològics, l'ajut al malalt i a la seva família, la prevenció i el diagnòstic precoç, la informació i l'educació sanitària, la rehabilitació i reincorporació social de les persones afectades per diferents tipus de càncer (mastectomiztades, osteomitzades, laringectomitzades), la investigació i la formació professional.

Quin és el destí de les aportacions econòmiques?

Els ingressos que l'AECC obté es fan servir, íntegrament, per atendre els Centres d'Oncologia Prevenció i Diagnòstic Precoç, on s'ofereix atenció gratuïta a tothom qui ho sol·liciti per ajudar els malalts necessitats i per finançar les activitats esmentades en l'apartat anterior.

Com s'hi pot col·laborar?

Mitjançant la col·lecta local que es fa, un cop l'any, o fent-se soci col·laborador aportant un donatiu mensual, trimestral, semestral o anual de la quantitat que hom desitgi.

Des del Departament de Serveis Socials es donen ajudes de caràcter general com són:

1. Dieta alimentària per al malalt que hagi de seguir una dieta especial.
2. Dieta per a l'acompanyant en aquells casos d'ingressos continuats a l'hospital i que comportin una despesa per a la família.
3. Ajuda aconòmica alternativa a una possible pensió que cobreix el període intermedi que va des de la sol·licitud de la prestació fins a la seva cobertura.
4. Desplaçaments per a tractaments específics que consisteix a avançar diners del cost del transport mentre la Seguretat Social no els retorni.
5. Medicació. Es preveu en aquells casos en què la família no pot fer-se càrrec del cost dels medicaments o bé quan el malalt no disposa de cobertura sanitària.
6. Assistència mèdica (lloguer o compra d'aparells ortopèdics, llits articulats, cadires de rodes, etc.) o anticipació de diners en concepte de lloguer per a pròtesis diverses.

Per tal de poder accedir a alguna d'aquestes ajudes cal enviar un informe social i un informe mèdic, que són valorats per la treballadora social i després pel Comitè Executiu. També l'AECC disposa d'un servei gratuït de cessió de material com cadires de rodes, llits articulats, matalassos hidràulics, etc.

El departament de psicologia ofereix al malalt oncològic i a la seva família tractament, suport i orientació psicològica a més d'una sèrie de programes d'informació, xerrades a instituts i col·legis, campanyes de prevenció, etc. per tal que les persones que ho desitgin tinguin un coneixement més ampli de com es poden evitar situacions de risc que puguin afavorir la presentació de nous casos de càncer.

L'AECC disposa d'una unitat mòbil d'atenció domiciliària (UMAD) amb metge i infermera que donen ajuda (cures, medicació, etc.) a malalts irreversibles als seus domicilis. Aquesta unitat ha estat possible gràcies a la col·laboració de tots els donants.

El departament de voluntariat actua a tres nivells:

1. Voluntariat hospitalari a l'Hospital Josep Trueta i al de Sant Caterina de Girona.
2. Voluntariat domiciliari, generalment a la llar del malalt o lloc de residència.
3. Voluntariat administratiu, que fa tasques de suport ajudant els tècnics del departament d'administració.

L'AECC té la seva seu a Girona, al carrer Albareda números 3-5, baixos, i el seu telèfon és:
972 20 13 06

L'aportació econòmica del passat dia 1 d'agost fou de 3.259 €. Moltes gràcies a tothom!

Junta Local de Sant Hilari

BIBLIOTECA ANY 2003

HORARI:

Obert tot l'any, de dilluns a divendres. Tardes de 16,30 a 20,30h.

SERVEIS QUE US OFERIM:

Servei de préstec i consulta de: llibres, vídeos, disc compacte, CD-Rom i cassets.
Odoteca: informació turística de Catalunya, Espanya i diferents països.
Prestatgeria dels idiomes: llibres i material en anglès i francès.
Servei de préstec a domicili en cas de problemes de desplaçament.
Publicacions diàries: La Vanguardia, Avui, Diari de Girona, El Punt, El Periódico (en català).
Publicacions oficials: BOE , DOGC i BOP.
Revistes: 60 títols de diferent temàtica.
Servei de préstec interbibliotecari.
Informació mensual de les novetats comprades a la Biblioteca.

DADES DE L'ANY 2003

Total de dies obert al públic:	244	Bibliopiscina al pavelló municipal Funcionament 20 dies - 707 usuaris i 1270 obres consultades.	
Visitants infantils:	8075	Usuaris amb carnet a 31-12-2003:	2016
Visitants adults:	4908	Noves adquisicions durant l'any:	799
Total:	**12983**		
Usuaris del servei préstec:		Llibres infantils deixats en préstec:	4685
Infantils:	3048	Llibres d'adults deixats en préstec:	2646
Adults:	1900	Material audiovisual en préstec:	1463
Total:	**4948**	Total:	8794

Exposició Llibre-Joc, cedida per la Fundació "la Caixa"

Exposició "Dues escriptores, dues catalanes, Maria Aurèlia Capmany i Montserrat Roig"

ACTIVITATS A LA BIBLIOTECA ANY 2003

Hora del conte

Va constar de 18 sessions a càrrec del Centre de Formació de Teatre El Galliner, els dimarts d'1/4 de 7 a les 7 de la tarda.

- Sessió del mes de gener: dia 21 (37 persones)
- Sessions del mes de febrer: dies 4 i 18 (80 persones)
- Sessions del mes de març: dies 4 i 18 (83 persones)
- Sessions del mes d'abril: dies 1 i 29 (67 persones), dia 7 "En Pol al país de les endevinalles", patrocinat per la Fundació "La Caixa" (80 persones)
- Sessions del mes de maig: dies 13 i 27 (113 persones)
- Sessió del mes de juny: dia 10 (51 persones)
- Sessió del mes de setembre: dia 30 (66 persones)
- Sessions del mes d'octubre : dies 14 i 28 (106 persones) i dia 21 : Sessió contes per la "Pau" (34 persones)
- Sessions mes de novembre: dies 11 i 25 (102 persones)
- Sessió mes de desembre: dia 9 (36 persones)

Hi assistiren un total de 576 nens i nenes i 279 adults.

El Racó dels Contes, a càrrec del Centre de Formació Teatral "El Galliner"

Exposicions

- Llibres de Terenci Moix, del 4 al 22 d'abril
- Llibres de Gabriel Janer Manila, del 23 al 30 d'abril
- Llibres de Manuel Vázquez Montalbán, del 20 al 31 d'octubre
- "Dues escriptores, dues catalanes Maria Aurèlia Capmany i Montserrat Roig", del 31 d'octubre al 13 de novembre.
- Homenatge de llibres i records de la visita a Sant Hilari de "Miquel Martí i Pol", de l'11 al 28 de novembre.
- Documentació SIDA, 1 desembre

Bibliopiscines

- Del 7 de juliol al 8 d'agost

Espectacles i varis

- Temps de poetes "Un mar dins del calaix" per Fina Rius. Patrocinat per la Fundació "La Caixa" – 20 assistents.
- Videofòrum, amb la projecció de la pel·lícula "Cadena de Favores"- 8 assistents.

CASA DE CULTURA

EXPOSICIONS

- Exposició de manualitats del curs d'estampació sobre roba i esmalt
- Exposició de pintura a l'oli de Nuri Ripoll i Andreu Porta a Can Rovira.
- Exposició de papiroflèxia de Carme Porta a Can Rovira.
- Exposició dels treballs presentats al XXVII Concurs d'Il·lustració per a la portada del Programa de la Festa Major a Can Rovira.
- Exposició de fotografies "El mundo en sus miradas", cedida per Carolina Estrany, presidenta de l'Associació d'Ajut a l'Adoptat, a Can Rovira.
- Exposició d'olis de Glòria Morera a Can Rovira. Exposició: "Dues escriptores, dues catalanes": Maria Aurèlia Capmany i Montserrat Roig, a la Biblioteca Municipal.
- Exposició: "El Tercer Món per la pau" a Can Rovira.
- Exposició de fotografies de fauna i natura, cedides per la Diputació de Girona, a Can Rovira.
- Exposició: llibre-joc, cedida per la Fundació "La Caixa" a la Biblioteca Municipal.
- Exposició d'obres del IX Concurs de Pintura Ràpida.
- Exposició de logotips per al nou IES Anton Busquets i Punset, a la Casa de Cultura
- "El Diverticle de Dalí" a l'entrada de la Sala Noble.

CURSOS I TALLERS

- Tai-txi, a càrrec de l'Emma Romeo.
- Ioga, a càrrec Cristina Corredor.
- "Defensem-nos de l'assetjament psicològic", per Toni Bardera.
- Curs divulgatiu sobre l'obra artística de Dalí per part de la Dra. Carolina Camanyes, Joan Güell i Francesc Miralpeix, historiadors de l'art. Tertúlies gastronòmiques, a l'Hostal Torras.
- Curs de cuina bàsica i ràpida, per Sergi Serrat.
- Curs "Coneguem la Bíblia", organitzat per la parròquia.

Curs de teràpia corporal global a càrrec de l'Estel·la Nevado.

Curs de pastisseria impartit per Josep Masó, a la Pastisseria Masó.

CENTRE DE FORMACIÓ D'ADULTS

Presentació del curs 2003-04, a càrrec del regidor de Cultura.

CURSOS PROPOSATS

Ensenyament reglat:

- Formació Bàsica
- Preparació del GES (Graduat Educació Secundària) amb suport autoformatiu.

Ensenyament no reglat:

- Català per a no catalanoparlants.
- Català nivells B, C i D.
- Suport de llengua per a immigrants.
- Anglès nivells I, II i III.
- Francès nivells I, II.
- Tai-txi.
- Restauració de mobles.
- Exercicis per començar el dia amb bon peu.
- Estampació i esmalt.
- Aula d'Art.
- Ioga.
- Aeròbic, step i tonificació
- Català administratiu.
- Píndoles de català.
- Tallers d'informàtica (al Telecalm).
- Cursos monogràfics:
  - Curs de pastisseria.
  - Curs de teràpia corporal global.
  - Curs de cuina bàsica.
  - Defensem-nos de l'assetjament psicològic.
  - Tertúlies gastronòmiques.
  - Curs divulgatiu sobre l'obra de Dalí.

Activitats realitzades al llarg del curs :

- Activitats Any Dalí:
  - Xerrades dalinianes:

    "La simbologia del menjar en l'univers dalinià", per la Dra. Carolina Camanyes.

    "Dalí i el surrealisme", a càrrec de Joan Güell.

    "Dalí i el gran rebost de la tradició", amb Francesc Miralpeix.
  - Sortida al Castell de Púbol i al Museu Dalí de Figueres.
  - Diverticle d'en Dalí a la Sala Noble.
  - Contes i titelles dirigits a les escoles d'infantil i primària del poble.
  - Tallers diversos per tal de difondre l'obra pictòrica de Salvador Dalí.

Activitats realitzades per l'Aula d'Art Municipal:

- Realització del Diverticle d'en Dalí.
- Inauguració de les exposicions i sopar d'exalumnes.
- Disco infantil amb ball *country* i xocolatada a la discoteca Villaret.
- Mercat d'Art, a la plaça Jacint Verdaguer.

Han participat 230 alumnes als diversos cursos proposats.

Contes Dalí Babà al Casal de Gent Gran "Can Blat" / Any Dalí

Curs d'assetjament psicològic

Curs de cuina bàsica

Parc Infantil de Nadal 2003

CONCURSOS

- IX Concurs de Pintura Ràpida
  - Premi Infantil: Coral Escolà
  - Premi Juvenil: Carles Torrent
  - Premi "Intermarché" Local: Fina Milà
  - Premi "La Caixa": Benet Costa
  - Premi "Font Vella" d'aquarel·la: Cesc Farré
  - Premi Ajuntament d'oli: Ricard Terraza
- XXVIII Concurs Literari de Narració Curta. El lliurament de premis va comptar amb la presència de l'escriptor Jaume Cabré.
  - Premi Categoria A (de 12 a 14 anys): Eduard Muntalt per "Quin món tan injust"
  - Premi Categoria B (de 15 a 17 anys): Jorgina Busquets per "Reflexions a mitja tarda"
  - Premi Categoria C (a partir de 18 anys): Joan Carles Cardona per "Humà sota la coberta del circ: perplex"
- Accèssits Locals del XVIII Concurs Literari de Narració Curta
  - Categoria A: Judit Salavedra per "Un dia per recordar" i Jordi Saurina per "Víctima de l'agonia"
  - Categoria B: Blanca Moragas per "L'arbre dels somnis" i Laura Madrià per "No sé pas com li ho diré!"
  - Categoria C: Iolanda Claveras per "3-24-78-12..."
- 5è Concurs de fotografia per a la portada del Programa de Festa Major'04
  - 1r Premi: Joan Juvanteny Ros
  - 2n Premi: Carles Bonfill Fàbregas
  - 3r Premi: Jordi Saurina Cros

ACTIVITATS REALITZADES

- Supermercat del teatre: aquesta iniciativa va dur a Sant Hilari *El show de Barragán* i com a activitat complementària es va projectar *La Torna* d'Els Joglars.
- Cine Fòrum. Projecció de la pel·lícula *Cadena de Favores*, a càrrec de la Carta de la Pau i dins dels actes Desenvolupem la Pau a la Selva. Espectacle *El complot dels set follets*, per la Camerata de Cançó Tradicional, dirigida als alumnes de primària.
- Contes de Dalí Babà, a càrrec d'Ada Cusidó, dirigits als nens i nenes de P3, P4 i P5, al Casal de Gent Gran "Can Blat", amb motiu de l'Any Dalí.
- Xerrada "Què és la droga i com pot afectar el seu consum?", amb d'Eva Masó, psicòloga del Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències i tècnica en Prevenció, organitzada per l'Àrea de Sanitat.

casalxjoveshs

Aquest serà el quart any de funcionament del Casalxjoveshs. Des de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Sant Hilari volem que aquest casal sigui el punt de referència dels joves de la nostra població, tant pel que fa a l'organització d'activitats, com per tots aquells temes per als quals els joves necessitin d'un lloc on se'ls pugui donar tota la informació i ajuda necessàries (desenvolupament personal, laboral, etc.). Volem continuar treballant des d'aquesta àrea en tot allò que afecta els joves i per poder-ho fer és necessària la vostra participació i col·laboració. Tot l'equip que forma part de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Sant Hilari és a la vostra disposició al Casalxjoveshs.

El Casalxjoveshs ofereix diferents serveis:

Accés a Internet. Per als més assidus, tenim un abonament per tal que puguin tenir descomptes a l'hora de connectar-se. Destacar que en cas d'haver de fer treballs, la connexió és totalment gratuïta.

Disposem de material divers per fer treballs.

Els joves trobaran els diaris del dia per poder estar informats de tot el que succeeix al nostre voltant així com panells informatius amb varietat d'informació jove: feina, habitatge, intercanvi d'objectes, venda...

Borsa de treball. Disposem d'una borsa de treball connectada amb la de l'Ajuntament, la qual s'encarrega de posar en contacte empreses que necessiten treballadors amb joves que busquen feina.

Play-station. Es pot jugar de manera gratuïta dimecres, divendres i dissabtes, reservant hora.

Sala de reunions. L'oferim a tots els grups que necessitin un espai per reunir-se.

Sala d'ordinadors

Selecció Catalana-Equador

Marató TV3

Sotida a La Columna

Parc Juvenil de Nadal

Exposicions. Disposem d'espai i material perquè tots els joves que estiguin interessats a exposar les seves obres ho puguin fer de manera gratuïta.

Expedició de carnets.

Sortides:

Bus de la Festa

El bus porta jovent de diferents pobles a festes majors amb l'objectiu de promoure hàbits de salut entre els joves i millorar la seguretat del trànsit nocturn.

Llocs on vam anar:

- 25 de juliol 2003, Festa Major d'Arbúcies
- 5 de setembre 2003, Festa Major d'Anglès
- 26 de setembre, Festa de la Ratafia de Santa Coloma de Farners

Dies que va venir el bus a St. Hilari:

- 14 d'agost, Concert de Lax'n Busto
- 30 d'agost, Festa Major de Sant Hilari

Selecció Catalana de Futbol

Com cada any organitzem un autocar per anar a veure la nostra selecció catalana de futbol i així potenciar els costums i les tradicions catalanes.
El desembre vam anar a veure Catalunya-Equador, i pel maig el Catalunya-Brasil.

La Columna: 25 de març

Unes 50 persones van assistir al programa La Columna.

Activitats:

Marató de tv3

Una de les dates en la qual ens solidaritzem és per la Marató de TV3. El 2003 es va tractar el tema de les malalties respiratòries cròniques.
Diferents entitats col·laboren en l'organització d'activitats per tal de recaptar diners.

Concert de rock amb Van de Kul i Lax'n Busto

Divendres 15 d'agost de 2003, es va dur a terme el concert de Van de Kul i Lax'n Busto al pavelló, amb una gran afluència de joves.

Parc Juvenil de Nadal: 27 de desembre de 2003

D'11 a 2 de la nit, els joves del poble van poder gaudir dels inflables i del toro mecànic situats al pavelló.
També va poder practicar diferents esports, com el bàsquet.
Aquesta nit jove té molta afluència dels joves.

Cursos:

Curs percussió africana

El curs de percussió africana continua endavant, tot engrescant els joves del poble a endinsar-se en els ritmes africans.

Gralla

Davant la petició de diferents joves aficionats a tocar la gralla de manera informal, es va contactar amb un professor per tal d'ensenyar els elements bàsics de la gralla.

Capoeira

La capoeira és un esport brasiler que combina les arts marcials amb la dansa.

Monogràfic de Setmana Santa

Aquest any el tema del monogràfic de Setmana Santa va ser: prevenció d'accidents i primers auxilis.

Guitarra clàssica

Durant l'època d'estiu del 2003, es va fer el curs de guitarra clàssica.

Grafits

Aquest curs va sorgir davant la iniciativa d'un grup de joves que estaven interessats a poder aprendre les tècniques del grafisme.
Acabat el curs, els alumnes van decidir que volien pintar alguna paret: la de la font del Pic era un bon lloc.

Curs de grafits

Curs de monitors

Casalet 2004

Diada de Sant Jordi: tir amb arc

Xerrada Mifas

Curs de monitors

Hi participaren 16 joves.
Aquest va ser un curs totalment subvencionat.
Acabat el curs, els participants van dur a terme les pràctiques al casalet i estades esportives.

Activitats d'estiu

Cada any organitzem el casalet d'estiu, un conjunt d'activitats adreçades al més petits, de 3 a 6 anys, per tal que s'ho passin bé, tot jugant, fent tallers, sortides...

Activitats amb els instituts:

Un dels punts que creiem important de treballar són els dos instituts de la vila, perquè s'hi reuneixen molts dels joves als quals ens dirigim.

Presentació del Casalxjoveshs als instituts: joc del PIJ (Punt d'informació Juvenil)

Quan s'inicia el curs escolar, ens desplacem als dos instituts per presentar les activitats del Casalxjoveshs, del PIJ (Punt d'Informació Juvenil), i per parlar de les propostes que volen fer.

Exposició: sexisme i violència de gènere

Durant tota la setmana del 8 de març, amb motiu del Dia Mundial de la Dona Treballadora, al Casalxjoveshs es podia visitar l'exposició "**Sexisme i violència de gènere**".
Aquesta va ser visitada per diferents cursos dels instituts, per tal que reflexionessin sobre la situació de la dona, i fessin un treball posterior.

Tallers de Sant Jordi

Durant el matí del dia 23 d'abril, el Casalxjovshs i els dos instituts vam organitzar tallers per als alumnes dels instituts.
Es van dur a terme per diferents indrets del poble, accentuant així el caire festiu i cultural de la diada
De tallers n'hi va haver de tota mena i per a tots els gustos: cuina, disseny de samarretes, maquillatge, tatuatges amb henna, cuina, capoeira, break dance, scalextric, aeròbic...

Xerrada amb l'Associació DE MIFAS

Al mes de març van venir dos membres de l'Associació de MIFAS (Minusvàlids Físics Asociats) que té com a objectiu informar, canalizar i gestionar els problemes amb els quals es troben els disminuïts a qualsevol nivell: educatiu, laboral, esportiu, d'habitatge...
Vam fer una xerrada per als alumnes de 3r i 4t d'ESO, per tal de conscienciar-los de les dificultats que suposa anar en una cadira de rodes, i fer especial èmfasi en la prevenció d'accidents de cotxe i moto.
La xerrada es va completar amb un circuit en cadira de rodes pel poble.

Activitats:

Camp de treball de Querós

L'any 2003 el Consell Comarcal va organitzar el camp de treball de Querós, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Hilari, dirigit a joves de 15 a 17 anys.
El seu objectiu era la recuperació i conservació de l'església de Sant Martí de Querós i el seu entorn.
Durant la seva realització es van combinar activitats arqueològiques amb altres de lleure i esbarjo.
Aquest 2004 es torna a repetir l'experiència.
Ambdós anys hi han participat joves de Sant Hilari.

Dia Mundial sense Alcohol:

El 14 de novembre és el Dia Mundial sense Alcohol. Per tal de conscienciar els nostres joves de la importància del consum responsable, vam organitzar diferents activitats:

Taller de còctels sense alcohol. Al Casalxjoveshs es va organitzar un taller de com fer còctels sense alcohol, per sensibilitzar els joves de la vila de la importància del consum responsable

Nit jove: 3x3 de bàsquet. D'1 a 2 de la nit, al pavelló municipal d'esports, es va portar a terme el 3X3 de bàsquet, amb l'objectiu d'oferir activitats nocturnes alternatives als joves.

Nit del conductor. Dins el mateix cap de setmana, vam fer la proposta als bars d'organitzar la nit del conductor.

Camp de treball a Querós

Dia Mundial de la Sida

Sopar de colles joves

Sopar de dones

Consistia a oferir gratuïtament als conductors còctels sense alcohol, tot donant-los informació sobre la importància de no conduir i consumir estupefaents, i una enquesta per omplir.

Dilluns 1 de desembre, Dia Mundial de la Sida: preservatiu i llaç.

Any rere any realitzem diferents activitats en el Dia Mundial de la Sida, ja que tot i ser una malaltia prou coneguda per tots, el seu contagi continua avançant entre els joves amb unes xifres alarmants.
Des del casal vam donar als joves un preservatiu, un llaç i un tríptic informatiu.
Vam completar la jornada tot muntant una taula amb material informatiu.

8 de març, Dia de la Dona Treballadora.

Sopar de dones.
Aquest ha estat el 3r sopar de dones que portem a terme.
Hem de destacar la gran participació de bona part de la població femenina hilarienca.
El sopar té lloc al pavelló municipal atès l'elevat nombre de participants.
Durant el sopar hi va haver l'ambientació de diferents actrius que van amenitzar la vetllada tot fent-se passar per assistents al sopar. Un cop acabat el sopar van fer una petita representació, seguida del ball de les pubilles del poble, un grup de nois de Sant Hilari.

Sopar de colles
El 4rt sopar de colles va continuar amb una gran afluència de públic jove.
És una trobada on els joves de Sant Hilari es dissenyen les seves pròpies samarretes i participen en la rua que té lloc pel centre del poble fins a acabar al pavelló municipal.

casal jove

El nostre horari :

- els dimecres i divendres de 12 a 2 del matí i de 5 a 8 de la tarda
- els dilluns, dimarts, dijous i dissabte de 6 a 8 de la tarda

Telèfon: 972868879
E-mail: pijhil@ddgi.es/Casalxjoveshs@santhilari.org

L'arribada del programa de Festa Major a les llars hilarienques és un senyal innegable del pas inexorable del temps. Ha passat un altre any, un any que ha estat ple d'activitat, tal com ho demostren els múltiples escrits de persones i d'entitats que omplen les pàgines d'aquest programa que teniu a les mans. Tothom aprofita l'avinentesa per donar a conèixer la tasca desenvolupada durant l'any, per exposar els problemes, les inquietuds, els projectes de futur... No hem d'esperar menys d'un poble viu i engrescador com el nostre. L'Ajuntament de Sant Hilari també vol aprofitar l'oportunitat i vol donar a conèixer la tasca portada a terme durant aquest espai de temps. Us informem, doncs, de les actuacions que ja són realitat, d'unes que s'estan desenvolupant i que estan a punt d'inaugurar-se i d'altres que es duran a terme properament.

Algunes de les actuacions portades a terme o en fase d'aprovació

- **Recuperació de la Fira de Sant Hilari.**
- **Vilar Rural del grup Serhs.**
- **Zona Industrial. Implantació de les primeres empreses.**
- **Participació en el Saló Internacional de Turisme, àrea Montseny-Guilleries.**

Presència al Saló Internacional de Turisme

- **Millora instal·lacions del Casal de Gent Gran "Can Blat".**
- **Asfaltatge de la carretera d'Arbúcies.**
- **Presentació de la ruta de Sant Miquel de les Formigues.**

Campament reial

- **Inauguració del centre de rehabilitació.**
- **Guilla d'Or al Molt Hble. Sr. Jordi Pujol.**
- **Zona ordinadors biblioteca.**

Canvi d'ubicació del punt d'Informació

- **Servei d'Internet a la població a través de xarxa sense fils.**
- **Dotació de l'adreça electrònica @santhilari.net a tots els hilariencs i entitats que ho desitgin.**
- **Trofeu Girona-Pirineu-Costa Brava de bàsquet ACB.**

Guilla d'Or al Molt Hble. Sr. Jordi Pujol

Pel que fa a projectes de futur immediat, destacarem els següents:

PISTES TENNIS

Situades al costat del pavelló municipal, a la zona d'equipaments que queda entre la carretera i l'edifici del pavelló. De moment es construiran dues pistes, tot i que l'espai permet la construcció de dues pistes més. Al voltant s'hi adequarà un circuit de *footing* de lliure disposició per a totes les persones afeccionades a la pràctica d'aquesta modalitat esportiva.

PISCINA CLIMATITZADA

Es construirà a la part de darrere del pavelló en el lloc on estan ubicades les actuals pistes de tennis. L'edifici comptarà amb un vas de 25 x 12,5 metres i un altre de 12,5 x 6 metres. A part de les piscines, el complex comptarà amb una sala de musculació, una sala d'aeròbic, *jacuzzi*, sauna i bany de vapor. D'aquesta manera s'ofereix un camp d'actuació realment ampli i complet i es podran complaure els diversos interessos del públic que gaudirà d'aquesta instal·lació.

És per això que, des del primer moment, s'ha presentat com un complex ludicoaquàtic, ja que reuneix les condicions per satisfer ambdues facetes.

No podem oblidar tampoc que l'aigua és un medi que té múltiples possibilitats i que permet adaptacions importants. D'entrada, hom pensa en la natació i en tots els seus estils, però cal no oblidar altres aspectes com poden ser les activitats físiques dins l'aigua com l'aeròbic d'aigua, *aquagym*, el *running pool*... Hem de pensar també en la natació per a nadons, en les activitats prepart i postpart, en les possibilitats de rehabilitació, en la natació i els exercicis aquàtics per a la gent gran i tantes altres activitats que faran, sens dubte, que sigui una instal·lació que es podrà utilitzar des d'abans de néixer i fins a edats ben avançades. L'aigua, per les seves característiques, permet mantenir el to muscular, a través de senzills exercicis, sense malmetre les articulacions. Un darrer aspecte a destacar és que permetrà que els alumnes de les nostres escoles puguin practicar aquesta activitat sense haver-se de desplaçar fora de Sant Hilari.

FIBRA ÒPTICA

Paral·lelament a la canalització del gas, es continua instal·lant la infraestructura que permetrà la col·locació de la fibra òptica.

URBANITZACIÓ CAL SASTRE

S'està enllestint aquest projecte que ha permès desencallar una zona important del poble. Un cop acabat, Sant Hilari disposarà d'amplis terrenys destinats a zona verda i a equipaments.

COBRIMENT DE LA RIERA

Es cobrirà la riera des del pont de la zona poliesportiva fins al final de l'equipament. Es disposarà d'aquesta manera d'un ampli espai que es podrà destinar a equipaments de diversos tipus. També es cobrirà la riera del Torrent d'en Serras en el tram que va del carrer Joan Miró, a l'inici del carrer de l'Hospital, fins a la connexió amb la de Vallicrosa.

IES ANTON BUSQUETS I PUNSET

Les obres estan enllestides i un edifici modern amb magnífiques instal·lacions estarà a punt perquè el curs escolar 2004-2005 pugui començar amb total normalitat.

AMPLIACIÓ RESIDÈNCIA DE GENT GRAN

Una ampliació de 28 places amb la qual es completa la segona fase del projecte que es va iniciar fa quatre anys i que ha tingut una gran acollida per la qualitat humana i material del servei.

MILLORA DEPENDÈNCIES BIBLIOTECA

La biblioteca patirà un seguit de reformes i d'ampliacions que contribuiran a millorar els serveis i permetran integrar-la al Sistema Públic de Lectura de Catalunya.

HABITATGE JOVE CAN CULÍ

Tal com estava previst, la Generalitat iniciarà properament la construcció d'habitatge jove a la finca de Can Culí.

MILLORA DE LES DEPENDÈNCIES DE L'AJUNTAMENT

La Generalitat ha aprovat el finançament de les obres d'adequació i millora de les dependències de l'Ajuntament.

AJUNTAMENT VIRTUAL

Un projecte que permetrà a tots els hilariencs i hilarienques que ho desitgin tramitar diversos documents a través d'Internet, sense moure's de casa. Comptem que estarà disponible abans d'acabar l'any actual.

PLAQUES SOLARS ZONA POLIESPORTIVA

S'instal·laran plaques solars que cobriran part de la despesa d'aigua calenta del pavelló municipal i de les piscines climatitzades. S'aposta d'aquesta manera per les energies renovables amb tots els avantatges que el seu ús implica.

AGENDA LOCAL 21. MANCOMUNITAT DE LES GUILLERIES

Sant Hilari, juntament amb els municipis d'Osor, Espinelves i Viladrau, que integren la Mancomunitat Intermunicipal les Guilleries, participarà en el programa d'ajuts de la Diputació per a la redacció del Pla d'Acció Local. El poble haurà de crear una Agenda Local 21, que determina les mesures que es prendran per tal de contribuir a un desenvolupament sostenible i a una millora de la conservació del paisatge.

Ampliació residència de gent gran

ANY BUSQUETS I PUNSET

La voluntat de la comissió coordinadora de l'Any Busquets i Punset és organitzar una sèrie d'actes i d'activitats per donar a conèixer aquest pedagog innovador i literat reconegut, fill de la nostra vila però, alhora, gran oblidat. Podeu llegir en aquest mateix programa una introducció al personatge i una programació provisional dels actes que es duran a terme.

LLIBRE SANT HILARI

Abans d'acabar el 2004 tindrem l'ocasió de gaudir d'un nou llibre dedicat al nostre poble, a cura de l'Àngel Serradesanferm i de l'Antoni Pladevall. El llibre formarà part de la col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", que compta amb una gran difusió.

ROTONDA CTRA. D'ARBÚCIES, JOAN SERRAS, BUSQUETS I PUNSET

Aquesta zona ha estat des de sempre conflictiva, ja que és la confluència de vies importants, i això ha comportat des de fa molts anys força problemes circulatoris. Aquesta rotonda contribuirà a resoldre bona part d'aquests problemes i facilitarà notablement la circulació de la zona.

Habitatge Jove Can Culí (carrer Sant Benet)

Rotonda ctra. d'Arbúcies, Joan Serras, Busquets i Punset

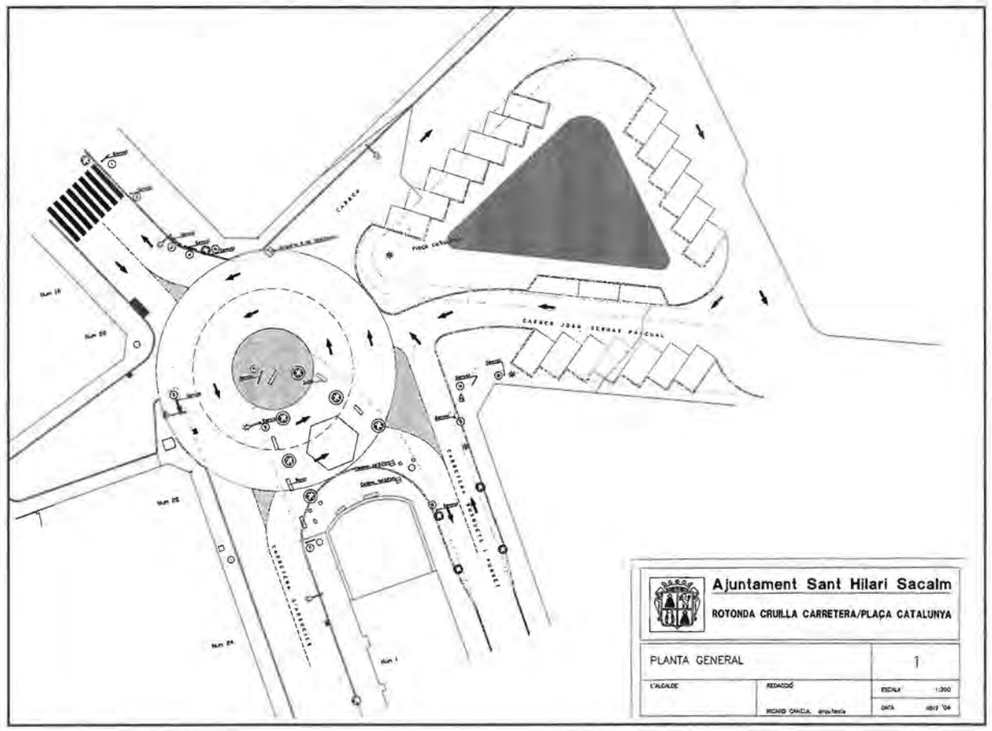

Projectes en fase d'aprovació

PANTALLA DE LEDS PROMOCIÓ ECONÒMICA

S'està estudiant la instal·lació de pantalles de *leds* en diversos indrets del poble i, a través d'elles, s'informarà de les activitats que es portin a terme a Sant Hilari i es posarà a disposició de les empreses i entitats que vulguin donar a conèixer els seus productes o la seva activitat.

NOU CAMP DE FUTBOL AMB GESPA ARTIFICIAL

El fultbol a Sant Hilari gaudeix d'una salut excel·lent. Cada vegada són més els equips del club i cada vegada més els participants. Aquesta situació que, per una banda, suposa una gran alegria, per l'altra, constitueix un problema, bàsicament d'espai, que s'ha de resoldre al més aviat possible. És per aquesta raó que es construirà un nou camp de futbol i s'equiparà amb gespa artificial, la qual cosa suposarà més hores d'utilització i més facilitat de manteniment.

Moviment demogràfic

naixements total: 49

Pidemunt Crespo, Enric	11-1
Comas Pastor, Aina	17-1
Arteaga Masferrer, Aina	21-1
Peroliu Obiols, Jordi	25-1
Jatti El Haik, Rida	12-2
El Kandoussi, Soufiane	15-2
Bigas Juvanteny, Aleix	26-2
Girón Contreras, Raül	10-3
Páez Páez, Lluis	27-3
Expósito Montilla, Gerard	2-4
El Houari, Ayman	16-4
Linares Aguilà, Mar	22-4
Turon Ripoll, Ivet	30-4
Roura Jiménez, Roger	28-4
Sapateiro Teixeira, Sergi	10-5
Aguilera Masnou, Maria	10-5
Masó Crous, Daphne	17-5
Solà Berga, Nil	18-5
Miralles Pedraza, Mireia	18-5
Canaleta Mir, Irina	20-5
Kranovskyy Los, Aneta	6-6
García Meytadier, Cristina	7-6
Moner Carné, Aixa	9-6
Ripoll Luque, Ada	12-6
Bonvehí Pallarols, Núria	16-6
Hjaoui Jatti, Naïm	24-6
Marouan, Yuossef	25-6
Puigderrajols Taberner, Eduard	27-7
Seixas Costa, Adrià	28-7
Roquet Planas, Mariona	5-8
Matamoros Cano, Lidia	12-8
Pérez Babià, Marta	14-8
Viladelbosch Hinojo, Pau	27-8
Ferreira Valera, Sheila	29-8
Marouan, Yasmina	24-9
Bosch Salarich, Guillem	28-9
Argemí Guinart, Arnau	3-10
Carreras Gubern, Eduard	8-10
Luque Torrent, Iu	11-10
Pulido Pérez, Cristina	20-10
Tomàs Medina, Judit	25-10
Aflat Chaibi, Mohamed	1-11
Marouan Bilal	8-11
Lemkadmi, Kaouchi Mohamed	12-11
González Kircher, Estel·la	7-12
Treserras Sala, Marc	10-12
Alilich El Bachiri, Somaya	24-11
Cobo Ferrés, Pere	29-12

matrimonis (canònics i civils) total: 18

Bartoneu Bantí Boix M. Dolors Miralpeix Báez	23-3
Eudald Minobas Martín Núria Huix Quintana	20-4
Lluís Vinyes Pagespetit Marta Montasell Bachs	26-4
Jordi Campmajó Boils M. Immaculada Martínez Verdoy	10-5
Josep Obiols Mateu Anna Moragas Corbera	31-5
Joan Sánchez López Sandra Vilamala González	31-5
Jordi Rovira Jofre Sònia Aguilà Rodríguez	7-6
Jordi Giménez Belmonte Marta Serradesanferm Fàbregas	7-6
Francisco Burgos Hidalgo Yolanda Linares Linares	28-6
Antonio José Martínez Sara Gómez Gallardo	12-7
Jordi Duran Anglerill Silvia Brugués Timoneda	9-8
Sergi Collado Figueras Mertixell Monclús Sanz	13-9
Rafael González Ballesteros Marion Kircher	6-9
Joao Antonio Da Silva Pereira Anna Nikitina	21-9
David Fernández Contreras Rosario García Fernández	20-9
Isidre Mumbrú Puig Eva Panella Vilar	20-9
Ciprian Hora Jeanina Mónica Chisauisi	27-9
Joan Masó Roquet M. Dolors Serrano Ruiz	26-10

defuncions total: 44

Llopis Recasens, Josep	1-1
Suñé Vila, Dolors	23-1
Fàbregas Parera, Cecília	23-1
Montalat Matamala, Joan	3-2
Romero Delgado, Carles	5-2
Escriu Castellet, Antònia	12-2
Jumbert Masnou, Josep	18-2
López Castro, Amparo	20-2
Delgado Martín, Rosario	2-3
Masó Porta, Antònia	3-3
Ávila Jiménez, M. Carmen	4-3
Masó Pujol, Concepció	9-3
Aguilera Delgado, Antoni Jesús	23-3
Rovira Bagué, Rosa	11-4
Busquets Solà, Dolors	18-4
Roura Expósito, Carme	18-4
Boix Recasens, Carme	8-5
Planas Vilaró, Soledat	14-5
Roura Bosch, Àngel	15-5
Masnou Tarrats, Antoni	15-5
Timoneda Moragas, Núria	1-6
Romero Comas, Luis Carlos	13-6
Roura Muntalt, Antoni	21-6
Tutusaus Casas, Maria	24-6
Taberner Nogué, Salvador	29-6
Cano Rodríguez, Josep	30-6
Ripoll Solà, Joan	2-7
Pagès Masó, Joan	15-7
Solà Carós, Dolors	27-7
Marfil Ortiz, Antonio	8-8
Mollfulleda Tarrats, Josep	21-8
Serrat Masó, Montserrat	26-8
Vernedas Fabre, Alfons	9-9
Rossell Terris, Assumpta	10-10
Basó Surinach, Joan	25-10
Valls Juanhuix, Jaume	26-10
Corominas Brugarola, Jaume	9-11
Serrat Font, Valentí	17-11
Vidal Iglesias, Andreu	26-11
Pañella Sanahuja, Joan	7-12
Serradesanferm Torrent, Josefa	14-12
López García, Marina	16-12
Anchico Fajardo, Gerson	20-12
Achito Lizalda, Daniel Santos	20-12

Agraïm la col·laboració de totes aquelles firmes que ajuden a fer possible l'edició d'aquest programa

NOTA: Aquesta llista de COL·LABORADORS està feta amb tota bona voluntat. Acceptem que hi pugui haver algun error, però és totalment involuntari i demanaríem que es comuniqués a les oficines de l'Ajuntament per tal d'esmenar-ho en propers programes de festes. S'entén per col·laborador aquell que té ganes de sortir al programa i pagar una petita quota.

AGÈNCIES DE VIATGES
Rossell (Vacances Marsans)..... 972 86 80 79
Viatges Laietana (Sta. Coloma de Farners) 972 86 89 17
..... 972 87 74 85

AMBULÀNCIES
Ambulàncies Guilleries 972 86 84 57

ARQUITECTES I ARQUITECTES TÈCNICS
Isabel Font..... 972 87 20 41
Josep M. Labara..... 972 86 93 06
Maria Cerver 972 86 93 06

ASSEGURANCES - CORREDOR - AGÈNCIA
Agència Suy..... 972 86 88 33
Gestoria A.C.A. J. González..... 972 87 21 75
Jordi Vilabella Pecondón 972 86 81 82
Mapfre - G. Assegurador..... 972 86 90 50

BARS
Bar Aquari..... 972 86 93 69
El Cau..... 972 86 91 76
Bar Club 972 86 80 43
Bar Chapete..... 679 34 27 20
Bar Churry..... 600 42 19 00
Bar el Groc
Bar Fèlix..... 972 86 88 18
Bar Florida..... 972 87 21 48
Bar Granja Tívoli 972 86 80 42
Bar Juani 972 86 83 69
Bar Les Voltes 972 86 94 61
Bar Líquid..... 972 86 92 41
Bar Montseny 972 86 80 70
Bar Tequila 655 45 50 40
La Selva..... 650 81 61 15
Bar Ca la Fina 972 86 86 48

CAIXES DE CARTRÓ
Embalatges Salvador 972 86 87 75
Manipulats La Selva 972 86 80 51

CARNISSERIES I CANSALADERIES
Àngels Homs Valls 972 86 82 92
Can Barnet..... 972 86 87 47
Can Micalic..... 972 86 83 38
Cansaladeria Porta..... 972 86 80 29
Carnisseria Belmouden 972 86 80 30
Carnisseria Pagespetit 972 86 94 76
Jaume Masó Rosquellas 972 86 82 41
Pernils Jordi 653 30 13 93
Xarcuteria Valls (Can Cabré)..... 972 86 82 11

CENTRES D'ENSENYAMENT
Centre Formació Permanent d'Adults..... 972 86 86 56
CEIP Guilleries..... 972 87 87 29
Col·legi Sant Josep..... 972 86 81 46
Escola de Música de St. Hilari..... 972 87 22 22
Escola Natura Les Guilleries..... 972 86 91 27
IES Sant Hilari..... 972 86 93 58
Llar Infantil "Les Cent Fonts"..... 972 86 80 61

CLÍNICA DENTAL
Clínica Dental Sant Hilari, S.L. 670 27 45 42
Clínica Dental Jorba 972 86 95 98

CLÍNICA VETERINÀRIA
Clínica Veterinària
Albert Díaz Olalla ..... 972 87 73 76 / 670 27 65 58

COMERCIALS
Comercial Màiquez 972 86 91 28
Comercial Serrats, S.L.
(productes per a fleques i pastisseria)..... 972 87 23 23

COMESTIBLES

Àngels Homs Valls 972 86 82 92
Can Molas 972 86 83 12
Casa Mimó 972 86 80 52
Congelats i pesca salada Alcira Llana 972 86 80 64
Majorista J. Valls Juvanteny (Patates i cereals) 972 86 82 02
Queviures i pollastres a l'ast Rotllant 972 86 82 47
Queviures Joan Valls Juvanteny 972 86 82 02
Supermercat Suma (celler) 972 86 87 10
Supermercat Condis 972 86 85 61
Intermarché 972 86 97 10
Aliments Es-Pla 972 86 95 40

CONFITERIES

Fornès 972 86 80 85
Pastisseria Duran 972 86 81 14
Pastisseria Malet-Torrent 972 86 93 08
Pastisseria Masó 972 86 94 85
Pastisseria Torrent i Ca l'Enric 972 86 80 04

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS

Antoni Brugué 972 87 21 25
Busquets Bosch, S.L. 972 86 89 17
Construccions Àngel Toro 972 86 92 43
Construccions Germans Miralpeix, S.L. 972 87 20 75
Construccions Joan Carrillo 972 86 92 93
Construccions, Obres i Reparacions Vilà, S. L. 972 86 92 56
Disseny de Llars S.L. 972 87 20 30
Germans Prat ..... 972 86 85 50 / 972 86 92 25
Jordi Lahoz (César) 972 86 92 55
Lluís Verdaguer Tarrats 972 86 91 18
Obres "La Selva", S.L. 972 86 83 52
Obres Molist, S. L. 972 86 87 18
Obres Montseny, S.L. ..... 972 86 93 83 / 972 87 22 07
Promotora Hilarienca, S.L. ..... 972 86 92 07 / 972 86 80 70
Roura Construcció (Joan Roura Font) 972 87 20 92
Ruben Masnou (Serveis Immobiliàris, API 516) ..... 972 86 06 11 / 626 13 44 36

CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES

Cayo 972 86 82 66
Taller Moca 972 86 80 81
Taller Nou Sant Hilari, S.L. 972 86 91 88

CONSULTORIS DE BELLESA

Àngels Suy 972 87 23 56
Elvira Carrasco 972 87 22 31
Estètica Ester Elias 972 86 82 85
Estètica Carme 972 86 84 70
Rosa Crous 972 86 89 82
Matilde Soler Tarrats 972 86 82 65
Maria Roquet 972 86 84 14

DIETÈTICA

Joan Torres, dietètica 972 86 89 42

ELECTRODOMÈSTICS

Botigues Rossell-Expert 972 86 87 63
Can Vilamala, S.L. 972 86 93 14
Porcel (Reparacions) 972 86 87 42
R. Fauria Miralpeix (Watt's) 972 86 81 24

ENTITATS BANCÀRIES

Banco Popular Español 972 86 81 75
Banesto 972 86 82 25
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona 972 86 80 23
Caixa de Girona 972 86 89 00
Caixa Penedès 972 86 93 50

ESPECTACLES

Cinema Catalunya 972 86 81 46

ESPORTS

Botiga Esport-7 ..... 972 86 95 94
Gimnàs Km-26 ..... 972 86 49 13

FARMÀCIES

Farmàcia Broto C.B. 972 86 80 98
Xavier Muntalt Brugués 972 86 90 49

FERRETERIES

Camó-Ridorsa, Can Jombo 972 86 83 08
Ferreteria Cardona 972 86 91 45

FERROS FORJATS I ALTRES

Art Català 972 86 82 91
Montse Vila (serres) 972 86 89 94
Serralleria d'alumini Sacalm 972 86 96 18
Serralleria Solà, S. L. (Art Català) 972 86 82 91
Serralleria Toni Juvanteny 635 62 95 75
Taller Nou Sant Hilari, S. L. 972 86 91 88

FLEQUES

Antiga Casa Forner Nou S.L. (Josep i Carme) .. 972 86 80 39
Can Castellà 972 86 80 05
Cal Pep Penet P.S.L. 972 87 21 07
La Dama d'Ayma 972 86 94 12

FLORS, PLANTES, JARDINERIA I CULTIUS FORESTALS

Cultius Miralpeix Bosch 972 86 89 26
Floristeria Sant Hilari 972 86 80 64
J. Valls Juvanteny (Productes fitosanitaris) 972 86 86 05
Jardineria i Vivers Masferrer, S.L. 972 86 90 98
Vivers Tortadès 972 86 87 30
Cultius Sacalm

FOTÒGRAFS

Irene Mir 972 86 90 70
Rossell 972 86 80 79

FUSTERIES I MOBLES

Andreu, S.L. ..... 972 86 90 29 / 972 86 83 49
Bellmoble 972 86 81 86
Fusteria Pujol 972 86 93 89
Joan Masó Pla 972 86 86 75
Joan Jumbert Solé 972 86 87 66
Miquel i Rovira, S.L. 972 86 82 48
Fusteria Tècnica Àngel Andreu i Fills 972 87 21 21
Ramon Llopis, S.L. 972 86 87 14
Fusteria Viladelbosch 972 86 91 09
Joan Muntalt 972 86 90 99

FUSTES

Fustes Sant Hilari 972 87 21 80
Fustacalm 972 86 83 50

HOTELS, HOSTALS, FONDES, CASES RURALS I RESTAURANTS

Can Cames "La Brasa" ..... 972 86 80 46 / 972 86 91 39
Casa rural Les Clotas ..... 972 87 20 87 / 669 50 03 21
Els Cortals 972 86 87 95
Vilars Rurals de Sant Hilari 972 87 28 20
Fonda Rita 972 86 80 09
Hostal Fugarolas 972 86 80 38
Hostal Ma Verdolet Restaurant 972 86 81 06
Hostal París 972 86 80 19
Hostal Torras 972 86 80 96
Masia Cal Sastre (turisme rural) 625 40 86 18
Restaurant Ca la Marta 972 86 89 18
Riudelós (agroturisme) 972 86 04 63
Restaurant La Bàscula (brasa argentina) 972 86 85 38
Restaurant La Pedra Llarga 972 86 86 77
Restaurant La Rovira (Espinelves) 630 37 83 78
93 743 01 81
Restaurant L'Isard 972 86 96 09
Hotel Ripoll Restaurant 972 86 80 25

GRÀFIQUES

Impremta Johil 972 86 80 15
Gràfiques Anna 972 87 21 82
Gràfiques Montseny 972 86 84 06
Gràfiques Offser, S.C.P. 972 86 87 75

INFORMÀTICA

Electrònica i informàtica Sant Hilari 972 86 22 82

JOIERIES I RELLOTGERIES

Joieria Gràcia 972 87 21 76
Joieria i Rellotgeria J. Breix 972 86 80 57
Joieria Fortuna- Fina Font 972 86 93 54
Taller de joieria Joaquim Bardolet 972 87 23 57

LAMPISTES I MANYANS

Hidroserveis Guilleries, S.L (Bombes d'aigua i instal·lacions) 659 43 08 64
Instal·lacions J. Pallarols, S.L. 972 86 81 64
Joan Campeny ..... 670 287 336 / 972 86 88 65
Joan Moner 972 86 81 93
Josep Vilamala 972 86 93 14
Lampisteria Insteny, S.L. 972 86 81 04

LLENYA

Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94

LLIBRERIES, COPISTERIES I PREMSA

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Llibreria Fauria 972 86 82 57
Copisteria Sant Hilari 972 86 91 07
Can Rossell 972 86 87 63

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Fontdor 972 86 86 91
Font Selva 972 17 80 15
Font Vella 972 86 82 50

MECÀNICS I COMPRA-VENDA DE COTXES

Antoni Fauria – Renault 972 86 82 35
Autoreparacions TGB (Mecànica de cotxes) 972 86 95 06
Garatge Trima, S.L. Seat (Grup Volskswagen) (servei de grua) 972 86 83 28
Garatge Guilleries- Citroën 972 86 88 73
Motos Malet, S.L. 972 86 90 38
Motos Villegas 972 87 22 12
Planxisteria i pintura Toni Masó, S.L. 972 86 94 23
Taller Casas-Güell - Opel - Suzuki 972 86 80 95
Taller Montseny – Peugeot - Nissan 972 86 84 64

MERCERIES I CONFECCIÓ

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Confeccions Montse 972 86 94 72
La Marieta 972 87 22 36
Merceria Nova 972 87 21 91
Maria Ripoll, S.L. 972 86 82 08
Pell i Complements Venezia 972 86 95 73
Can Candy 972 86 81 60
Tot Moda 972 86 93 71
X-treme Surf 972 86 82 40

OBJECTES DE REGAL

Can Cardona 972 86 91 45
Can Rossell 972 86 80 79
Ca la Quimeta 972 86 96 21
IDEA 972 86 82 24

ÒPTIQUES

Estrada Centre Òptic (aparells auditius) 972 86 95 42
Òptica Sant Hilari 972 87 20 57

PERRUQUERIES

Àngels Suy 972 87 23 56
Carme Cullell 972 86 89 11
Carme Garriga 972 86 80 20
Carme Ramon 972 86 89 51
Josep M. Rovira 972 86 85 08
Louan 972 87 21 50
Maria Roquet 972 86 84 14
Montserrat Mas 972 86 89 97
Perruqueria Elvira 972 86 83 20
Perruqueria Josmay 972 86 93 48
Perruqueria Styl - Home - Dona 972 86 82 70
Rosa Maria 972 86 89 49
Estilisme Fina, 4-76 ..... 972 86 82 44
Perruqueria Elias 972 86 92 85

PEIXATERIES

Peixateria Dolors 972 86 81 47
Peixos Pere 972 86 83 21

PINTORS

J. Jiménez 972 86 91 82
Miquel Cullell 972 86 83 73
Teodoro Arteaga, S.L. 972 86 88 04
Pintem, S.L. ..... 635 63 54 40 / 972 86 86 08

SABATERIES

Calçats Comas 972 86 95 26
Calçats Masó 972 86 87 93

SERRADORES

Fustes i plafons de castanyer, S. L. 972 86 87 98
Salvador Cornellà 972 86 82 65

TAXIS

Taxis Sant Hilari 972 87 20 96

TORNERIES

Àngel Ripoll, S.A. 972 86 82 75
Antoni Moner 972 86 94 25
Artesania Danés, S.L. 972 86 87 97
Artesania Teixeira 972 87 23 03
Artidisma, S.L. 972 86 82 14
B.R. Producció Can Brugarola 972 86 87 25
Debric, S.L. 972 86 90 09
Indústries Puigderrajols, C.B. 972 86 82 84
Fusteria i Torneria Solà, S.L. - Jordi Puig 972 86 88 55
Fustorn Serrat, S.L. 972 86 92 86
Francesc Gol Busquets 972 86 88 39
Artonisa, S.L. 972 87 23 27
Indústries Joaquim Ripoll, S.A. 972 87 23 04
Linden art, S.L. 972 86 81 00
M.D.C., S.A. 972 87 22 26
Manufactures Sacalm 972 86 90 41
Torneria Artística Batlle, S.L. 972 86 81 45
Roura Decoració, S.L. 972 86 80 50

TRANSPORTISTES

La Hispano Hilarienca, S.A. 972 24 50 12
Transports Corominas 972 86 88 27
Transports Arborueda, S.L. 972 86 90 83
Agència Transports Sacalm, S.L. 972 86 94 39
Transports Floriach 972 86 81 44
Transports J. Valls ..... 699 57 33 82 / 972 87 20 52
Transports Jordi Comas ..... 605 24 71 03 / 972 86 84 93
Transports Josep Canaleta 972 86 92 01
Transports Josep Elias ..... 636 01 57 22 / 972 86 83 75
Transports Maria Moragas (Ponet) 972 86 90 58
Transports Ruíz-Ruano 972 86 91 01
Transports Ricard Moragas i fills 972 86 90 94
Transports Soler 972 86 83 74
Transports Miralpeix 972 86 85 77

VARIS

Autoescola Vial-2 ..... 972 86 88 38
Casa Rural Les Clotas 972 87 20 87
Estació Servei Sant Hilari, S.L. 972 87 20 30
Estanc Duran 972 86 80 05
Fedor, S.A. 972 86 82 00
Germans Pagès, S.L. (Excavacions) 972 87 21 94
Jaume Pallarols Canaleta
(enginyer tècnic industrial) 972 86 81 64
Loteries i Llamins Masvi 972 86 80 10
Llapis Dolç 630 64 49 24
Ma Carmen Saurina Porta (Decoradora) 972 86 81 65
Parcosa, S.L. 972 86 89 85
Quim Busquests Envernissador 972 86 94 11
Pizzeria La Teca 972 86 89 08
Rostisseria Masó 972 86 87 89
Multipreus Guilleries 679 95 79 80
Tapisseria Cuberta 972 86 83 33
Tintoreria Destaca 607 70 11 13
Material Construcció Guilleries 972 87 21 05

VINS I BEGUDES

Bernabé Hernández 972 86 84 71
Chapetón (Vins i Caves) 972 86 88 52
Joan Valls Juvanteny 972 86 86 05
Representacions Jaume Masó 972 87 21 44

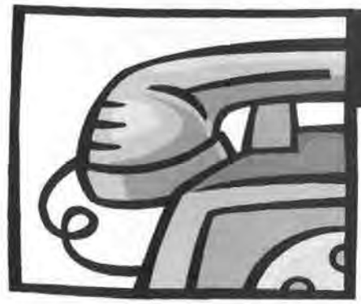

Telèfons d'interès

AJUNTAMENT

Oficines	972 86 81 01
Fax	972 86 89 76
Pavelló Municipal d'Esports	972 86 89 89
CasalxJoves	972 86 88 79
Casa de Cultura	972 86 86 56
Oficina de Turisme	972 86 96 86
Museu Guilleries	972 86 94 47
Ràdio Sant Hilari	972 87 23 00
Can Rovira	972 86 96 86
Residència de Gent Gran Sant Hilari	972 87 28 00
Telecalm	972 86 84 44

SANITAT

Àrea Bàsica de Salut de Sant Hilari (CAP)	972 87 22 02/03
Farmàcia Muntalt	972 86 90 49
Farmàcia Broto	972 86 80 98
Ambulàncies Guilleries	972 86 84 57
Ambulància Creu Roja	972 86 04 04

SEGURETAT CIUTADANA

Policia Municipal	972 86 81 23
Mossos d'Esquadra	972 84 27 57
Mossos d'Esquadra (urgències)	088
Bombers	085

SERVEIS DIVERSOS

Llar Infantil "Les Cent Fonts"	972 86 80 61
Col·legi Guilleries	972 86 87 29
Col·legi Sant Josep	972 86 81 46
IES Anton Busquets i Punset	972 86 93 58
Casal d'Avis "Can Blat"	972 86 87 32
Correus	972 86 94 00
Parròquia de Sant Hilari	972 86 82 22

ADRECES INTERNET

Ajuntament	ajuntamentshs@santhhilari.org
Casalxjoves - PIJ	casalxjoves@santhilari.org
Casa de Cultura	ccshs@santhilari.org
Telecalm	telecalm@santhilari.org
Museu Guilleries	museuguilleries@santhilari.org
Oficina de Turisme	turismeshs@santhilari.org

CONTINGUT

Pàg.		Pàg.	
3	Salutació de l'alcalde. *Robert Fauria i Danès*	82	HAG (Hilariencs i Arbuciencs Golfistes)
4	Pregó de la Festa Major 2003	83	Coral Amethysta
6	Qui és l'Antoni Pladevall i Font, Mossèn Pladevall?	83	La Gent Gran del Casal
9	Concurs literari	85	Forces, Forts i Ferms
13	Vivències d'ací a Sant Hilari. *Mn. Joan Coma*	86	Bojos pel temps. Importància del temps meteorològic
14	1954. Fa cinquanta anys. *Àngel Serradesanferm i Valls*	87	De la patata a l'avet. *Núria Guitart i Enriqueta Hernández*
18	De nou sobre Anton Busquets i Punset. *Narcís Figueras*	88	Un, dos, tres, isards!!!. *Club Bàsquet Sant Hilari*
21	Un capbreu parcial de Santa Maria de Mansolí originari del s. XVI. *Fèlix Bruguera*	90	Per un nou Institut Verd a Sant Hilari. *Teresa Saló*
27	Carta para Jimena. *Manel Ruiz*	91	Associació de Pessebristes de Sant Hilari. *Pilar Malla*
29	Poesia	92	La biblioteca dins les aules a l'escola infantil. *Llar d'Infants "Les Cent Fonts"*
30	Des de la Parròquia. *Antoni Pladevall i Font*	94	Pixaners i pixaneres. Un estiu dels anys cinquanta. *En Terris*
32	La coral Som i Serem. *Àngel Serradesanferm i Valls*	95	Torna en Serrallonga! a Sant Hilari Sacalm, puntualment, un cop a l'any. *Montserrat Garrich*
35	Els Nois Alegres	98	Ràdio Sant Hilari
36	C.E. Sant Hilari Font Vella	98	Associació de Dones "La Violeta"
37	Moto Club Sant Hilari	99	Darreres eleccions
38	Aquelles excursions... *ASV*	100	Trobada de colles ciclistes de Sant Hilari. *M. Arimany*
40	Cal que recuperem la memòria del nostre poble. *Ramon Puig i Corbera*	100	4 Rodes. Sant Hilari: suport descarat al món del motor. *Jordi Masó i Cardona*
41	La llibertat municipal és la grandesa dels pobles. *Frederic Culí i Verdaguer*	101	Atletisme a Sant Hilari Sacalm
47	Fills de les revolucions industrials de Sant Hilari. *Lluís Puigdemont*	101	Slot Sant Hilari. *Josep Cobo*
48	Penya Barcelonista Sant Hilari	102	Escola de Música Sant Hilari
49	Via Crucis Vivent	103	Salut i foc!!!
50	CEIP Guilleries. Un viatge inoblidable	104	Club Tennis Taula Sant Hilari
53	Club Futbol Sala Sant Hilari	104	Germandat de Donadors de Sang de Girona. Un fet per aclarir. *Josep Llopis i Tarrés*
54	Associació Pares de Família de Sant Hilari. *M. Àngels Ripoll i Collbatallè*	105	Associació de Comerciants de Sant Hilari Sacalm
55	Col·legi Sant Josep. *Àngel Serradesanferm i Valls*	106	Telecalm
57	No tot va sobre rodes. *Josep Manel Pintu*	108	Oficina de Comerç i Turisme, Can Rovira
58	Coral Petits Cantaires de Sant Hilari	109	El Museu Guilleries, un museu del territori
59	Petroli i immigració. *Noureddine Brouzi*	112	Què és l'Associació Espanyola Contra el Càncer?
60	Els Amics de la Música	113	Biblioteca any 2003
61	CiU. Sant Hilari: un poble de tots	115	Casa de Cultura
62	PIG. Un crit a la participació	117	Casalxjoveshs
63	ERC. Esquerra de Sant Hilari, més a prop de les persones	120	Actuacions Municipals
64	Fotos que fan història	124	Moviment demogràfic
66	Sant Hilari. Programa Festa Major 2004	125	Col·laboradors
68	Resum de l'any	129	Telèfons d'interès
75	IES Anton Busquets i Punset, Sant Hilari		
79	Tres dosos, un tres... i Visca! La sardana: quatre coses. *Xavier Colon i Auguet*		
81	Escut d'Or del grup sardanista Sant Hilari 2004. *Joan Domènech Moner*		

GRUPO VICHY CATALAN
SANT HILARI SACALM (GIRONA)
FONT D'OR
AGUA MINERAL NATURAL
EL AGUA CUMBRE • NACE A 1000M DE ALTURA

Diputació de Girona

Carregui fàcilment el seu mòbil a Caixa de Girona
Als Caixers Automàtics
Per Internet
Caixa de Girona
www.caixagirona.es
Servei gratuït

AIGUA MINERAL NATURAL
Font Selva
Sant Hilari Sacalm (Girona)

INTERMARCHÉ
Els Mosqueters

TRANSPORTS
Ricard Moragas i Fills, S.A.

A la darrera pàgina, a l'esquerra, el segon premi de Carles Bonfill Fàbregas i el tercer de Jordi Saurina Cros.

Ajuntament
de
Sant Hilari Sacalm

